

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΑΝΑΜΟΡΦΩΜΕΝΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ-ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Η κατάκτηση του ουδετέρου γένους της Ελληνικής γλώσσας ως ξένης
από ισπανόφωνους μαθητές**

Αλεξάνδρα Π. Γκίκα

A.M : 215702

Επιβλέπων καθηγητής : Γαλαντόμος Ιωάννης

Συνεπιβλέπουσα : Μαγουλά Ευγενία

Συνεπιβλέπουσα : Κουτσουλέλου- Μίχου Σταματία

ΑΘΗΝΑ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2019

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

**ΑΝΑΜΟΡΦΩΜΕΝΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ-ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Η κατάκτηση του ουδετέρου γένους της Ελληνικής γλώσσας ως ξένης
από ισπανόφωνους μαθητές**

**Αλεξάνδρα Π. Γκίκα
Α.Μ : 215702**

Επιβλέπων καθηγητής : Γαλαντόμος Ιωάννης

Συνεπιβλέπουσα : Μαγουλά Ευγενία

Συνεπιβλέπουσα : Κουτσουλέλου- Μίχου Σταματία

ΑΘΗΝΑ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2019

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία επικεντρώνεται στην κατάκτηση του ουδέτερου γένους από ισπανόφωνους μαθητές της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας. Πιο συγκεκριμένα, έχοντας συγκεντρώσει ένα εμπειρικό παράδειγμα βασισμένο σε δεδομένα από ενενήντα(N=90) μαθητές της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας, επιχειρούμε να συγκεντρώσουμε πληροφορίες και να συζητήσουμε αν οι μαθητές δυσκολεύονται να κατακτήσουν το ουδέτερο γένος, λαμβάνοντας υπόψη ότι απουσιάζει από τη μητρική τους γλώσσα. Τέλος, ζητάμε την άποψη έντεκα καθηγητών(N=11) της Ελληνικής Γλώσσας ως Ξένης, σχετικά με την κατάκτηση του γένους και ειδικότερα του ουδέτερου γένους από τους μαθητές τους.

ABSTRACT

The aim of the present study is focused on the conquest of neutral gender by Spanish speaking students of Greek as a foreign language. More specifically, it presents the research area of Second Language Acquisition through an experimental example based on data from ninety (N = 90) students of modern Greek as a foreign language. We have gathered information and we discuss if students find it difficult to conquer the neutral gender, whereas is absent from their native language. Finally, we view eleven teachers (N = 11) of Greek as a Foreign Language, about the acquisition of the gender and more specifically the gender neutral in particular by their students.

Αφιερώνω αυτή την εργασία στην μητέρα μου και στον πατέρα μου.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Πρώτα απ' όλα, θέλω να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα της διπλωματικής εργασίας μου, Επίκουρο Καθηγητή κύριο Ιωάννη Γαλαντόμο, για την πολύτιμη βοήθεια και καθοδήγησή του κατά τη διάρκεια της εργασίας μου. Επίσης, είμαι ευγνώμων στα υπόλοιπα μέλη της εξεταστικής επιτροπής της διπλωματικής εργασίας μου. Οφείλω ευχαριστίες στις σχολές/κέντρα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας της Ισπανίας και της Ουρουγουάης που με βοήθησαν στη συγκέντρωση των ερωτηματολογίων της εργασίας μου. Πιο συγκεκριμένα, ευχαριστώ την κυρία Σκανδάμη Κλαίρη, τον κύριο Γιατσιδίη Μανώλη, την κυρία Ανδριά Μαρία, τον κύριο Ortola Javier, την κυρία Pérez Mena Raquel, την κυρία Ρούσκα Βίκυ, την κυρία Κυριακοπούλου Διονυσία και τον κύριο García Antonio. Ευχαριστώ όλους τους μαθητές και τους καθηγητές που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια της μελέτης μου. Πάνω απ' όλα, είμαι ευγνώμων στους γονείς μου, Παναγιώτη Γκίκα και Σωτηρία Παππά για την ολόψυχη αγάπη και υποστήριξή τους όλα αυτά τα χρόνια.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Η ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ	11
1.1 ΜΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΓΕΝΟΣ.....	11
2. ΤΟ ΓΕΝΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ	12
2.1 ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟ ΓΕΝΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ.....	12
2.1.1 Φυσικό και Γραμματικό γένος.....	12
2.1.2 Τρόποι καθορισμού του γένους.....	13
2.1.3 Πρωτοτυπικότητα και κανόνες απόδοσης του γένους.....	13
2.1.4 Κλιτικές τάξεις και γένος.....	13
2.1.5 Γένος και συμφωνία.....	15
2.1.6 Σημασία ουδετέρου γένους στην ελληνική γλώσσα.....	16
2.2 ΤΟ ΓΕΝΟΣ ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ.....	17
2.2.1 Γραμματική Ε' και ΣΤ' Δημοτικού.....	17
2.2.2 Γραμματική Νέας Ελληνικής Γλώσσας Α', Β', Γ Γυμνασίου.....	17
2.2.3 Συνοπτική Γραμματική της Νέας Ελληνικής Δομολειτουργική-Επικοινωνιακή.....	18
2.2.4 Νεοελληνική Γραμματική της δημοτικής.....	19
2.2.5 Σύγχρονη Πρακτική Γραμματική Τσέπης.....	20
2.2.6 Γραμματική της Ελληνικής Γλώσσας.....	21
2.2.7 Νεοελληνική Γραμματική της Ε' και Στ' Δημοτικού.....	23
2.2.8 Βασική Γραμματική της Ελληνικής.....	23
3. ΤΟ ΓΕΝΟΣ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ	25
3.1 ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΕΝΟΣ.....	25
3.2 ΤΟ ΓΕΝΟΣ ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ.....	25
3.2.1 <i>Real Academia Española</i>	26
4. ΔΕΥΤΕΡΗ/ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ	30
4.1 ΔΕΥΤΕΡΗ/ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ.....	30
4.2 ΔΙΑΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΔΙΑΓΛΩΣΣΙΚΗ ΕΠΙΔΡΑΣΗ.....	30
4.3 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΓΛΩΣΣΙΚΟΥ ΛΑΘΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗ/ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ.....	31
4.4 ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΩΣΗ.....	31
4.5 ΑΝΤΙΠΑΡΑΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΟΜΩΝ.....	31
5. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	32
5.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	32
5.2 Η ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ Η ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	32
5.2.1 <i>Επίπεδα Ελληνομάθειας και γένος</i>	33
5.3 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	39
5.3.1 <i>Παρουσίαση των αποτελεσμάτων του ερωτηματολογίου προς τους ισπανόφωνους διδασκομένους της ελληνικής ως ξένης γλώσσας</i>	39
5.3.2 <i>Πληροφορίες για τις σχολές/κέντρα εκμάθησης που συμμετείχαν στην έρευνα</i>	49
5.3.2.1 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑΛΟΝΙΑΣ (ΒΑΡΚΕΛΩΝΗ).....	50
5.3.2.2 ΚΡΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΓΛΩΣΣΩΝ ΤΗΣ ΒΑΡΚΕΛΩΝΗΣ (DRASSANES.....	50
5.3.2.3 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΣΕΒΙΛΛΗΣ/ΣΧΟΛΗ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ.....	51
5.3.2.4 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΣΑΔΙΖ/ΤΜΗΜΑ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ.....	52
5.3.2.5 ΚΡΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΜΑΛΑΓΑ.....	52
5.3.2.6 ΙΔΡΥΜΑ «ΜΑΡΙΑ ΤΣΑΚΟΣ»-ΟΥΡΟΥΓΟΥΑΗ(ΜΟΝΤΕΒΙΔΕΟ).....	53
5.3.2.7 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΖΑΡΑΓΟΖΑ/ΚΛΑΣΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ.....	53
5.3.2.8 ΒΙΚΥ ΡΟΥΣΚΑ:ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΟ ΒΙΛΒΑΟ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ.....	54
5.3.3 <i>Αποτελέσματα ανά επίπεδο ελληνομάθειας</i>	55
5.3.3.1 Επίπεδο Α1.....	55
5.3.3.1.1 Αποτελέσματα ασκήσεων του επιπέδου Α1.....	60
5.3.3.2 Επίπεδο Α2.....	80
5.3.3.2.1 Αποτελέσματα ασκήσεων Επιπέδου Α2.....	85
5.3.3.3 Επίπεδο Β1.....	103
5.3.3.3.1 Αποτελέσματα ασκήσεων Επιπέδου Β1.....	108
5.3.3.4 Επίπεδο Β2.....	129

5.3.3.4.1	Αποτελέσματα άσκησης 1.....	134
5.3.3.4.2	Αποτελέσματα/Λάθη άσκησης 1	134
5.3.3.4.3	Συμπεράσματα άσκησης 1.....	147
5.3.3.4.4	Αποτελέσματα/Λάθη άσκησης 2	148
5.3.3.4.5	Διαγράμματα άσκησης 2 επιπέδου B2	149
5.3.4	<i>Αποτελέσματα των ουδετέρων λέξεων/σωστά και λάθη -Συζήτηση.....</i>	<i>156</i>
5.3.4.1	Αποτελέσματα των ουδετέρων λέξεων όλων των επιπέδων	156
5.3.4.2	Αποτελέσματα των ουδετέρων λέξεων ανά επίπεδο	159
5.3.4.3	Αποτελέσματα ουδετέρων λέξεων ανά φύλο	166
5.3.4.4	Αποτελέσματα ουδετέρων λέξεων ανά ηλικία	166
5.3.4.5	Αποτελέσματα ουδετέρων λέξεων ανά χρόνο εκμάθησης	167
5.3.4.6	Αποτελέσματα ουδετέρων λέξεων ανά σχολή εκμάθησης	168
5.3.4.7	Αποτελέσματα ουδετέρων λέξεων σε σύγκριση με άλλες γλώσσες που γνωρίζουν οι διδασκόμενοι.....	169
5.3.5	<i>Συμπεράσματα.....</i>	<i>170</i>
5.4	ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ - ΣΥΖΗΤΗΣΗ.....	171
5.4.1	<i>Αποτελέσματα/Συμπεράσματα της έρευνας για τους διδάσκοντες/διδάσκουσες της ελληνικής ως ξένης</i>	<i>171</i>
5.5	ΒΑΣΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΣΥΖΗΤΗΣΗ.....	174
5.5.1	<i>Διδακτική Πρόταση</i>	<i>176</i>
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ		178
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....		181

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα εργασία έχει ως θέμα την κατάκτηση του ουδετέρου γένους από ισπανόφωνους μαθητές της ελληνικής ως ξένης γλώσσας. Τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί και επιταθεί το ενδιαφέρον για την ελληνική γλώσσα ως ξένη, παρόλο που είναι μια γλώσσα που ομιλείται από έναν μικρό πληθυσμό. Σκοπός της εργασίας είναι η σύγκριση των δύο γλωσσών, με αφορμή την απουσία του ουδετέρου γένους από την ισπανική γλώσσα.

Η μελέτη αποτελείται από 6 Κεφάλαια και τις υποενότητες τους. Το 1^ο Κεφάλαιο αποτελεί μια γενική εισαγωγή στην γραμματική κατηγορία του γένους. Το 2^ο Κεφάλαιο πραγματεύεται το γένος στην ελληνική γλώσσα, μέσω της ανάλυσης 8 ελληνικών γραμματικών. Το 3^ο Κεφάλαιο περιγράφει το γένος υπό το πρίσμα της Ισπανικής γλώσσας. Στο 4^ο Κεφάλαιο παραθέτονται μερικές βασικές έννοιες που συγχέονται με την Δεύτερη Γλώσσα και την Κατάκτησή της. Εν συνεχεία, το 5^ο Κεφάλαιο, είναι αφιερωμένο στην έρευνα και τα αποτελέσματά της. Ολοκληρώνοντας, ακολουθεί η Βιβλιογραφία, το Λογισμικό για τη συλλογή και την επεξεργασία των αποτελεσμάτων και τα Παραρτήματα (δύο ερωτηματολόγια σε ηλεκτρονική μορφή) της εργασίας.

1. Η ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ

1.1 Μια γενική εισαγωγή στο γένος.

Το γένος είναι ένα μορφολογικό χαρακτηριστικό του γλωσσικού συστήματος, με το οποίο έχουν ασχοληθεί, για πολλά χρόνια, αρκετοί γλωσσολόγοι και γραμματικοί (Αναστασιάδη – Συμεωνίδη & Χειλά – Μαρκοπούλου, 2003).

Ο όρος « γένος» προέρχεται από τη λατινική λέξη «genus» που σημαίνει «είδος» και σύμφωνα με τον Corbett (1991) είναι μια πολύ σύνθετη γραμματική κατηγορία , η οποία σε μερικές γλώσσες απουσιάζει (όπως στις Ουραλικές γλώσσες), ενώ σε άλλες αποτελεί αναπόσπαστο και αναγκαίο συστατικό τους (όπως στην Ινδοευρωπαϊκή οικογένεια και τις Δραβιδικές γλώσσες).

Επιπλέον, ο Corbett (1991) υποστηρίζει ότι ο αριθμός των γενών ποικίλλει. Έτσι, η πολυπλοκότητα του γένους παρουσιάζει μια ετερογένεια εμφάνισης και παρουσίας του στις γλώσσες, με μερικές να εμφανίζουν δύο ή τρία γένη και άλλες να παρουσιάζουν τέσσερα ή πέντε. Τέλος, επισημαίνει ότι στη γλώσσα Fula μπορούμε να συναντήσουμε είκοσι διαφορετικά γένη Συνεπώς, μπορεί το γένος να μην απαντά σε όλες τις γλώσσες ,όπως αναφέρουν οι Αναστασιάδη - Συμεωνίδη & Χειλά - Μαρκοπούλου (2003), αλλά όταν αυτό συμβαίνει , καθορίζει το όνομα σε σημαντικό βαθμό.

Μελετώντας και αφιερώνοντας χρόνο στο γένος και στον τρόπο με το οποίο προσεγγίζεται από πολλούς επιστήμονες, μπορούμε να συναντήσουμε διαφορετικές πλευρές του , που όλες μαζί βοηθούν στη διαμόρφωση μιας πιο ολοκληρωμένης άποψης και κατανόησής του.

Αναλυτικότερα , αναφορικά με τους Έλληνες μελετητές του γραμματικού γένους, η Ράλλη (2003) ορίζει το γένος ως ένα μορφολογικό χαρακτηριστικό που διαδραματίζει κομβικό ρόλο στον σχηματισμό των λέξεων ,καθώς επίσης και στη συμφωνία.

Από την πλευρά των Αναστασιάδη- Συμεωνίδη και Χειλά – Μαρκοπούλου (2003), το γένος είναι μία έμφυτη γραμματική κατηγορία , που βασίζεται τόσο σε σημασιολογικά όσο και σε μορφολογικά χαρακτηριστικά.

Αναλύοντας τα σημασιολογικά χαρακτηριστικά , συναντάμε τη διάκριση σε γραμματικό και σε φυσικό γένος. Σύμφωνα με τους Κλαίρη, Μπαμπινιώτη , Μόζερ, Μπακάκου-Ορφανού και Σκοπετέα (2011) , το φυσικό γένος συνδέεται στενά με το φύλο του αντικειμένου αναφοράς , ενώ το γραμματικό γένος είναι κενό σημασιολογικά κι έχει πρωτεύοντα ρόλο στη συμφωνία και στην κλίση του ονόματος.

Η παρούσα διπλωματική εργασία, εστιάζει το ενδιαφέρον της στην ελληνική και την ισπανική γλώσσα, σε σχέση με το ουδέτερο γένος. Όπως έγινε αναφορά και παραπάνω, το ουδέτερο γένος απουσιάζει από την ισπανική γλώσσα, ενώ στην ελληνική γλώσσα έχει διατηρηθεί και αυξάνεται συνεχώς ο ρόλος του, αν λάβουμε υπόψη ότι όλο και περισσότερα ονόματα, όπως οι δάνειες λέξεις ή οι λέξεις με μη ανθρώπινο χαρακτήρα (Αναστασιάδη – Συμεωνίδη & Χειλά- Μαρκοπούλου, 2003), λαμβάνουν το συγκεκριμένο γένος σε ένα πολύ μεγάλο ποσοστό τους.

Με βάση τον διαφορετικό ρόλο του ουδέτερου γένους σε καθεμία από τις δύο γλώσσες και λαμβάνοντας υπόψη την άποψη ότι το γένος κατακτάται δύσκολα στην περίπτωση της δεύτερης γλώσσας και ειδικά από ενήλικες μαθητευόμενους, σε επόμενο κεφάλαιο¹ βάζουμε στο επίκεντρο της προσοχής μας τους ισπανόφωνους μαθητές της ελληνικής ως ξένης γλώσσας, με σκοπό να ερευνήσουμε τη σχέση τους με το ουδέτερο γένος ,κατά τη διαδικασία εκμάθησης του ελληνικού γλωσσικού συστήματος σε σχολές της Ισπανίας και της Ουρουγουάης.

¹ Στο 4^ο Κεφάλαιο.

2. ΤΟ ΓΕΝΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

2.1 Γραμματικό γένος στην ελληνική γλώσσα

Η ελληνική γλώσσα κυριαρχείται από πολυμορφία και πολυπλοκότητα. Είναι γνωστή για τον κλιτό της χαρακτήρα και το γένος αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα μορφολογικά χαρακτηριστικά της. Οι Έλληνες φιλόσοφοι ήταν οι πρώτοι που ασχολήθηκαν με το γένος, ξεκινώντας από τον Πρωταγόρα, τον Αριστοτέλη και τους Στωικούς, οι οποίοι ταξινόμησαν τις λέξεις με βάση τα τρία γένη της: το αρσενικό, το θηλυκό και το ουδέτερο (González Calvo, 1979). Η σπουδαιότητα του γένους στην ελληνική αποδεικνύεται από το γεγονός ότι δεν υπάρχει λέξη που να μην ανήκει σε κάποιο από τα τρία γένη. Σύμφωνα με τις Αναστασιάδη-Συμεωνίδη & Χειλά-Μαρκοπούλου (2003), το γραμματικό γένος είναι ένα μορφολογικό χαρακτηριστικό, μία έμφυτη γραμματική κατηγορία που διακρίνει το όνομα σε κλιτικές τάξεις.

Η τριμερής διάκριση του γένους στην ελληνική έχει τις ρίζες της στην αρχαία ελληνική (Χατζιδάκης, 1905, Andriotis, 1974). Αυτό που προκαλεί ιδιαίτερη εντύπωση είναι το γεγονός ότι με το πέρασμα των χρόνων, οι συνθήκες ευνόησαν στην διατήρηση των τριών γενών της, σε αντίθεση με τις υπόλοιπες ρομανικές γλώσσες που δεν μιμήθηκαν την ίδια διαδικασία (Τσιμπλή, 2003). Πιο συγκεκριμένα, μολονότι η λατινική γλώσσα αποτελούνταν από τρία γένη, οι γλώσσες που προέρχονται από αυτήν², όπως τα γαλλικά και τα ισπανικά, αφομοίωσαν μόνο τα γένη του αρσενικού και του θηλυκού, απορρίπτοντας το ουδέτερο γένος.

Βέβαια, υπάρχουν και γλώσσες στις οποίες το γένος αποβλήθηκε εντελώς. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι η αγγλική γλώσσα. Επιπλέον, υπάρχουν και γλώσσες, στις οποίες εντοπίζονται παραπάνω από τρία γένη. Μερικά παραδείγματα αποτελούν η Ζάντε και η Ντιγιρμπάλ (Φουνταλής, 2002). Ειδικότερα, η Ζάντε (Zante) είναι μια γλώσσα της Δημοκρατίας του Κονγκό, η οποία διακρίνει τα ουσιαστικά της σε τέσσερα γένη (αρσενικό, θηλυκό, ζωικό και ουδέτερο). Παρόμοια, η Ντιγιρμπάλ είναι μια γλώσσα που ομιλείται στην Αυστραλία και αποτελείται και αυτή από τέσσερα γένη (κατηγορίες I, II, III και IV³). Από τα παραπάνω παραδείγματα προκύπτει, ότι το γένος για άλλες γλώσσες είναι μια πολύ σημαντική κατηγορία, ενώ για κάποιες άλλες μπορεί να θεωρηθεί περιττό και γι' αυτό επιχειρείται η πλήρης απώλειά του με κάθε τρόπο. Όταν, όμως, διατηρείται τότε παρατηρείται συστηματικότητα ως προς τον τρόπο που τα ουσιαστικά κατατάσσονται σε γένη (Αναστασιάδη - Συμεωνίδη, 2010). Συμπερασματικά, δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι το γένος θεωρείται μια από τις πιο σύνθετες, πολυσυζητημένες και συνάμα αμφισβητούμενες γραμματικές κατηγορίες, που για μερικές γλώσσες είναι χρήσιμο και απαραίτητο, ενώ για άλλες θεωρείται περιττό και απορριπτό.

2.1.1 Φυσικό και Γραμματικό γένος

Η ελληνική γλώσσα αποτελείται από πολύ σημαντικά στοιχεία που την διαφοροποιούν από άλλες γλώσσες. Παραπάνω, αναφέραμε την πολύ σημαντική τριμερή διάκριση της σε αρσενικό, θηλυκό και ουδέτερο. Ωστόσο, η συγκεκριμένη κατηγορία περιλαμβάνει ακόμα μία υποδιαίρεση: το φυσικό και το γραμματικό γένος.

Το φυσικό γένος συνδέεται άμεσα με τη σημασία ή αλλιώς το φύλο ενός έμβριου, συνήθως, όντος. Αντίθετα, το γραμματικό γένος είναι κενό σημασιολογικά (Κλαίρης, Μπαμπινιώτης, Μόζερ, Μπακάκου- Ορφανού & Σκοπετέα, 2011) και συγχέεται, κυρίως, με τη μορφή του ονόματος (κλιτικά επιθήματα).

² Ρομανικές γλώσσες.

³ Ο Dixon υποστηρίζει ότι στην κατηγορία I περιλαμβάνει τους άνδρες και μη έμβια όντα, στην κατηγορία II ανήκουν οι γυναίκες, το νερό, η φωτιά και η μάχη, στην III ανήκει η φυτική τροφή και στην κατηγορία IV όλα τα άλλα (Φουνταλής, 2002).

Αν μπορούσαμε να δώσουμε έναν πολύ γενικό και απλό ορισμό των τριών γενών, θα υποστηρίζαμε ότι το αρσενικό αναφέρεται σε έμβια όντα αρσενικού γένους, το θηλυκό σε έμβια όντα θηλυκού γένους και το ουδέτερο με άψυχα αντικείμενα. Συνεπώς, τις περισσότερες φορές, το φυσικό γένος συνδέεται άμεσα με το γραμματικό γένος. Γνωρίζοντας, ωστόσο, ότι η γλώσσα μας είναι αρκετά σύνθετη και ιδιόζουσα, δεν λείπουν και οι περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει ταύτιση φυσικού-γραμματικού γένους.

Για όσους έχουν την ελληνική γλώσσα ως μητρική, είναι φυσικό να μην αντιμετωπίζουν κάποια δυσκολία στην κατανόηση της συγκεκριμένης ιδιαιτερότητας (Ράλλη, 2003). Αντίθετα, τα προβλήματα παρουσιάζονται όταν η ελληνική γλώσσα διδάσκεται ως δεύτερη/ξένη κι εκεί απαιτείται διαφορετικός τρόπος προσέγγισης του φαινομένου. Παρακάτω, θα ασχοληθούμε περαιτέρω με την σχέση γραμματικού-φυσικού γένους, βασιζόμενοι στην ανάλυση της στις ελληνικές γραμματικές.

2.1.2 Τρόποι καθορισμού του γένους

Το γένος μπορεί να καθοριστεί με πολλούς τρόπους. Αρχικά, δεν πρέπει να λησμονούμε τη σπουδαιότητα του άρθρου, το οποίο λειτουργεί ως σημαντικός δείκτης (Χειλά- Μαρκοπούλου, 2003) και έχει τη δυνατότητα να καθορίσει το γένος του ουσιαστικού που προσδιορίζει. Για παράδειγμα στην Ονοματική Φράση «ο φιλόλογος», καταλαβαίνουμε αμέσως ότι αναφερόμαστε σε πρόσωπο αρσενικού φύλου. Μάλιστα, η παρουσία του άρθρου είναι ακόμα πιο σημαντική σε αυτό το ουσιαστικό, καθώς είναι επίκοινο, χρησιμοποιείται, δηλαδή, η ίδια λέξη τόσο για το αρσενικό όσο και για το θηλυκό γένος.

Ένας άλλος τρόπος καθορισμού του γένους αφορά στο κλιτικό επίθημα μίας λέξης. Έχουμε αναφέρει, ότι η κατάληξη μπορεί να μας βοηθήσει να εντοπίσουμε πιο εύκολα το γένος ενός ουσιαστικού, ειδικότερα αν η κατάληξη ανήκει στις κεντρικές δομές των ονομάτων (Αναστασιάδη – Συμεωνίδη, 2010).

2.1.3 Πρωτοτυπικότητα⁴ και κανόνες απόδοσης του γένους

Σε γλώσσες που συναντάται το γένος, ο τρόπος απόδοσης του παρουσιάζει στο μεγαλύτερο μέρος του, μια συστηματικότητα. Συνήθως, δίνεται ίση βαρύτητα τόσο σε σημασιολογικά όσο και σε μορφολογικά κριτήρια. Σύμφωνα με τις Αναστασιάδη – Συμεωνίδη και Χειλά – Μαρκοπούλου (2003), μερικοί από τους κανόνες απόδοσης του γένους είναι ότι, αρχικά, υπάρχει εξάρτηση από τον μεγάλο αριθμό ομοιοτήτων και τον μικρό αριθμό εξαιρέσεων που παρατηρούνται στα ονόματα. Επιπλέον, το γένος που αποκτούν οι δάνειες λέξεις και οι νεολογισμοί αποτελούν σημαντικά παραδείγματα στην απόδοση του γένους. Τέλος, ο μικρός αριθμός λαθών κατά την εκμάθηση και κατάκτηση της ελληνικής γλώσσας ως ξένης, βοηθά στο να οριστεί εν μέρει το γένος των λέξεων.

Η πρωτοτυπικότητα στον τρόπο απόδοσης του γένους, καθιστά πιο εύκολη την κατανόηση του κλιτικού συστήματος μιας γλώσσας. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι στην εκμάθηση μίας γλώσσας ως ξένης, προηγείται η κατάκτηση των πρωτοτυπικών κλιτικών τάξεων που συνδέονται με το κάθε γένος. Έτσι οι διδασκόμενοι ξεκινούν από τις κεντρικές πρωτοτυπικές κλιτικές τάξεις, συνεχίζουν με τις ενδιάμεσες για να καταλήξουν στις περιφερειακές κατηγορίες (Αναστασιάδη – Συμεωνίδη, 2010).

2.1.4 Κλιτικές τάξεις και γένος

Ο Τριανταφυλλίδης (2005) καταχωρεί τα ουσιαστικά σε τρεις κλίσεις. Η πρώτη τάξη περιλαμβάνει όλα τα αρσενικά, η δεύτερη τάξη όλα τα θηλυκά και η τρίτη τάξη όλα τα ουδέτερα. Η Ράλλη (2003) από την άλλη ταξινομεί τα ουσιαστικά σε οκτώ κλιτικές τάξεις,

⁴ Η πρωτοτυπικότητα ορίζεται και με τις λέξεις ασημαδευσία (Jacobson, 1941), κανονικότητα (Wurzel, 1989), φυσικότητα και προτίμηση (Dressler, 2003, 2005, Χριστοφίδου, 2003). Η συγκεκριμένη πληροφορία αντλήθηκε από το άρθρο των Αναστασιάδη- Συμεωνίδη και Μητσιάκη (2012).

εκ των οποίων η δεύτερη κλιτική τάξη περιλαμβάνει τα αρσενικά (-ης, -ας, -ες, -ούς), η τρίτη και τέταρτη τα θηλυκά (-η, -α και -η για αρχαιοκλίτα όπως πόλη) και η πέμπτη, έκτη, έβδομη και όγδοη τα ουδέτερα (-ο, -ι.-ος, -μα). Μάλιστα, επισημαίνει ότι η κλιτική τάξη αποτελεί έναν μορφολογικό δείκτη που ταξινομεί τα ουσιαστικά σε μία κατηγορία, χωρίς ωστόσο να ταυτίζονται πάντα το γένος και η κλιτική τάξη (Ράλλη, 2003). Αυτό μπορούμε να το καταλάβουμε από τις λέξεις διαφορετικών γενών που λήγουν σε -ος. τα οποία μπορούν να είναι είτε αρσενικά (π.χ. άνθρωπος) είτε ουδέτερα (π.χ. μέρος) Παρακάτω, παραθέτουμε τις πρωτοτυπικές και μη πρωτοτυπικές κλιτικές τάξεις, με βάση τα στοιχεία που έχουμε αντλήσει από την μελέτη που έκαναν η Αναστασιάδη - Συμεωνίδη και η Χειλά-Μαρκοπούλου (2003). Μάλιστα, αξίζει να σημειωθεί ότι αυτή η μελέτη θα χρησιμοποιηθεί και στα αποτελέσματα των ασκήσεων που θα αναλυθούν στο 5^ο Κεφάλαιο.

Αρσενικά

Πρωτοτυπικά Αρσενικά

Τα αρσενικά ουσιαστικά σε σημασιολογικό επίπεδο είναι αρσενικά, δηλαδή το αντικείμενο αναφοράς τους είναι αρσενικό. Σε μορφολογικό επίπεδο, λήγουν σε -ς.

Μη πρωτοτυπικά αρσενικά

Τα μη πρωτοτυπικά αρσενικά χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες:

- ❖ τα ουσιαστικά που το αντικείμενο αναφοράς τους είναι αρσενικό αλλά είναι άκλιτα

Παράδειγμα: κομάντο

- ❖ τα ουσιαστικά που δεν αναφέρονται σε έμψυχα όντα αλλά λήγουν σε -ς

Παράδειγμα: ουρανός

- ❖ τα ουσιαστικά που δεν είναι έμψυχα και είναι άκλιτα

Παράδειγμα: κομπιούτερ

Θηλυκά

Πρωτοτυπικά θηλυκά

Τα θηλυκά ουσιαστικά σε σημασιολογικό επίπεδο είναι φύλου θηλυκού, δηλαδή το αντικείμενο αναφοράς είναι γένους θηλυκού. Σε μορφολογικό επίπεδο, συνοδεύονται από τις καταλήξεις -α, -η και -ου, όπως επίσης και από άψυχα που δηλώνουν ενέργεια, ιδιότητα και συλλογικότητα.

Μη πρωτοτυπικά θηλυκά

- ❖ Έμψυχα που σημασιολογικά είναι αρσενικά

Παράδειγμα: φρουρά (ανδρών)

- ❖ Έμψυχα που εμφανίζουν έναν τύπο για αρσενικό και θηλυκό, γνωστά και ως επίκοινα.

Παράδειγμα: δικηγόρος

- ❖ Άκλιτες δάνειες λέξεις

Παράδειγμα: μπίμπι σίτερ

- ❖ Άψυχα άκλιτα ουσιαστικά

Παράδειγμα: κουάφ

- ❖ Άψυχα κλιτά ουσιαστικά που λήγουν σε -ς

Παράδειγμα: ψήφος

Αξίζει να αναφέρουμε ότι η μη πρωτοτυπική τάξη που λήγει σε -ς έχει λόγιο χαρακτήρα και τα ονόματα που ανήκουν στην συγκεκριμένη κατηγορία είναι ολιγάριθμα.

Ουδέτερα

Πρωτοτυπικά ουδέτερα

Σε αυτή την τάξη ανήκουν τα ουδέτερα ουσιαστικά που σε σημασιολογικό επίπεδο είναι άψυχα και μη ανθρώπινα. Σε μορφολογικό επίπεδο είναι τα κλιτά που λήγουν σε -ο,-ι,-α και όλα τα άκλιτα.

Μη πρωτοτυπικά ουδέτερα

- ❖ Έμψυχα ουσιαστικά με αξιολογική σημασία, όπως τα υποκοριστικά σε -άκι, -ούδι, -έλι, -ούλι

Παράδειγμα: αντράκι, μαθητούδι, παιδαρέλι, φτωχούλι κ.α.

- ❖ Τα ουσιαστικά που αναφέρουν τα μικρά ζώων και ανθρώπων

Παράδειγμα: παιδί, κορίτσι, βρέφος κ.α.

- ❖ Ουσιαστικά που δηλώνουν αρνητική σημασία

Παράδειγμα: τσιράκι κ.α.

- ❖ Ουσιαστικά που έχουν περιληπτική σημασία και λήγουν σε -αριό, -λόι/ -λόγι, -μάνι

Παράδειγμα: φοιτηταριό, γυναικολόι κ.α.

- ❖ Άψυχα που δηλώνουν αποτέλεσμα ενέργειας και λήγουν σε -μα

Παράδειγμα: κτίσμα κ.α.

- ❖ Άψυχα που λήγουν σε -ν και -ς

Παράδειγμα: φωνήεν, κρέας κ.α.

- ❖ Ουσιαστικά σε -ος

Παράδειγμα: πλάτος, μέγεθος κ.α.

- ❖ Έμψυχα μη υποκοριστικά που λήγουν σε -ο και -ι και αναφέρονται σε ζώα

Παράδειγμα: πρόβατο κ.α.

- ❖ Ανθρώπινα άκλιτα

Παράδειγμα: γκαρσόν

2.1.5 Γένος και συμφωνία

Η συμφωνία διαδραματίζει έναν σπουδαίο ρόλο στο γραμματικό γένος της ελληνικής ως κλιτής γλώσσας(Χειλά-Μαρκοπούλου,2003).Η ονοματική φράση μιας πρότασης αποτελείται από σημαντικά κλιτά μέρη του λόγου, όπως άρθρα, επίθετα και αντωνυμίες. Η Χειλά-Μαρκοπούλου(2003) αναφέρεται στον Τζάρτζανο(1946),ο οποίος έχει τονίσει ότι η συμφωνία του γένους συνδέεται είτε με την υποχρεωτική συντακτική σχέση υποκειμένου με το κατηγορούμενο, όταν αυτό είναι επίθετο, είτε με τη σχέση ουσιαστικού και προσδιοριστικού επιθέτου. Μάλιστα στις παραπάνω περιπτώσεις προτιμάται η χρήση του αρσενικού γένους.

Η Χειλά-Μαρκοπούλου(2003) αναφέρεται και στην Γραμματική των Μπαμπινιώτη, Κλαίρη και των συνεργατών τους(2011),οι οποίοι διακρίνουν τη συμφωνία του γένους σε πλήρη, μερική και μηδενική.

Τέλος, η Χειλά-Μαρκοπούλου(2003) παραθέτει και το πως αντιμετωπίζεται η συμφωνία στη Γραμματική των Holton, Mackridge και Φιλιππάκη-Warburton (1999), οι οποίοι δίνουν τέσσερις περιπτώσεις συμφωνίας γένους:

- ❖ συμφωνία ονόματος-προσδιοριστών
- ❖ συμφωνία μεταξύ ονοματικών φράσεων
- ❖ συμφωνία κατηγορούμενου-υποκειμένου ή αντικειμένου
- ❖ συμφωνία αριθμού ανάμεσα σε υποκείμενο και ρήμα

Στην παρούσα μελέτη, στις ασκήσεις μας ασχοληθήκαμε με την πρώτη περίπτωση που αναφέρουν οι Holton, Mackridge και Φιλιππάκη-Warburton, καθώς οι διδασκόμενοι έπρεπε να βρουν το σωστό γένος του προσδιοριστών συγκεκριμένων ουσιαστικών του κειμένου. Οι προσδιοριστές αυτοί ήταν τα οριστικά άρθρα στους δύο αριθμούς. Πολλές φορές, οι ονοματικές φράσεις περιλάμβαναν και επίθετα που προσδιόριζαν τα ουσιαστικά. Άλλοι προσδιοριστές της ονοματικής φράσης μπορούν να είναι οι αντωνυμίες και οι επιθετικές μετοχές (Χειλά-Μαρκοπούλου, 2003).

Άρθρα

Όπως θα δούμε και παρακάτω, στις δύο ασκήσεις του ερωτηματολογίου οι διδασκόμενοι κλήθηκαν να βρουν το κατάλληλο γένος, επιλέγοντας το κατάλληλο οριστικό άρθρο. Το οριστικό(ο, η, το) και το αόριστο(ένας, μία, ένα) άρθρο, είναι μια γραμματική κατηγορία που οφείλουν να γνωρίζουν τόσο οι φυσικοί ομιλητές, όσο και οι μαθητές της ελληνικής ως ξένης/δεύτερης γλώσσας.

Επιπροσθέτως, τα άρθρα είναι βασικοί δείκτες συμφωνίας και πολλές φορές καθορίζουν το γραμματικό γένος των λέξεων(π.χ. επίκοινα ουσιαστικά).

Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι από την αρχαιότητα υπήρχε η ανάγκη δήλωσης του οριστικού άρθρου. Η Γιαννουλοπούλου(2016) επισημαίνει ότι η δεικτική αντωνυμία *ὁς, ἡ, ὃ* αποτέλεσε τον αρχικό τρόπο δήλωσης του οριστικού άρθρου, με πρώτη εμφάνιση στα ομηρικά κείμενα.

Η σπουδαιότητα του άρθρου τονίζεται σε όλες τις γραμματικές, καθώς έχει τη δυνατότητα να γενικεύσει(αόριστο άρθρο) ή να ειδικεύσει πρόσωπα, ζώα, πράγματα και καταστάσεις(Κλαίρης, Μπαμπινιώτης, Μόζερ, Μπακάκου- Ορφανού & Σκοπετέα, 2011).

Μάλιστα, το ουσιαστικό δεν απομονώνεται εύκολα από το άρθρο(Νεστοράτου, 2015) και γι' αυτό και οι ασκήσεις του ερωτηματολογίου μας περιλάμβαναν την εύρεση του σωστού άρθρου των ουσιαστικών.

2.1.6 Σημασία ουδέτερου γένους στην ελληνική γλώσσα

Το ουδέτερο γένος μπορεί να μην απαντάται σε όλες τις γλώσσες, αλλά όταν συμβαίνει αυτό, ο ρόλος που διαδραματίζει είναι πολύ σημαντικός. Σε μερικές γλώσσες, όπως στην γαλλική, στην ιταλική και την ισπανική(που αποτελεί αντικείμενο της μελέτης μας), το ουδέτερο γένος εξαφανίστηκε και επιλέχθηκε η διττή διάκριση των ονομάτων σε αρσενικά και θηλυκά.

Αντίθετα, η γλώσσα μας διατήρησε την τριμερή διάκριση σε αρσενικό, θηλυκό και ουδέτερο από την αρχαία ελληνική(Χατζιδάκις, 1905 & Andriotis, 1974). Έτσι, παρόλο που με το πέρασμα των χρόνων εξελίχθηκε και εν μέρει απλοποιήθηκε, δεν μιμήθηκε τις άλλες γλώσσες και διατήρησε το ουδέτερο γένος.

Τα ονόματα, στην πλειοψηφία τους, ανήκουν στο αρσενικό και θηλυκό γένος. Από αυτό βέβαια δεν προκύπτει ότι το ουδέτερο γένος υποτιμάται. Αντίθετα, έχει παρατηρηθεί ότι στην περίπτωση των νεολογισμών και των δάνειων λέξεων, επικρατεί μια τάση ουδετέρωσης, καθώς επίσης και στα ουσιαστικά που σημασιολογικά είναι

άψυχα(Αναστασιάδη-Συμεωνίδη,2010).Επιπλέον, το ουδέτερο γένος προτιμάται ως εναλλακτικό γένος, όταν θέλουμε να δώσουμε ένα λαϊκότερο και μη λόγιο στοιχείο(Αναστασιάδη-Συμεωνίδη & Χειλά-Μαρκοπούλου,2003).

Τέλος, στο ουδέτερο γένος μπορούμε να συναντήσουμε ουσιαστικά σε-ος, παρόλο που η συγκεκριμένη κατάληξη αποτελεί δείκτη αρσενικότητας (Αναστασιάδη-Συμεωνίδη & Χειλά-Μαρκοπούλου,2003).Τα ουδέτερα σε -ος αποτελούν μία κλειστή/μη πρωτοτυπική τάξη, καθώς δεν δέχεται πλέον νέες λέξεις. Μάλιστα, όσες λέξεις έχουν αυτό το κλιτικό επίθημα χρησιμοποιούνται σπάνια ή σχετίζονται με επιστημονική ορολογία(Αναστασιάδη-Συμεωνίδη & Χειλά-Μαρκοπούλου,2003).

2.2 Το γένος στα βιβλία ανάλυσης της γραμματικής της ελληνικής γλώσσας

Ένα προνόμιο της νέας ελληνικής είναι το γεγονός ότι αρκετοί επιστήμονες έχουν ασχοληθεί με την καταγραφή της γραμματικής της. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να υπάρχει μια πληθώρα συγγραμμάτων που μελετούν τα γραμματικά φαινόμενα δίνοντας, μερικές φορές, τις δικές τους ερμηνείες. Το συγκεκριμένο κεφάλαιο πραγματεύεται το γένος, από την σκοπιά των πιο σημαντικών βιβλίων ελληνικής γραμματικής. Ειδικότερα, θα αναλυθούν 8 είδη ελληνικής γραμματικής, που η καθεμία προσεγγίζει το φαινόμενο του γένους με έναν δικό της τρόπο, όπως θα παρατηρήσουμε και παρακάτω.

2.2.1 Γραμματική Ε' και ΣΤ' Δημοτικού

Στο συγκεκριμένο βιβλίο, που απευθύνεται σε μαθητές Ε' και ΣΤ' Δημοτικού, το γένος αναλύεται στο τρίτο μέρος με τίτλο “Σχηματίζω λέξεις-Κλιτική μορφολογία». Σε αυτή την ενότητα, το γένος παρουσιάζεται σε συνδυασμό με τα μέρη του λόγου, τους τύπους των λέξεων(θέμα και κατάληξη),τον αριθμό, τα άρθρα(οριστικό και αόριστο) και τις πτώσεις.

Πιο συγκεκριμένα, προηγείται η διάκριση των μερών του λόγου σε άκλιτα και κλιτά και εν συνεχεία τονίζεται ότι όλα τα κλιτά μέρη του λόγου(εξαιρείται το ρήμα) έχουν γένος, το οποίο καθορίζεται από το άρθρο από το οποίο συνοδεύονται.

Έτσι, τα αρσενικά ονόματα συνοδεύονται από το άρθρο ο, τα θηλυκά από το άρθρο η και τα ουδέτερα από το άρθρο το. Επίσης, σύμφωνα με το συγκεκριμένο βιβλίο, όσα μέρη έχουν γένος μπορούν και να σχηματίσουν τις πτώσεις της Ονομαστικής, της Γενικής, της Αιτιατικής και της Κλητικής.

2.2.2 Γραμματική Νέας Ελληνικής Γλώσσας Α', Β',Γ Γυμνασίου

Η παρούσα γραμματική απευθύνεται σε μαθητές όλων των τάξεων του Γυμνασίου. Το γένος παρουσιάζεται στο δεύτερο κεφάλαιο του βιβλίου με τίτλο “Μορφολογία”. Αρχικά, διδάσκεται το άρθρο(οριστικό και αόριστο).Στη συνέχεια, αναλύεται το ουσιαστικό και γίνεται η διάκριση σε κύρια, κοινά, περιληπτικά, συγκεκριμένα και αφηρημένα. Με βάση αυτές τις γνώσεις, οι μαθητές οδηγούνται στο γένος και στον αριθμό.

Οι συγγραφείς του βιβλίου υποστηρίζουν ότι δεν υπάρχει ουσιαστικό που να μην ανήκει σε κάποιο από τα τρία γένη της νέας ελληνικής, Επιπλέον, γίνεται μια σύντομη αναφορά στον διαχωρισμό του γένους σε φυσικό και γραμματικό, με έμφαση στον συσχετισμό του γένους ενός ουσιαστικού βάσει σημασιολογικών κριτηρίων. Επομένως, όσα ουσιαστικά αναφέρονται σε ανθρώπινα όντα παίρνουν συνήθως το γένος το οποίο δηλώνουν, με παραδείγματα τις λέξεις “γυναίκα” και “ άντρας”. Ωστόσο, δεν παραλείπονται και οι περιπτώσεις κατά τις οποίες τα γένη κάποιων λέξεων δεν συνδέονται με τη σημασία τους, όπως οι λέξεις «αγόρι» και «κορίτσι».

Η ενότητα ολοκληρώνεται με την αναφορά στους δύο αριθμούς που παίρνουν τα ουσιαστικά και στις εξαιρέσεις τους, καθώς επίσης και στην κατάταξη των ουσιαστικών σε κλίσεις που συγχέονται με τα τρία γένη της ελληνικής. Συνεπώς, οι συγγραφείς ονομάζουν τις κλίσεις ως «κλίση αρσενικών», «κλίση θηλυκών» και «κλίση ουδέτερων», οι οποίες καταγράφονται πιο αναλυτικά στην επόμενη ενότητα του κεφαλαίου.

2.2.3 Συνοπτική Γραμματική της Νέας Ελληνικής Δομολειτουργική-Επικοινωνιακή

Στο Α' Μέρος της συγκεκριμένης γραμματικής αναλύεται το γένος, που αφιερώνεται στο ονοματικό μέρος της γλώσσας. Σε ένα γενικότερο πλαίσιο πραγματοποιείται η τριμερής διάκριση των ονομάτων σε αρσενικά, θηλυκά και ουδέτερα, ενώ τονίζεται ότι δεν πρέπει το γραμματικό γένος ενός ονόματος να συνδέεται με το φυσικό γένος ή φύλο.

Σύμφωνα με τους Κλαίρη, Μπαμπινιώτη και των συνεργατών τους, το γραμματικό γένος είναι κενό σημασιολογικά και απλώς βοηθά σε επίπεδο μορφολογικό, όπως στην συμφωνία και στην κλίση. Αντίθετα, το φυσικό γένος απαντά σε όντα που είναι έμψυχα και με αυτό τον τρόπο γίνεται η διαφοροποίηση γραμματικού και φυσικού γένους.

Στη συνέχεια, αναλύεται περαιτέρω το φυσικό γένος ή φύλο. Η ανάλυση αυτή περιλαμβάνει τους τρόπους με τους οποίους δηλώνεται το φύλο στα ονόματα. Έτσι, τα ονόματα αποκτούν ένα γένος με βάση, αρχικά, τις διαφορετικές λέξεις που χρησιμοποιούνται σε κάθε περίπτωση (άντρας-γυναίκα, κόκορας-κότα). Επίσης, τα κλιτικά μορφήματα αποτελούν σημαντικό τρόπο δήλωσης των ονομάτων, με έμφαση στα θηλυκά (δάσκαλος-δασκάλα, ήρωας-ηρωίδα, μυλωνάς-μυλωνού). Στη συνέχεια, το άρθρο μπορεί να ορίσει το όνομα, το οποίο συνοδεύει. Ειδικότερα, τα επαγγελματικά ονόματα που ορίζονται με μία λέξη τόσο για τα αρσενικά όσο και για τα θηλυκά, απαιτούν την ύπαρξη άρθρου ή και άλλων τύπων (επίθετα, αντωνυμίες) για να προσδιοριστεί το γένος (ο γραμματέας-η γραμματέας, ο καλός γιατρός-η καλή γιατρός). Τέλος, η χρήση προσδιορισμών που δηλώνουν το φύλο, αποτελούν έναν συνηθισμένο τρόπο διάκρισης των ονομάτων σε γένη (ο αρσενικός ελέφαντας-ο θηλυκός ελέφαντας, το αρσενικό παιδί-το θηλυκό παιδί).

Μετά την ανάλυση του φυσικού γένους ή φύλου, ακολουθεί ο ορισμός και η περιγραφή του γραμματικού γένους. Το γραμματικό γένος αποτελεί μια κενή κατηγορία, καθώς δεν δίνει στο όνομα μια συγκεκριμένη σημασία παρά μόνο μια ιδιότητα. Στη συνέχεια, επισημαίνεται ότι το γραμματικό δεν ταυτίζεται πάντα με το φυσικό γένος και αυτό αποδεικνύεται μέσω παραδειγμάτων που παραθέτοντας από τους Κλαίρη-Μπαμπινιώτη.

Πιο αναλυτικά, αναφέρεται ότι πολλές φορές το γραμματικό γένος δεν απαντά στο αντίστοιχο φύλο και δίνεται το παράδειγμα της λέξης «αγόρι», η οποία μπορεί να αφορά σε αρσενικό φύλο αλλά το γραμματικό γένος που έχει επιλεχθεί είναι το ουδέτερο. Επιπροσθέτως, λέξεις που έχουν παρόμοια σημασία, δεν έχουν πάντα το ίδιο γραμματικό γένος. Γι' αυτή τη διαπίστωση δίνεται το παράδειγμα των εξής ζευγαριών λέξεων: το τρένο-ο σιδηρόδρομος, ο τοίχος-το ντουβάρι.

Εν συνεχεία, μερικές λέξεις παρουσιάζουν το ίδιο νόημα με διαφορετικά, όμως, γένη, όπως για παράδειγμα η λέξη «ο σωλήνας» χρησιμοποιείται και με το θηλυκό γραμματικό γένος (η σωλήνα). Το ίδιο συμβαίνει και με τους δύο αριθμούς (ο πλούτος-τα πλούτη, ο σανός-τα σανά).

Επιπλέον, στην παρούσα γραμματική υποστηρίζεται ότι τα περισσότερα ονόματα δέντρων και φυτών είναι θηλυκά, ενώ αρκετά ονόματα καρπών και στοιχεία της φύσης χαρακτηρίζονται με το ουδέτερο γένος. Όσον αφορά στα κύρια ονόματα, επιλέγεται το γένος που δηλώνει το αντικείμενο αναφοράς. Μερικά παραδείγματα που αναφέρονται είναι τα εξής: η Κέρκυρα (η νήσος) και το Ιόνιο (το πέλαγος).

Από τη γραμματική των Κλαίρη, Μπαμπινιώτη και των συνεργατών τους δεν παραλείπεται και η αναφορά στα δάνεια ονόματα και στον τρόπο που κατατάσσονται σε καθένα από τα τρία γένη. Έτσι, ο τρόπος κατάκτησης του γένους εξαρτάται από μια πληθώρα παραγόντων, όπως το γένος που έχουν τα ονόματα στην γλώσσα από την οποία προέρχονται και το φυσικό τους γένος (αν τα ονόματα αναφέρονται σε έμψυχα όντα, τότε δηλώνονται με το άρθρο του φυσικού τους γένους). Αξίζει να αναφέρουμε την

άποψη ότι, σε γενικές γραμμές, στα δάνεια ονόματα επιλέγεται, ως επί το πλείστον, το ουδέτερο γένος (το κέικ, το μανεκέν, το σάντουιτς).

Τέλος, δίνεται μεγάλη σημασία στη συμφωνία του γένους, καθώς τα άρθρα, τα επίθετα και οι αντωνυμίες πρέπει να συμφωνούν σε γένος, πτώση και αριθμό με το όνομά που προσδιορίζουν.

2.2.4 Νεοελληνική Γραμματική της δημοτικής

Ο Τριανταφυλλίδης ασχολείται με το γένος των ουσιαστικών στο τρίτο κεφάλαιο του τρίτου μέρους με τίτλο «Οι τύποι-Τα μέρη του λόγου». Έχοντας προηγηθεί η ανάλυση του άρθρου που συνδέεται άμεσα με το γένος, ακολουθεί η διάκριση των ουσιαστικών σε κύρια και κοινά και αργότερα η τριμερής διάκρισή τους σε αρσενικά, θηλυκά και ουδέτερα.

Αναλυτικότερα, ο Τριανταφυλλίδης επισημαίνει ότι τα ονόματα που αναφέρονται σε ανθρώπους ή ζώα παίρνουν αρσενικό και θηλυκό γένος, ανάλογα με το τι σημαίνουν. Έτσι, «ο πατέρας» για τον λόγο ότι σημασιολογικά αναφέρεται σε αρσενικό ον, θα πάρει και το αρσενικό γένος. Το ίδιο συμβαίνει και με τις λέξεις «η μητέρα», «ο γιος», «η θυγατέρα» που δίνονται ως παραδείγματα για την κατανόηση του συγκεκριμένου κανόνα.

Αντίθετα, υποστηρίζεται ότι στην περίπτωση των ονομάτων που είναι άψυχα υπάρχει ένα τρίτο γένος, που δεν είναι ούτε αρσενικό ούτε θηλυκό και ονομάζεται ουδέτερο. Ωστόσο, υπάρχουν και κάποια έμψυχα που εκφράζονται με ουδέτερο γένος, παρόλο που τα περισσότερα ονόματα που ανήκουν σε αυτή την κατηγορία, είναι άψυχα.

Στη συνέχεια, ο Τριανταφυλλίδης εξηγεί ότι το γραμματικό γένος δεν συμπίπτει πάντα με το φυσικό γένος και πολλές φορές μπορεί να συναντήσουμε ουσιαστικά αρσενικού ή θηλυκού γένους που είναι άψυχα (ουρανός, γιαλός, βράχος, ειρήνη, χαρά κ.α.) ή να μην έχουν το γένος που τους ταιριάζει (ελέφαντας, μάγκας) ή ακόμη και να χρησιμοποιείται ένα γένος, που να αναφέρεται τόσο σε αρσενικά όσο και σε θηλυκά (η κουκουβάγια). Επιπροσθέτως, δεν παραλείπεται και το παράδειγμα της χρήσης του ουδέτερου γένους στις περιπτώσεις έμψυχων αντικειμένων αναφοράς (το αγόρι, το κριάρι, το κορίτσι κ.α.).

Όσον αφορά το αρσενικό γένος, ο Τριανταφυλλίδης θεωρεί ότι είναι το δυνατότερο προσωπικό γένος επιλέγεται τόσο για πρόσωπα με αρσενική σημασία όσο και για πρόσωπα που δεν μας απασχολεί το φυσικό του γένος (ήρθε ένας άνθρωπος, μπορεί να έρθει όποιος θέλει).

Το ουδέτερο γένος επιλέγεται όταν θέλουμε να αναφερθούμε σε όντα και των δύο φύλων, καθώς επίσης και στις περιπτώσεις των ουσιαστικοποιημένων μερών του λόγου, δηλαδή αντωνυμίες, επίθετα, επιρρήματα, προστακτικές ρημάτων και λέξεις ή φράσεις ολόκληρες (το σωστό, μας ευχήθηκε το καλώς ορίσατε κ.α.).

Σύμφωνα με τον Τριανταφυλλίδη, το γραμματικό γένος των λέξεων το καταλαβαίνουμε από την κατάληξη στις πτώσεις του ενικού αριθμού με εξαίρεση τα ουδέτερα που τα ξεχωρίζουμε από τις καταλήξεις στον πληθυντικό αριθμό. Επιπλέον, τα άρθρα που παίρνουν μπροστά οι λέξεις μπορούν να ορίσουν το γραμματικό γένος στο οποίο ανήκουν.

Εν συνεχεία, το θέμα που αναλύει ο Τριανταφυλλίδης είναι ο σχηματισμός των λέξεων, με βάση το γραμματικό τους γένος. Πιο συγκεκριμένα, τα ουσιαστικά έχουν, συνήθως, έναν τύπο. Υπάρχουν, όμως, και μερικά ουσιαστικά που έχουν δύο τύπους, ανάλογα με το γένος που θέλουν τονίσουν. Συνεπώς, υπάρχει ένας τύπος για το αρσενικό και ένας τύπος για το θηλυκό. Η ύπαρξη των δύο τύπων εντοπίζεται στην περίπτωση του επαγγέλματος και της ιδιότητας. Οι καταλήξεις που παραθέτοντας για τα θηλυκά είναι οι εξής: -ισσα (άρχοντας-αρχόντισσα), -τρα (κλέφτης-κλέφτρα), -τρια (διευθυντής-

διευθύντρια), -αίνα(δράκος-δράκαινα), -ίνα(πρόσφυγας-προσφυγίνα), -ού(υπναράς-υπναρού), -α(δάσκαλος-δασκάλα).

Σε μερικές περιπτώσεις, τα θηλυκά εμφανίζουν διαφορετικές καταλήξεις από τις προαναφερθείσες. Αυτές είναι οι εξής: αυτοκράτορας-αυτοκράτειρα, ήρωας-ηρωίδα, ιερέας-ιερεία, παπάς-παπαδιά.

Επιπροσθέτως, κάποια θηλυκά μπορούμε να τα δούμε με δύο τύπους. Μερικά από αυτά είναι τα εξής: αραπίνα αλλά και αράπισσα, δασκάλα αλλά και δασκάλισσα, εργάτρια αλλά και εργάτρισσα, αυτοκράτειρα αλλά και αυτοκρατόρισσα, γιάτραινα αλλά και γιάτρισσα, θεά αλλά και θείαινα, φίλη αλλά και φιλενάδα.

Ο Τριανταφυλλίδης δίνει μεγαλύτερη βαρύτητα στο αρσενικό και στο θηλυκό. Αυτό το καταλαβαίνουμε από την πολύπλευρη ανάλυση που πραγματοποιεί για τα δύο γένη. Η επόμενη διαπίστωσή του στη συγκεκριμένη γραμματική, αφορά πάλι το αρσενικό και το θηλυκό, καθώς εξηγεί ότι πολλές φορές τα ουσιαστικά και, ως επί το πλείστον, τα συγγενικά έχουν την τάση να χρησιμοποιούν διαφορετικές λέξεις για τα δύο γένη. Ως παραδείγματα δίνονται οι λέξεις «πατέρας-μητέρα», «παππούς-γιαγιά», «γαμπρός-νύφη», «άντρας-γυναίκα» και «αγόρι-κορίτσι».

Στην γραμματική γίνεται αναφορά και στα γένη των ζώων. Έτσι, γίνεται γνωστό ότι η πλειοψηφία των ζώων έχει μόνο έναν τύπο για τα δύο γένη. Αυτά τα ονόματα ονομάζονται επίκοινα(δίνονται τα παραδείγματα: η αλεπού, η αρκούδα, ο ελέφαντας, ο παπαγάλος, η οχιά, το λαβράκι, το κουνούπι, η πεταλούδα). Στη κατηγορία αυτή η διάκριση των δύο γενών γίνεται με την προσθήκη του επιθέτου «αρσενικός» ή «θηλυκός» μπροστά από το ουσιαστικό(ο θηλυκός σπίνος, η αρσενική καμήλα). Επιπλέον, μερικά αρσενικά ή θηλυκά ζώα μπορούν να έχουν και άλλον έναν τύπο που ανήκει στο ουδέτερο γένος(σκύλος-σκυλί, σπουργίτης-σπουργίτι).

Όπως και στα ανθρώπινα όντα, υπάρχουν δύο τρόποι να ξεχωρίσουμε τα ζώα που ανήκουν είτε στο αρσενικό είτε στο θηλυκό γένος. Αυτοί οι τρόποι είναι η διαφορετική λέξη(άλογο-φοράδα, βόδι-αγελάδα, κριάρι-προβατίνα) και η διαφορετική κατάληξη. Για τα θηλυκά επιλέγονται οι καταλήξεις -α, -ίνα, -ανία, -ισά, -πούλα και για τα αρσενικά η κατάληξη -ος. Σε μερικές περιπτώσεις, επιλέγεται για το αρσενικό ζώο και η κατάληξη του ουδέτερου γένους -ι ενώ σε μερικά ζώα χρησιμοποιείται μόνο ο ένας τύπος, ανεξαρτήτως του φυσικού γένους(γάτα, σκύλος, άλογο κ.α.)

Για τα νεογνά ή μικρά κάποιων ζώων ο Τριανταφυλλίδης αναφέρει ότι χρησιμοποιούνται διαφορετικές λέξεις. Μάλιστα, το γένος που χρησιμοποιείται είναι το ουδέτερο. Μερικά παραδείγματα είναι τα εξής: το πουλάρι, το κουτάβι, το μοσχάρι, το κοτόπουλο, το χηνόπουλο, το παπάκι.

Τέλος, ο Τριανταφυλλίδης ασχολείται με τα ουσιαστικά που έχουν δύο γένη. Αυτά τα ουσιαστικά μπορεί να παρουσιάζονται σε αρσενικό και θηλυκό(ο τίγρης-η τίγρη), σε αρσενικό και ουδέτερο(ο σκύλος-το σκυλί) και σε θηλυκό και ουδέτερο(η γέφυρα-το γεφύρι). Σε αυτά η σημασία είναι ακριβώς η ίδια, αλλά διαφοροποιούνται ως προς το άρθρο, την κατάληξη και τον τονισμό.

Εκτός, όμως, από τα ουσιαστικά που μόλις αναλύσαμε, μπορούμε να συναντήσουμε και ονόματα που ανάλογα με το γένος διαφοροποιείται και η σημασία τους(η βροντή-ο βρόντος) καθώς επίσης και λέξεις που είναι φωνητικά όμοιες αλλά έχουν διαφορετική σημασία(ο αυλός-η αυλή).

Ο Τριανταφυλλίδης ολοκληρώνει το κεφάλαιο με τις λέξεις στις οποίες επικρατεί σύγχυση ως προς το γένος τους[ο άθλος(το κατόρθωμα)-το άθλο(βραβείο, έπαθλο)].

2.2.5 Σύγχρονη Πρακτική Γραμματική Τσέπης

Η Κατσούδα διακρίνει, αρχικά, τα ουσιαστικά με βάση το φυσικό και το γραμματικό τους γένος. Αυτό μας προκαλεί εντύπωση, αν λάβουμε υπόψη ότι σε άλλες γραμματικές η

πρώτη διάκριση των ουσιαστικών αφορούσε το αρσενικό, θηλυκό και ουδέτερο και σε μεταγενέστερο χρόνο το φυσικό και γραμματικό γένος.

Σε πρώτο στάδιο αναλύεται το φυσικό γένος, το οποίο ορίζεται ως το γένος που συγχέεται με τη φύση των εννοιών που δηλώνει το ουσιαστικό και αφορά μόνο τα έμψυχα όντα. Το φυσικό γένος μπορεί να οριστεί με το αρσενικό ή το θηλυκό(ο πατέρας-η μητέρα, ο γιος-η κόρη, ο πετεινός-η όρνιθα).

Η συγκεκριμένη γραμματική δηλώνει το φυσικό γένος με βάση τη διαφορετική λέξη για το αρσενικό και το θηλυκό(άνδρας-γυναίκα),με τη διαφορετική κατάληξη(βασιλιάς-βασιλίτσα),με το διαφορετικό άρθρο(ο φιλόλογος-η φιλόλογος) και με την χρήση των επιθέτων αρσενικός ή θηλυκός(αρσενική καμήλα-θηλυκή καμήλα).

Στη συνέχεια, ακολουθεί η ανάλυση του γραμματικού γένους. Εδώ γίνεται η καθιερωμένη διάκριση των ονομάτων σε αρσενικοθήλυκό και ουδέτερο, η οποία συνοδεύεται από την διευκρίνιση ότι τα ουσιαστικά μπορεί να είναι είτε άψυχα είτε έμψυχα.

Σε ένα ξεχωριστό πλαίσιο, πραγματοποιείται η διαφορά φυσικού-γραμματικού γένους και γίνεται γνωστό ότι το φυσικό γένος δεν συμφωνεί πάντα με το γραμματικό. Αυτό συμβαίνει στα υποκοριστικά(ο άντρας-το αντράκι),στα μεγεθυντικά(το κορίτσι-ο κορίτσαρος) και στα επίκοινα[ο άνθρωπος(άνδρας και γυναίκα),αλεπού(αρσενική και θηλυκή)].

Ακολούθως, η Κατσούδα ασχολείται εκτενέστερα με τα επίκοινα ουσιαστικά, δίνοντας τον ορισμό τους(ουσιαστικά που δηλώνουν πρόσωπα ή ζώα ανεξαρτήτως φύλου) και τα διαχωρίζει με βάση τα ονόματα των ζώων(η αλεπού, ο παπαγάλος κ.α.),τα επαγγελματικά ονόματα(φιλόλογος) και τα εθνικά(Ιταλοί).Μάλιστα, επισημαίνεται ότι μερικές φορές στην περίπτωση των ζώων επιλέγεται ο συχνότερος τύπος, ανεξαρτήτως φύλου(δηλαδή η γάτα χρησιμοποιείται και για τα δύο γένη).

Τέλος, δεν παραλείπει να αναφερθεί στα ουσιαστικά που έχουν δύο γένη. Πιο συγκεκριμένα, υπάρχουν μερικά ουσιαστικά, τα οποία εμφανίζουν δύο γένη είτε με διαφορετική κατάληξη είτε με διαφορετικό τονισμό(ο πλάτανος-το πλατάνι).Αυτά τα ουσιαστικά έχουν την ίδια σημασία αλλά χρησιμοποιούνται σε διαφορετικά περιεχόμενα(ο αρραβώνας-η αρραβώνα, ο κρίνος-το κρίνο, η ρακή-το ρακί, ο τίγρης-η τίγρη κ.α.).Εκτός από τα παραπάνω, υπάρχουν και μερικά ονόματα που όταν αλλάζει το γένος αλλάζει και η σημασία τους(η κοπέλα-το κοπέλι, η μέση-το μέσο, το πλευρό-η πλευρά, η μάντρα-το μαντρί κ.α.)

2.2.6 Γραμματική της Ελληνικής Γλώσσας

Η συγκεκριμένη γραμματική εντάσσει την κατηγορία του γένους στο τρίτο της μέρος, το οποίο αναλύει τη σύνταξη της ελληνικής γλώσσας. Αρχικά, μας γίνεται γνωστό ότι κάθε ουσιαστικό λαμβάνει καθένα από τα τρία γένη και συμπληρώνεται ότι δεν είναι απαραίτητο να γίνεται ταύτιση με το φύλο ή το αν αναφερόμαστε σε ανθρώπινο ον. Παρόλα αυτά, παραθέτοντας μερικές γενικές τάσεις, όσον αφορά στο γένος που αποκτά ένα ουσιαστικό και αυτές είναι οι εξής:

- ❖ τα ουσιαστικά που αφορούν ανθρώπινα όντα είναι συνήθως αρσενικά αν ο άνθρωπος είναι άντρας και θηλυκά αν ο άνθρωπος είναι γυναίκα.
- ❖ Τα επαγγέλματα δηλώνονται με ένα κοινό γένος για αρσενικά και θηλυκά.
- ❖ Τα άψυχα αντικείμενα, οι ουσίες και τα φυσικά φαινόμενα δηλώνονται με ένα από τα τρία γένη(ο αέρας, η καρέκλα, το αλεύρι).
- ❖ Τα αφηρημένα ουσιαστικά ανήκουν στο θηλυκό γένος, με ορισμένες εξαιρέσεις(η γνώση αλλά το κέφι και ο περιορισμός)

- ❖ Το γένος εξαρτάται και από τις καταλήξεις των ουσιαστικών[τα αρσενικά λήγουν σε -ς(όρφος, πατέρας, καφές, μαθητής, παππούς),τα θηλυκά λήγουν σε -α,-η(μαθήτρια , δραχμή) και μερικά σε -ος και τα ουδέτερα σε -ο,-ι,-μα και μερικά σε -ς (δωμάτιο , δόντι, πράγμα , έθνος)

Στη συνέχεια, αναλύεται η κατηγορία της συμφωνίας του γένους. Πιο συγκεκριμένα, τα επίθετα, τα άρθρα, μερικά αριθμητικά και προσδιοριστές πρέπει πάντα να συμφωνούν στο γένος με τα ουσιαστικά που προσδιορίζουν και δίνονται αντίστοιχα παραδείγματα ανάλογα με το γένος(αυτός ο καλός άντρας, αυτή η καλή γυναίκα, αυτό το καλό παιδί).

Στη περίπτωση που το ουσιαστικό είναι κοινού γένους είναι πολύ σημαντική η δήλωση του γένους του προσώπου, στο οποίο γίνεται αναφορά(ένας καλός συγγραφέας, μια καλή συγγραφέας),ενώ όταν δεν γνωρίζουμε το ακριβές φύλο στο οποίο αναφέρεται το ουσιαστικό, τότε κυριαρχεί το αρσενικό γένος(ο συγγραφέας αυτού του βιβλίου).

Τα επίθετα μπορούν να ορίσουν το γένος, ακόμα και όταν παραλείπεται το ουσιαστικό(είναι ωραίος, είναι ωραία, είναι ωραίο).Επιπλέον, όταν κάνουμε μια γενική αναφορά χρησιμοποιούμε το αρσενικό γένος(συχνά ο δυνατός περιφρονεί τον αδύνατο, όλοι σας τον ξέρετε),ενώ στην αριθμηση κυριαρχεί το ουδέτερο γένος(σελίδα τέσσερα αλλά τέσσερις σελίδες όπου το αριθμητικό προσδιορίζει το θηλυκό ουσιαστικό).

Κατόπιν, δίνονται παραδείγματα για να επιτευχθεί η πλήρης κατανόηση φυσικού και γραμματικού γένους και ακολούθως τονίζεται ότι οι λέξεις που λειτουργούν ως προσδιορισμοί(άρθρο, επίθετο κ.α.) παίρνουν το γένος του ουσιαστικού που προσδιορίζουν, ανεξαρτήτως του φυσικού γένους που δηλώνεται (Ο Γιάννης έγινε μεγάλη προσωπικότητα, Η Μαρία είναι το μεγαλύτερο παιδί).

Οι φράσεις που λειτουργούν συντακτικά ως παράθεση δεν είναι απαραίτητο να συμφωνούν μεταξύ τους ως προς το γένος(η γυναίκα-φάντασμα, ο άντρας-μοντέλο).

Ακόμα, εφιστάται η προσοχή στον τρόπο που δηλώνονται τα ζώα, στα οποία το γραμματικό γένος δεν ταυτίζεται πάντα με το φυσικό γένος . Μάλιστα, σε μερικές περιπτώσεις ορίζονται με τρεις τρόπους, ένα γενικό(δεν καθορίζεται το ακριβές φύλο),ένα για το θηλυκό γένος κι ένα για το αρσενικό γένος(πρόβατο-προβατίνα-κριάρι).Επιπροσθέτως, μερικά ζώα ορίζονται με έναν τρόπο γενικό και έναν μέσω του οποίου δηλώνεται το φύλο[η γάτα(γενικά)-ο γάτος(δηλώνεται το φύλο)],ενώ τονίζεται και η περίπτωση του υποκοριστικού(το γατί, το σκυλί) που συνδέεται με το ουδέτερο γένος. Όταν τα ζώα έχουν μόνο έναν όρο, τότε είναι υποχρεωτική η προσθήκη ενός επιθέτου που να ορίζει το φύλο(αρσενική αλεπού-θηλυκή αλεπού ή αρσενικός ελέφαντας-θηλυκός ελέφαντας).

Η ανάλυση του γένους στην παρούσα γραμματική ολοκληρώνεται με τα άκλιτα ουσιαστικά(δάνειες λέξεις),τα οποία όταν δηλώνουν κάτι ανθρώπινο παίρνουν το αρσενικό ή το θηλυκό γένος και στην αντίθετη περίπτωση λαμβάνουν το ουδέτερο γένος(ο/η μάνατζερ αλλά το ασανσέρ).Οι τάσεις που ισχύουν για την υιοθέτηση ενός γένους σε αυτή την κατηγορία ουσιαστικών είναι το γένος στη γλώσσα από την οποία προέρχονται, η κατάληξη, η σημασία και το γένος που έχει το αντίστοιχο ελληνικό ουσιαστικό(που έχει την ίδια σημασία δηλαδή).Τα παραδείγματα που χρησιμοποιούνται είναι τα παρακάτω:

- ❖ η πλαζ(στα γαλλικά η λέξη έχει το ίδιο γένος)
- ❖ η πρεμιέρα(στα γαλλικά η λέξη λήγει σε -ε και στην ελληνική κατατάσσεται στα θηλυκά που λήγουν σε -α)
- ❖ η πίτσα, το πιάνο(τα ιταλικά θηλυκά σε -α και τα αρσενικά σε -ο, στην ελληνική γίνονται θηλυκά και ουδέτερα αντίστοιχα)
- ❖ η Αγκόλα(τα τοπωνύμια σε -α παίρνουν θηλυκό γένος)
- ❖ οι Τάιμς(τα ξένα ουσιαστικά διατηρούν το γένος τους στην ελληνική)\

- ❖ η Σέφιλντ(οι ξένες αθλητικές ομάδες είναι θηλυκού γένους γιατί εννοείται η λέξη «ομάδα»)
- ❖ το Σέφιλντ(το ουδέτερο χρησιμοποιείται όταν αναφερόμαστε στην πόλη)
- ❖ μια Ολιβέτι(γραφομηχανή)-ένας Μάκιντος(υπολογιστής)
- ❖ μια Ρολς-Ρόις,ένα Πεζό(για τις μάρκες αυτοκινήτων υπερισχύει η χρήση του θηλυκού και του ουδέτερου γένους)
- ❖ ο καπετάνιος του “Λήμνος”,ο πρόεδρος της Παπαστράτος(σε ονόματα πλοίων και εταιρειών που δεν κλίνονται, χρησιμοποιούμε το ουδέτερο και το θηλυκό γένος αντίστοιχα)

2.2.7 Νεοελληνική Γραμματική της Ε' και Στ' Δημοτικού

Η γραμματική αυτή αναλύει τα τρία γένη, δίνοντας ένα κείμενο. Μέσω του συγκεκριμένου κειμένου πραγματοποιεί την τριμερή διάκριση σε αρσενικό, θηλυκό και ουδέτερο και επιλέγονται οι λέξεις που δηλώνουν το αντίστοιχο γένος.

Τα αρσενικά απαντούν σε ανθρώπους και ζώα που σημαίνουν αρσενικές οντότητες(ο πατέρας, ο παππούς, ο πετεινός, ο λύκος).Τα θηλυκά απαντούν σε ανθρώπους και ζώα που σημαίνουν θηλυκές οντότητες(η μητέρα, η γιαγιά, η κότα, η λύκαινα).Τέλος, τα ουδέτερα είναι συνήθως πράγματα και μερικές φορές, έμψυχες οντότητες(το σταφύλι, το σπίτι, το αγόρι, το κορίτσι).

Το γένος των ουσιαστικών το καταλαβαίνουμε από το άρθρο του, οριστικό ή αόριστο(ο ποιητής, η γη, το παιδί ή ένας φτωχός, μια όμορφη ιστορία, ένα παράξενο όνειρο).

Τέλος, ο Τσολάκης συμπεραίνει ότι τα ουσιαστικά μπορεί να έχουν έναν τύπο(ο παππούς, η γιαγιά, το σπίτι, η πόρτα),δύο τύπους για το αρσενικό και το θηλυκό(γείτονας-γειτόνισσα, θεός-θεία) και στην περίπτωση των ζώων υπάρχει ένας κοινός τύπος και γι' αυτό λέγονται επίκοινα(αϊτός, η καμήλα, η αλεπού, το ζαρκάδι).Στα ουσιαστικά που είναι επίκοινα, πολλές φορές προστίθεται και το επίθετο αρσενικός-θηλυκός(ο θηλυκός αϊτός, η αρσενική καμήλα, το αρσενικό ζαρκάδι).

2.2.8 Βασική Γραμματική της Ελληνικής

Η συγκεκριμένη γραμματική επικεντρώνεται περισσότερο στις καταλήξεις με τις οποίες συναντάμε τα ονόματα που ανήκουν σε ένα από τα τρία γένη. Πιο αναλυτικά, τα αρσενικά παίρνουν το άρθρο ο(οριστικό) ή ένας(αόριστο) και οι συνηθισμένες καταλήξεις είναι οι εξής:

- ❖ -ας(άντρας)
- ❖ -ης(μαθητής)
- ❖ -ος(άνθρωπος)
- ❖ -ές(καφές)
- ❖ -ούς(παππούς)
- ❖ -έας(κουρέας)

Τα θηλυκά συνοδεύονται από τα άρθρα η(οριστικό) ή μια(αόριστο) και οι καταλήξεις είναι οι παρακάτω:

- ❖ -α(φωλιά)
- ❖ -η(βροχή)
- ❖ -ος(άμμος)
- ❖ -ου(αλεπού)

Η κατάρτηση του ουδέτερου γένους της Ελληνικής γλώσσας ως ξένης από ισπανόφωνους μαθητές

Τέλος, τα ουδέτερα παίρνουν τα άρθρα το(οριστικό) ή ένα(αόριστο) και λήγουν σε :

- ❖ -ι(παιδί, τραγούδι)
- ❖ -ο(φρούτο)
- ❖ -ος(δάσος)
- ❖ -μα(στόμα)
- ❖ -μο(πλύσιμο)
- ❖ -ς(κρέας)
- ❖ -ν(περιβάλλον)

3. ΤΟ ΓΕΝΟΣ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

3.1 Λατινική γλώσσα και γένος

Η λατινική γλώσσα ανήκει στην Ινδοευρωπαϊκή οικογένεια γλωσσών, όπως και η ελληνική.

Είναι ευρέως γνωστό ότι η ισπανική γλώσσα προέρχεται από τη δημόδη λατινική. Επίσης, γνωρίζουμε ότι η λατινική γλώσσα αποτελούνταν από τρία γένη: το αρσενικό(masculinum),το θηλυκό(feminimum)και το ουδέτερο(neutrum).

Στην λατινική γλώσσα απουσίαζε το άρθρο. Συνεπώς, το γένος του κάθε ονόματος γινόταν γνωστό μέσω των καταλήξεων ή της σημασίας, στην περίπτωση που το ουσιαστικό αναφερόταν σε πρόσωπο(Τζάρτζανος,2001).

Σύμφωνα με τον Τζάρτζανος(2001),τα ουσιαστικά που φανέρωναν πρόσωπα αρσενικού φύλου, λάμβαναν και το αρσενικό γραμματικό γένος. Το ίδιο συνέβαινε και με τα πρόσωπα που ήταν θηλυκού φύλου, καθώς λάμβαναν, αντίστοιχα, το θηλυκό γραμματικό γένος.

Επίσης, όσα αντικείμενα αναφοράς φανέρωναν ενέργειες, πράγματα ή αφηρημένες έννοιες είχαν το ίδιο γένος με εκείνο της ελληνικής, χωρίς όμως να λείπουν και οι εξαιρέσεις. Για παράδειγμα, η λέξη vinum στη λατινική γλώσσα ανήκε στο ουδέτερο γραμματικό γένος, ενώ στην ελληνική μεταφραζόταν ως οίνος και ανήκε στο αρσενικό γένος. Τέλος, ονόματα των μετάλλων έπαιρναν το ουδέτερο γένος σε αντίθεση με την ελληνική που λάμβαναν, συνήθως, το αρσενικό γένος(aurum=ο χρυσός,argentum=ο άργυρος,ferrum=ο σίδηρος,aes=ο χαλκός)

Με το πέρασμα των χρόνων, η λατινική γλώσσα διαφοροποιήθηκε και κράτησε τα δύο από τα τρία γένη. Έτσι, το ουδέτερο γένος καταργήθηκε και διατηρήθηκαν το αρσενικό και το θηλυκό γένος.

Οι νεολατινικές γλώσσες, όπως η ισπανική, που θα μας απασχολήσει στην παρούσα εργασία, διακρίνουν πλέον τις γλώσσες τους σε δύο γένη, ενώ μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι πρόσθεσαν τη γραμματική κατηγορία του άρθρου, αν και δεν υπήρχε στην προγονική τους γλώσσα. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι στην ισπανική γλώσσα, μπορούμε να συναντήσουμε μόνο το άρθρο «lo» ως ειδική περίπτωση ουδέτερου .Η χρήση του, η οποία σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να συγκριθεί με το ουδέτερο γένος της ελληνικής γλώσσας, θα αναλυθεί ενδελεχώς παρακάτω.

Ο ρόλος του γένους είναι πολύ σημαντικός, καθώς όλα τα ονόματα πρέπει να ανήκουν σε ένα από τα δύο γένη(Roca,2005).

Παρακάτω, θα αναλύσουμε την γραμματική κατηγορία του γένους στην ισπανική γλώσσα και θα μάθουμε τον τρόπο λειτουργίας και τη σπουδαιότητά του στην ισπανική γραμματική.

3.2 Το γένος στα βιβλία ανάλυσης της γραμματικής της ισπανικής γλώσσας

Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο θα ασχοληθούμε με το γραμματικό γένος στην ισπανική γλώσσα. Με αυτό τον τρόπο, θα μπορέσουμε να προσεγγίσουμε καλύτερα τη γλώσσα και θα μπορέσουμε να μεταβούμε στην έρευνά μας, έχοντας επίγνωση του τρόπου ορισμού και των κανόνων που αφορούν το γένος των δύο υπό μελέτη γλωσσών.

3.2.1 Real Academia Española⁵

Η RAE αποτελεί την πρώτη επίσημη γραμματική της Ισπανίας που αναλύει την ισπανική γλώσσα σε επίπεδο φωνολογίας, μορφολογίας και σύνταξης. Το γένος ορίζεται ως μια γραμματική ιδιότητα των ουσιαστικών και μερικών αντωνυμιών η οποία επηρεάζει τη συμφωνία με άρθρα, τα ποσοτικά, τα επίθετα ή τις μετοχές. Οι κατηγορίες που εμφανίζουν γραμματικό γένος αναπαράγουν τα χαρακτηριστικά του γένους των ουσιαστικών ή των αντωνυμιών, όπως παρατηρείται στα παρακάτω παραδείγματα που παραθέτονται παρακάτω:

la mesa redonda(άρθρο+ουσιαστικό+επίθετο)

Μετάφραση: Το μικρό σπίτι

Ella es muy simpática(αντωνυμία+επίθετο)

Μετάφραση: Αυτή είναι πολύ συμπαθητική.

Este cuarto capítulo (δεικτική αντωνυμία+αριθμητικό+ουσιαστικό)

Μετάφραση: Αυτό το τέταρτο κεφάλαιο.

Los libros eran suyos (άρθρο+ουσιαστικό+κτητική αντωνυμία)

Μετάφραση: Τα βιβλία είναι δικά του.

Στη συνέχεια, γίνεται αναφορά στη συμφωνία των επιθέτων με τα ουσιαστικά που προσδιορίζουν, ενώ επισημαίνεται και το γεγονός ότι δεν παρατηρείται ασυμφωνία στις περιπτώσεις κατά τις οποίες μερικά ουσιαστικά που θα έπρεπε να είναι θηλυκά, εμφανίζονται ως αρσενικά. Αυτά τα ουσιαστικά είναι συγκεκριμένα, και έχουν λάβει το αρσενικό γένος για λόγους ευφωνίας. Αναλυτικότερα, για τον λόγο ότι τα συγκεκριμένα ουσιαστικά ξεκινούν με το φωνήεν /a/ θεωρήθηκε καλύτερο να λάβουν το άρθρο el, για την αποφυγή σύγχυσης στην περίπτωση που το άρθρο λήγει σε /a/ και η λέξη ξεκινά με το ίδιο φωνήεν. Συνεπώς, τα ουσιαστικά παραμένουν θηλυκά αλλά συνοδεύονται από το άρθρο el στον ενικό αριθμό.

el alma (η ψυχή)

el agua (το νερό)

el arma (το όπλο)

el hambre (η πείνα)

el ave (το πουλί)

el hacha (το τσεκούρι)

el área (περιοχή)

el aula (η αίθουσα)

Στην ισπανική γλώσσα το γραμματικό γένος διακρίνεται σε αρσενικό και θηλυκό. Το γραμματικό γένος εξυπηρετεί στην διαφοροποίηση του φυσικού γένους των ουσιαστικών.

⁵ Από εδώ και στο εξής θα χρησιμοποιούμε τη συντομογραφία RAE

Παραδείγματα:

gato/gata (ο γάτος/η γάτα)

niño/niña (το αγόρι/το κορίτσι)

presidente/presidenta (ο πρόεδρος/η πρόεδρος)

alcalde/alcaldesa (ο δήμαρχος/η δήμαρχος)

Στις υπόλοιπες περιπτώσεις, το γραμματικό γένος δεν συμπίπτει απαραίτητα με το φυσικό γένος των ουσιαστικών και πολλές φορές η κατάληξη δεν προδίδει το γένος, καθώς μπορεί να είναι κοινή για αρσενικά και θηλυκά. Σε αυτές τις περιπτώσεις μας βοηθούν οι προσδιορισμοί που διέπουν τις λέξεις:

Παράδειγμα:

(el) *césped húmedo*/(la) *pared blanca*(ο άσπρος τοίχος)

Το ουδέτερο γένος δεν συναντάται στα ουσιαστικά της ισπανικής . Αντίθετα, μπορούμε να το εντοπίσουμε στις δεικτικές αντωνυμίες (*esto* , *eso* , *aquello*),στα ποσοτικά επιρρήματα (*tanto* , *cuanto* , *mucho*, *poco*)στο άρθρο *lo* και στις προσωπικές αντωνυμίες *ello* και *lo*⁶.

Στη συνέχεια, επισημαίνεται ότι στις περιπτώσεις που είναι απαραίτητο να τονιστεί η διάκριση μεταξύ αρσενικών και θηλυκών ουσιαστικών προστίθεται μια κατάληξη(*roeta/roetisa*) ή μπορεί να χρησιμοποιηθούν διαφορετικές λέξεις για το κάθε γραμματικό γένος (*toro/vaca*=ο ταύρος/η αγελάδα).Ωστόσο, στα ουσιαστικά που έχουν κοινές καταλήξεις και δεν είναι εύκολο να οριστεί το γένος, χρησιμοποιείται το άρθρο(*el artista/la artista*=ο καλλιτέχνης/η καλλιτέχνης).

Από την ισπανική γλώσσα δε θα μπορούσαν να λείπουν και τα αμφίσημα ουσιαστικά ως προς το γένος, τα οποία αναφέρονται σε άψυχα όντα(*el mar/la mar*=η θάλασσα) καθώς επίσης και τα επίκοινα ουσιαστικά, τα οποία αναφέρονται σε έμψυχα όντα(πρόσωπα , ζώα , φυτά),στα οποία πολλές φορές χρησιμοποιούνται οι λέξεις *macho* (αρσενικός/ή) και *hembra* (θηλυκός/ή) για να οριστεί το ακριβές γένος.

Το αρσενικό γένος προσδιορίζεται ως “μη σημαδεμένο” σε αντίθεση με το θηλυκό γένος που θεωρείται “σημαδεμένο». Το αρσενικό γένος έχει την τάση να χρησιμοποιείται σε γενικές αναφορές, ενώ στην πολιτική, γραφειοκρατική και στη γλώσσα του τύπου συνηθίζεται η αναφορά και στα δύο γένη(*los alumnos y las alumnas*=οι μαθητές και οι μαθήτριες)

Στον πληθυντικό αριθμό(γενίκευση),μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι επικρατεί η χρήση του αρσενικού γένους, όπως και στην ελληνική γλώσσα (*los padres*=οι γονείς).

Καταλήξεις και γένη

Όπως και στην ελληνική γλώσσα, έτσι και στην ισπανική τα δύο γένη της εμφανίζονται με την παρουσία συγκεκριμένων επιθημάτων στα ονόματα. Συνεπώς , τα αρσενικά τα συναντάμε, ως επί το πλείστον, με την κατάληξη *-o* (π.χ. *el tiempo*) και τα θηλυκά με την κατάληξη *-a* (π.χ. *la casa*).

⁶ Το neutro *lo* θα το αναλύσουμε εκτενέστερα παρακάτω.

Παρόλα αυτά υπάρχουν και οι εξαιρέσεις, καθώς υπάρχουν μερικά αρσενικά ουσιαστικά που λήγουν σε -a(*el día*), όπως επίσης και θηλυκά ουσιαστικά που λήγουν σε -o(*la mano*). Επιπλέον, άλλες καταλήξεις με τις οποίες μπορούμε να συναντήσουμε τα ονόματα και μπορούν να ανήκουν και σε ένα από τα δύο γένη είναι οι εξής: -e(*el héroe, la serie*), -i⁷(*el alhelí, la huri*), -u(*el ímpetu, la tribu*), -y(*yogey*) ή με σύμφωνο⁸ (*el árbol, la canción*).

Πιο συγκεκριμένα, η πλειοψηφία των ονομάτων που λήγουν σε -a προέρχονται από ελληνικές λέξεις και μπορούν να αφορούν επαγγέλματα, δραστηριότητες ή χαρακτηριστικά. Επίσης, μπορούν να εκφράζουν αρνητικά χαρακτηριστικά και σημασίες.

Σχετικά με τα ονόματα που λήγουν σε -e, όπως είπαμε και παραπάνω αφορούν κυρίως αρσενικά ονόματα χωρίς να λείπουν και οι περιπτώσεις στις οποίες γίνεται αναφορά και στα δύο γένη(*el/la jefe*).

Αναφορικά με το γραμματικό και το φυσικό γένος, στην παρούσα γραμματική επισημαίνεται ότι στα άψυχα όντα οι καταλήξεις -o και -a δεν είναι απαραίτητα σχετικές με το φύλο. Στα έμψυχα όντα η κατάληξη -a συνδέεται σε μεγάλο βαθμό με το θηλυκό γένος και έτσι υπάρχει ταύτιση του γραμματικού με το φυσικό γένος. Τα θηλυκά ονόματα τα συναντάμε με τα κλιτικά επιθήματα -esa, -isa, -ina, -triz, για να γίνει διαφοροποίηση με τα αντίστοιχα αρσενικά.

Παραδείγματα:

alcalde-alcaldesa (ο-η δήμαρχος)

poeta-poetisa (ο ποιητής-η ποιήτρια)

heroe-heroína (ο ήρωας-η ηρωίδα)

actor-actriz (ο/η ηθοποιός)

Στη συνέχεια, είναι σημαντικό να αναφέρουμε τα ουσιαστικά που έχουν ίδια κατάληξη στα δύο γένη. Σε αυτή την περίπτωση, είναι απαραίτητη η παρουσία των αντίστοιχων επιθέτων και άρθρων που βοηθούν στην διευκρίνιση του γένους.

Παραδείγματα

el/la pianista

el/la testigo

Το άρθρο lo

Είναι γνωστό ότι η ισπανική γλώσσα αποτελείται από δύο γένη, το αρσενικό και το θηλυκό. Το ουδέτερο άρθρο της λατινικής γλώσσας αφομοιώθηκε από την γλώσσα και επικράτησε η διμερής διάκριση του γένους. Γι' αυτό το λόγο, παραπάνω επικεντρωθήκαμε στα δύο γένη και στις καταλήξεις τους, καθώς επίσης και στις εξαιρέσεις τους.

Η RAE, πριν την ανάλυση του γένους ασχολείται με το άρθρο και τις τάξεις του. Όπως έχουμε τονίσει, το άρθρο αποτελεί μια πολύ σημαντική κατηγορία του γένους, καθώς βοηθά στον καθορισμό του σε ονόματα, όπου δεν είναι απόλυτα ξεκάθαρο.

⁷ Η κατάληξη -i σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να είναι τονισμένη.

⁸ Πολλά ονόματα λήγουν σε -r, -s, -t καθώς επίσης και σε -ar, -er, -al, -or, -n και -z.

Η κατάκτηση του ουδέτερου γένους της Ελληνικής γλώσσας ως ξένης από ισπανόφωνους μαθητές

Παρόλο που στην λατινική γλώσσα δεν υπήρχε άρθρο, με την πάροδο των χρόνων εξελίχθηκε και πλέον συναντάμε το οριστικό και το αόριστο άρθρο. Το οριστικό άρθρο περιλαμβάνει το αρσενικό el(πληθυντικός:los) και το θηλυκό la(πληθυντικός:las).

Το ουδέτερο άρθρο lo αποτελεί μια ειδική κατηγορία και χρησιμοποιείται πριν από επίθετα (lo+adjetivo) ή πριν την αναφορική αντωνυμία “que”, για να προσδώσει χαρακτήρα ουσιαστικού (referencial o individuativo). Είναι πολύ σημαντικό να επισημάνουμε ότι δεν χρησιμοποιείται για να κάνει αναφορά σε ανθρώπους πάρα μόνο σε μη έμψυχα⁹.

Παραδείγματα:

1. Veo que te gusta lo bueno.(=Βλέπω ότι σου αρέσει το καλό/το ωραίο-ο.)

2. Lo que quiero es un vaso de vino. (Αυτό το οποίο θέλω είναι ένα ποτήρι κρασί.)

Στο παράδειγμα 1, το άρθρο lo ουσιαστικοποιεί το επίθετο bueno και στο παράδειγμα 2 προτίθεται της αναφορικής αντωνυμίας “que” για να ουσιαστικοποιήσει την αναφορική πρόταση που ακολουθεί.

Η δεύτερη χρήση του άρθρου lo αφορά στο να ξεχωρίσει ή να δώσει έμφαση για κάτι ή κάποιον/α (cuantificativo o enfático).

Παραδείγματα:

¡Lo raro que es este hombre! [Πόσο σπάνιος/ιδιαίτερος(με την θετική έννοια) είναι αυτός ο άνθρωπος!]

Estaba asombrada de lo fácil que resultaba el trabajo . (Ήμουν εντυπωσιασμένη/έκπληκτη από την ευκολία της δουλειάς/από το πόσο εύκολο ήταν να δουλεύεις).

Άλλες χρήσεις του lo

Η RAE τονίζει ότι στην καθημερινή προφορική γλώσσα, το lo χρησιμοποιείται και για να υποδηλώσει την τοποθεσία¹⁰ στην οποία βρίσκεται ένα πρόσωπο.

Το lo χρησιμοποιείται, επίσης, πριν από τις κτητικές αντωνυμίες(mio/tuyo/suyo) καθώς και σε συγκεκριμένες εκφράσεις της ισπανικής¹¹.

⁹ Τα μη έμψυχα αφορούν σε υλικά αγαθά,αφηρημένες οντότητες, τόπους, γεγονότα, ιδέες, σκέψεις ή πρωτοβουλίες.

¹⁰ Η τοποθεσία περιλαμβάνει σπίτια, μπαρ, εστιατόρια και άλλες εμπορικές εγκαταστάσεις.

¹¹ Αυτές οι εκφράσεις είναι οι εξής:por lo contrario,por lo menos,a lo mejor,por lo pronto,en todo lo alto,lo antes posible,lo primero,lo segundo,lo tercero κ.α

4. ΔΕΥΤΕΡΗ/ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

4.1 Δεύτερη/ξένη γλώσσα

Η δεύτερη/ξένη γλώσσα ορίζεται ως μία γλώσσα που γνωρίζουμε, εκτός της μητρικής μας (Μπέλλα, 2011). Κατά τον Μήτση, με εξαίρεση τους δίγλωσσους, είναι πολύ δύσκολο να κατακτήσουμε τη δεύτερη γλώσσα με τον τρόπο, με τον οποίο έχουμε κατακτήσει την πρώτη/μητρική μας γλώσσα και παραθέτει τους λόγους (2004). Οι λόγοι είναι οι εξής:

- ❖ λόγοι ψυχολογικοί και κοινωνικοί
- ❖ η επιρροή από την πρώτη γλώσσα
- ❖ η αδυναμία του ατόμου να κατακτήσει τον γραμματικό μηχανισμό μιας γλώσσας μετά την παιδική του ηλικία

Έπειτα, ο Μήτσης (2004) αναφέρει τις στρατηγικές που εφαρμόζονται από έναν μαθητή, στην προσπάθειά του να κατακτήσει μια ξένη γλώσσα. Αυτές οι στρατηγικές είναι, η μεταφορά και η γενίκευση. Η μεταφορά αφορά στην προσπάθεια του διδασκόμενου να χρησιμοποιήσει μια πρότερη γνώση ή δεξιότητα που τον βοηθά να αντιμετωπίσει μια δυσκολία. Σε αυτή την περίπτωση, η γνώση προέρχεται από τον πρώτο γλωσσικό κώδικα, που είναι πιο οικείος στον μαθητή. Η γενίκευση είναι η παρατήρηση συγκεκριμένων στοιχείων, που οδηγούν σε πιο γενικευμένες θεωρίες. Τέλος, η αρνητική όψη της μεταφοράς είναι η παρεμβολή και η αρνητική όψη της γενίκευσης, η υπεργενίκευση (Μήτσης, 2004). Οι παραπάνω στρατηγικές καθορίζουν αποφασιστικά την σωστή εκμάθηση της δεύτερης/ξένης γλώσσας από τον μαθητή.

4.2 Διαγλώσσα και Διαγλωσσική επίδραση

Η Μπέλλα (2011) ορίζει τη Διαγλώσσα (interlanguage) ως την προσπάθεια των μαθητών να χρησιμοποιούν την πρώτη τους γλώσσα και μέσω αυτής να δημιουργούν δικούς τους κανόνες που τους βοηθούν στην κατάκτηση της δεύτερης γλώσσας. Αυτοί οι κανόνες μπορούν να μεταβάλλονται ανάλογα με το επίπεδο κατάκτησης της δεύτερης γλώσσας.

Κατά την Ανδριά (2015) η Διαγλωσσική επίδραση αφορά στην επιρροή που δέχεται ένα άτομο από τη μητρική του γλώσσα και από άλλες γλώσσες που ενδεχομένως γνωρίζει, κατά την εκμάθηση μιας γλώσσας-στόχου.

Κατά τη Μπέλλα (2011) με τον όρο διαγλώσσα δηλώνεται η διαδικασία κατά την οποία κατακτάται η δεύτερη/ξένη γλώσσα. Ειδικότερα, ο διδασκόμενος διέρχεται από διάφορα εξελικτικά στάδια, μέχρι να κατακτήσει επαρκώς τη γλώσσα-στόχο.

Τα χαρακτηριστικά που εμφανίζονται κατά τη διαδικασία κατάκτησης μιας δεύτερης/ξένης γλώσσας (διαγλώσσα) είναι τα εξής:

- ❖ Παρεμβολή (μεταφορά γνώσεων από τη μητρική γλώσσα)
- ❖ Σταδιακή ανάπτυξη (η σταδιακή και σταθερή πορεία των μαθητών στην εκμάθηση της δεύτερης/ξένης γλώσσας)
- ❖ Ποικιλότητα (η δυνατότητα του μαθητή να χρησιμοποιεί μια ποικιλία γλωσσικών κανόνων, τύπων και διαδικασιών για να διευκολυνθεί η κατάκτηση της δεύτερης γλώσσας)
- ❖ Απολίθωση (η αδυναμία του μαθητή να εξελιχθεί γλωσσικά παρά τη συνεχή έκθεση του στη δεύτερη/ξένη γλώσσα)
- ❖ Λάθη (θα τα αναλύσουμε στην επόμενη ενότητα)

Στην παρούσα εργασία, θα μας απασχολήσει η επιρροή της μητρικής γλώσσας από τους ισπανόφωνους μαθητές, καθώς στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας καλούνται να κατακτήσουν το ουδέτερο γένος, που απουσιάζει από την ισπανική γλώσσα.

4.3 Η έννοια του γλωσσικού λάθους στην ελληνική ως δεύτερη/ξένη γλώσσα

Το γλωσσικό λάθος αποτελεί ένας αρκετά σημαντικός παράγοντας στη διαδικασία της μάθησης . Το γλωσσικό λάθος ορίζεται ως ένα λάθος που δεν προκύπτει εσκεμμένα, καθώς ο μαθητής δεν είναι σε θέση να το καταλάβει και να το διορθώσει(Παπαδοπούλου & Τζιμώκας,2015).Το γλωσσικό λάθος κατά την εκμάθηση μιας δεύτερης γλώσσας, μπορεί να προκύψει από την επιρροή της μητρικής γλώσσας(διαγλωσσικό λάθος) ενός μαθητή ή μπορεί να συνδέεται με τη δυσκολία κατανόησης ενός κανόνα στη δεύτερη/ξένη γλώσσα, ανεξάρτητα από τη μητρική ή άλλη γλώσσα.(ενδογλωσσικό λάθος).

Σύμφωνα με τους Παπαδοπούλου και Τζιμώκα (2015),τα γλωσσικά λάθη που εντοπίζονται στη δεύτερη/ξένη γλώσσα είναι τα εξής:

- ❖ λάθη γραμματικότητας
- ❖ λάθη αποδεκτότητας
- ❖ λάθη ορθότητας
- ❖ λάθη παραδοξότητας και πραγματολογικά λάθη

Στη μελέτη μας θα μας απασχολήσουν τα λάθη γραμματικότητας των ισπανόφωνων μαθητών του της ελληνικής γλώσσας ως ξένης, καθώς θα μελετήσουμε αν τα λάθη τους σχετίζονται με την επιρροή της μητρικής τους γλώσσας ή από τη δυσκολία κατανόησης βασικών γραμματικών κανόνων. Οι γραμματικοί κανόνες αφορούν το γραμματικό και το φυσικό γένος καθώς επίσης και τις πρωτοτυπικές και μη πρωτοτυπικές τάξεις των ουσιαστικών.

4.4 Γλωσσική ικανότητα και γλωσσική πραγμάτωση

Ο Chomsky (Μπέλλα, 2011) είναι ο πρώτος μελετητής που ασχολήθηκε με τον συγκεκριμένο διαχωρισμό. Η γλωσσική ικανότητα δηλώνει τη δυνατότητα του ατόμου να παράγει και να κατανοεί έναν άπειρο αριθμό προτάσεων, μέσω της μητρικής του γλώσσας, διαμορφώνοντας, έτσι, την «εσωτερική γραμματική» του. Ο όρος της γλωσσικής πραγμάτωσης (Μπέλλα, 2011) συνδέεται με τη αξιοποίηση της «εσωτερικής γραμματικής» από το άτομο , για την καλύτερη αντίληψη και χρήση ενός γλωσσικού συστήματος.

4.5 Αντιπαραθετικότητα δομών

Με την έννοια αυτή η Αναστασιάδη- Συμεωνίδη(2012), ορίζει τη σχέση της μητρικής/πρώτης γλώσσας ενός ατόμου με τη ξένη/δεύτερη γλώσσα. Κατά την εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας ο διδασκόμενος έχει τη τάση να την συσχετίζει με το γλωσσικό σύστημα και τους κανόνες της μητρικής του γλώσσας. Έτσι, αν για παράδειγμα στη μητρική του γλώσσα απουσιάζει το γραμματικό γένος, τότε δυσκολεύεται περισσότερο στην κατανόηση και κατάκτησή του.

5. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

5.1 Εισαγωγή

Σε αυτό το κεφάλαιο πρόκειται να ασχοληθούμε με τη μελέτη μας, σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο κατακτούν οι ισπανόφωνοι μαθητές το ουδέτερο γένος. Τα τελευταία χρόνια έχει παρατηρηθεί ένα αμφίδρομο ενδιαφέρον και των δύο λαών για την εκμάθηση των δύο γλωσσών. Έτσι, πολλοί Έλληνες επιλέγουν την ισπανική γλώσσα και ,αντίστοιχα, πολλοί Ισπανοί/Λατινοαμερικάνοι επιλέγουν την ελληνική γλώσσα. Το γεγονός ότι όλο και περισσότεροι ισπανόφωνοι εκφράζουν την επιθυμία τους για την εκμάθηση της ελληνικής, προκαλεί ακόμα μεγαλύτερο ενδιαφέρονταν, αν λάβουμε υπόψη ότι πρόκειται για μια μειονοτική γλώσσα , συγκριτικά με άλλες ευρωπαϊκές γλώσσες(Ανδριά,2015).

Συνεπώς, αυτό το ενδιαφέρον για την ελληνική γλώσσα, μας ώθησε να ασχοληθούμε με ένα πολύ σημαντικό θέμα που αφορά στην ελληνική μορφολογία και πιο συγκεκριμένα στο γραμματικό γένος, με ένα επιπλέον ενδιαφέρον για το ουδέτερο γένος.

Στα προηγούμενα κεφάλαια, ασχοληθήκαμε με το γένος στην ελληνική και την ισπανική και τονίσαμε αρκετές φορές ότι η ελληνική γλώσσα διαιρείται σε τρία γένη, σε αντίθεση με την ισπανική που περιλαμβάνει δύο γένη. Η απουσία του ουδέτερου γένους στην ισπανική γραμματική σε συνδυασμό με τη διαπίστωση ότι όλο και περισσότεροι ισπανόφωνοι ενήλικες μαθαίνουν ελληνικά, μας οδήγησε στην παρούσα μελέτη με θέμα τον τρόπο με τον οποίο κατακτάται το ελληνικό ουδέτερο γένος από τους διδασκόμενους.

5.2 Η έρευνα και η μεθοδολογία

Η έρευνα επικεντρώνεται στον τρόπο με τον οποίο κατακτούν οι ισπανόφωνοι μαθητές της ελληνικής ως ξένης γλώσσας το ουδέτερο γένος. Για να απαντηθεί το συγκεκριμένο ερευνητικό ερώτημα, επιλέχθηκε η ποσοτική προσέγγιση. Για την έρευνά μας επιλέχθηκαν ενήλικες, ισπανόφωνοι μαθητές της ελληνικής ως ξένης γλώσσας. Συνεπώς, οι απαντήσεις που λάβαμε, προέρχονταν τόσο από πόλεις της Ισπανίας όσο και από μία χώρα της Λατινικής Αμερικής(Ουρουγουάη).

Για τη μελέτη μας, σχεδιάστηκαν δύο ερωτηματολόγια, σε μορφή Google Form.Το πρώτο ερωτηματολόγιο απευθυνόταν στους μαθητές και το δεύτερο στους καθηγητές/καθηγήτριες της ελληνικής ως ξένης γλώσσας.

Αναλυτικότερα, το ερωτηματολόγιο που συμπλήρωσαν οι διδασκόμενοι, ήταν χωρισμένο σε 6 ενότητες, ανάλογα με το επίπεδο ελληνομάθειας του καθενός. Η πρώτη ενότητα ήταν κοινή για όλους, καθώς περιείχε τις παρακάτω προσωπικές πληροφορίες και ερωτήσεις, οι οποίες ήταν διατυπωμένες στα ελληνικά και στα ισπανικά:

- ❖ Φύλο
- ❖ Ηλικία
- ❖ Γιατί μαθαίνετε ελληνικά;
- ❖ Πόσο καιρό παρακολουθείτε μαθήματα ελληνικών;
- ❖ Σε ποιο κέντρο/σχολή μαθαίνετε ελληνικά;
- ❖ Γνωρίζετε άλλες γλώσσες εκτός της μητρικής σας και της ελληνικής;

Αν η απάντηση σε αυτή την ερώτηση ήταν θετική, τότε θα έπρεπε να διευκρινίσουν πόσες και ποιες γλώσσες γνώριζαν, σε άλλη ενότητα που ακολουθούσε. Αν η απάντηση ήταν αρνητική, τότε ακολουθούσε η ενότητα με την επιλογή του επιπέδου ελληνομάθειας(πολλαπλής επιλογής),για να μεταβούν, εν συνεχεία, στις αντίστοιχες ασκήσεις.

Επίσης, αξίζει να διευκρινίσουμε ότι στην ενότητα των προσωπικών στοιχείων, κάποιες ερωτήσεις ήταν πολλαπλής επιλογής, ενώ κάποιες άλλες επέτρεπαν στους ερωτώμενους να απαντήσουν ελεύθερα¹².

Στη συνέχεια, αφού οι μαθητές επέλεγαν το επίπεδο ελληνομάθειας, ακολουθούσαν 2 ασκήσεις με απαντήσεις πολλαπλής επιλογής. Για τις ασκήσεις αντλήσαμε υλικό και πληροφορίες από το βιβλίο “Πιστοποίηση επάρκειας της ελληνομάθειας. Νέο Αναλυτικό Πρόγραμμα” και από την τράπεζα θεμάτων της Πιστοποίησης Ελληνομάθειας της ιστοσελίδας του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας, καθώς επίσης και από το βιβλίο ΚΛΙΚ στα Ελληνικά, επίπεδο Α1 για εφήβους και ενήλικους.

Η πρώτη άσκηση περιλάμβανε ένα κείμενο με κενά. Οι διδασκόμενοι έπρεπε να επιλέξουν μία απάντηση, από τις τρεις που ήταν διαθέσιμες. Στη δεύτερη άσκηση ζητούνταν από τους μαθητές να βρουν το γένος μιας λέξης, επιλέγοντας το κατάλληλο άρθρο[ο,η,το ή οι(αρσενικό),οι(θηλυκό) και τα].Και στις δύο ασκήσεις ζητούνταν από τους μαθητές να βρουν το κατάλληλο οριστικό άρθρο, είτε στον ενικό είτε στον πληθυντικό αριθμό. Το άρθρο αποτελεί τον κύριο δείκτη του γραμματικού γένους, του αριθμού και της πτώσης(Χειλά-Μαρκοπούλου, 2003) και αποτέλεσε την κατάλληλη επιλογή για τις συγκεκριμένες ασκήσεις.

Αξίζει να σημειώσουμε ότι προτιμήθηκαν δύο διαφορετικές μορφές ασκήσεων(κείμενο και μεμονωμένες λέξεις),καθώς ήταν πολύ σημαντικό να παρατηρήσουμε πως αντιδρούν οι μαθητές και αν επιλέγονται περισσότερες σωστές ή λανθασμένες απαντήσεις σε μία από τις δύο ασκήσεις ή και στις δύο.

Το δεύτερο ερωτηματολόγιο, όπως αναφέραμε και ανωτέρω, απευθυνόταν στους διδάσκοντες/διδάσκουσες της ελληνικής ως ξένης γλώσσας. Ήταν χωρισμένο σε 5 ενότητες. Η πρώτη ενότητα περιείχε μια παρουσίαση της έρευνάς μας και οι υπόλοιπες 4 αποτελούνταν από μία ερώτηση με απαντήσεις πολλαπλής επιλογής, με εξαίρεση την τέταρτη ενότητα στην οποία οι καθηγητές μπορούσαν να απαντήσουν ελεύθερα.

Οι ερωτήσεις ήταν οι εξής:

- ❖ Σε ποιο επίπεδο ελληνομάθειας παρατηρείτε τον μεγαλύτερο αριθμό μαθητών σας¹³;
- ❖ Πιστεύετε ότι οι μαθητές σας δυσκολεύονται μαθαίνοντας την ελληνική γλώσσα ως ξένη;
- ❖ Που πιστεύετε ότι δυσκολεύονται περισσότερο¹⁴;
- ❖ Σε σχέση με το γένος, και ειδικότερα με το ουδέτερο γένος, πιστεύετε ότι δυσκολεύονται οι μαθητές σας; Αν ναι, σε ποιο επίπεδο ελληνομάθειας παρατηρείτε τα περισσότερα λάθη; Αναφέρετε μερικά παραδείγματα¹⁵.

Τέλος, τα ερωτηματολόγια στάλθηκαν και συμπληρώθηκαν την εκπαιδευτική χρονιά 2017-2018.

5.2.1 Επίπεδα Ελληνομάθειας και γένος

Προτού μεταβούμε στα αποτελέσματα της έρευνάς μας, καθίσταται καίρια η σύντομη περιγραφή των 6 επιπέδων ελληνομάθειας, σε σχέση με το μορφολογικό

¹² Για παράδειγμα στην ερώτηση του φύλου, υπήρχε δύο επιλογές, ενώ στην ερώτηση για ποιον λόγο μαθαίνουν ελληνικά, μπορούσαν να απαντήσουν με μεγαλύτερη ελευθερία(σε ένα κείμενο).

¹³ Μπορούσαν να επιλέξουν παραπάνω από δύο απαντήσεις.

¹⁴ Τη συγκεκριμένη ερώτηση την απαντούσαν αν η απάντηση στη δεύτερη ερώτηση ήταν θετική. Αν ήταν αρνητική(καθόλου),τότε μετέβαιναν κατευθείαν στην ερώτηση της τέταρτης ενότητας.

¹⁵ Η συγκεκριμένη ερώτηση ήταν η μόνη που δεν είχε απαντήσεις πολλαπλής επιλογής.

χαρακτηριστικό του γένους και των προσδιοριστών του. Αναλυτικότερα , σε κάθε επίπεδο γίνεται μια σταδιακή εκμάθηση της μορφολογίας της ελληνικής γλώσσας ,για να επιτευχθεί η καλύτερη κατανόηση και κατάκτηση της ελληνικής γραμματικής από τους αλλόγλωσσους μαθητές . Παρακάτω, θα ασχοληθούμε με κάθε επίπεδο ξεχωριστά, αναφορικά με το τι είναι σημαντικό να κατακτούν οι διδασκόμενοι σε επίπεδο γραμματικού και φυσικού γένους. Επίσης, καταγράφονται οι κατηγορίες ουσιαστικών , αντωνυμιών και σημαντικών προσδιοριστών που πρέπει οι μαθητές να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν. Οι πληροφορίες για το κάθε επίπεδο ελληνομάθειας, προέρχονται από το βιβλίο με τίτλο: Πιστοποίηση Επάρκειας της Ελληνομάθειας, Νέο Αναλυτικό Εξεταστικό Σύστημα(Αντωνοπούλου, Βογιατζίδου & Τσαγγαλίδης, Εκδόσεις :Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας).

Επίπεδο Α1(Στοιχειώδης γνώση)

Σε αυτό το επίπεδο οι μαθητές έρχονται σε μια πρώτη επαφή με τα κλιτά(άρθρο, ουσιαστικό, επίθετο, αντωνυμία, ρήμα) και άκλιτα(επίρρημα, πρόθεση, σύνδεσμος, επιφώνημα) μέρη του λόγου. Επίσης , κάνουν έναν πρώτο διαχωρισμό γραμματικού και φυσικού γένους σε αρσενικό(π.χ. άνθρωπος),θηλυκό(π.χ. η γυναίκα) και ουδέτερο(π.χ. το αγόρι αλλά το κλειδί).Στη συνέχεια, γίνεται και μια εισαγωγή στην συμφωνία του γένους, ξεκινώντας από την συμφωνία άρθρου+ ουσιαστικού, επιθέτου + ουσιαστικού και αντωνυμίας + ουσιαστικού.

Τα άρθρα έχουν μια πολύ σημαντική παρουσία σε αυτό το επίπεδο ελληνομάθειας. Οι μαθητές μαθαίνουν να διακρίνουν το οριστικό από το οριστικό άρθρο και να τα συνοδεύουν με ουσιαστικά, επίθετα και δεικτικές αντωνυμίες.

Ουσιαστικά

- ❖ τα κύρια(βαφτιστικά, τοπωνύμια , μέρες της εβδομάδας/μήνες/γιορτές)
- ❖ τα κοινά ονόματα
- ❖ Τα ισοσύλλαβα αρσενικά(π.χ. ο άντρας-οι άντρες),θηλυκά(π.χ. η γυναίκα-οι γυναίκες) και ουδέτερα(π.χ. το παιδί-τα παιδιά) .
- ❖ Ανισοσύλλαβα
 - Αρσενικά σε -ας,-ης,-ος(π.χ. ο άντρας, ο καθηγητής , ο γιατρός)
 - Θηλυκά σε -α,-η(π.χ. η μητέρα , η αδελφή)
 - Ουδέτερα σε -ο,-ι,-μα(π.χ. το σχολείο , το παιδί , το γράμμα)
 - Άκλιτα ουσιαστικά και δάνειες λέξεις(π.χ. το ταξί, το ασανσέρ, το μπάσκετ, το κάμπινγκ, ο/το κομπιούτερ)

Επίθετα με τα εξής κλιτικά επιθήματα:

- ❖ τα επίθετα σε -ος,-η,-ο(π.χ. καλός-καλή-καλό)
- ❖ τα επίθετα σε -ος,-α,-α(π.χ. ωραίος-ωραία-ωραίο)
- ❖ τα επίθετα σε -ος,-ιά,-ο(π.χ. γλυκός-γλυκιά-γλυκό)
- ❖ ανώμαλα επίθετα(π.χ. πολύς-πολλή-πολύ)

Επίπεδο A2(Βασική γνώση)

Στο συγκεκριμένο επίπεδο, οι μαθητές αποκτούν περισσότερες γνώσεις για το γραμματικό και φυσικό γένος των ονομάτων. Επίσης, παρατηρούμε ότι οι μαθητές έρχονται σε επαφή με περιφερειακές, μη πρωτοτυπικές δομές των ουσιαστικών. Πιο συγκεκριμένα:

- ❖ Θηλυκά σε -ος(π.χ. η γιατρός)
- ❖ Θηλυκά ονόματα ζώων που αναφέρονται και στο αρσενικό(η γάτα)
- ❖ Ουδέτερα ανισοσύλλαβα, με πρόθημα -τ-(π.χ. το γράμμα-του γράμματος)
- ❖ Ουδέτερα ονόματα πραγμάτων (π.χ. το κλειδί, τρία) και έμψυχων(π.χ. το αγόρι, το κορίτσι, το παιδί)
- ❖ Άκλιτα ουσιαστικά
- ❖ Δάνειες λέξεις(π.χ. ο/το κομπιούτερ, η ντίσκο, το κάμπινγκ, το ασανσέρ, το μπάσκετ)
- ❖ Διπλόκλιτα ουσιαστικά(π.χ. ο χρόνος-οι χρόνοι/τα χρόνια)
- ❖ Τους αριθμούς 1,3,4 στα τρία γένη(π.χ. τρεις, τρεις , τρία)

Άρθρα

Θέση και χρήση του οριστικού άρθρου

Ως προς τη συμφωνία γένους διδάσκονται:

- ❖ Άρθρο + ουσιαστικό
- ❖ Επίθετο +ουσιαστικό
- ❖ Αντωνυμία +ουσιαστικό

Ως προς τον αριθμό:

- ❖ ενικό και πληθυντικό ισοσύλλαβων ουσιαστικών(και στα τρία γένη)
- ❖ ενικό και πληθυντικό ανισοσύλλαβων ουσιαστικών(και στα τρία γένη)
- ❖ ουσιαστικά μόνο στον πληθυντικό αριθμό [γιορτές(τα Χριστούγεννα),γλώσσες(τα ελληνικά),διπλά αντικείμενα(τα γυαλιά),δάνειες λέξεις(το/τα ταξί)

Ως προς τις πτώσεις:

- ❖ Ονομαστική
- ❖ Γενική
- ❖ Αιτιατική
- ❖ Κλητική

Συμφωνία πτώσεων

- ❖ Επίθετο +ουσιαστικό
- ❖ Αντωνυμία +ουσιαστικό
- ❖ δύο ή περισσότερα ουσιαστικά ή αντωνυμίες που έχουν τον ίδιο συντακτικό ρόλο

Επίθετα

Τακτικά αριθμητικά

Επίπεδο B1(Μέτρια γνώση)

Σε αυτό το επίπεδο, οι μαθητές αποκτούν περισσότερες γνώσεις για τη μορφολογία της ελληνικής γλώσσας.

Άρθρα

- ❖ Χρήση και απουσία του οριστικού άρθρου
- ❖ Χρήση του αόριστου άρθρου

Ουσιαστικά

- ❖ Αφηρημένα ουσιαστικά και στα τρία γένη
- ❖ Αρσενικά(π.χ. ο εγωισμός, ο πόνος)
- ❖ Θηλυκά(π.χ. η αγάπη, η ελευθερία, η πείνα)
- ❖ Ουδέτερα(π.χ. το φταίξιμο, το διάβασμα, το γράψιμο)

Αρσενικά

- ❖ Ισοσύλλαβα που λήγουν στον ενικό σε -ης και στον πληθυντικό σε -εις(π.χ. ο συγγενής-οι συγγενείς)
- ❖ Ανισοσύλλαβα με πρόθημα -δ- που λήγουν στον ενικό σε ας,-ης,-ές,-ούς(π.χ. ο μπαμπάς-οι μπαμπάδες, ο μανάβης-οι μανάβηδες, ο καφές-οι καφέδες, ο παππούς-οι παππούδες).

Θηλυκά

- ❖ Ισοσύλλαβα αρχαιοκλίτα που λήγουν στον ενικό σε -η και στον πληθυντικό σε -εις(π.χ. η πόλη-οι πόλεις)
- ❖ Ανισοσύλλαβα με πρόθημα -δ- που λήγουν στον ενικό σε -α και -ου(π.χ. η μαμά-οι μαμάδες, η αλεπού-οι αλεπούδες)

Ουδέτερα

- ❖ Μη πρωτοτυπικά ισοσύλλαβα που λήγουν στον ενικό σε -ος και στον πληθυντικό σε -η(π.χ. το μέρος-τα μέρη)
- ❖ Ιδιόκλιτα ουσιαστικά(π.χ. το γάλα, το κρέας)

Διπλόκλιτα

- ❖ ο καπνός-οι καπνοί/τα καπνά
- ❖ ο λόγος-οι λόγοι/τα λόγια

Επίθετα με τα εξής κλιτικά επιθήματα:

- ❖ -ης,-ιά,-ί(π.χ. θαλασσίας-θαλασσιά-θαλασσί)
- ❖ -ύς,-ιά,-ύ(π.χ. πλατύς-πλατιά-πλατύ)
- ❖ -ης,-α,-ικο(π.χ. τεμπέλης-τεμπέλα-τεμπέλικο)
- ❖ -μένος,-μένη,-μένο(π.χ. κουρασμένος-κουρασμένη-κουρασμένο)

Αριθμός

- ❖ Ρήμα + Υποκείμενο χωρίς να υπάρχει συμφωνία
- ❖ π.χ. Ήρθαν ο Χρήστος και η Κατερίνα.

Επίπεδο B2(Καλή γνώση)

Στο παρόν επίπεδο, οι διδασκόμενοι εξοικειώνονται με τα παρακάτω :

Γένος και σημασιολογική διαφοροποίηση

Το τραπέζι-η τράπεζα

Οι καπνοί-τα καπνά

Άρθρα

- ❖ Θέση και χρήση οριστικού άρθρου
- ❖ Απουσία οριστικού άρθρου

Ουσιαστικά

Αρσενικά

Ισοσύλλαβα που λήγουν στον ενικό σε -έας και στον πληθυντικό σε -είς(π.χ. ο συγγραφέας-οι συγγραφείς)

Θηλυκά

- ❖ Ανισοσύλλαβα που λήγουν σε -ώ(π.χ. τα κύρια ονόματα Ηρώ , Σμαρώ)
- ❖ Αντρωνυμικά (π.χ. κυρία Παπαδοπούλου , κυρία Παππά)

Ουδέτερα

- ❖ Ανισοσύλλαβα που λήγουν στον ενικό σε -σιμο, -ξιμο, -ψιμο (π.χ. δέσιμο , τρέξιμο , γράψιμο)
- ❖ Ανισοσύλλαβα που λήγουν στον ενικό σε-ως και -ος(π.χ. φως , γεγονός)
- ❖ Ιδιόκλιτα που λήγουν στον ενικό σε -α, -ας, -όν, -αν, -εν, -υ (π.χ. γάλα , κρέας , συμβάν, φωνήεν , δάκρυ)
- ❖ Διπλόκλιτα(π.χ. ο βράχος-οι βράχοι/τα βράχια, ο λαιμός-οι λαιμοί/τα λαιμά)
- ❖ Ουσιαστικά που έχουν μόνο πληθυντικό αριθμό(π.χ. τα βαφτίσια, τα γεράματα, τα κάλαντα, τα εγκαίνια, τα μεσάνυχτα)
- ❖ Ουσιαστικά με δύο γένη(π.χ. ο σκύλος αλλά και το σκυλί, ο ποταμός αλλά και το ποτάμι)

Επίθετα με τα εξής κλιτικά επιθήματα:

- ❖ -ύς,-εία,-ύ(π.χ. ευθύς-ευθεία-ευθύ)
- ❖ -άς,-ού,-άδικο(π.χ. υπναράς - υπναρού - υπναράδικο)
- ❖ -ής,-ής,-ές(π.χ. ευγενής-ευγενής-ευγενές)
- ❖ Ουσιαστικοποιημένα επίθετα(π.χ. ο νέος, ο τρελός, ο γέρος)

Πτώσεις

- ❖ Ομοιόπτωτες συνεκφορές
- ❖ ονομαστική + ονομαστική(ονομαστική + από +αιτιατική)
- ❖ αιτιατική+ αιτιατική(αιτιατική + από + αιτιατική)

Επίπεδο Γ1(Πολύ καλή γνώση)

Στο επίπεδο αυτό οι αλλόγλωσσοι μαθητές διδάσκονται , ως επί το πλείστον, ανώμαλα ουσιαστικά. Ειδικότερα:

Ουσιαστικά

Αρσενικά

Ανώμαλα ουσιαστικά(π.χ. ο μυς, ο πήχυς κ.α.)

Ουδέτερα

- ❖ Ανώμαλα ουσιαστικά(π.χ. το ύδωρ, το ήπαρ, το μέλι κ.α.)
- ❖ Διπλόκλιτα(π.χ. ο δεσμός-οι δεσμοί/τα δεσμά, ο ναύλος-οι ναύλοι/τα ναύλα, ο ουρανός-οι ουρανοί/τα ουράνια κ.α.)
- ❖ Διπλοκατάληκτα(π.χ. ο δεσπότης-οι δεσπότες/οι δεσποτάδες, ο πατέρας-οι πατέρες/οι πατεράδες κ.α.)
- ❖ Παρώνυμα(π.χ. σφήκα/σφίγγα, αμυγδαλιές/αμυγδαλές κ.α.)
- ❖ Ομώνυμα(π.χ. κλίμα-κλήμα, ψηλή-ψηλή, κλείνω-κλίνω κ.α.)
- ❖ Ελλειπτικά(π.χ. το δείλι, το όφελος, το σέβας, το πρωί κ.α.)
- ❖ Ουσιαστικά που έχουν μόνο πληθυντικό αριθμό(π.χ. τα λύτρα, τα παρακάλια, τα πεθερικά, τα υπάρχοντα κ.α.)

Επίθετα

Επίθετα με τα εξής κλιτικά επιθήματα:

- ❖ -είς,-είσα,-έν(π.χ. γεννηθείς-γεννηθείσα-γεννηθέν)
- ❖ -ων,-ούσα,-ον(π.χ. απών-απούσα-απόν)
- ❖ -ων,-ον(π.χ. νοήμων)

Επίπεδο Γ2(Άριστη γνώση)

Γραμματικό γένος

Στο τελευταίο επίπεδο οι μαθητές εξοικειώνονται με την γενικευτική χρήση του γένους π.χ. Όλοι οι μαθητές είναι άριστοι.(δεν γίνεται διάκριση φύλου)

Επίσης, στα θηλυκά επαγγελματικά ουσιαστικά, υπάρχει μια τάση για σαφή δήλωση του γένους(επίκοινα ουσιαστικά).

π.χ. ο δικηγόρος- η δικηγόρος/η δικηγορίνα, ο μουσικός-η μουσικός κ.α.

Φυσικό γένος

Σε αυτό την κατηγορία του γένους δηλώνεται η ανάγκη για σαφή δήλωση του γένους(φύλου) των αντικειμένων αναφοράς.

π.χ. Όλοι/ες οι μαθητές/τριες της τάξης μου είναι άριστοι/ες

Δάνειες λέξεις

Καθορίζονται οι παράγοντες που καθορίζουν το γένος των λέξεων σχετικά με τα εξής:

- ❖ αν είναι άψυχο ή έμψυχο
- ❖ το φύλο
- ❖ το γένος της λέξης στη δανειστρία γλώσσα
- ❖ τη μορφή της λέξης

Τέλος, οι διδασκόμενοι κατακτούν τη σημασία των αρκτικόλεξων(π.χ. ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΑΦΜ, ΝΑΤΟ κ.α.).

Ουσιαστικά

- ❖ Λόγιες καταλήξεις(με γενική ενικού -ος,-εως,-ης,-ους,-ού και κλητική ενικού σε -α)

Επίθετα με τα εξής κλιτικά επιθήματα:

- ❖ Τριγενή και δικατάληκτα σε -ος(π.χ. βόρειος θάλασσα)
- ❖ -ής,-ιά,-ί(χρήση της κατάληξης σε -ί(π.χ. βουσσινί)

Αριθμός

Χρήση πληθυντικού αριθμού κύριων ονομάτων

5.3 Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας

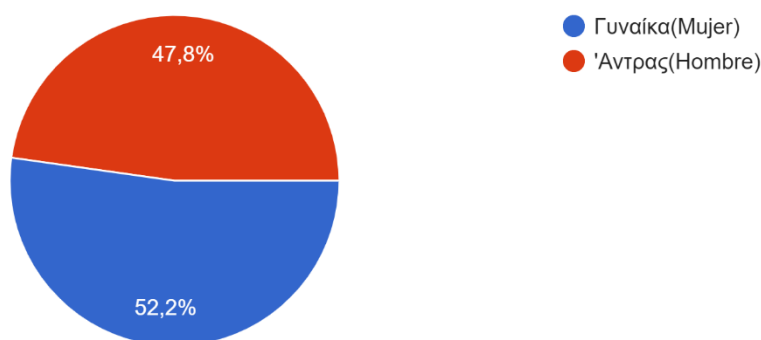
5.3.1 Παρουσίαση των αποτελεσμάτων του ερωτηματολογίου προς τους ισπανόφωνους διδασκόμενους της ελληνικής ως ξένης γλώσσας

Τα αποτελέσματα της έρευνας συγκεντρώθηκαν με τη βοήθεια του της εφαρμογής Google Form και του προγράμματος SPSS. Συνολικά λάβαμε 90 απαντήσεις από ισπανόφωνους μαθητές με τόπο καταγωγής και διαμονής την Ισπανία και την Λατινική Αμερική(Ουρουγουάη).Στο παρακάτω σχήμα, παρουσιάζονται τα ποσοστά των διδασκόμενων, σε σχέση με το φύλο τους.

Φύλο διδασκόμενων

Φύλο(Sexo)

90 απαντήσεις

Σχήμα 1: ΠΟΣΟΣΤΑ ΑΝΑ ΦΥΛΟ

Η κατάκτηση του ουδέτερου γένους της Ελληνικής γλώσσας ως ξένης από ισπανόφωνους μαθητές

Παρατηρούμε ότι οι περισσότερες απαντήσεις που λάβαμε προήλθαν από γυναίκες. Ωστόσο, η διαφορά με τους άντρες ήταν ελάχιστη. Πιο συγκεκριμένα, το ερωτηματολόγιο συμπληρώθηκε από 47 γυναίκες και από 43 άντρες

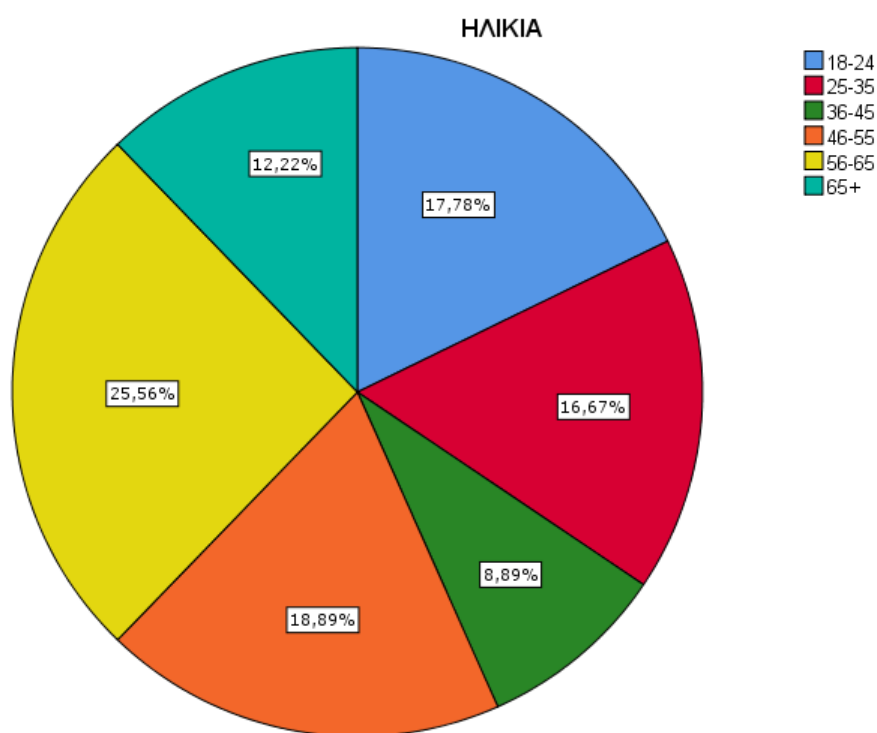
Πίνακας 1

ΦΥΛΟ ΑΝΑ ΕΠΙΠΕΔΟ

Count		ΕΠΙΠΕΔΟ						Total
		A1	A2	B1	B2	C1	C2	
ΦΥΛΟ	Άντρας	13	14	6	8	2	0	43
	Γυναίκα	10	16	12	6	2	1	47
Total		23	30	18	14	4	1	90

Ηλικίες διδασκομένων

Οι ηλικίες των διδασκομένων ανά ηλικίες απεικονίζονται στο παρακάτω σχήμα:

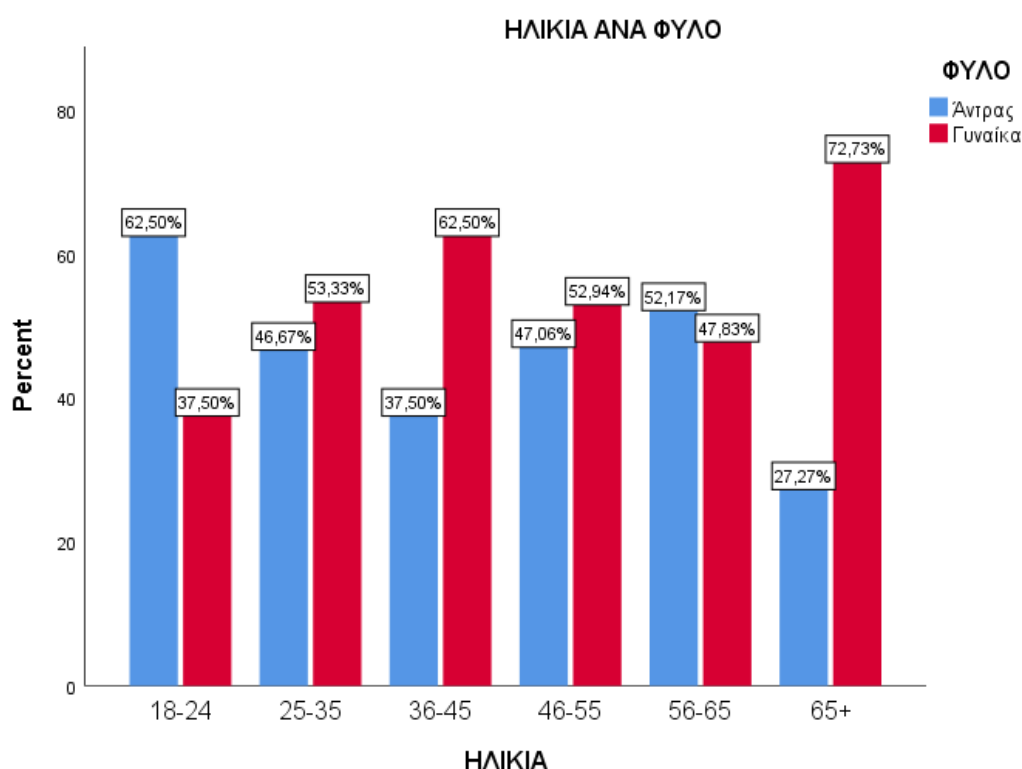
Σχήμα 2

Παρατηρήθηκε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό παρουσιάζεται στις μεγαλύτερες ηλικίες 56-65(25,56%) και ακολουθούν τα γκρουπ ηλικιών 46-55(18,89%), 18-24(17,78%), 25-35(16,67%), 36-45(8,89%) και 64+(12,22%). Συνεπώς, από τα συγκεκριμένα αποτελέσματα παρατηρούμε ότι η ελληνική γλώσσα προσελκύει μεγαλύτερες ηλικίες για την εκμάθησή της, παρά τη δυσκολία που εμφανίζει σε γραμματικό, φωνολογικό και μορφολογικό επίπεδο.

ΗΛΙΚΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ		Συχνότητα	Ποσοστό
Ηλικίες	18-24	16	17,8%
	25-35	15	16,7%
	36-45	8	8,9%
	46-55	17	18,9%
	56-65	23	25,6%
	65+	11	12,2%
	Μέγιστη	72	
	Ελάχιστη	18	
	Σύνολο	90	100,0%

Η μικρότερη ηλικία ήταν 18 και η μέγιστη 72.

Στη συνέχεια, το παρακάτω διάγραμμα μας δίνονται πληροφορίες για την ηλικία των διδασκομένων, συνδυαστικά με το φύλο τους.

Σχήμα 3

Στις ηλικίες 18-24 υπερτερούν οι άντρες με ποσοστό 62,5% έναντι των γυναικών με ποσοστό 37,5%. Στις ηλικίες 25-35 δεν παρατηρείται μεγάλη διαφορά σε σχέση με το φύλο. Στη συνέχεια, οι γυναίκες παρουσιάζουν μεγαλύτερο ποσοστό, σε σχέση με τους άντρες. Στις ηλικίες 46-55 και 56-65, η διαφορά μεταξύ των δύο φύλων είναι πολύ μικρή. Στις ηλικίες 65+ οι γυναίκες ξεπερνούν τους άντρες με ένα πολύ μεγάλο ποσοστό, που δεν εντοπίστηκε στα άλλα γκρουπ ηλικιών.

Η κατάρτιση του ουδετέρου γένους της Ελληνικής γλώσσας ως ξένης από ισπανόφωνους μαθητές

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις ηλικίες των διδασκομένων ανά επίπεδο ελληνομάθειας.

Πίνακας 3

		ΗΛΙΚΙΑ					
		18-24	25-35	36-45	46-55	56-65	65+
ΕΠΙΠΕΔΟ	A1	2	5	2	9	5	0
	A2	6	6	3	3	6	6
	B1	5	2	2	2	4	3
	B2	3	1	1	2	5	2
	C1	0	1	0	0	3	0
	C2	0	0	0	1	0	0

Απαντήσεις διδασκομένων στην ερώτηση: «Γιατί μαθαίνετε ελληνικά;»

Η επόμενη ερώτηση του ερωτηματολογίου της πρώτης κοινής ενότητας, αφορούσε τους λόγους που οι μαθητές/μαθήτριες επιλέγουν την ελληνική γλώσσα. Παρακάτω , ακολουθεί ο πίνακας με όλες τις απαντήσεις . Αργότερα , θα παρατεθούν οι απαντήσεις που δόθηκαν ανά επίπεδο ελληνομάθειας.

Πίνακας 4

Απαντήσεις του συνόλου των διδασκομένων στην ερώτηση: Γιατί μαθαίνετε ελληνικά;	
1	Γιατί μου αρέσουν όλα από την Ελλάδα: ο πολιτισμός, η ιστορία, η γλώσσα, ο κόσμος κτλ.
2	Γιατί σπουδάζω αρχαία ελληνικά και τα νέα ελληνικά μου φαίνονται μια πολύ όμορφη γλώσσα.
3	Γιατί με ενδιαφέρει η γλώσσα, η λογοτεχνία, ο πολιτισμός, η ιστορία...
4	Γιατί όχι;
5	Γιατί μου αρέσει να ταξιδεύω στα νησιά του Αιγαίου και να μιλάω με τον κόσμο τους.
6	Έχω Έλληνες φίλους εδώ στη Βαρκελώνη και μου αρέσει όταν μιλάνε μεταξύ τους, μου φαίνεται μια γλώσσα πολύ αρμονική.
7	Γιατί ο σύντροφός μου είναι Έλληνας και θέλω να μάθω για την κουλτούρα και να μπορώ να αλληλεπιδρώ με την οικογένεια και τους φίλους του.
8	Γιατί μου αρέσει πολύ η χώρα και μου αρέσει να επικοινωνώ καλύτερα στα ταξίδια μου και γιατί η ελληνική γλώσσα με γοητεύει.
9	Έχω μία κόρη και η οικογένειά της μένει στην Αθήνα και γι' αυτό όταν πηγαίνω συχνά μου είναι απαραίτητο να μπορώ να επικοινωνώ μαζί τους.
10	Πιστεύω ότι είναι πολύ διασκεδαστικό, ενδιαφέρον και τονωτικό να μαθαίνεις οποιαδήποτε γλώσσα, τα ελληνικά έχουν την ιδιαιτερότητα να ακούγονται πολύ ωραία, την βρίσκω πολύ όμορφη και μου δίνει το κίνητρο να την χρησιμοποιώ ως δικαιολογία για να ταξιδεύω στην Ελλάδα. Επίσης ,έχω καταλάβει ότι την βρίσκω πολύ διαισθητική και αυτό είναι ένα ακόμα κίνητρο για να συνεχίσω να την μαθαίνω.
11	Έχω φίλους στο Μεσολόγγι.
12	Γιατί είμαι φιλόλογος και θέλω να ταξιδεύω στην Ελλάδα.
13	Σπούδασα Ιστορία και Αρχαιολογία στο πανεπιστήμιο και με ενδιαφέρουν πολύ αυτά τα θέματα. Επίσης ,μου αρέσει πολύ το πως ακούγονται τα ελληνικά.
14	Ήμουν στο πανεπιστήμιο με το Erasmus και ήθελα να μάθω την τοπική γλώσσα με έναν τρόπο πιο ολοκληρωμένο.
15	Έχω σπουδάσει άλλες γλώσσες και τα ελληνικά πάντα με ενδιέφεραν . Επίσης ,μπορώ να τα χρησιμοποιώ στη δουλειά.
16	Γιατί με ελκύει η ελληνική κουλτούρα.
17	Γιατί μου αρέσουν πάρα πολύ τα ελληνικά, οι Έλληνες και η Ελλάδα.
18	Μου αρέσει πολύ.
19	Μου αρέσουν οι γλώσσες. Κάποιος με συμβούλεψε να το κάνω μετά από ένα ταξίδι στην Ευρώπη και βρήκα το Ίδρυμα “Μαρία Τσάκος” στην πόλη μου και μου φάνηκε υπέροχο. Επίσης, το να ανακαλύπτεις πόσο σχετίζονται με τα ισπανικά είναι φανταστικό.

20	Πάντα ήθελα να μάθω ελληνικά. Δεν είχα ποτέ χρόνο να τα μελετήσω. Τώρα είμαι συνταξιούχος και μπορώ να μελετήσω την ελληνική γλώσσα. Για εμένα που είμαι καθηγήτρια της λογοτεχνίας είναι πάρα πολύ σημαντική γλώσσα.
21	Γιατί ο προπάππους μου ήταν Έλληνας και μου αρέσει πολύ η Ελλάδα.
22	Είναι μια προσωπική πρόκληση.
23	Διότι άρχισα να σπουδάζω τα αρχαία ελληνικά και τα νέα μου φαίνονταν η φυσική συνέχεια.
24	Γιατί αγαπάω την αρχαία Ελλάδα και τις ξένες γλώσσες.
25	Γιατί με ενδιαφέρει ο ελληνικός πολιτισμός. Άλλωστε τα ελληνικά και τα ισπανικά έχουν κοινές ρίζες με τα λατινικά.
26	Μου αρέσουν οι γλώσσες.
27	Γιατί μου αρέσουν οι γλώσσες.
28	Μου αρέσει.
29	Δούλευα στην Ελλάδα και θέλω να ενισχύσω ότι έμαθα εκεί.
30	Μου αρέσει πολύ.
31	Σπουδάσα για μερικά χρόνια την αρχαία ελληνική γλώσσα κατά τη διάρκεια των σπουδών μου στην Λατινική Φιλολογία και τώρα ως συνταξιούχος με ενδιαφέρει να μάθω τα νέα ελληνικά.
32	Γιατί μου αρέσει πολύ και θα ήθελα να δουλέψω στην Ελλάδα.
33	Γιατί θα ήθελα να μείνω στην Ελλάδα όταν γεράσω.
34	Γιατί η κόρη μου μένει στο Αιγάλεω.
35	Από προσωπικό ενδιαφέρον. Είμαι καθηγητής της αρχαίας ελληνικής.
36	Από περιέργεια.
37	Πηγαίνω συχνά στην Ελλάδα και αφού έχω ελεύθερο χρόνο...γιατί όχι; Επίσης μου αρέσει να μαθαίνω ξένες γλώσσες. Δεν έχω παιδιά βέβαια!
38	Μου αρέσουν πάρα πολύ.
39	Γιατί παρόλο που έχω γεννηθεί στην Ισπανία, ο πατέρας μου είναι Έλληνας.
40	Γιατί έχω μελετήσει τα αρχαία ελληνικά και γιατί είναι μια πολύ ωραία γλώσσα. Και είναι τύχη να μπορώ μελετώ μια γλώσσα τόσο παλιά.
41	Για ευχαρίστηση και για να ταξιδεύω.
42	Ο σύντροφός μου μιλάει ελληνικά.
43	Γιατί είμαι ερωτευμένος με την κουλτούρα και τον λαό της Ελλάδας.
44	Γιατί είναι ενδιαφέρουσα, όμορφη και ακούγεται όπως η ισπανική γλώσσα.

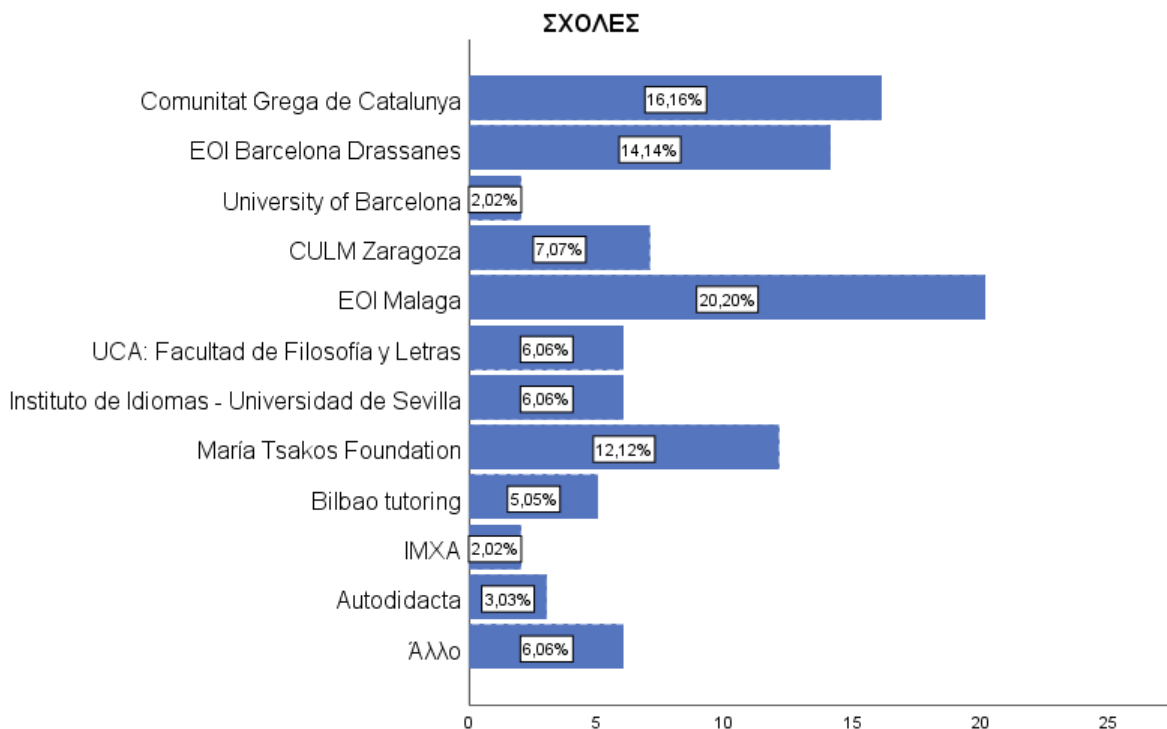
45	Γιατί μου αρέσει να μαθαίνω ξένες γλώσσες, ειδικά εκείνες που δεν είναι τόσο διαδεδομένες σε διεθνές επίπεδο(όπως τα αγγλικά, τα γαλλικά..) .Μου αρέσει να τις μαθαίνω για μένα(σε προσωπικό επίπεδο ,όπως επίσης και για να μπορώ να τις χρησιμοποιήσω μελλοντικά στο εργασιακό περιβάλλον και στις διακοπές..
46	Μου αρέσει η ελληνική γλώσσα και ο ελληνικός πολιτισμός.
47	Γιατί με ενδιαφέρει η γλώσσα και η ελληνική κουλτούρα, τόσο η αρχαία όσο και η σημερινή.
48	Από ενδιαφέρον και πάθος προς την ελληνική κουλτούρα, τόσο την αρχαία όσο και την μοντέρνα.
49	Γιατί σπουδάζω αρχαία ελληνικά.
50	Γιατί ήθελα να μάθω μια δύσκολη γλώσσα.
51	Γιατί μου αρέσει η γλώσσα, η χώρα και θα ήθελα να μένω εκεί.
52	Γιατί έχω μια κόρη και εγγόνια που μένουν στην Ελλάδα.
53	Γιατί η γλώσσα και η κουλτούρα μου φαίνονται ενδιαφέρουσες.
54	Γιατί μου αρέσει πολύ η Ελλάδα και η κουλτούρα της και ένας καλός τρόπος για να έρθω σε επαφή μαζί της είναι να μάθω τη γλώσσα.
55	Τα νέα ελληνικά ήταν μία από τις επιλογές που προσφέρει το UCA στο μάθημα της μοντέρνας/νέας γλώσσας. Την επέλεξα από περιέργεια και επίσης για να απορρίψω τις υπόλοιπες(γλώσσες) Η απόφαση να συνεχίσω να την σπουδάζω αυτόν τον χρόνο ενώ μπορούσα να επιλέξω άλλη είναι απλά γιατί μου φαίνεται μια γλώσσα ανεκτίμητη που γνώρισα με τρόπο τυχαίο και δεν θα ήθελα να την αφήσω σε ένα βασικό επίπεδο.
56	Γιατί μου αρέσει πολύ.
57	Γιατί μου φαίνεται η πιο γοητευτική γλώσσα.
58	Γιατί με ελκύει η ελληνική κουλτούρα και η γλώσσα.
59	Γιατί μου αρέσουν πάρα πολύ. Η Ελλάδα είναι καταπληκτική.
60	Γιατί μου αρέσει η κουλτούρα της και είναι μια χώρα που αγαπώ.
61	Εκμεταλλεύτηκα την ευκαιρία που μου έδωσε η επίσημη/κρατική σχολή ξένων γλωσσών της πόλης μου.
62	Με ενδιαφέρει η Ελλάδα και να μπορώ να ταξιδεύω γνωρίζοντας τη γλώσσα.
63	Για ευχαρίστηση.
64	Μου αρέσει πολύ.
65	Για ευχαρίστηση και γιατί μου αρέσει η ελληνική κουλτούρα.
66	Γιατί μου φαίνεται μια γλώσσα εξωτική και είμαι φοιτητής της Κλασικής Φιλολογίας.
67	Μου αρέσει η ελληνική γλώσσα.

68	Έμαθα λίγα ελληνικά όταν ήμουν πιο νέος και θα μου άρεσε να μάθω τη γλώσσα.
69	Από γλωσσολογικό ενδιαφέρον και περιέργεια.
70	Γιατί μου αρέσει πολύ η ελληνική γλώσσα, επίσης σπούδασα αρχαία ελληνικά.
71	Σπουδάζω ελληνικά γιατί μου αρέσει η ελληνική κουλτούρα.
72	Γιατί ο σύντροφός μου είναι Έλληνας.
73	Έζησα 9 μήνες στην Ελλάδα, διατηρώ Έλληνες φίλους και με γοητεύει η κουλτούρα και η γλώσσα τους.
74	Από αγάπη για τη χώρα(έχω πάει τρεις φορές) ,πάθος για την αρχαία ελληνική κουλτούρα από την παιδική ηλικία. Σχεδιάζω να εγκατασταθώ εκεί σε μερικά χρόνια.
75	Πάντα μου άρεσε και το ότι είναι η μητέρα γλώσσα της ανθρωπότητας την κάνει πιο ελκυστική.
76	Έχω μια φίλη που είναι Ελληνίδα.
77	Γιατί είναι η πιο όμορφη γλώσσα του κόσμου. Γιατί μεγάλωσα με τις ιστορίες της αρχαιότητας(ο πατέρας μου είναι καθηγητής της αρχαίας ελληνικής γλώσσας) .Και γιατί ήμουν με το πρόγραμμα Erasmus στην Αθήνα και έτσι είχα την ευκαιρία να εμβαθύνω στη γλώσσα.
78	Γιατί ο πατέρας μου είναι Έλληνας και θέλω να καταλάβω καλά αυτή τη γλώσσα που πάντα άκουγα.
79	Ενδιαφέρον για την ετυμολογία και την ελληνική κουλτούρα.
80	Γιατί μου αρέσει.
81	Ο σύντροφός μου είναι Έλληνας.
82	Θέλω να μιλάω με τους γονείς του αγοριού μου.
83	Για μένα ήταν κάτι που έπρεπε να κάνω γιατί μου αρέσει πολύ.
84	Γιατί ενδιαφέρομαι για την ελληνική κουλτούρα.
85	Ενδιαφέρον για την Ελλάδα και την κουλτούρα.
86	Μου αρέσουν τα δημοτικά τραγούδια και ο ελληνικός πολιτισμός.
87	Μου αρέσει πολύ η Ελλάδα.
88	Γιατί με ενδιαφέρει να μπορώ να διαβάζω τη Βίβλο στα ελληνικά. Πάνω απ' όλα την Καινή Διαθήκη της οποίας η πρώτη γλώσσα είναι η ελληνική.
89	Γιατί είμαι καθηγήτρια των αρχαίων ελληνικών.
90	Είναι μία γλώσσα που μου αρέσει αρκετά και μπορώ να πω ότι ξεκίνησα να την μελετώ κατά τύχη. Και η αλήθεια είναι ότι δεν μετανιώνω καθόλου.

Η κατάρτιση του ουδέτερου γένους της Ελληνικής γλώσσας ως ξένης από ισπανόφωνους μαθητές

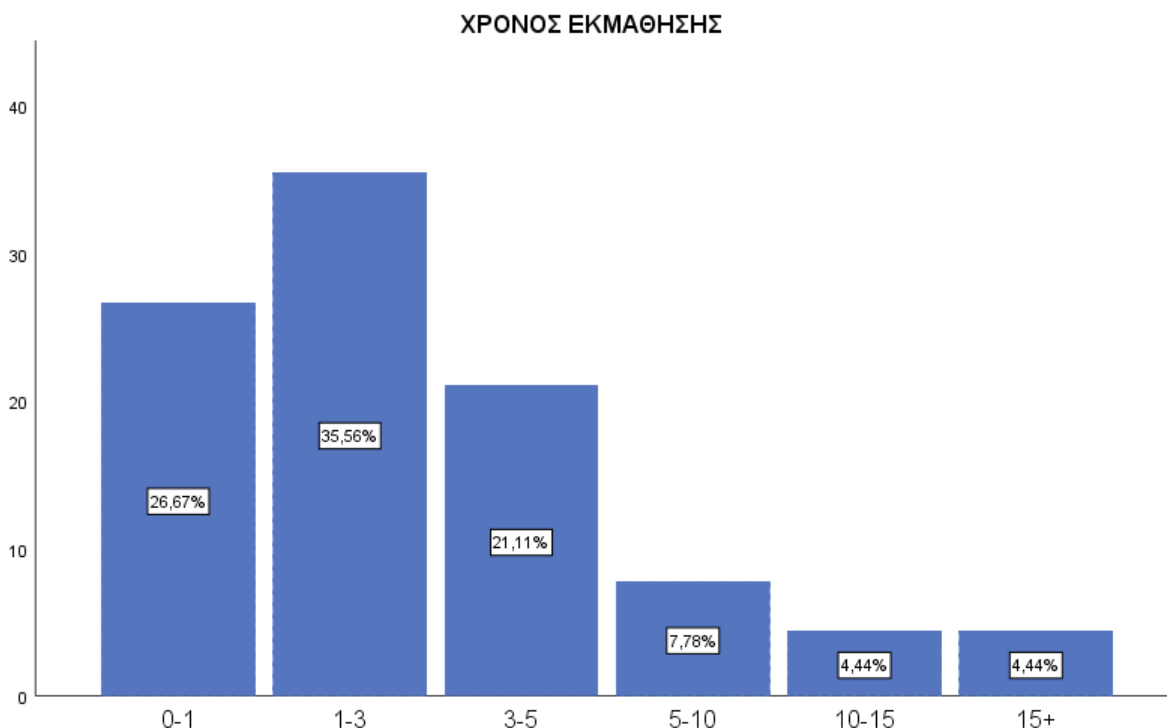
Σχολές/Κέντρα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας όλων των διδασκομένων

Στο γράφημα που ακολουθεί, παρουσιάζονται τα ποσοστά των κέντρων/σχολών εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας.

Σχήμα 4

Χρόνος εκμάθησης διδασκομένων

Σχήμα 5

Όπως μπορούμε να δούμε και στο παραπάνω σχήμα, οι περισσότεροι μαθητές/μαθήτριες διδάσκονταν την ελληνική γλώσσα για 1- 3 χρόνια. Στη συνέχεια, το 26, 67% των συμμετεχόντων διδάσκονταν ελληνικά για 0- 1 χρόνο. Ακολουθούν οι

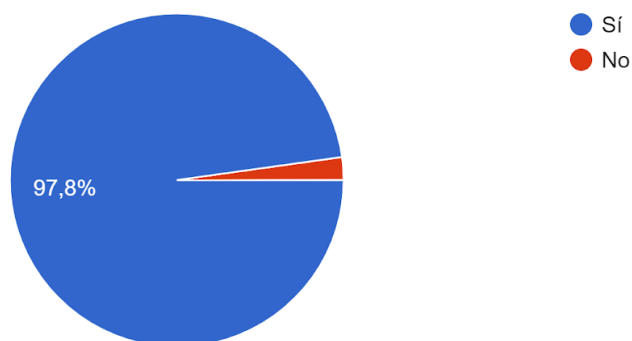
Η κατάρτηση του ουδέτερου γένους της Ελληνικής γλώσσας ως ξένης από ισπανόφωνους μαθητές

μαθητές/μαθήτριες που διδάσκονταν ελληνικά για 3- 5 χρόνια(21,11%), 5- 10 χρόνια (7,78%) ,10- 15 χρόνια (4,44%) και τέλος 15 και παραπάνω χρόνια(4,44%).

Απαντήσεις διδασκομένων στις ερωτήσεις: «Γνωρίζετε άλλες γλώσσες εκτός της ισπανικής και της ελληνικής;» και «Ποιες γλώσσες γνωρίζετε;».

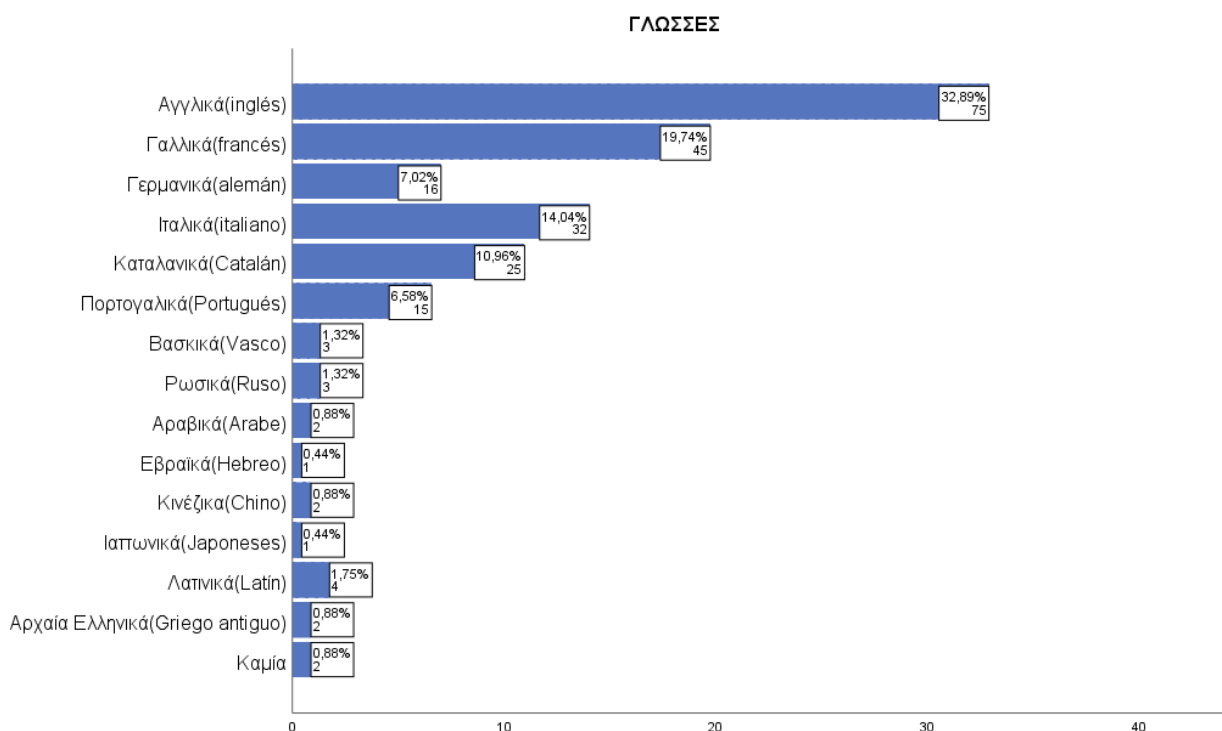
Γνωρίζετε άλλες γλώσσες εκτός της μητρικής σας και της ελληνικής;(¿Conoce otras lenguas ade... lengua materna y el idioma griego?)

90 απαντήσεις

Σχήμα 6

Σχετικά με τη γνώση ξένων γλωσσών, οι 88 μαθητές/μαθήτριες(97,8%) απάντησαν θετικά και μόνο 2(2,2%) αρνητικά.

Σχήμα 7

Ο 2 μαθητές που δεν γνώριζαν άλλες γλώσσες, ανήκαν στα επίπεδα A2(Γ,61 χρονών) και Γ1(A,58 χρονών).Επιπλέον, στο διάγραμμα συμπεριλήφθηκαν και οι απαντήσεις των διδασκομένων σχετικά με τις αρχαίες γλώσσες της λατινικής και της ελληνικής. Τέλος , όσοι γνώριζαν και άλλες γλώσσες, μπορούσαν να επιλέξουν από 1 έως και 5 γλώσσες. Η αγγλική επιλέχθηκε από τους περισσότερους συμμετέχοντες και

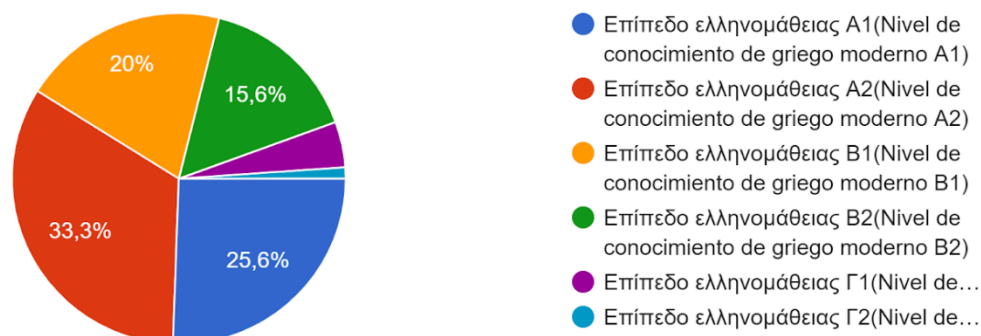
Η κατάρτηση του ουδέτερου γένους της Ελληνικής γλώσσας ως ξένης από ισπανόφωνους μαθητές

ακολούθησαν τα γαλλικά, τα γερμανικά, τα ιταλικά και τα καταλανικά.Οι υπόλοιπες γλώσσες επιλέχθηκαν από λιγότερους/λιγότερες μαθητές/μαθήτριες.

Τέλος, οι διδασκόμενοι επέλεξαν το επίπεδο ελληνομάθειας, που τους οδήγησε στις κατάλληλες ασκήσεις.

Επίπεδο Ελληνομάθειας(Nivel de conocimiento de griego moderno)

90 απαντήσεις

Σχήμα 8

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία, το μεγαλύτερο ποσοστό των συμμετεχόντων συναντάται στο επίπεδο A2.Ακολουθεί το A1,B1,Γ1(4,4%) και Γ2(1,1%).Σε επικοινωνία που είχαμε με τους καθηγητές/καθηγήτριες της σχολής, πολλοί μαθητές επιλέγουν να μην συνεχίσουν στα επίπεδα Γ1 και Γ2,εξαιτίας του μεγάλου βαθμού δυσκολίας που έχουν να αντιμετωπίσουν. Γι' αυτό και οι περισσότερες σχολές προσφέρουν μαθήματα ελληνικών μέχρι το επίπεδο B2.Στην έρευνά μας θα επικεντρωθούμε στα 4 πρώτα επίπεδα(A1,A2,B1,B2). Δεν θα ασχοληθούμε με τα επίπεδα Γ1(4 μαθητές) και Γ2(1 μαθητής) ,καθώς οι μαθητές αυτών των επιπέδων (4 μαθητές σε επίπεδο Γ1 και 1 μαθητής σε επίπεδο Γ2) δεν μπορούν να μας δώσουν έγκυρα αποτελέσματα.

5.3.2 Πληροφορίες για τις σχολές/κέντρα εκμάθησης που συμμετείχαν στην έρευνα

Πριν την παρουσίαση των αποτελεσμάτων, καθίσταται αναγκαίο να κάνουμε γνωστά τα σχολικά εγχειρίδια που χρησιμοποιεί το κάθε κέντρο/σχολή εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας ως ξένης . Επιπροσθέτως , οι καθηγητές/καθηγήτριες μας έδωσαν πληροφορίες για τις μεθόδους διδασκαλίας στις τάξεις τους, καθώς επίσης και για το εκπαιδευτικό υπόβαθρο των διδασκόντων/ διδασκουσών. Οι ακόλουθοι πίνακες είναι χωρισμένοι ανά σχολή. Με τον τρόπο αυτό ερχόμαστε σε επαφή με την κάθε σχολή ξεχωριστά και μπορούμε να κατανοήσουμε τον τρόπο λειτουργίας της.

5.3.2.1 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑΛΟΝΙΑΣ (ΒΑΡΚΕΛΩΝΗ)

Οι πληροφορίες δόθηκαν από την κυρία Μαρία Ανδριά:

Πίνακας 5

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑΛΟΝΙΑΣ/ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ	
ΕΠΙΠΕΔΟ Α1/Α2	Βιβλίο: <i>Ελληνικά Α΄. Μέθοδος εκμάθησης της ελληνικής ως ξένης γλώσσας</i> (επίπεδο Α1+Α2), Γιώργος Σιμόπουλος κ.α. Εκδ. Πατάκη
ΕΠΙΠΕΔΟ Β1/Β2	Βιβλίο: <i>Ελληνικά Β΄. Μέθοδος εκμάθησης της ελληνικής ως ξένης γλώσσας</i> (επίπεδο Β1), Εκδ. Πατάκη
ΕΠΙΠΕΔΟ Γ1	Το μάθημα στηρίζεται σε αυθεντικό υλικό που ετοιμάζουν οι διδάσκοντες.

***Διδάσκονται μόνο τα επίπεδα Α1,Α2,Β1,Β2,Γ1**

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Δεν ακολουθεί μία μέθοδο διδασκαλίας αλλά προσπαθεί να ενσωματώνει αρχές από διαφορετικές μεθόδους που έχει δει ότι είναι αποτελεσματικές στην τάξη. Σίγουρα υπάρχουν πολλά στοιχεία της επικοινωνιακής μεθόδου, αλλά και πολλά της θεωρίας focus on form κ.α. Επίσης, εξαρτάται πολύ και από το επίπεδο και τις ανάγκες/προφίλ των μαθητών.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ

Το διδακτικό προσωπικό της Ελληνικής Κοινότητας είναι στο σύνολό του φιλόλογοι με μεταπτυχιακό στην Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία και στην Κατάκτηση της Δεύτερης Γλώσσας. Η κυρία Ανδριά είναι κάτοχος διδακτορικού στην Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία και στην Κατάκτηση της Δεύτερης Γλώσσας, με ειδίκευση στην Εκμάθηση και Διδασκαλία της Ελληνικής ως Γ2.

5.3.2.2 ΚΡΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΓΛΩΣΣΩΝ ΤΗΣ ΒΑΡΚΕΛΩΝΗΣ (DRASSANES)

Οι πληροφορίες δόθηκαν από την κυρία Κλαίρη Σκανδάμη, Προϊσταμένη του τμήματος Νέων Ελληνικών της Κρατικής Σχολής Γλωσσών της Βαρκελώνης:

ΚΡΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΓΛΩΣΣΩΝ ΤΗΣ ΒΑΡΚΕΛΩΝΗΣ(DRASSANES)/ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ	
ΕΠΙΠΕΔΟ Α1/Α2(1ο και 2ο έτος)	Βιβλίο: «Ελληνικά Α'» (Εκδόσεις :Πατάκη)
ΕΠΙΠΕΔΟ Β1 (να σημειωθεί ότι το 3ο έτος (επίπεδο Β1) γινόταν μέχρι και πέρυσι σε δύο χρόνια ενώ από την τρέχουσα ακαδημαϊκή χρονιά σε ένα χρόνο)	Βιβλίο: «Ελληνικά Β'» (Εκδόσεις: Πατάκη)
ΕΠΙΠΕΔΟ Β2(4ο και 5ο έτος)	Βιβλίο: ΚΛΙΚ στα ελληνικά Β2 (Εκδόσεις: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας-ΚΕΓ) - Διδάσκουν επιλεκτικά και με τη σειρά που εκείνοι θέλουν, κεφάλαια από το συγκεκριμένο βιβλίο.

*Διδάσκονται τα επίπεδα Α1,Α2,Β1,Β2

Συμπληρωματικά εγχειρίδια: [εδώ](#)

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Η μέθοδος που χρησιμοποιούν είναι επικοινωνιακή αλλά στην πράξη και στην καθημερινή αναμέτρηση με την πραγματικότητα, τους μαθητές και πάσης φύσεως προβλήματα, πολλά μπορεί να συμβούν σε μια τάξη. Συνεπώς, μπορεί κανείς να περνά από τη μια μέθοδο στην άλλη.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ

Ως προς το υπόβαθρο των καθηγητών έχουν αλλάξει πολλά τα τελευταία χρόνια. Τώρα είναι απαραίτητο να έχεις κάποιος Master Διδασκαλίας (ή Διδακτικής), όχι απαραίτητα της ελληνικής αλλά και άλλης γλώσσας ζωντανής και ομιλούμενης ή και κλασικών (αρχαίων και λατινικών) γλωσσών. Η κυρία Σκανδάμη έχει αποφοιτήσει από το Ιστορικό Αρχαιολογικό και έχει κάνει μεταπτυχιακό στην Ιταλία, στη μεσαιωνική ιστορία. Ωστόσο, αυτό δεν είχε σημασία όταν άρχισε να εργάζεται πριν 27 χρόνια στη σχολή. Η συνάδελφος, όμως, που δουλεύει τώρα στο τμήμα από τον Ιανουάριο έπρεπε να έχει το Master Διδασκαλίας(ή Διδακτικής).

5.3.2.3 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΣΕΒΙΛΛΗΣ/ΣΧΟΛΗ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

Οι πληροφορίες δόθηκαν από την κυρία Raquel Pérez Mena:

Πίνακας 6

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΣΕΒΙΛΛΗΣ-ΣΧΟΛΗ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ/ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ	
ΕΠΙΠΕΔΟ Α1/Α2	Βιβλίο: Ελληνικά Α΄. Μέθοδος εκμάθησης της ελληνικής ως ξένης γλώσσας (επίπεδο Α1+Α2), Γιώργος Σιμόπουλος κ.α. Εκδ. Πατάκη
	(Έχει 20 μαθήματα και κάνουν περίπου τα μισά στην πρώτη τάξη και τα μισά στη δεύτερη)
ΕΠΙΠΕΔΟ Β1/Β2	Βιβλίο: Ελληνικά Β΄. Μέθοδος εκμάθησης της ελληνικής ως ξένης γλώσσας (επίπεδο Β1), Εκδ. Πατάκη
	(Έχει 20 μαθήματα και κάνουν περίπου τα μισά στην πρώτη τάξη και τα μισά στη δεύτερη)

*έχουν μόνο 4 τμήματα(Α1,Α2,Β1,Β2)

Πολλές φορές, για συγκεκριμένα θέματα, του δίνω εγώ υλικά που ετοίμασα η ίδια.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Χρησιμοποιείται η επικοινωνιακή μέθοδος, αλλά βέβαια για τη γραμματική πρέπει να εξηγεί τα θέματα που προκύπτουν (η ελληνική είναι μια γλώσσα που θέλει σωστή χρήση διάφορων γραμματικών στοιχείων, αλλιώς ποτέ δεν θα τα μιλούσε σωστά). Στο Ινστιτούτο εστιάζουν, κυρίως, στην εκμάθηση των επικοινωνιακών δεξιοτήτων, δεν ασχολούνται με φιλολογικά θέματα.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ ΤΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ

Η κυρία Pérez Mena είναι η μόνη καθηγήτρια ελληνικών στο τμήμα. Είναι πτυχιούχος στα αρχαία ελληνικά κι επίσης διδάκτορας σε βυζαντινά και νέα ελληνικά.

5.3.2.4 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΑΔΙΖ/ΤΜΗΜΑ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Οι πληροφορίες δόθηκαν από τον κύριο Javier Ortolá:

Πίνακας 7

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΑΔΙΖ/ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ	
ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Ι ΚΑΙ ΙΙ(ΠΡΩΤΟ ΕΤΟΣ),ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΙΙΙ ΚΑΙ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΙV(ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΤΟΣ)	ΒΙΒΛΙΟ: Επικοινωνήστε Ελληνικά του Κ. Αρβανιτάκη(Εκδόσεις:Δέλτος). Προτείνουν επίσης στα παιδιά άλλα κείμενα σχετισμένα με την καθημερινότητα.

*Η ελληνική γλώσσα διδάσκεται σε δύο ακαδημαϊκά έτη(Νέα Ελληνικά Ι, Νέα Ελληνικά ΙΙ(πρώτο έτος) και Νέα Ελληνικά ΙΙΙ και Νέα Ελληνικά ΙV(δεύτερο έτος).

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Εξαρτάται από τις ανάγκες κάθε ομάδας.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ

Στο τμήμα Ελληνικών Σπουδών διδάσκουν 7 καθηγητές. Μόνο τρεις διδάσκουν Νέα Ελληνικά επειδή κατέχουν κάποιο πιστοποιητικό επίπεδο Β2/С1. Μόνο ο κύριος Ortolá κατέχει διδακτορικό αλλά πάνω στα Βυζαντινά. Οι υπόλοιποι καθηγητές είναι εξειδικευμένοι στα Αρχαία Ελληνικά.

5.3.2.5 ΚΡΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΜΑΛΑΓΑ

Οι πληροφορίες δόθηκαν από τον κύριο Antonio García:

Πίνακας 8

ΚΡΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΜΑΛΑΓΑ/ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ	
ΕΠΙΠΕΔΟ Α1/Α2	Βιβλίο: Ελληνικά Α'. Μέθοδος εκμάθησης της ελληνικής ως ξένης γλώσσας (επίπεδο Α1+Α2), Γιώργος Σιμόπουλος κ.α. Εκδ. Πατάκη
ΕΠΙΠΕΔΟ Β1	Βιβλίο: Ελληνικά Β'. Μέθοδος εκμάθησης της ελληνικής ως ξένης γλώσσας (επίπεδο Β1), Εκδ. Πατάκη
ΕΠΙΠΕΔΟ Β2 (ΔΥΟ ΕΤΗ)	ΕΠΙΠΛΕΟΝ: «Εμβαθύνοντας στα ελληνικά» Συγγραφείς: Μάρθα Βαζάκα, Μαρίνα Κοκκινίδου

*Διδάσκονται τα επίπεδα Α1,Α2,Β1,Β2

Πληροφορίες [εδώ](#) και πρόγραμμα [εδώ](#)

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Επικοινωνιακή και Μαθητοκεντρική.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ

Οι περισσότεροι καθηγητές έχουν κάνει μεταπτυχιακό ή διδακτορικό ,παρόλο που δεν απαιτείται από την αρμόδια υπηρεσία που μας διορίζει.

5.3.2.6 ΙΔΡΥΜΑ «ΜΑΡΙΑ ΤΣΑΚΟΣ»-ΟΥΡΟΥΓΟΥΑΗ(ΜΟΝΤΕΒΙΔΕΟ)

Οι πληροφορίες δόθηκαν από την κυρία Διονυσία Κυριακοπούλου:

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ

Στο Ίδρυμα χρησιμοποιείται η μέθοδος εκμάθησης «Επικοινωνήστε Ελληνικά» των Φ. και Κ. Αρβανιτάκη, της οποίας(μεθόδου) τα τρία βιβλία ολοκληρώνονται σε 6 χρόνια. Παράλληλα έχουν και μαθήματα προετοιμασίας των εξετάσεων του ΚΕΓ -αυτή τη στιγμή για τα επίπεδα Α1-Β1, στα οποία χρησιμοποιούν τη σειρά ΚΛΙΚ.

Η ισοδυναμία των επιπέδων των δύο μεθόδων δεν είναι ξεκάθαρη, αλλά σε γενικές γραμμές, τα περιεχόμενα του 1ου βιβλίου του « Επικοινωνήστε Ελληνικά» -το οποίο οι μαθητές διδάσκονται σε 2 χρόνια- αντιστοιχούν στα περιεχόμενα του βιβλίου του Α1. Το Α2 θα ήταν από την 3η δική τους τάξη -στην οποία διδάσκεται το πρώτο μέρος του 2ου βιβλίου «Επικοινωνήστε Ελληνικά»- και γι' αυτόν τον λόγο προτείνουν να το παρακολουθούν όσοι ενδιαφερόμενοι έχουν ήδη ολοκληρώσει τις 3 πρώτες τάξεις και ξεκινούν την 4η, κάνοντας έτσι επανάληψη με τη μέθοδο ΚΛΙΚ.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Δεν χρησιμοποιείται συγκεκριμένη μέθοδος. Κάθε μάθημα γλώσσας, εξαρτάται από τον εκάστοτε καθηγητή καθώς το διδάσκει με τον τρόπο που αυτός/αυτή θεωρεί καλύτερο.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ

Οι καθηγητές έχουν πανεπιστημιακές σπουδές (οι περισσότεροι είναι δάσκαλοι/καθηγητές πρωτοβάθμιας/δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης) και έμαθαν την ελληνική γλώσσα στο Ίδρυμά. Έχουν λάβει και εκπαιδευτικές υποτροφίες για μαθήματα γλώσσας σε Πανεπιστήμια της Ελλάδας και έχουν δώσει εξετάσεις του ΚΕΓ. Έχουν ακόμη, δύο Ελληνίδες καθηγήτριες που διδάσκουν αυτή τη στιγμή εδώ, η μια με πτυχίο Παντείου και η άλλη δασκάλα αποσπασμένη από το Υπουργείο Παιδείας.

5.3.2.7 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΖΑΡΑΓΟΖΑ/ΚΛΑΣΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Οι πληροφορίες δόθηκαν από τον κύριο Μανώλη Γιασιόδη:

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ

- ❖ Πρώτο έτος(Α1): ΚΛΙΚ Α1 (Εκδόσεις: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας)+ Plataforma Moodle
- ❖ Δεύτερο έτος(Α1/Α2): ΚΛΙΚ Α1 y ΚΛΙΚ Α2(Εκδόσεις: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας) + Plataforma Moodle
- ❖ Τρίτο έτος(Β1): ΚΛΙΚ Β1(Εκδόσεις: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας)
- ❖ Τέταρτο έτος(Β1): ΚΛΙΚ Β1(εκδόσεις: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας)
- ❖ Για επίπεδο Γ1: Ταξίδι στην Ελλάδα (Εκδόσεις: Γρηγόρη)

Το Κέντρο ελληνικής γλώσσας του Πανεπιστημίου προσφέρει, επίσης τη σειρά ΚΛΙΚ και σε ηλεκτρονική μορφή.

Επιπλέον υλικό(π.χ. γραμματικές , λεξικά) προσφέρεται στην εξής ιστοσελίδα: <http://culm.unizar.es/secciones/griego/materiales-griego>

Υπάρχει επίσης και πλατφόρμα για εξ αποστάσεως μαθήματα: <http://culm.unizar.es/secciones/griego/griego-distancia>

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Επικοινωνιακή.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ

Ο κύριος Γιατσιδης είναι Μηχανολόγος Μηχανικός Βιομηχανίας. Δεν μου έδωσε περαιτέρω πληροφορίες για άλλους καθηγητές του τμήματος.

5.3.2.8 ΒΙΚΥ ΡΟΥΣΚΑ:ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΟ ΒΙΛΒΑΟ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ

- ❖ Επίπεδο Α1 και Α2: Ελληνικά Α', εκδόσεις Πατάκη.
- ❖ Επίπεδο Β1: Κλικ στα ελληνικά Β1, ΚΕΓ.
- ❖ Επίπεδο Β2: Κλικ στα ελληνικά Β2, ΚΕΓ.

*Την περίοδο που έστειλα στην κυρία Ρούσκα τα ερωτηματολόγια(περίοδος 2017-2018) δίδασκε τα παραπάνω επίπεδα ελληνομάθειας(Α1,Α2,Β1,Β2)

Για το επίπεδο Γ1 που έχει διδάξει άλλη χρονιά χρησιμοποιεί το εξής βιβλίο διδασκαλίας: Καλειδοσκόπιο Γ1(Γεωργιάδου Ιφιγένεια, Εκδόσεις: ΑΚΑΚΙΑ)

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Επικοινωνιακή.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ ΚΥΡΙΑΣ ΡΟΥΣΚΑ

Ο πανεπιστημιακός της τίτλος έχει μεγαλύτερη σχέση με την Ισπανική φιλολογία (Ειδίκευση Ισπανικής Γλώσσας και Πολιτισμού και η Διδακτική της Ισπανικής ως ξένης, Ιόνιο Πανεπιστήμιο). Κατέχει μάστερ πάνω στη Μετάφραση λογοτεχνίας και επιστημών του ανθρώπου (Πανεπιστήμιο της Μάλαγα). Από τον Ιούνιο του 2011 ως τον Μάιο του 2012 παρακολούθησε online το πρόγραμμα επιμόρφωσης «Διαδρομές στη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας» του Κέντρου Ελληνικού Πολιτισμού. Τα μαθήματα που διδάσκει, δηλαδή, δεν ανταποκρίνονται τόσο στις σπουδές της, αλλά ωστόσο καλύπτουν την ανάγκη διδασκαλίας της νέας ελληνικής στο Bilbao, ελλείψει κάποιου κρατικού φορέα (επίσημη σχολή ξένων γλωσσών, Escuela Oficial de Idiomas) ή κάποιου δασκάλου διορισμένου από το ελληνικό κράτος που να διδάσκει νέα ελληνικά εδώ. Το δεύτερο ενδεχόμενο βέβαια είναι απίθανο, γιατί είναι πολύ μικρή η ελληνική κοινότητα στο Bilbao.

5.3.3 Αποτελέσματα ανά επίπεδο ελληνομάθειας

5.3.3.1 Επίπεδο A1

Όπως προαναφέρθηκε και στην περιγραφή των επιπέδων ελληνομάθειας, σε αυτό το επίπεδο οι μαθητές έρχονται πρώτη φορά σε επαφή με το γραμματικό και το φυσικό γένος. Συνεπώς, αν σε αυτό το επίπεδο δεν υπάρξουν γνωστικά κενά σε αυτή τη μορφολογική κατηγορία, τότε οι διδασκόμενοι θα είναι σε θέση να μην δυσκολευτούν και στα επίπεδα που θα επακολουθήσουν. Για τον λόγο αυτό, το συγκεκριμένο επίπεδο είναι πολύ σημαντικό για την έρευνά μας, καθώς μπορούμε να παρακολουθήσουμε πως αντιμετωπίζουν οι μαθητές την πρώτη τους επαφή με το ουδέτερο γένος και αν αντιμετωπίζουν δυσκολίες.

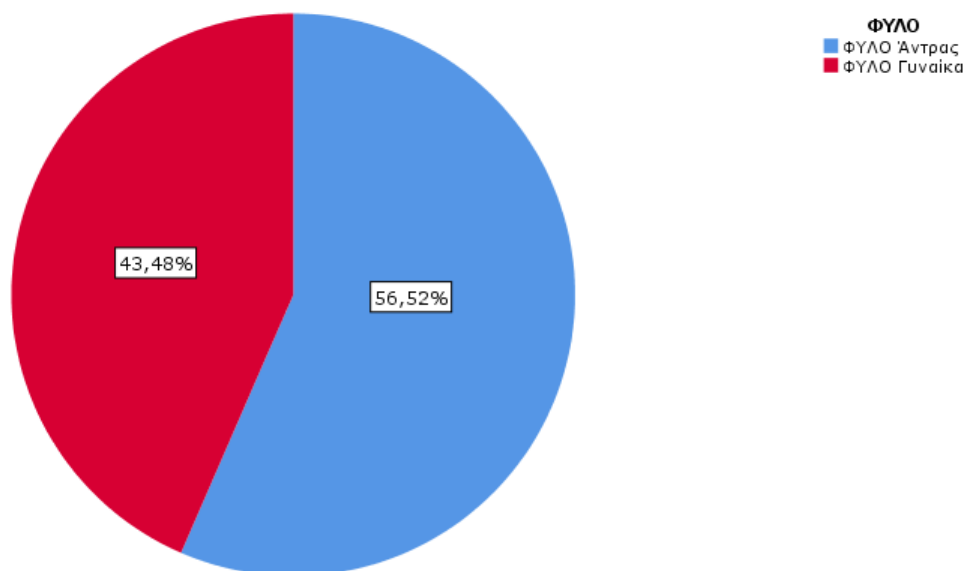
Προσωπικά στοιχεία

Στο επίπεδο αυτό συμμετείχαν συνολικά 23 άτομα(25,6%), εκ των οποίων οι περισσότεροι ήταν άντρες μαθητές(13), όπως προκύπτει και από το παρακάτω σχήμα.

Φύλο διδασκομένων A1

Όπως προκύπτει και από το παρακάτω σχήμα, από τα 23 άτομα, τα 13 ήταν άντρες και τα 10 γυναίκες.

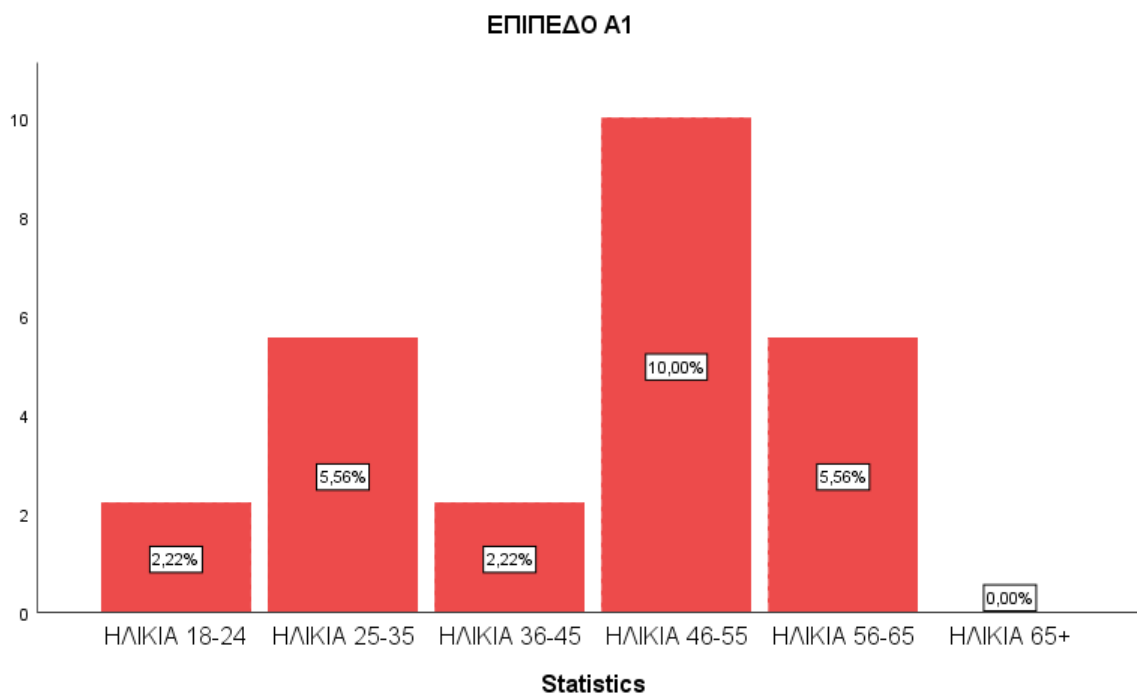
ΦΥΛΟ ΑΝΑ ΕΠΙΠΕΔΟ
ΕΠΙΠΕΔΟ A1

Σχήμα 9

Ηλικίες διδασκομένων A1

Παρακάτω, παρουσιάζονται οι ηλικίες των συμμετεχόντων σε αυτό το επίπεδο ελληνομάθειας.

Σχήμα 10

Παρατηρήθηκε ότι οι μαθητές/μαθήτριες του συγκεκριμένου επιπέδου ανήκουν στην πλειοψηφία τους, στις ηλικίες 46-55(10%) και στη συνέχεια στις ηλικίες 25-35(5,56%),18-24 και 36-45 με ίδιο ποσοστό(2,22). Τέλος, δεν συναντάμε μαθητές από 65+. Ακολουθεί πίνακας με τον αριθμό του κάθε γκρουπ ηλικιών.

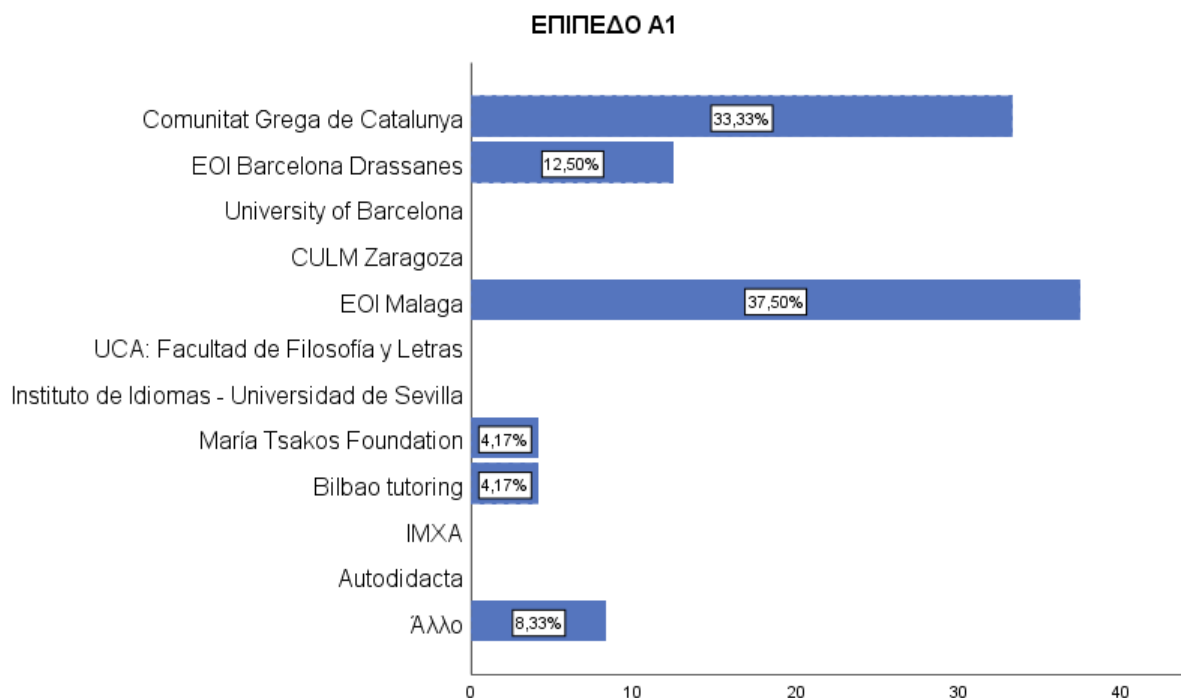
Πίνακας 9

ΕΠΙΠΕΔΟ	A1
ΣΥΝΟΛΟ	23
ΜΕΓΙΣΤΗ ΗΛΙΚΙΑ	63
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΗΛΙΚΙΑ	18

Μικρότερη ηλικία:18(A)

Μεγαλύτερη ηλικία:63(Γ)

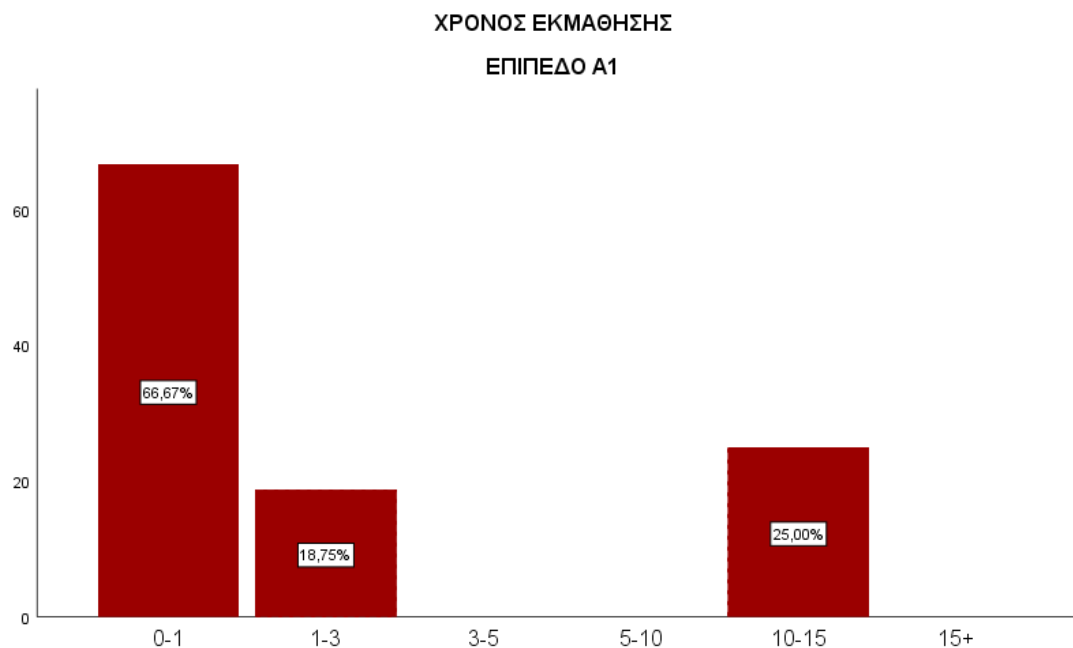
Σχολές/Κέντρα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας Α1

Σχήμα 11

Στο επίπεδο Α1, η πλειοψηφία των μαθητών/μαθητριών διδάσκονταν την ελληνική γλώσσα στην Κρατική Σχολή της Μάλαγα με ποσοστό 37,50%, με την Ελληνική Κοινότητα της Καταλονίας(Βαρκελώνη) να ακολουθεί με ποσοστό 33,33%.Οι υπόλοιπες σχολές/κέντρα εκμάθησης, στις οποίες οι συμμετέχοντες διδάσκονταν την ελληνική γλώσσα ήταν η Κρατική Σχολή της Βαρκελώνης(Drassanes) με ποσοστό 12,50%, το Ίδρυμα «Μαρία Τσάκος» με ποσοστό 4,17% και η Βίκυ Ρούσκα με ποσοστό 4,15%.Το ποσοστό 6,33% αφορά όσους δεν προσδιόρισαν τη σχολή εκμάθησης.

Χρόνος Εκμάθησης της ελληνικής Α1

Σχήμα 12

Στο επίπεδο αυτό, η πλειοψηφία των μαθητών/μαθητριών διδάσκονταν την ελληνική γλώσσα για 0- 1 χρόνο(66,67%) .Ακολουθεί το χρονικό διάστημα των 10- 15 χρόνων (25%) και 1- 3 χρόνων(18,75%).

Μικρότερος χρόνος εκμάθησης:1 μήνας(2 Α) στην Ελληνική κοινότητα Καταλονίας

Μεγαλύτερος χρόνος εκμάθησης:14 χρόνια(Γ) στο ίδρυμα Μαρία Τσάκος

Απαντήσεις των διδασκομένων στη ερώτηση:« Γιατί μαθαίνετε ελληνικά;».

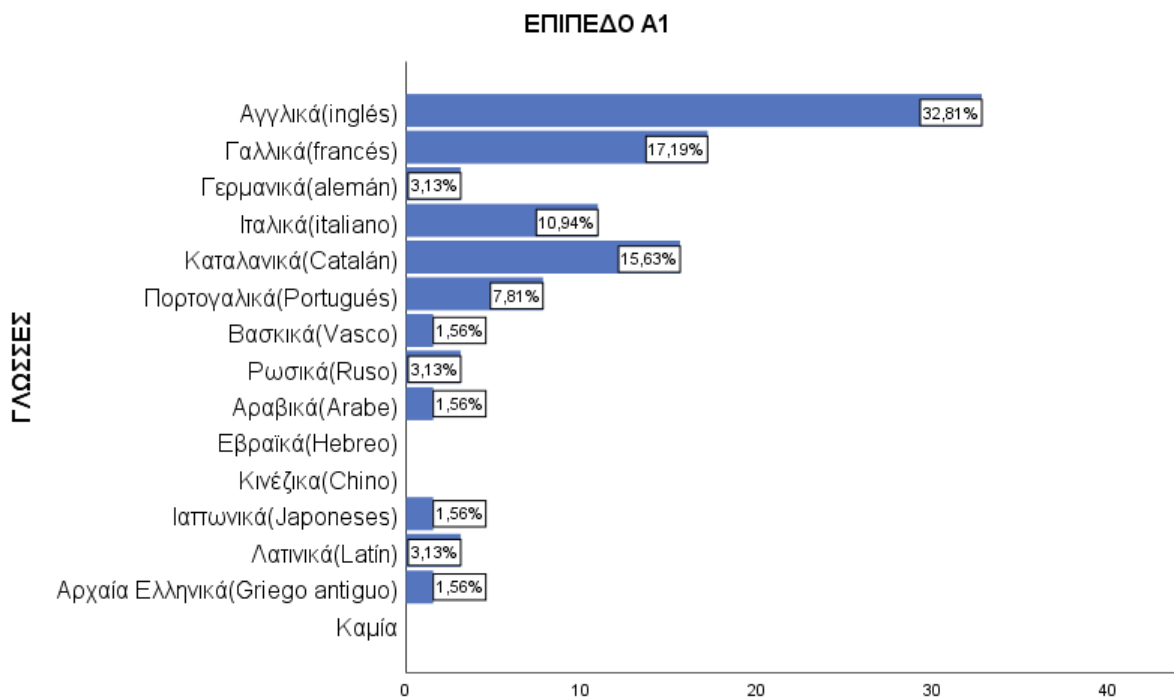
Στον παρακάτω πίνακα, συγκεντρώθηκαν οι απαντήσεις των μαθητών του επιπέδου Α1,στην ερώτηση: «Γιατί μαθαίνετε ελληνικά;».

Αξίζει να αναφερθεί ότι μερικοί μαθητές απάντησαν στα ισπανικά.

Απαντήσεις των διδασκομένων του επιπέδου ελληνομάθειας Α1 στην ερώτηση: Γιατί μαθαίνετε ελληνικά;
1)Γιατί όχι;
2)Γιατί μου αρέσει να ταξιδεύω στα νησιά του Αιγαίου και να μιλάω με τον κόσμο τους.
3)Έχω Έλληνες φίλους εδώ στη Βαρκελώνη και μου αρέσει όταν μιλάνε μεταξύ τους, μου φαίνεται μια γλώσσα πολύ αρμονική.
4)Γιατί η κοπέλα μου είναι Ελληνίδα και θέλω να μάθω για την κουλτούρα και να μπορώ να αλληλεπιδρώ με την οικογένεια και τους φίλους μου.
5)Γιατί είμαι φιλόλογος και θέλω να ταξιδεύω στην Ελλάδα.
6)Ήμουν στο πανεπιστήμιο της Πάτρας με το πρόγραμμα Erasmus και ήθελα να μάθω την τοπική γλώσσα με έναν τρόπο πιο ολοκληρωμένο.
7)Έχω σπουδάσει άλλες γλώσσες και τα ελληνικά πάντα με ενδιέφεραν. Επίσης , μπορώ να τα χρησιμοποιώ στη δουλειά.
8)Μου αρέσουν οι γλώσσες. Κάποιος με συμβούλεψε να το κάνω μετά από ένα ταξίδι στην Ευρώπη και βρήκα το Ίδρυμα “Μαρία Τσάκος” στην πόλη μου και μου φάνηκε υπέροχο. Επίσης .το να ανακαλύπτεις πόσο σχετίζονται με τα ισπανικά είναι φανταστικό.
9)Δούλευα στην Ελλάδα και θέλω να ενισχύσω ότι έμαθα εκεί.
10)Από προσωπικό ενδιαφέρον. Είμαι καθηγητής της αρχαίας ελληνικής.
11)Από περιέργεια.
12)Γιατί παρόλο που έχω γεννηθεί στην Ισπανία, ο πατέρας μου είναι Έλληνας.
13)Ο σύντροφός μου μιλάει ελληνικά.
14)Γιατί μου φαίνεται η πιο γοητευτική γλώσσα.
15)Εκμεταλλεύτηκα την ευκαιρία που μου έδωσε η επίσημη σχολή ξένων γλωσσών της πόλης μου.
16)Μου αρέσει πολύ.
17)Για ευχαρίστηση και γιατί μου αρέσει πολύ η ελληνική κουλτούρα.
18)Έμαθα λίγα ελληνικά όταν ήμουν πιο νέος και θα μου άρεσε να μάθω τη γλώσσα.
19)Από γλωσσολογικό ενδιαφέρον και περιέργεια.
20)Γιατί μου αρέσει πολύ η ελληνική γλώσσα, επίσης σπούδασα αρχαία ελληνικά.
21)Από αγάπη για τη χώρα(έχω πάει τρεις φορές),πάθος για την αρχαία ελληνική κουλτούρα από την παιδική ηλικία. Σχεδιάζω να εγκατασταθώ εκεί σε μερικά χρόνια.
22)Πάντα μου άρεσε και το ότι είναι η μητέρα γλώσσα της ανθρωπότητας την κάνει πιο ελκυστική.
23)Ενδιαφέρομαι για την Ελλάδα και την κουλτούρα.

Απαντήσεις διδασκομένων στις ερωτήσεις: «Γνωρίζετε άλλες γλώσσες εκτός της ισπανικής και της ελληνικής;» και «Ποιες γλώσσες γνωρίζετε;».

Όλοι απάντησαν ότι γνωρίζουν κι άλλες γλώσσες εκτός της μητρικής τους και της ελληνικής.

Σχήμα 13

5.3.3.1.1 Αποτελέσματα ασκήσεων του επιπέδου A1

Στο παρόν επίπεδο ελληνομάθειας, η πρώτη άσκηση αποτελούνταν από 16 κενά. Οι λέξεις για τις οποίες ζητήθηκε το γένος τους ανήκαν στις πρωτοτυπικές/κεντρικές τάξεις ουσιαστικών. Ειδικότερα, το μοναδικό αρσενικό που υπήρχε στο κείμενο είχε το κλιτικό επίθημα -ς. Στη συνέχεια, τα θηλυκά που επιλέχθηκαν στο κείμενο είχαν τις εξής καταλήξεις:-α,-η. Τέλος, τα ουδέτερα ουσιαστικά από τα οποία ζητήθηκε το γένος τους, ανήκαν μερικά στον ενικό και μερικά στον πληθυντικό αριθμό. Οι καταλήξεις τους ήταν οι εξής:-ο,-ι και -μα για τον ενικό αριθμό και -α για τον πληθυντικό αριθμό.

Οι πτώσεις που χρησιμοποιήθηκαν ήταν η ονομαστική και η αιτιατική. Επίσης, μερικά οριστικά άρθρα για τα οποία ζητήθηκε από τους μαθητές να βρουν το γένος τους ήταν εμπρόθετα(π.χ. στο λεωφορείο). Τέλος, όσον αφορά την συμφωνία γένους, επικράτησε το άρθρο με το ουσιαστικό και το άρθρο με επίθετο και ουσιαστικό(π.χ. Το γράμμα, την προηγούμενη εβδομάδα). Παρακάτω, θα αναλυθούν τα λάθη που έγιναν σε κάθε κενό της άσκησης 1.

5.3.3.1.1.1 Αποτελέσματα/Λάθη Άσκησης 1

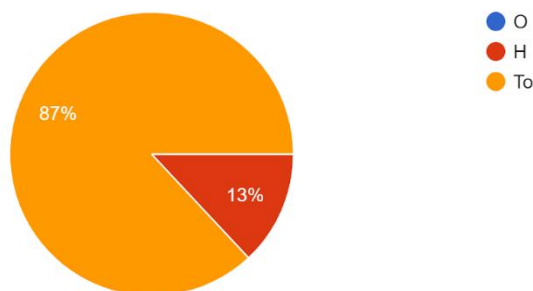
Κενό 1(Το γράμμα)

Αυτή η ονομαστική φράση αποτελούσε τον τίτλο του κειμένου. Τα λάθη που σημειώθηκαν στη λέξη αυτή ήταν 3(13%). Όλοι οι μαθητές επέλεξαν το θηλυκό γένος. Από τους 3 διδασκόμενους, οι δύο ήταν γυναίκες¹⁶(33 και 50 χρονών αντίστοιχα) και ο τρίτος ήταν άντρας¹⁷(60 χρονών). Οι σχολές/κέντρα εκμάθησης των μαθητών ήταν για τους δύο η Κρατική Σχολή Γλωσσών της Μάλαγα και η Κρατική Σχολή Γλωσσών της Βαρκελώνης(Drassanes). Ο χρόνος εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας ήταν για τις 2 μαθήτριες 1 χρόνος και για τον μαθητή 3 μήνες.

Από αυτή την επιλογή, συμπεραίνεται ότι οι μαθητές μπερδεύτηκαν με το φωνήεν -α που υπάρχει στη συγκεκριμένη λέξη. Έχοντας στο μυαλό τους ότι τα περισσότερα θηλυκά ουσιαστικά λήγουν σε -α, θεώρησαν ότι η συγκεκριμένη λέξη ήταν θηλυκού γένους. Επίσης, στην μητρική τους γλώσσα, η λέξη είναι θηλυκού γένους (la carta). Πιθανότατα, έχει γίνει σύγκριση με την ισπανική γλώσσα γι' αυτό και επιλέχθηκε το συγκεκριμένο γένος.

Espacio 1

23 απαντήσεις

Σχήμα 14

Κενό 2(την προηγούμενη εβδομάδα)

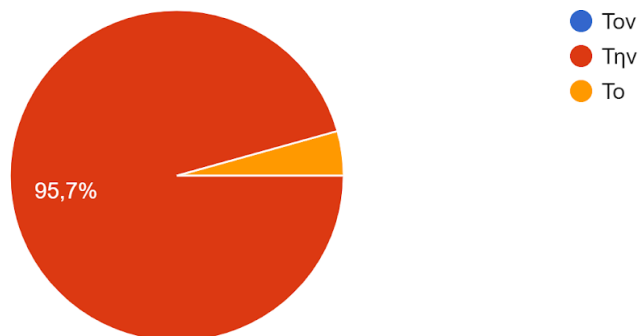
Σε αυτό το κενό παρατηρείται ότι επικρατεί η ακολουθία άρθρου, επιθετικού προσδιορισμού και ενός ουσιαστικού. Παρατηρήθηκε ότι υπήρξε μόνο 1 μαθήτρια που επέλεξε το ουδέτερο γένος(4,3%). Η ηλικία της μαθήτριας ήταν 33 χρονών και διδασκόταν την ελληνική γλώσσα για 1 χρόνο. Η σχολή στην οποία μάθαινε την ελληνική γλώσσα ήταν η Κρατική Σχολή Γλωσσών της Βαρκελώνης(Drassanes). Οι υπόλοιποι διδασκόμενοι επέλεξαν το σωστό γένος, καθώς στην μητρική τους γλώσσα η λέξη είναι θηλυκού γένους (la semana pasada).

¹⁶ Από εδώ και στο εξής Γ

¹⁷ Από εδώ και στο εξής Α

Espacio 2

23 απαντήσεις

Σχήμα 15

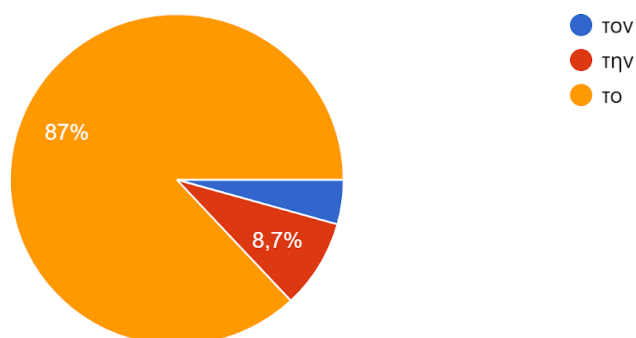
Κενό 3(το πορτοφόλι)

Σε αυτό το κενό σημειώθηκαν 3 λάθη. Οι 2 μαθητές επέλεξαν το θηλυκό γένος(8,7%),ενώ ο τρίτος μαθητής διάλεξε το αρσενικό γένος(4,3%).Οι μαθητές που επέλεξαν το θηλυκό γένος ήταν ο πρώτος Α (23 χρονών) και η δεύτερη Γ (33 χρονών).Επίσης, ο χρόνος εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας ήταν 2 χρόνια και 1 χρόνος, αντίστοιχα . Και οι δύο διδασκόμενοι παρακολουθούσαν μαθήματα στην Κρατική Σχολή Γλωσσών της Βαρκελώνης(Drassanes).Ο τρίτος μαθητής που επέλεξε το αρσενικό γένος(Α ,52 χρονών) ασχολούνταν με την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας για έναν χρόνο, στην Κρατική Σχολή Γλωσσών της Μάλαγα.

Το συγκεκριμένο λάθος μπορεί να εξηγηθεί μόνο για τους μαθητές που διάλεξαν το θηλυκό γένος. Ειδικότερα ,στην ισπανική γλώσσα, η λέξη είναι θηλυκού γένους(la cartera).Συνεπώς, θεώρησαν ότι και στην ελληνική γλώσσα το γραμματικό γένος είναι το ίδιο. Για τον τρίτο μαθητή είναι δύσκολο να εντοπιστεί ο ακριβής λόγος του συγκεκριμένου λάθους, Έτσι, υποθέτουμε ότι δεν είχε κατανοήσει πλήρως τις πρωτοτυπικές τάξεις του ουδετέρου γένους.

Espacio 3

23 απαντήσεις

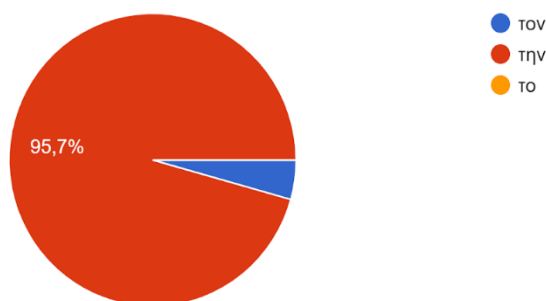
Σχήμα 16

Κενό 4(την περασμένη Τετάρτη)

Αυτό το κενό περιλάμβανε μια φράση αποτελούμενη από άρθρο, επίθετο κι ένα κύριο όνομα. Το γεγονός ότι προηγούνταν ο επιθετικός προσδιορισμός(περασμένη) πιθανότατα διευκόλυνε σχεδόν όλους τους διδασκομένους να επιλέξουν το σωστό γένος, παρόλο που στην μητρική τους γλώσσα ο επιθετικός προσδιορισμός τοποθετείται μετά το ουσιαστικό. Έτσι, εντοπίστηκε μόνο 1 λάθος απάντηση(4,3%) από 1 μαθήτριά, 23 χρονών που μαθαίνει την ελληνική γλώσσα στην Κρατική Σχολή Γλωσσών της Βαρκελώνης(Drassanes) για 1 χρόνο. Η συγκεκριμένη μαθήτριά επέλεξε το αρσενικό γένος και μπορούμε να συμπεράνουμε ότι την δυσκόλεψε η πιο σύνθετη φράση και ίσως το γεγονός ότι οι μοναδικές γλώσσες που γνωρίζει ,η μία δεν έχει ουδέτερο γένος (καταλανικά) και η άλλη έχει μόνο φυσικό γένος(αγγλικά).Επίσης, πιθανότατα επηρεάστηκε από τη μητρική της γλώσσα, καθώς οι μέρες της εβδομάδας ανήκουν στο αρσενικό γένος (el miércoles).

Espacio 4

23 απαντήσεις

Σχήμα 17

Κενό 5(στο λεωφορείο)

Στο συγκεκριμένο κενό παρατηρήθηκαν 4 λάθη. Πιο συγκεκριμένα, 2 μαθήτρίες επέλεξαν το θηλυκό (Γ, 33 και 50 χρονών) εμπρόθετο οριστικό άρθρο(8,7%) και οι άλλοι 2(A, 52 και 33 χρονών) το αρσενικό εμπρόθετο οριστικό άρθρο(8,7%). Ο χρόνος εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας ήταν 1 χρόνος για την πρώτη και 2 μήνες για τη δεύτερη. Επίσης, η μία παρακολουθούσε μαθήματα ελληνικών στην Κρατική Σχολή Γλωσσών της Βαρκελώνης(Drassanes) και η δεύτερη στην Κρατική Σχολή Γλωσσών της Μάλαγα. Η λέξη «λεωφορείο» ανήκει στην πρωτοτυπική τάξη των ουδέτερων ουσιαστικών σε -ο. Συνεπώς, για τη δεύτερη μαθήτριά, λαμβάνουμε υπόψη το πολύ μικρό χρονικό διάστημα, στο οποίο μάθαινε ελληνικά(2 μήνες).Επιπλέον, δεν υπήρξε παρεμβολή της μητρικής τους γλώσσας, καθώς στην ισπανική γλώσσα το ουσιαστικό είναι αρσενικό (el autobús).

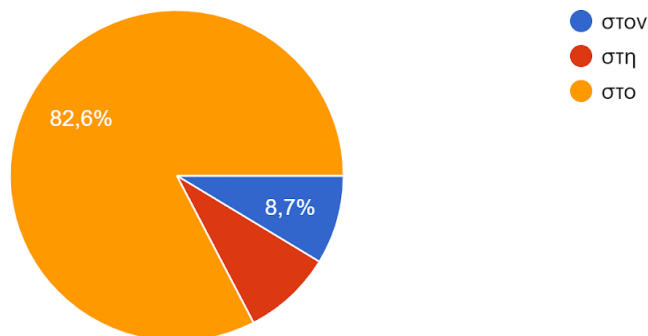
Οι άλλοι δύο μαθητές επέλεξαν το αρσενικό γένος. Και οι δύο μαθητές παρακολουθούσαν μαθήματα στην Κρατική Σχολή της Μάλαγα, για 1 χρόνο. Επίσης, ο δεύτερος μαθητής γνώριζε τη ρωσική γλώσσα που διακρίνει τα ονόματά της σε τρία γένη, το αρσενικό, το θηλυκό και το ουδέτερο. Από την απάντηση και των δύο μαθητών και λαμβάνοντας υπόψη το μεγάλο χρονικό διάστημα που μάθαιναν την ελληνική γλώσσα, ίσως θεώρησαν ότι το συγκεκριμένο ουσιαστικό με αυτή την κατάληξη βρίσκεται στην αιτιατική πτώση και είναι αρσενικό. Η δυσκολία σχετικά με το γένος και την πτώση στην οποία βρίσκεται μπορεί να εξηγηθεί, αν σκεφτούμε ότι τα ισοσύλλαβα ουσιαστικά που λήγουν σε -ος, σχηματίζουν την αιτιατική τους σε -ο(π.χ. ο δάσκαλος σχηματίζει την αιτιατική ως εξής: τον δάσκαλο). Έτσι, κι εδώ οι μαθητές θεώρησαν ότι το ουσιαστικό είναι αρσενικό και σε αιτιατική πτώση. Ακόμα, το γεγονός ότι στην μητρική

Η κατάκτηση του ουδέτερου γένους της Ελληνικής γλώσσας ως ξένης από ισπανόφωνους μαθητές

τους γλώσσα η λέξη ανήκει στο αρσενικό γένος, ίσως ήταν ένας επιπλέον λόγος για την επιλογή του αρσενικού γένους.

Espacio 5

23 απαντήσεις

Σχήμα 18

Κενό 6(στη δουλειά)

Σε αυτό το κενό σημειώθηκαν 4 λάθη. Όλοι είχαν επιλέξει το ουδέτερο εμπρόθετο οριστικό άρθρο(17,4%).Ο πρώτος μαθητής(A,28 χρονών) είχε παρακολουθήσει μαθήματα ελληνικής γλώσσας για ένα εξάμηνο στο πανεπιστήμιο της Πάτρας και την περίοδο που συμπλήρωσε το ερωτηματολόγιο, παρακολουθούσε μαθήματα στην Ελληνική Κοινότητα της Καταλονίας.

Η δεύτερη μαθήτρια(Γ,56 χρονών) διδασκόταν την ελληνική γλώσσα για 14 χρόνια .

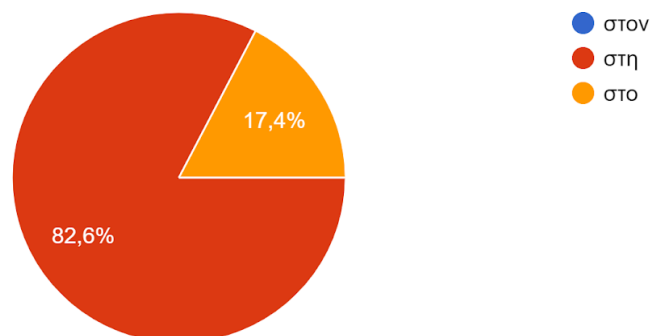
Η τρίτη μαθήτρια (Γ,33 χρονών διδασκόταν την ελληνική γλώσσα για 1 χρόνο στην Κρατική Σχολή της Βαρκελώνης(Drassanes).

Τέλος, ο τέταρτος μαθητής(A,18 χρονών) παρακολουθούσε μαθήματα για 3 μήνες. Η λανθασμένη επιλογή του συγκεκριμένου μαθητή μπορεί να εξηγηθεί αν λάβουμε υπόψη το μικρό χρονικό διάστημα, στο οποίο μάθαινε την ελληνική γλώσσα.

Συνοψίζοντας, και οι 4 μαθητές ίσως δυσκολεύτηκαν στην πτώση, αν λάβουμε υπόψη ότι μερικά αρσενικά ισοσύλλαβα ουσιαστικά σχηματίζουν την αιτιατική τους με την κατάληξη -α(π.χ. τον άντρα).Έτσι, επέλεξαν το αρσενικό γένος για την συγκεκριμένη λέξη. Τέλος, δεν βασίστηκαν στο γένος της λέξης στην μητρική τους γλώσσα, η οποία είναι αρσενικού γένους(el trabajo).

Espacio 6

23 απαντήσεις

Σχήμα 19

Κενό 7(το λεωφορείο)

Σε αυτό το κενό παρατηρήθηκαν 4 λάθη. Όλοι οι μαθητές διάλεξαν το αρσενικό άρθρο (17,4%). Μάλιστα, οι 2 από τους 4 μαθητές, είχαν κάνει λάθος στο κενό 5(ίδια λέξη) με την επιλογή του ίδιου γένους (αρσενικό).

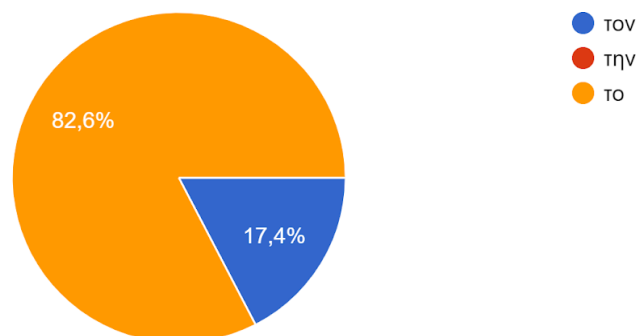
Αναλυτικότερα, οι 3 από τους 4 μαθητές διδάσκονταν την ελληνική γλώσσα στην Κρατική Σχολή Γλωσσών στη Μάλαγα(οι 2 Α,52 και 33 χρονών και 1 Γ,49 χρονών).Ο πρώτος μάθαινε ελληνικά εκείνο το χρόνο(χωρίς να προσδιορίζει το ακριβές διάστημα) και ο δεύτερος 1 χρόνο. Επιπλέον, ο δεύτερος γνώριζε τη ρωσική γλώσσα(η οποία, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω έχει τρία γένη).Η τρίτη μαθήτρια, διδασκόταν την ελληνική γλώσσα για 2 χρόνια.

Η τέταρτη διδασκόμενη(Γ,28 χρονών) παρακολουθούσε μαθήματα στην Ελληνική Κοινότητα της Καταλονίας για λίγους μήνες. Επίσης, γνώριζε ιαπωνικά. Σε αυτό το σημείο, αξίζει να σημειώσουμε ότι τα ιαπωνικά δεν έχουν ούτε γραμματικό ούτε φυσικό γένος.

Η επιλογή του αρσενικού γένους πιθανόν οφείλεται στην εμφάνιση της αιτιατικής πτώσης. Πιο συγκεκριμένα, όπως και στο κενό 5,οι μαθητές/μαθήτριες θεώρησαν ότι το συγκεκριμένο ουσιαστικό ανήκει στα ισοσύλλαβα αρσενικά ουσιαστικά που λήγουν σε -ος και σχηματίζουν την αιτιατική τους σε -ο(π.χ. ο δάσκαλος σχηματίζει την αιτιατική ως εξής: τον δάσκαλο).Οι 2 μαθητές που έκαναν λάθος στο κενό 5,έκαναν το ίδιο λάθος και σε αυτό το κενό, ενώ οι 2 μαθήτριες μπερδεύτηκαν μόνο σε αυτό το κενό.

Espacio 7

23 απαντήσεις

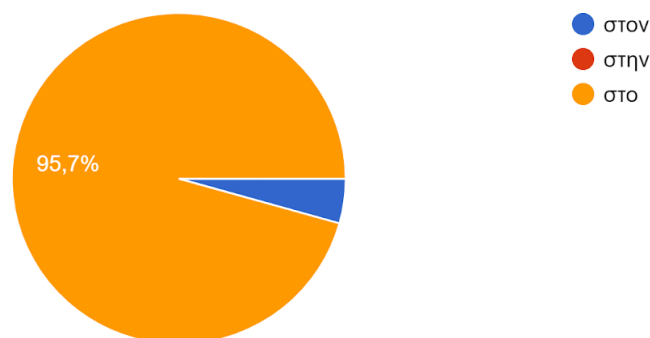
Σχήμα 20

Κενό 8(στο περίπτερο)

Αυτό το κενό είχε μόνο 1 λάθος απάντηση(4,3%).Ο μαθητής(A,33 χρονών) παρακολουθούσε μαθήματα για 1 χρόνο. Επίσης , διδασκόταν την ελληνική γλώσσα στην Κρατική Σχολή Ξένων Γλωσσών της Μάλαγα και γνώριζε ρωσικά(όπως τονίσαμε και παραπάνω έχει τρία γένη).Παρατηρήθηκε ότι ο συγκεκριμένος μαθητής είχε κάνει λάθος στα κενά 5 και 7.Συνεπώς,επέλεξε το ίδιο γένος και σε αυτό το κενό, κατατάσσοντας το ουσιαστικό στα αρσενικά σε -ος.

Espacio 8

23 απαντήσεις

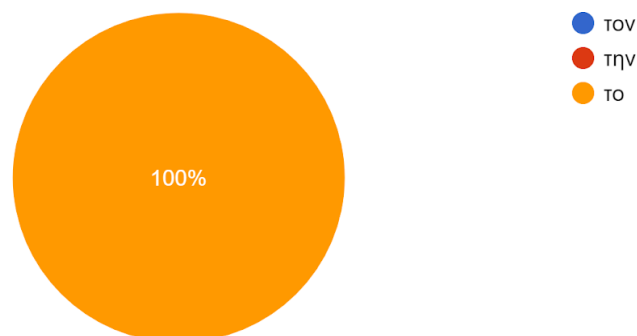
Σχήμα 21

Κενό 9(το πορτοφόλι)

Σε αυτό το ουδέτερο ουσιαστικό δεν σημειώθηκε καμία λάθος απάντηση. Επίσης ,σε άλλο κενό που περιείχε την ίδια λέξη, είχαν σημειωθεί λάθη, ενώ σε αυτό όλοι επέλεξαν το σωστό γένος. Τέλος , δεν έγινε σύγκριση του γραμματικού γένους της λέξης με αυτό της ισπανικής γλώσσας(la cartera).

Espacio 9

23 απαντήσεις

Σχήμα 22

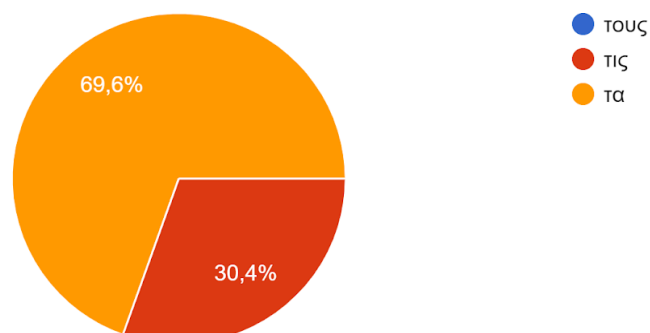
Κενό 10(τα λεφτά)

Για πρώτη φορά, εμφανίστηκε στο κείμενο η επιλογή άρθρου σε πληθυντικό αριθμό. Σε αυτό το ουσιαστικό σημειώθηκαν αρκετές λανθασμένες απαντήσεις. Αναλυτικότερα, παρατηρήθηκαν 7 λάθη. Όλοι οι μαθητές(4 Α ηλικίας 25,33,42,47 και 3 Γ 28,48 και 50 χρονών) επέλεξαν το θηλυκό γένος(30,4%). Οι 3 διδάσκονταν την ελληνική γλώσσα για πολύ μικρό χρονικό διάστημα(μερικούς μήνες) και μόνο ένας ήταν περισσότερο εξοικειωμένος με τη γλώσσα (1 χρόνος).Επιπλέον,2 από τους διδασκόμενους ήταν γνώστες της ρωσικής γλώσσας. Από αυτό προκύπτει ότι οι 2 μαθητές είχαν μια πρότερη εμπειρία με το ουδέτερο γένος, καθώς η ρωσική γλώσσα κάνει τριμερή διάκριση του γένους(αρσενικό, θηλυκό, ουδέτερο).

Για τις άλλες 3 μαθήτριες ο χρόνος εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας ήταν μικρός(μερικούς μήνες).Τέλος, αναφορικά με τις γλώσσες η πρώτη μαθήτρια γνώριζε ιαπωνικά(δεν υπάρχει γένος σε αυτή τη γλώσσα). Όπως επισημίναμε και παραπάνω, όλοι οι μαθητές επέλεξαν το θηλυκό γένος. Αρχικά , παρατηρούμε ότι δεν έχει γίνει παρεμβολή της μητρικής γλώσσας, καθώς η συγκεκριμένη λέξη στην ισπανική γλώσσα είναι αρσενικού γένους και έχει μόνο ενικό αριθμό(el dinero).Πιθανότατα, οι μαθητές μπερδεύτηκαν με την κατάληξη -α και θεώρησαν ότι είναι θηλυκού γένους, ανεξάρτητα από τον αριθμό στον οποίο ανήκε η λέξη. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι οι περισσότεροι διδασκόμενοι ήταν σε πολύ αρχικό στάδιο εκμάθησης της γλώσσας.

Espacio 10

23 απαντήσεις

Κενό 11(την κάρτα)

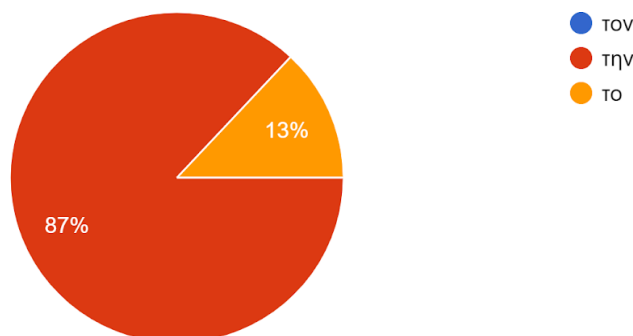
Σε αυτή τη λέξη σημειώθηκαν 3 λανθασμένες επιλογές(13%). Όλοι οι μαθητές επέλεξαν το ουδέτερο γένος. Οι 2 διδασκόμενοι(A,28,51 και 60 χρονών) διδάσκονταν την ελληνική γλώσσα για 1 χρόνο. Μάλιστα, ο ένας ήταν φοιτητής Erasmus στο πανεπιστήμιο της Πάτρας και για ένα εξάμηνο είχε παρακολουθήσει μαθήματα στο συγκεκριμένο πανεπιστήμιο, συνεχίζοντας μετά στην Ελληνική Κοινότητα της Καταλονίας. Επιπλέον, γνώριζε τη ρωσική γλώσσα (έχει ουδέτερο γένος). Ο δεύτερος μαθητής διδασκόταν την ελληνική γλώσσα για ένα χρόνο και ήταν γνώστης της ιαπωνικής γλώσσας, η οποία δεν έχει γραμματικό και φυσικό γένος.

Ο τρίτος μαθητής είχε επιλέξει την Κρατική σχολή της Μάλαγα, στην οποία παρακολουθούσε μαθήματα για τρεις μήνες. Μία από τις γλώσσες που γνώριζε ήταν και η ρωσική.

Η λέξη είχε πολύ απλή μορφή σε επίπεδο συμφωνίας γένους(άρθρο +ουσιαστικό),ενώ ανήκε στις πρωτοτυπικές τάξεις θηλυκών ουσιαστικών(θηλυκά ισοσύλλαβα σε -α).Επίσης, στη μητρική τους γλώσσα, η λέξη είναι θηλυκού γένους. Πιθανότατα, υπήρξε ταύτιση με τα πρωτοτυπικά ουδέτερα που λήγουν σε -α και γι' αυτό επιλέχθηκε το συγκεκριμένο γένος.

Espacio 11

23 απαντήσεις

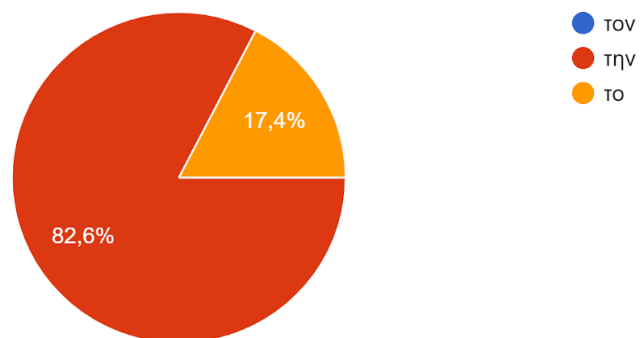
Κενό 12(την τράπεζα)

Εδώ παρατηρήθηκαν 4 λανθασμένες απαντήσεις(17,4%).Οι 2 από τις 3 απαντήσεις καταγράφηκαν από μαθητές που έκαναν λάθος και στο κενό 11(οι οποίοι διδάσκονταν την γλώσσα για έναν χρόνο και ο ένας από αυτούς είχε παρακολουθήσει μαθήματα και στο πανεπιστήμιο της Πάτρας).Η τρίτη μαθήτριά(Γ, 50 χρονών) παρακολουθούσε μαθήματα στην Κρατική Σχολή Γλωσσών της Μάλαγα για 2 μήνες. Ο τέταρτος μαθητής(A,23 χρονών) διδασκόταν την ελληνική γλώσσα για 2 χρόνια στην Κρατική Σχολή Γλωσσών της Βαρκελώνης(Drassanes).Όλοι οι διδασκόμενοι επέλεξαν το ουδέτερο γένος.

Στη συγκεκριμένη ονομαστική φράση προηγούνταν η πρόθεση «για», η οποία διδάσκεται στο συγκεκριμένο επίπεδο ελληνομάθειας(για την τράπεζα).Πιστεύουμε ότι το λάθος που σημειώθηκε εδώ μοιάζει αρκετά με το λάθος του κενού 11.Συνεπώς,αποδίδουμε την λανθασμένη επιλογή στους λόγους που αναλύσαμε παραπάνω(κενό 11),καθώς επίσης και στο γεγονός ότι στην μητρική τους γλώσσα η λέξη είναι αρσενικού γένους(ei banco). Τέλος, το γεγονός ότι η συγκεκριμένη λέξη δεν απαντά σε έμπυχο αντικείμενο αναφοράς, μπορεί να οδήγησε στην επιλογή του ουδέτερου γένους.

Espacio 12

23 απαντήσεις

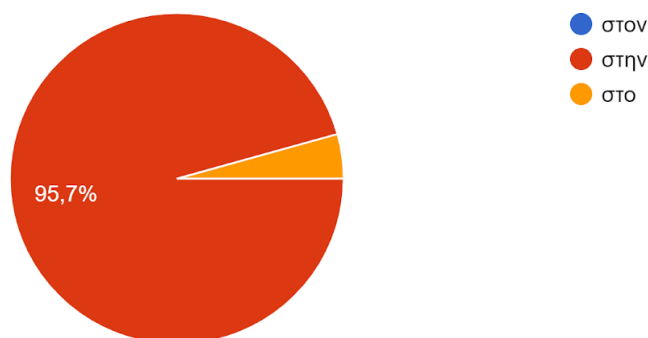
Σχήμα 25

Κενό 13(στην αστυνομία)

Σε αυτό τη λέξη σημειώθηκε 1 λανθασμένη απάντηση(4,3%).Πιο συγκεκριμένα, επιλέχθηκε το ουδέτερο γένος. Ο μαθητής που επέλεξε αυτή την απάντηση, είχε κάνει λάθος και στα κενά 6,11 και 12.Ο διδασκόμενος είχε μείνει στην Πάτρα ως φοιτητής Erasmus και είχε παρακολουθήσει μαθήματα εκεί για 6 μήνες. Από τα λάθη που έχει κάνει στα κενά που αναφέραμε, καθώς επίσης και σε αυτό εδώ, υποθέτουμε ότι γνωστικά δεν είχε κατακτήσει πλήρως την πρωτοτυπική τάξη των θηλυκών ουσιαστικών που λήγουν σε -α. Πιθανότατα, μπέρδευε τα θηλυκά ουσιαστικά με τα ουδέτερα που λήγουν στον πληθυντικό σε -α(π.χ. το γράμμα). Επίσης, ίσως είχε κατανοήσει σε μεγαλύτερο βαθμό τη δεύτερη κατηγορία που αναφέρθηκε (ουδέτερα που έχουν πληθυντικό σε -α) με αποτέλεσμα να επιλέγει κάθε φορά το γένος που του είναι πιο οικείο γνωστικά.

Espacio 13

23 απαντήσεις

Σχήμα 26

Κενό 14(Ο αστυνόμος)

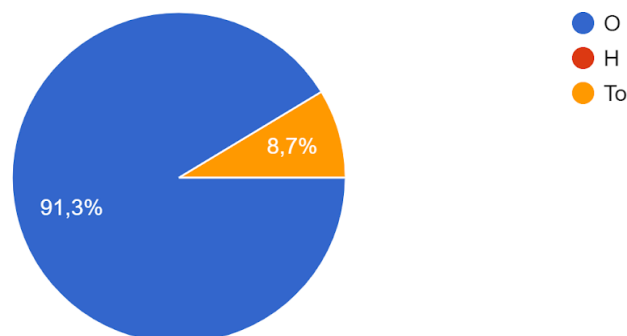
Η λέξη αυτή ανήκει στην πρωτοτυπική τάξη των αρσενικών ουσιαστικών σε -ς. Επίσης, συνοδεύονται από τα επίθετα «καλός» και «ευγενικός», διευκολύνοντας έτσι τους μαθητές να επιλέξουν το σωστό γένος.

Από την έρευνά μας, εντοπίστηκαν 2 λανθασμένες απαντήσεις(8,7%).Οι μαθητές επέλεξαν το ουδέτερο γένος. Ο πρώτος μαθητής είχε διδαχθεί την ελληνική γλώσσα στην Πάτρα και στην Ελληνική Κοινότητα Καταλονίας. Ο δεύτερος μαθητής(Α,52 χρονών) παρακολουθούσε μαθήματα στην Κρατική Σχολή Γλωσσών της Μάλαγα για μερικούς μήνες.

Γνωρίζοντας ότι η συγκεκριμένη λέξη ανήκει στην πρωτοτυπική τάξη των αρσενικών ουσιαστικών, η επιλογή του ουδέτερου γένους δεν μπορεί να εξηγηθεί εύκολα. Έτσι, υποθέτουμε ότι στην πρώτη περίπτωση, ο διδασκόμενος ίσως θεώρησε το ουδέτερο γένος ως μια «ασφαλή» επιλογή(γνωρίζει ρωσικά, που διακρίνει τα ουσιαστικά σε αρσενικό, θηλυκό και ουδέτερο),αφού και στα προηγούμενα κενά επέλεξε το ίδιο γένος, παρόλο που οι λέξεις ανήκαν σε πρωτοτυπικές τάξεις. Ο δεύτερος μαθητής παρακολουθούσε μαθήματα για μικρό χρονικό διάστημα. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι δεν υπήρξε παρεμβολή της μητρικής τους γλώσσας.

Espacio 14

23 απαντήσεις

Σχήμα 27

Κενό 15(τα στοιχεία)

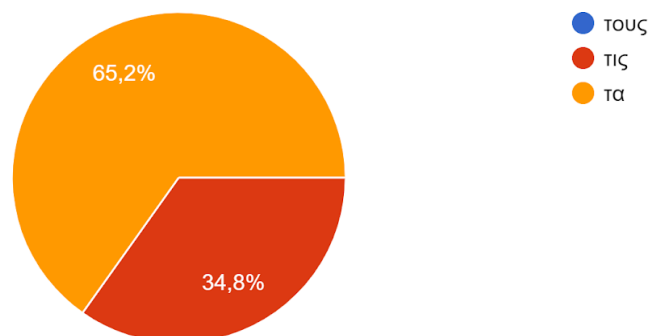
Στη λέξη αυτή εντοπίζονται 8 λάθη(34,8%).Από αυτό προκύπτει ότι πολλοί μαθητές συνάντησαν δυσκολία στον εντοπισμό του σωστού γραμματικού γένους. Όλοι επέλεξαν το θηλυκό γένος. Είναι πολύ σημαντικό να τονίσουμε ότι τα περισσότερα λάθη πραγματοποιήθηκαν από μαθητές που έκαναν λάθος και στο κενό 10,που είχε παρόμοια μορφή(τα λεφτά).Συνεπώς, μόνο 2 από τους 8 έκαναν το λάθος για πρώτη φορά. Αυτό που γνωρίζουμε σίγουρα είναι ότι δεν υπήρξε παρεμβολή της μητρικής γλώσσας, αν λάβουμε υπόψη ότι η λέξη είναι αρσενικού γένους στην ισπανική γλώσσα(el dato-los datos).

Επιπλέον, από τα στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας, η πλειοψηφία των μαθητών παρακολουθούν μαθήματα ελληνικών λίγους μήνες, με εξαίρεση 1 μαθήτρια που διδάσκεται την ελληνική γλώσσα για 14 χρόνια στο Ίδρυμα «Μαρία Τσάκος» και 1 μαθητή που παρακολουθεί μαθήματα στην Κρατική Σχολή Γλωσσών της Μάλαγα. Οι περισσότεροι διδασκόμενοι ήταν άντρες(5 άντρες έναντι 3 γυναικών) και οι ηλικίες ήταν πολλές και διαφορετικές(από 25 μέχρι 60 χρονών).

Όπως επισημάνθηκε και στο κενό 10, οι διδασκόμενοι μπερδεύτηκαν με την κατάληξη -α και θεώρησαν ότι είναι θηλυκού γένους, ανεξάρτητα από τον αριθμό στον οποίο ανήκε η λέξη. Για τους περισσότερους μαθητές που επέλεξαν λανθασμένο γένος πρέπει να λάβουμε υπόψη το μικρό χρονικό διάστημα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας. Η μαθήτρια που διδάσκεται την γλώσσα για 14 χρόνια δεν είχε κάνει λάθος στο κενό 10.Σε αυτή την περίπτωση ίσως έγινε λάθος από κεκτημένη ταχύτητα ή δεν κατανόησε πλήρως τη σημασία της λέξης και την κατάληξή της.

Espacio 15

23 απαντήσεις

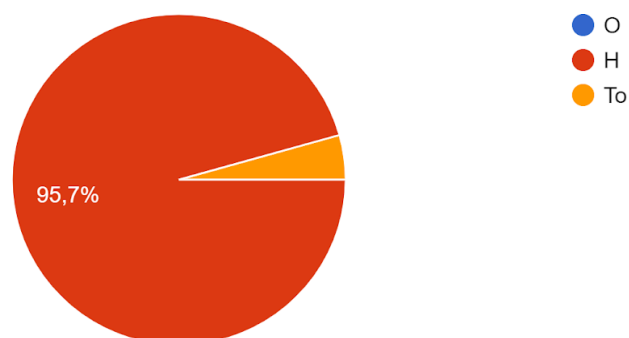
Σχήμα 28

Κενό 16(Η φίλη)

Το γένος της συγκεκριμένης λέξης επιλέχθηκε από όλους τους μαθητές σωστά, εκτός από 1(4,3%). Ο μαθητής επέλεξε το ουδέτερο γένος. Επίσης, είχε επιλέξει λανθασμένο γένος και στα κενά 6,11,12,13 και 14, επιλέγοντας πάλι το ουδέτερο γένος. Έχοντας μια πιο σαφή εικόνα, συμπεραίνουμε ότι δεν είχε κατανοήσει πλήρως τις πρωτοτυπικές τάξεις των ουσιαστικών σε όλα τα γένη.

Espacio 16

23 απαντήσεις

Σχήμα 29

5.3.3.1.1.2 Συμπεράσματα άσκησης 1

Με βάση την έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην άσκηση 1 του παρόντος επιπέδου ελληνομάθειας, ο μέγιστος αριθμός λαθών ήταν 8 και 7 στα κενά 15 και 10, αντίστοιχα. Επίσης, τα περισσότερα λάθη, εντοπίστηκαν σε 1 μαθητή και 1 μαθήτριά (6 λάθη). Ο πρώτος μαθητής είχε διδαχθεί την ελληνική γλώσσα για 6 μήνες στο Πανεπιστήμιο της Πάτρας, ως φοιτητής Erasmus και την περίοδο της έρευνας, παρακολουθούσε μαθήματα στην Ελληνική Κοινότητα της Καταλονίας. Η δεύτερη μαθήτριά, διδασκόταν ελληνικά για έναν χρόνο στην Κρατική Σχολή της Βαρκελώνης (Drassanes).

Επιπροσθέτως, τα περισσότερα λάθη παρατηρήθηκαν στα κενά 10 (τα λεφτά) και 15 (τα στοιχεία), τα οποία ήταν ουδετέρου γένους και πληθυντικού αριθμού.

Τέλος, αξίζει να επισημανθεί ότι 6 από τους 23 μαθητές δεν έκαναν κανένα λάθος στην άσκηση 1. Από αυτούς, οι 4 ήταν γυναίκες και οι 2 άντρες (ο ένας ήταν καθηγητής της αρχαίας ελληνικής) με κέντρα εκμάθησης την Ελληνική Κοινότητα της Καταλονίας, την Κρατική Σχολή Γλωσσών της Βαρκελώνης (Drassanes), την Κρατική Σχολή Γλωσσών της Μάλαγα και ένα πανεπιστήμιο, για το οποίο δεν δόθηκαν περαιτέρω πληροφορίες από τη διδασκόμενη.

5.3.3.1.1.3 Λάθη/Συμπεράσματα άσκησης 2

Στο παρόν επίπεδο ελληνομάθειας η δεύτερη άσκηση αποτελούνταν από 15 λέξεις, στις οποίες ζητούνταν το γένος τους. Η άσκηση ήταν πολλαπλής επιλογής και περιλάμβανε το οριστικό άρθρο στα τρία γένη και μόνο στον ενικό αριθμό. Οι λέξεις ανήκαν στις πρωτοτυπικές/κεντρικές τάξεις ουσιαστικών. Ειδικότερα, τα αρσενικά είχαν το κλιτικό επίθημα -ς (-ος, -ης, -ας), και ήταν έμψυχα [+ανθρώπινα]. Στη συνέχεια, τα θηλυκά που επιλέχθηκαν στο κείμενο είχαν τις καταλήξεις -α και -η και είτε άψυχα είτε έμψυχα [+ανθρώπινα]. Τέλος, τα ουδέτερα ουσιαστικά είχαν τις καταλήξεις -μα, -ο και -ι και σημασιολογικά ήταν έμψυχα [+ανθρώπινα] και άψυχα.

Συνολικά έγιναν λάθη από 5 από τους 23 μαθητές. Από τους 5 μαθητές οι 3 ήταν γυναίκες και οι 2 άντρες. Επίσης οι λέξεις με τα περισσότερα λάθη ήταν οι εξής:

- ❖ σώμα [επιλέχθηκε το θηλυκό γένος από 2 μαθητές (8,7%)]
- ❖ μαθητής [επιλέχθηκαν το θηλυκό (4,3%) και το ουδέτερο γένος (4,3%) από 2 μαθητές]
- ❖ καθηγητής [επιλέχθηκε το θηλυκό γένος από 2 μαθητές (8,7%)]
- ❖ γειτονιά [επιλέχθηκε το ουδέτερο γένος από 2 μαθητές (8,7%)]

Αναλυτικότερα, ο μαθητής (Α, 33 χρονών) που σημείωσε τον μεγαλύτερο αριθμό λαθών είχε πραγματοποιήσει ένα εξάμηνο εκμάθησης της γλώσσας στο Πανεπιστήμιο της Πάτρας, ως φοιτητής Erasmus και ένα εξάμηνο στην Ελληνική Κοινότητα Καταλονίας. Τα λάθη σε αυτή την άσκηση ήταν 5 και ήταν τα εξής:

- ❖ ο δασκάλα
- ❖ το μαθητής
- ❖ το εκδρομή [εντοπίστηκε μόνο ένα λάθος (4,3%)]
- ❖ το καιρός [εντοπίστηκε ένα λάθος (4,3%)]
- ❖ το γειτονιά

Παρατηρείται ότι στις περισσότερες λέξεις επέλεξε το ουδέτερο γένος, όπως και στην άσκηση 1, στην οποία σημείωσε παρόμοια λάθη (επιλογή ουδετέρου γένους). Αναλυτικότερα, για το λάθος στη λέξη «καιρός», υπάρχει η πιθανότητα να θεώρησε ότι η συγκεκριμένη λέξη ανήκει στη μη πρωτοτυπική τάξη των ουδετέρων ουσιαστικών σε -ος, παρόλο που στο επίπεδο Α1 δεν διδάσκεται η συγκεκριμένη κατηγορία.

Στη συνέχεια, σημειώθηκαν 3 λάθη από μία μαθήτριά, που διδασκόταν την ελληνική γλώσσα για 2 μήνες στην Κρατική Σχολή της Μάλαγα. Τα λάθη ήταν τα παρακάτω:

- ❖ η σώμα
- ❖ η μαθητής
- ❖ η καθηγητής

Παρόμοιο λάθος με το πρώτο έγινε και στην πρώτη άσκηση, όταν στη λέξη «γράμμα»(ανήκει στην ίδια πρωτοτυπική τάξη με τη λέξη «σώμα»)επιλέχθηκε το θηλυκό γένος. Από αυτό προκύπτει ότι η διδασκόμενη δεν είχε κατανοήσει πλήρως το γραμματικό γένος των πρωτοτυπικών ουδετέρων ουσιαστικών σε -μα. Το ίδιο ισχύει και για τις άλλες δύο λέξεις, που ανήκουν στην ίδια πρωτοτυπική τάξη ισοσύλλαβων αρσενικών, καθώς έχει επιλεχθεί το ίδιο γραμματικό γένος. Παρόλα αυτά, η μαθήτριά παρακολουθούσε μαθήματα μόνο για 2 μήνες και πιθανόν δεν είχε παγιώσει τις γνώσεις της σε βασικούς μορφολογικούς κανόνες.

Οι επόμενοι 3 μαθητές έκαναν από ένα λάθος ο καθένας. Τα λάθη ήταν τα εξής:

- ❖ η καθηγητής
- ❖ η σώμα
- ❖ το γειτονιά

Το πρώτο λάθος πραγματοποιήθηκε από μία μαθήτριά της Ελληνικής Κοινότητας Βαρκελώνης, η οποία παρακολουθούσε μαθήματα για έναν χρόνο και δύο μήνες. Η συγκεκριμένη μαθήτριά δεν είχε κάνει κανένα λάθος στην πρώτη άσκηση. Συνεπώς, θεωρούμε ότι το λάθος σε αυτή την άσκηση έγινε από βιασύνη ή κούραση.

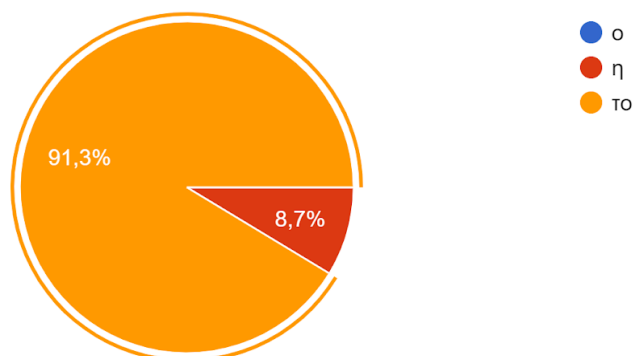
Το δεύτερο λάθος έγινε από μια μαθήτριά της Κρατικής Σχολής Γλωσσών της Βαρκελώνης(Drassanes),η οποία διδασκόταν τη γλώσσα για έναν χρόνο. Η συγκεκριμένη διδασκόμενη, είχε κάνει παρόμοιο λάθος στην πρώτη άσκηση, επιλέγοντας το θηλυκό γένος στη λέξη «γράμμα»(ανήκει στην ίδια πρωτοτυπική τάξη με τη λέξη «σώμα»).Από αυτό προκύπτει ότι η διδασκόμενη δεν είχε κατανοήσει πλήρως το γραμματικό γένος των πρωτοτυπικών ουδετέρων ουσιαστικών σε -μα.

Τέλος, το τρίτο λάθος πραγματοποιήθηκε από έναν μαθητή της Κρατικής Σχολής Γλωσσών της Μάλαγα, που παρακολουθούσε μαθήματα για 3 μήνες. Συγκρίνοντας το λάθος με την άσκηση 1, παρατηρήσαμε ότι είχε πραγματοποιήσει παρόμοιο λάθος, επιλέγοντας το αρσενικό γραμματικό γένος στη λέξη «δουλειά». Συνεπώς, δεν είχε κατακτήσει πλήρως το γραμματικό γένος της πρωτοτυπικής τάξης των θηλυκών ουσιαστικών σε -α, το οποίο δικαιολογείται με βάση τη μικρή τρίμηνη εξοικείωση με τη γλώσσα.

5.3.3.1.1.4 Διαγράμματα αποτελεσμάτων άσκησης 2 Επιπέδου Α1

σώμα

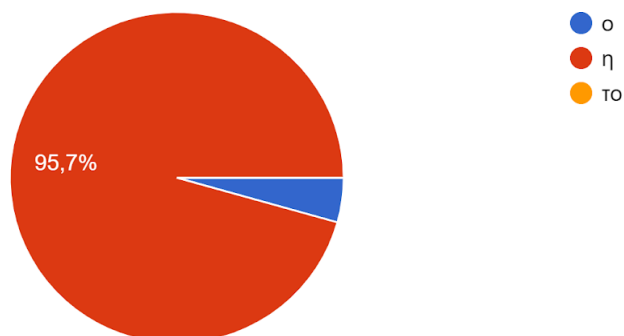
23 απαντήσεις

Σχήμα 30

δασκάλα

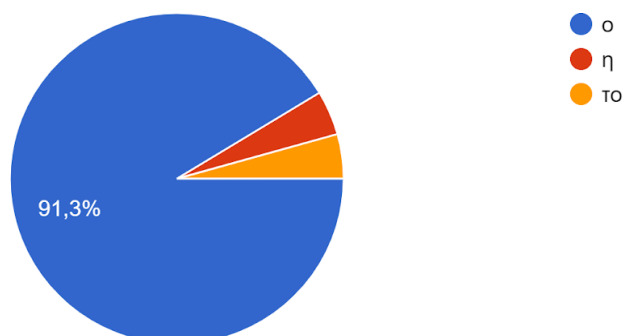
23 απαντήσεις

Σχήμα 31

μαθητής

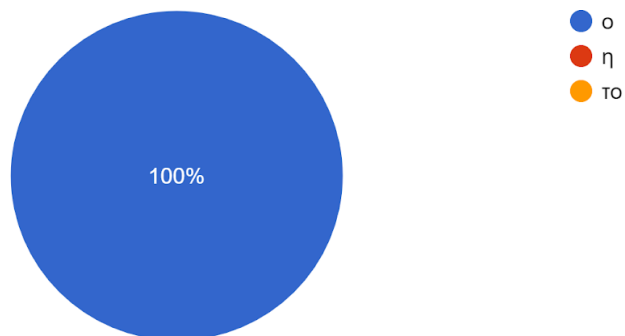
23 απαντήσεις

Σχήμα 32

άντρας

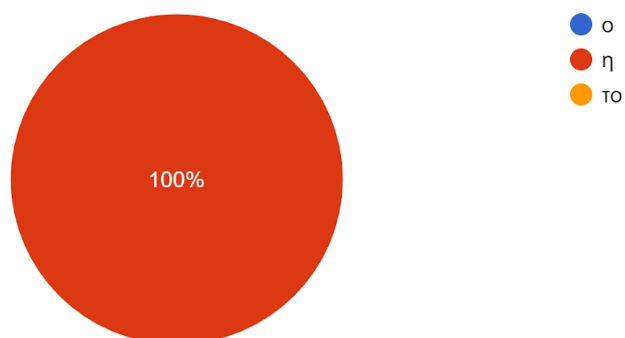
23 απαντήσεις

Σχήμα 33

κουζίνα

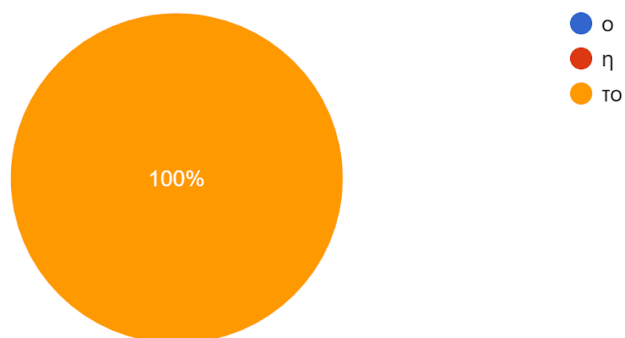
23 απαντήσεις

Σχήμα 34

σχολείο

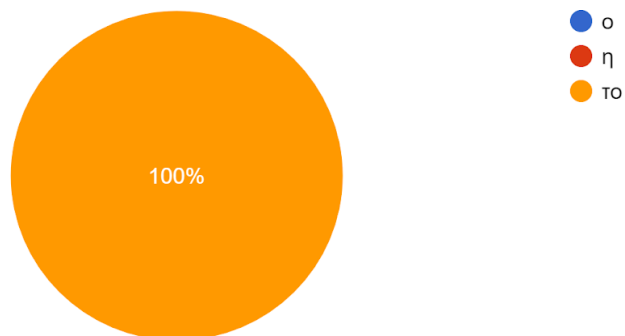
23 απαντήσεις

Σχήμα 35

κρεβάτι

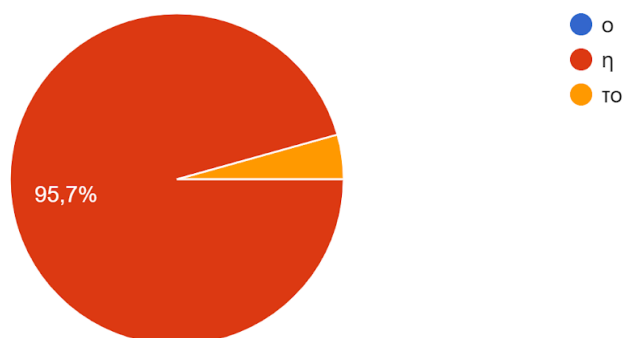
23 απαντήσεις

Σχήμα 36

εκδρομή

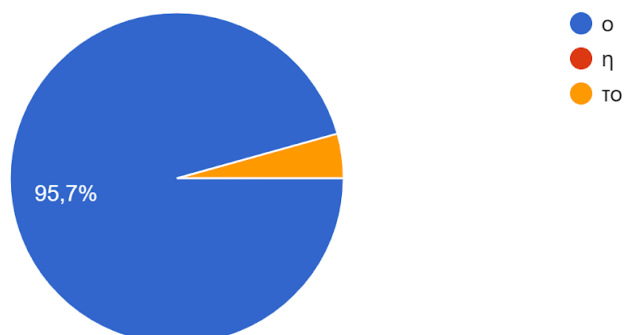
23 απαντήσεις

Σχήμα 37

καιρός

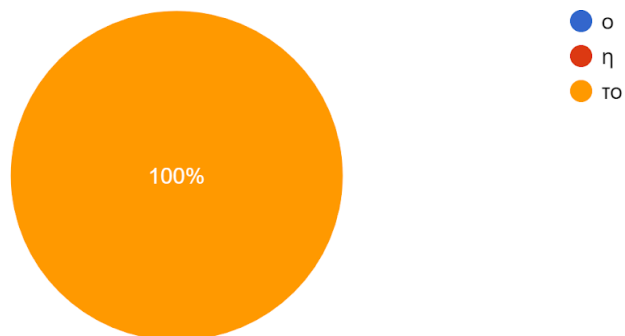
23 απαντήσεις

Σχήμα 38

δωμάτιο

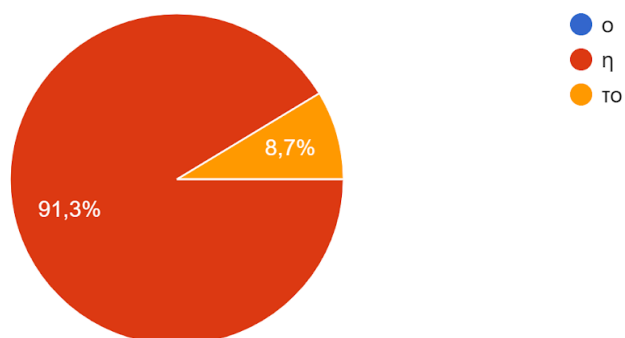
23 απαντήσεις

Σχήμα 39

γειτονιά

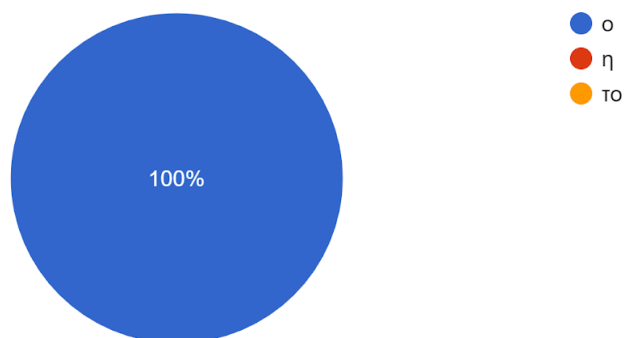
23 απαντήσεις

Σχήμα 40

φίλος

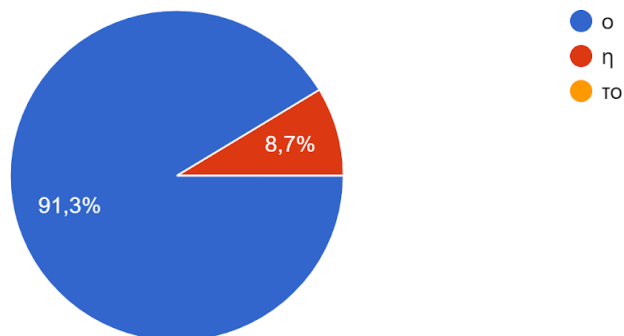
23 απαντήσεις

Σχήμα 41

καθηγητής

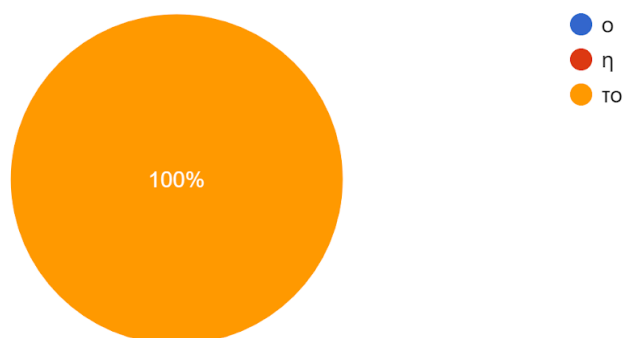
23 απαντήσεις

Σχήμα 42

παιδί

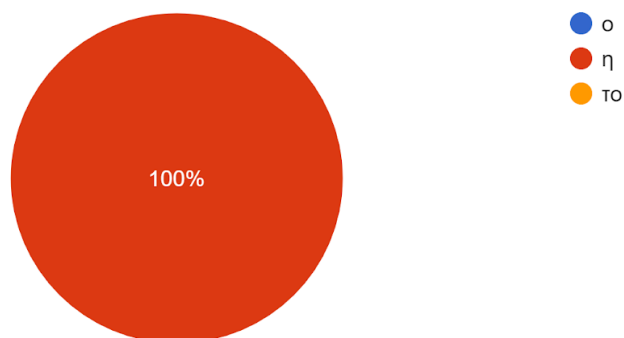
23 απαντήσεις

Σχήμα 43

αδελφή

23 απαντήσεις

Σχήμα 44

5.3.3.2 Επίπεδο A2

Σε αυτό το επίπεδο οι μαθητές έχουν ήδη εξοικειωθεί με το γραμματικό και φυσικό γένος της ελληνικής γλώσσας. Επίσης, το ουδέτερο γένος δεν τους δυσκολεύει τόσο πολύ, καθώς έχουν ήδη κατακτήσει τους βασικούς μορφολογικούς κανόνες, που συνδέονται με αυτό. Τώρα καλούνται να μάθουν κι άλλα ανισοσύλλαβα ουσιαστικά, άκλιτα ουσιαστικά και δάνειες λέξεις του συγκεκριμένου γένους.

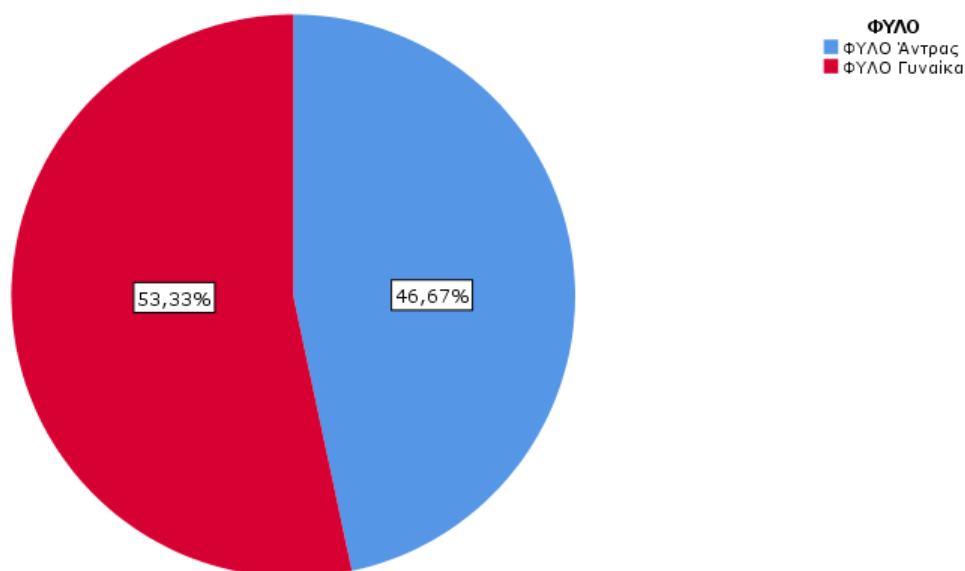
Προσωπικά στοιχεία

Στο επίπεδο αυτό συμμετείχαν συνολικά 30 άτομα(33,3%).

Φύλο διδασκομένων A2

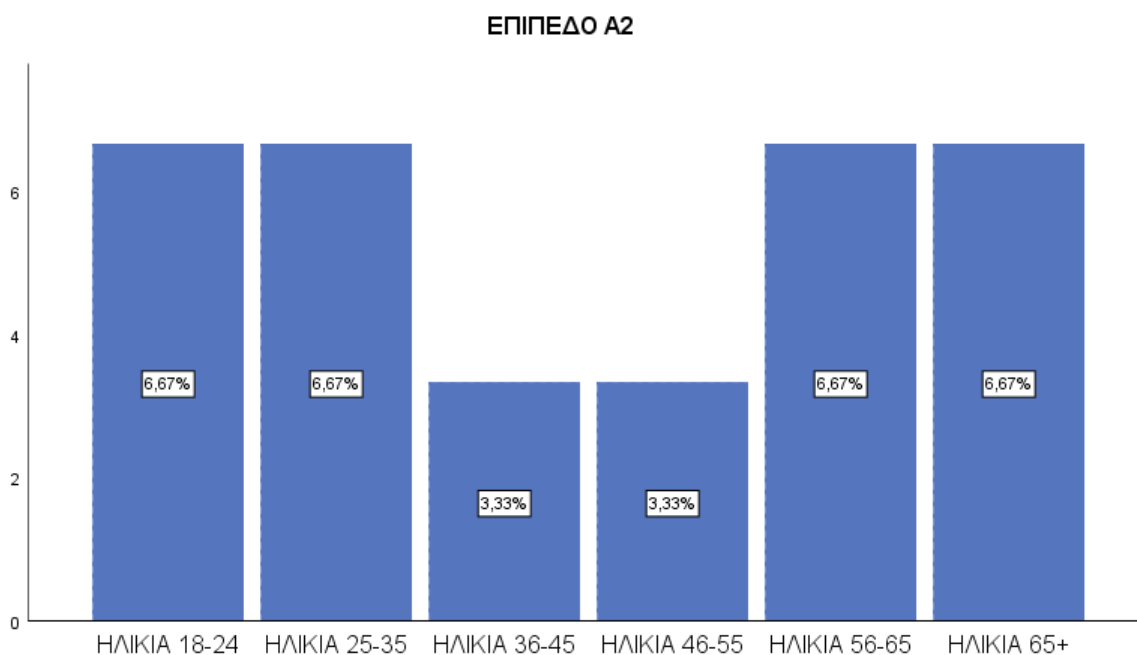
Από όλους τους συμμετέχοντες οι 14 ήταν άντρες και οι 16 γυναίκες.

ΦΥΛΟ ΑΝΑ ΕΠΙΠΕΔΟ
ΕΠΙΠΕΔΟ A2

Σχήμα 45

Ηλικίες των διδασκομένων Α2

Σχήμα 46

Στο παραπάνω διάγραμμα παρατηρούμε ότι οι μαθητές ανήκουν σε πολλές και διαφορετικές ηλικίες. Ειδικότερα, οι ηλικίες 18-24, 25-35 και 65+ έχουν ίδια ποσοστά (6,67%). Στη συνέχεια, οι ηλικίες 36-45 και 46-55 έχουν και αυτές τα ίδια ποσοστά (3,33%).

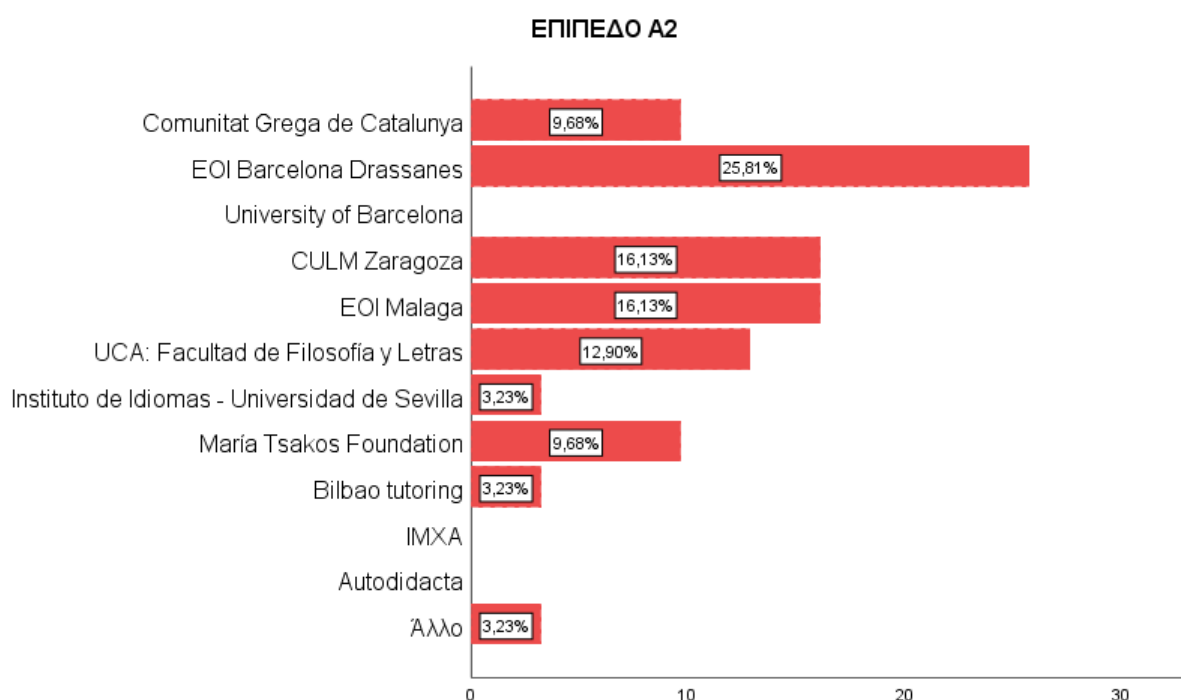
Μικρότερη ηλικία: 19 (2 Γ)

Μεγαλύτερη ηλικία: 71 (Α)

Πίνακας 11

ΕΠΙΠΕΔΟ	A2
ΣΥΝΟΛΟ	30
ΜΕΓΙΣΤΗ ΗΛΙΚΙΑ	72
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΗΛΙΚΙΑ	18

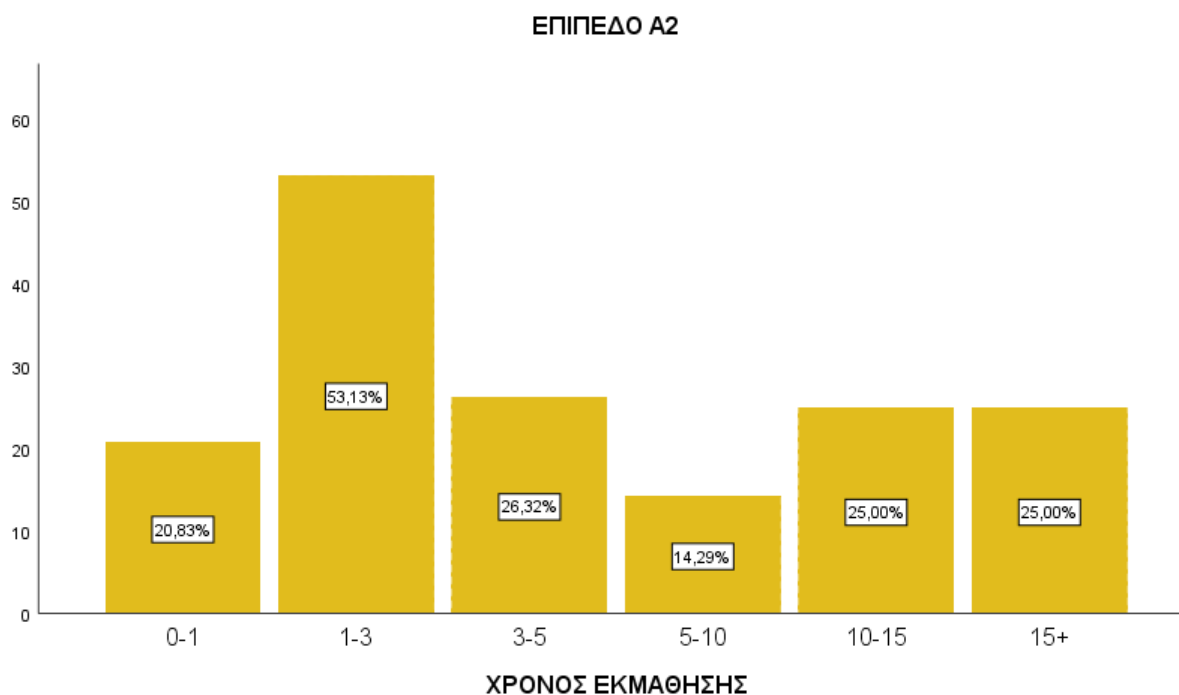
Σχολές/κέντρα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας A2

Σχήμα 47

Στο επίπεδο A2, η πλειοψηφία των μαθητών/μαθητριών διδάσκονταν την ελληνική γλώσσα στην Κρατική Σχολή της Βαρκελώνης με ποσοστό 25,81%. Ακολουθούν το Πανεπιστήμιο Zaragoza και η Κρατική Σχολή της Μάλαγα με ίδιο ποσοστό 16,13%. Οι υπόλοιπες σχολές/κέντρα εκμάθησης, στις οποίες οι συμμετέχοντες διδάσκονταν την ελληνική γλώσσα ήταν το Πανεπιστήμιο της Βαρκελώνης με ποσοστό 12,90%, το Ίδρυμα «Μαρία Τσάκος» με ποσοστό 9,66%, η Ελληνική Κοινότητα της Καταλονίας(Βαρκελώνη) με ποσοστό 9,66% και η Βίκυ Ρούσκα με ποσοστό 2,23%. Το ποσοστό 3,23% αφορά όσους δεν προσδιόρισαν τη σχολή εκμάθησης.

Χρόνος εκμάθησης της ελληνικής A2

Σχήμα 48

Στο παραπάνω γράφημα παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι μαθητές/μαθήτριες παρακολουθούσαν μαθήματα ελληνικών για 1- 3 χρόνια(53,13%). Ακολουθούν τα χρονικά διαστήματα 3-5 (26,32%),10- 15 και 15 και παραπάνω χρόνια(25%),0- 1 χρόνο(20.83%) και τέλος 5- 10 χρόνια(14,29%).

Μικρότερος χρόνος εκμάθησης:3 μήνες(γυναίκα) με τη Βίκυ Ρούσκα

Μεγαλύτερος χρόνος εκμάθησης:17 χρόνια(άντρας) ίδρυμα Μαρία Τσάκος

Απαντήσεις των διδασκομένων στη ερώτηση:« Γιατί μαθαίνετε ελληνικά;».

Στον παρακάτω πίνακα, συγκεντρώσαμε τις απαντήσεις των μαθητών του επιπέδου A2,στην ερώτηση: «Γιατί μαθαίνετε ελληνικά;».

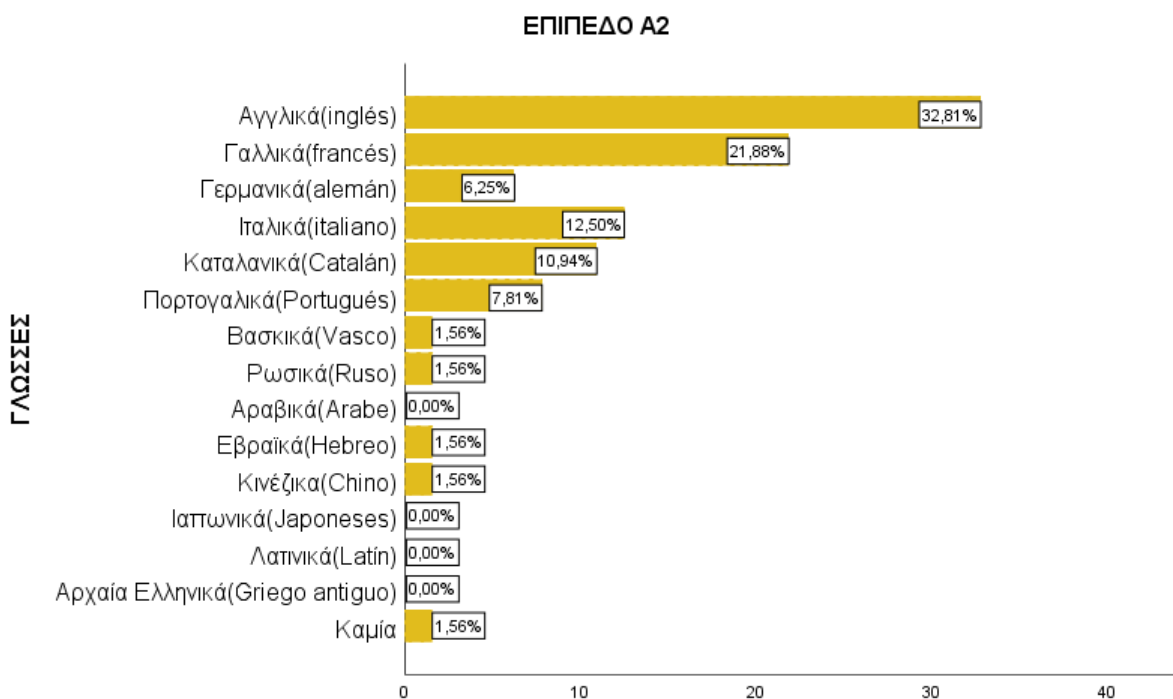
Πίνακας 12

Απαντήσεις των διδασκομένων του επιπέδου ελληνομάθειας A2 στην ερώτηση: Γιατί μαθαίνετε ελληνικά;
1)Γιατί μου αρέσει πολύ η χώρα και μου αρέσει να επικοινωνώ καλύτερα στα ταξίδια μου και γιατί η ελληνική γλώσσα με γοητεύει.
2)Έχω μία κόρη και η οικογένειά της μένει στην Αθήνα και γι' αυτό όταν πηγαίνω, συχνά μου είναι απαραίτητο να μπορώ να επικοινωνώ μαζί τους.
3)Πιστεύω ότι είναι πολύ διασκεδαστικό, ενδιαφέρον και τονωτικό να μαθαίνεις οποιαδήποτε γλώσσα, τα ελληνικά έχουν την ιδιαιτερότητα να ακούγονται πολύ ωραία, την βρίσκω πολύ όμορφη και μου δίνει το κίνητρο να την χρησιμοποιώ ως δικαιολογία για να ταξιδεύω στην Ελλάδα. Επίσης, έχω καταλάβει ότι την βρίσκω πολύ διαισθητική και αυτό είναι ένα ακόμα κίνητρο για να συνεχίσω να την μαθαίνω.
4) Γιατί με ελκύει η ελληνική κουλτούρα
5)Γιατί μου αρέσουν πάρα πολύ τα ελληνικά, οι Έλληνες και η Ελλάδα.
6)Γιατί μου αρέσει πολύ και θα ήθελα να δουλέψω στην Ελλάδα.
7)Γιατί θα ήθελα να μείνω στην Ελλάδα όταν γεράσω.
8)Γιατί η κόρη μου μένει στο Αιγάλεω.
9) Πηγαίνω συχνά στην Ελλάδα και αφού έχω ελεύθερο χρόνο...γιατί όχι; Επίσης μου αρέσει να μαθαίνω ξένες γλώσσες. Δεν έχω παιδιά βέβαια!
10)Μου αρέσουν πάρα πολύ.

11) Για ευχαρίστηση και για να ταξιδεύω.
12) Γιατί είμαι ερωτευμένος με την κουλτούρα και τον λαό της Ελλάδας.
13) Γιατί είμαι ερωτευμένος με την κουλτούρα και τον λαό της Ελλάδας.
14) Γιατί μου αρέσει να μαθαίνω ξένες γλώσσες, ειδικά εκείνες που δεν είναι τόσο διαδεδομένες σε διεθνές επίπεδο (όπως τα αγγλικά, τα γαλλικά...). Μου αρέσει να τις μαθαίνω για μένα (σε προσωπικό επίπεδο), όπως επίσης και για να μπορώ να τις χρησιμοποιήσω μελλοντικά στο εργασιακό περιβάλλον και στις διακοπές.
15) Από ενδιαφέρον και πάθος προς την ελληνική κουλτούρα, τόσο την αρχαία όσο και την μοντέρνα.
16) Γιατί σπουδάζω αρχαία ελληνικά.
17) Γιατί έχω μία κόρη και εγγόνια που μένουν στην Ελλάδα.
18) Γιατί η γλώσσα και η κουλτούρα μου φαίνονται ενδιαφέρουσες.
19) Τα νέα ελληνικά ήταν μία από τις επιλογές που προσφέρει το UCA στο μάθημα της μοντέρνας/νέας γλώσσας. Την επέλεξα από περιέργεια και επίσης για να απορρίψω τις υπόλοιπες (γλώσσες). Η απόφαση να συνεχίσω να την σπουδάζω αυτόν τον χρόνο ενώ μπορούσα να επιλέξω άλλη είναι απλά γιατί μου φαίνεται μια γλώσσα ανεκτίμητη που γνώρισα με τρόπο τυχαίο και δεν θα ήθελα να την αφήσω σε ένα βασικό επίπεδο.
20) Γιατί μου αρέσει πολύ.
21) Γιατί με ελκύει η ελληνική κουλτούρα και η γλώσσα.
22) Γιατί μου αρέσει η κουλτούρα της και είναι μια χώρα που αγαπώ.
23) Με ενδιαφέρει η Ελλάδα και να μπορώ να ταξιδεύω γνωρίζοντας την Ελλάδα.
24) Για ευχαρίστηση.
25) Γιατί μου φαίνεται μια γλώσσα εξωτική και είμαι φοιτητής της Κλασικής Φιλολογίας.
26) Έχω μια φίλη που είναι Ελληνίδα.
27) Γιατί ο πατέρας μου είναι Έλληνας και θέλω να καταλάβω καλά αυτή τη γλώσσα που πάντα άκουγα.
28) Ενδιαφέρον για την ετυμολογία και την ελληνική κουλτούρα.
29) Ο σύντροφός μου είναι Έλληνας.
30) Γιατί με ενδιαφέρει να μπορώ να διαβάζω τη Βίβλο στα ελληνικά. Πάνω απ' όλα την Καινή Διαθήκη της οποίας η πρώτη γλώσσα είναι η ελληνική

Απαντήσεις διδασκομένων στις ερωτήσεις: «Γνωρίζετε άλλες γλώσσες εκτός της ισπανικής και της ελληνικής;» και «Ποιες γλώσσες γνωρίζετε;».

Όλοι απάντησαν ότι γνωρίζουν κι άλλες γλώσσες εκτός της μητρικής τους και της ελληνικής, εκτός από έναν.

Σχήμα 49

5.3.3.2.1 Αποτελέσματα ασκήσεων Επιπέδου Α2

5.3.3.2.1.1 Αποτελέσματα άσκησης 1

Σε αυτό το επίπεδο συγκεντρώθηκαν οι περισσότερες απαντήσεις, καθώς οι μαθητές ήταν συνολικά 30(33,3%). Η πρώτη άσκηση αποτελούνταν από 20 κενά. Οι λέξεις για τις οποίες ζητήθηκε το γένος ανήκαν στις πρωτοτυπικές/κεντρικές τάξεις ουσιαστικών, με βάση τις γνώσεις που απαιτείται να έχουν οι μαθητές του επιπέδου Α2. Αναλυτικότερα, τα αρσενικά για τα οποία ζητήθηκε το γραμματικό γένος, προέρχονταν από πρωτοτυπικές/κεντρικές τάξεις που έληγαν σε -ς (-ος). Τα θηλυκά ουσιαστικά έληγαν σε -α και -η. Τέλος, τα ουδέτερα είχαν τις καταλήξεις -ο και -ι.

Επιπλέον, χρησιμοποιήθηκαν δάνειες λέξεις(ταξί), καθώς επίσης και ένα διπλόκλιτο ουσιαστικό(τα λόγια). Επιπλέον, οι μαθητές κλήθηκαν να βρουν το γραμματικό γένος και στους δύο αριθμούς.

Οι πτώσεις που χρησιμοποιήθηκαν ήταν η ονομαστική και η αιτιατική. Επίσης, μερικά οριστικά άρθρα για τα οποία ζητήθηκε από τους μαθητές να βρουν το γένος τους ήταν εμπρόθετα(π.χ. στο δωμάτιο). Τέλος, όσον αφορά τη συμφωνία γένους, επικράτησαν το άρθρο + ουσιαστικό και το άρθρο + επίθετο + ουσιαστικό(π.χ. το απόγευμα, στην άλλη άκρη της πόλης). Παρακάτω, θα αναλυθούν τα λάθη που έγιναν σε κάθε κενό της άσκησης 1.

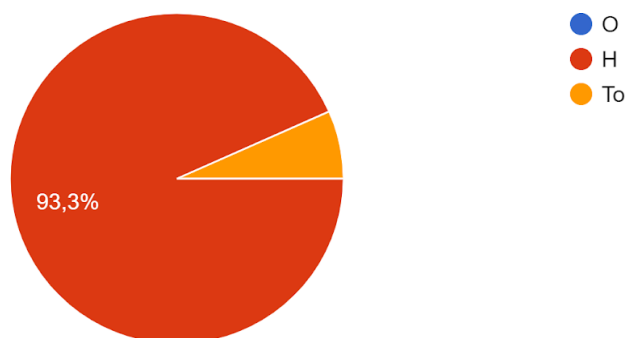
5.3.3.2.1.2 Λάθη Αποτελέσματα Άσκησης 1 Κενό 1(Η συναυλία)

Αρχικά, το ουσιαστικό αυτό αποτελεί και τον τίτλο του κειμένου. Όπως μπορούμε να παρατηρήσουμε, ανήκει στην πρωτοτυπική τάξη των ισοσύλλαβων θηλυκών ουσιαστικών, που έχουν διδαχθεί οι συμμετέχοντες από το πρώτο επίπεδο ελληνομάθειας. Τα λάθη που εντοπίστηκαν ήταν 2(6,7%) και επιλέχθηκε και από τις 2 μαθήτριες(Γ,21 και 45 χρονών) το ουδέτερο γένος. Επίσης, από τα στοιχεία που συγκεντρώσαμε, η πρώτη διδασκόταν την ελληνική γλώσσα για 1 χρόνο στο Πανεπιστήμιο Cádiz και η δεύτερη μαθήτρια παρακολουθούσε μαθήματα στην Κρατική Σχολή Γλωσσών της Μάλαγα για 4 χρόνια.

Σε ένα πρώτο επίπεδο, γίνεται κατανοητό ότι δεν επηρεάστηκαν από τη μητρική τους γλώσσα, καθώς η λέξη είναι αρσενικού γένους(el concierto). Συνεπώς, υποθέτουμε πως θεώρησαν ότι η λέξη ανήκει στην πρωτοτυπική τάξη των ουδέτερων ουσιαστικών που λήγουν σε -μα, δίνοντας μεγαλύτερη βαρύτητα στο τελευταίο γράμμα(-α).

Espacio 1

30 απαντήσεις

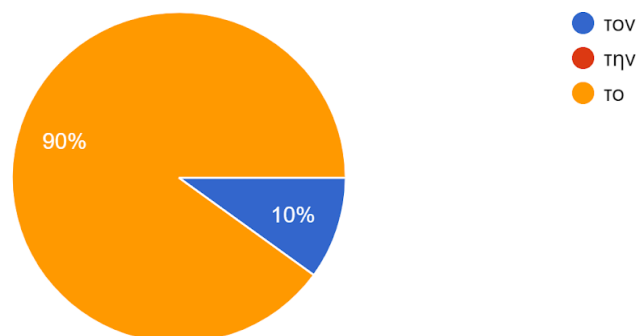
Σχήμα 50

Κενό 2(το απόγευμα)

Η λέξη αυτή ανήκει στα ανισοσύλλαβα ουδέτερα ουσιαστικά σε -μα. Οι λανθασμένες απαντήσεις ήταν 3(10%). Όλες οι συμμετέχουσες(Γ,21,60 και 45 χρονών) επέλεξαν το αρσενικό γένος. Αυτό που είναι σίγουρο είναι ότι δεν υπήρξε παρεμβολή της πρώτης τους γλώσσας(la tarde-θηλυκό γένος). Η αλήθεια είναι ότι δεν μπορούμε να δώσουμε μια απάντηση για την επιλογή του αρσενικού γένους, καθώς θεωρείται λέξη που διδάσκεται στο επίπεδο A1. Επιπλέον, χρησιμοποιείται συχνά. Τα 2 λάθη προέρχονται από τις μαθήτριες που έκαναν λάθος και στο προηγούμενο κενό, παρόλο που πριν επέλεξαν το ουδέτερο γένος. Από τα λάθη αυτά και λαμβάνοντας υπόψη το χρονικό διάστημα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας (1 χρόνος και 4 χρόνια) συμπεραίνουμε ότι ίσως δεν είχαν κατακτήσει επαρκώς τους μορφολογικούς κανόνες και τις κλιτικές τάξεις των ουσιαστικών.

Espacio 2

30 απαντήσεις

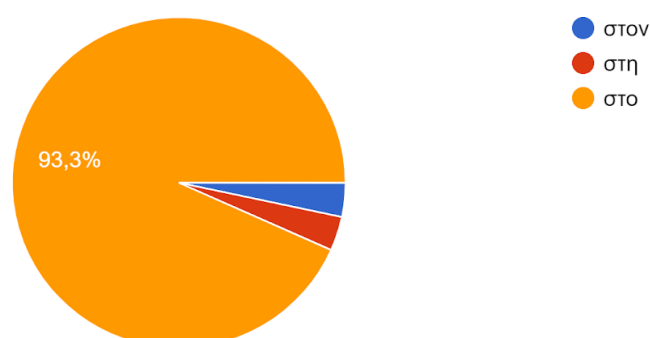
Σχήμα 51

Κενό 3(στο δωμάτιο)

Σε αυτό το κενό(εμπρόθετο οριστικό άρθρο) εντοπίστηκαν 2 λάθη(Γ,60 και 45 χρονών).Η πρώτη μαθήτρια επέλεξε το αρσενικό γένος(3,3%) και η δεύτερη το θηλυκό γένος(3,3%).Οι συγκεκριμένες μαθήτριες είχαν κάνει λάθη και στο προηγούμενο κενό. Όπως αναφέραμε και παραπάνω, οι μαθήτριες δυσκολεύονταν να διαχωρίσουν τα γένη των ουσιαστικών με βάση τα κλιτικά τους επιθήματα. Παρόλα αυτά, στην περίπτωση της πρώτης μαθήτριας, η επιλογή του αρσενικού γένους μπορεί να εξηγηθεί από την κατάληξη -ο, η οποία μπορεί να συσχετιστεί με την αιτιατική των αρσενικών σε -ος. Για τη δεύτερη μαθήτρια, ίσως έγινε παρεμβολή της πρώτης γλώσσας(θηλυκό γένος: la habitación).

Espacio 3

30 απαντήσεις

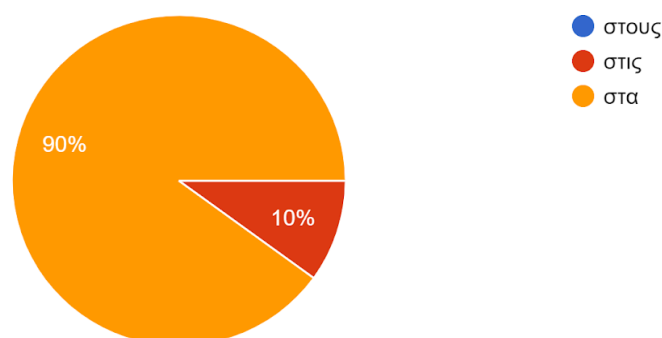
Σχήμα 52

Κενό 4(στα χέρια)

Σε αυτή την ονοματική φράση, που βρισκόταν στον πληθυντικό αριθμό, σημειώθηκαν 3 λάθη. Και οι 3 διδασκόμενοι επέλεξαν το θηλυκό γένος. Οι δύο μαθήτριες (Γ,60 και 45 χρονών) είχαν κάνει λάθη και στα προηγούμενα κενά. Ο τρίτος μαθητής(Α,28) διδασκόταν την ελληνική γλώσσα για 1,5 χρόνο στην Κρατική Σχολή Γλωσσών της Βαρκελώνης(Drassanes).Από την επιλογή του θηλυκού γένους υποθέτουμε ότι υπήρξε παρεμβολή της μητρικής τους γλώσσας(μη πρωτοτυπική λέξη θηλυκού γένους: la mano-las manos).

Espacio 4

30 απαντήσεις

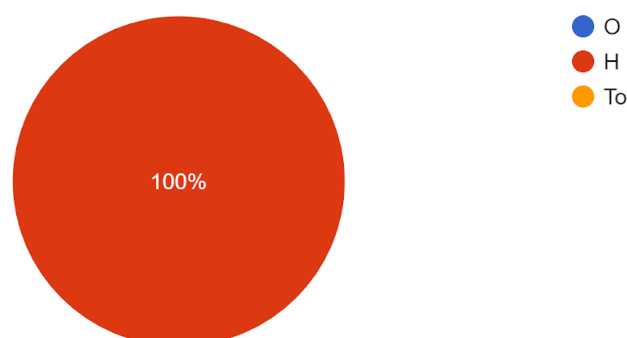
Σχήμα 53

Κενό 5 (Η ορχήστρα)

Όλοι οι συμμετέχοντες απάντησαν σωστά, καθώς η συγκεκριμένη λέξη ανήκει σε μια γνωστή κατηγορία ουσιαστικών(θηλυκά σε -α) που διδάσκεται στο επίπεδο Α1.

Espacio 5

30 απαντήσεις

Σχήμα 54

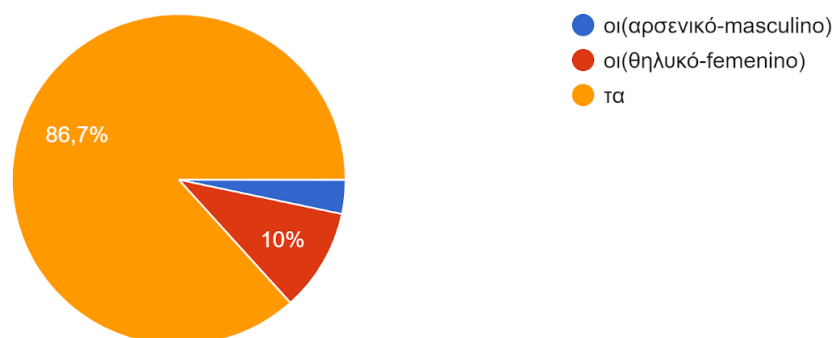
Κενό 6(τα λόγια)

Η ονοματική φράση ανήκει στα διπλόκλιτα ουσιαστικά(ο λόγος-οι λόγοι/τα λόγια) που διδάσκονται στο επίπεδο Α2.Όπως μπορούμε να δούμε και στο σχήμα, παρατηρήθηκε μια δυσκολία στην επιλογή του σωστού γραμματικού γένους. Αναλυτικότερα, τα λάθη που συγκεντρώθηκαν ήταν 4.Οι 3 μαθητές(2 Α 28 και 20 χρονών και 1 Γ 61 χρονών) επέλεξαν το θηλυκό γένος. Ο τέταρτος μαθητής(Α,67 χρονών) επέλεξε το αρσενικό γένος. Η επιλογή του θηλυκού γένους οφείλεται στην κατάληξη -α, που ανήκει στην πρωτοτυπική τάξη των θηλυκών ουσιαστικών, αλλά στον ενικό αριθμό. Επιπλέον, στην ισπανική γλώσσα η λέξη είναι θηλυκού γένους(la palabra-las palabras). Επίσης, αξίζει να επισημανθεί ότι η 1 μαθήτρια δεν είχε γνώση άλλων ξένων γλωσσών. Τέλος, διδασκόταν την ελληνική γλώσσα τα τελευταία 2 χρόνια.

Από τα παραπάνω, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα διπλόκλιτα ουσιαστικά δεν είχαν κατανοηθεί και κατακτηθεί πλήρως.

Espacio 6

30 απαντήσεις

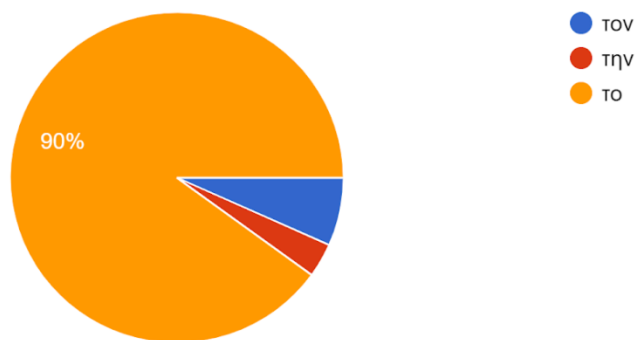
Σχήμα 55

Κενό 7(το σπίτι)

Αυτή η λέξη ανήκει στην πρωτοτυπική τάξη των ουδετέρων ισοσύλλαβων ονομάτων σε -i που διδάσκεται σε επίπεδο A1. Σε αυτή τη λέξη παρατηρήθηκαν 3 λάθη. Οι δύο μαθήτριες, που επέλεξαν το αρσενικό γένος (Γ, 60 και 19 χρονών) διδάσκονταν τη γλώσσα για 2,5 χρόνια και 2 χρόνια. Η τρίτη μαθήτρια (Γ, 19 χρονών), παρακολουθούσε μαθήματα για 1 χρόνο. Για το θηλυκό γένος, μπορούμε να υποθέσουμε ότι η μαθήτρια επηρεάστηκε από τη μητρική της γλώσσα (la casa) ή από φωνολογικούς παράγοντες που συγγέουν το ουσιαστικό με τα θηλυκά σε -η. Για το αρσενικό γένος (3,3%), υποθέτουμε ότι οι μαθήτριες επηρεάστηκαν πάλι από φωνολογικούς παράγοντες (αιτιατική αρσενικών σε -ης).

Espacio 7

30 απαντήσεις

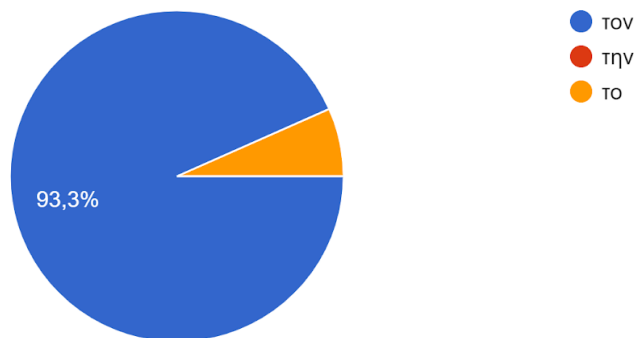
Σχήμα 56

Κενό 8(τον ουρανό)

Σε αυτό το ουσιαστικό (που βρίσκεται στην αιτιατική πτώση) εντοπίστηκαν 2 λανθασμένες απαντήσεις, με την επιλογή του ουδετέρου γένους (6,7%). Οι μαθητές (1 Α 65 χρονών και 2 Γ 19) πιθανότατα θεώρησαν ότι το ουσιαστικό ανήκει στην πρωτοτυπική τάξη των ουδετέρων ουσιαστικών σε -ο. Οι μαθητές παρακολουθούσαν μαθήματα ελληνικών για 2 και 3 χρόνια

Espacio 8

30 απαντήσεις

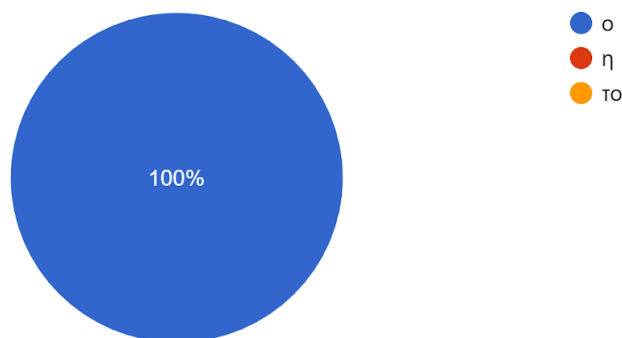
Σχήμα 57

Κενό 9(ο ουρανός)

Όλοι οι συμμετέχοντες απάντησαν σωστά, καθώς η συγκεκριμένη λέξη ανήκει σε μια γνωστή κατηγορία ουσιαστικών[αρσενικά σε -ς(-ος)] που διδάσκεται στο επίπεδο A1.Αξίζει να σημειωθεί ότι στο προηγούμενο κενό σημειώθηκαν 3 λάθη (ίδια λέξη σε πτώση αιτιατική).

Espacio 9

30 απαντήσεις

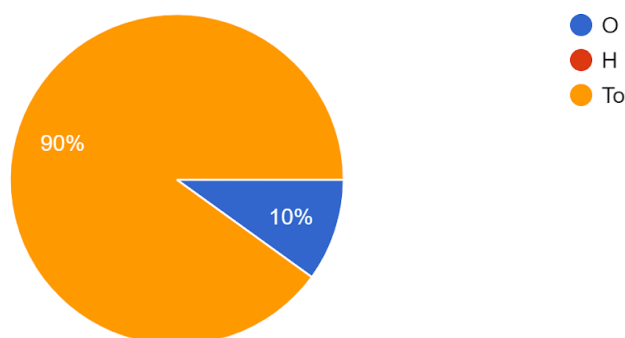
Σχήμα 58

Κενό 10(Το θέατρο)

Η παρούσα ονομαστική φράση είχε 3 λανθασμένες απαντήσεις(10%).Όλοι οι μαθητές(2 Γ 20 και 21 χρονών και 1 Α 21 χρονών) επέλεξαν το αρσενικό γένος. Οι μαθητές διδάσκονταν ελληνικά για 1 χρόνο,2.5 χρόνια και 3 χρόνια στο Πανεπιστήμιο Zaragoza και στην Κρατική Σχολή Γλωσσών της Μάλαγα. Ενδεχομένως, οι μαθητές θεώρησαν ότι το ουσιαστικό ανήκει στην αιτιατική της πρωτοτυπικής τάξης των αρσενικών σε -ος. Τέλος, ενδέχεται να έγινε και παρεμβολή της μητρικής γλώσσας(el teatro).

Espacio 10

30 απαντήσεις

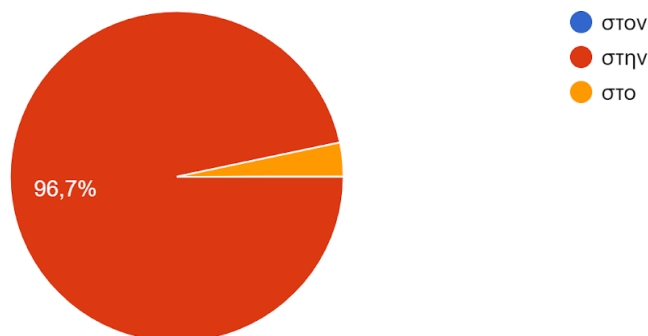
Σχήμα 59

Κενό 11(στην άλλη άκρη)

Εδώ παρατηρήθηκε μόνο 1 λάθος(3,3%).Ο μαθητής (Α,67 χρονών) διδασκόταν την ελληνική γλώσσα για 2 χρόνια στο Πανεπιστήμιο της Βαρκελώνης(φοιτητής της Κλασικής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο).Ο μαθητής επέλεξε το ουδέτερο άρθρο.

Espacio 11

30 απαντήσεις

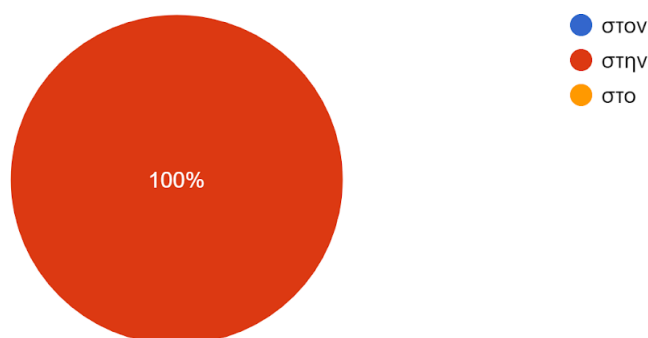
Σχήμα 60

Κενό 12(στην ώρα)

Όλοι οι συμμετέχοντες απάντησαν σωστά, καθώς η συγκεκριμένη λέξη ανήκει σε μια γνωστή κατηγορία ουσιαστικών(θηλυκά σε -α) που διδάσκεται στο επίπεδο Α1.Επιπροσθέτως,στην ισπανική γλώσσα η λέξη είναι ίδιου γένους με την ελληνική(la hora), ενώ υπάρχει και φωνολογική ομοιότητα.

Espacio 12

30 απαντήσεις

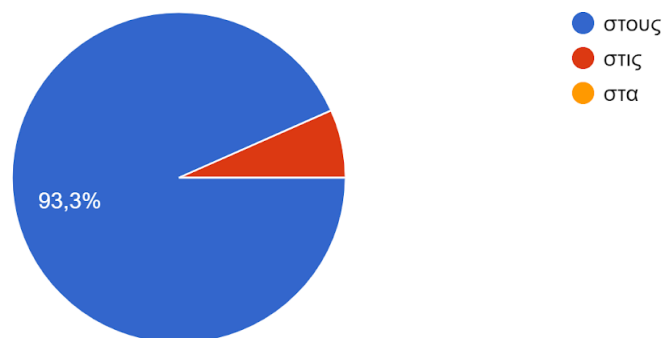
Σχήμα 61

Κενό 13(στους δρόμους)

Η λέξη ανήκει στην πρωτοτυπική τάξη των αρσενικών ουσιαστικών σε -ος. Σημειώθηκαν 3 λάθη(6,7%) από τους μαθητές(Γ,19 και 43 και 61 χρονών).Και οι 3 επέλεξαν το θηλυκό γένος. Πιθανότατα, επηρεάστηκαν από την πρώτη τους γλώσσα, στην οποία η λέξη ανήκει στο θηλυκό γένος(la calle στον ενικό αριθμό).

Espacio 13

30 απαντήσεις

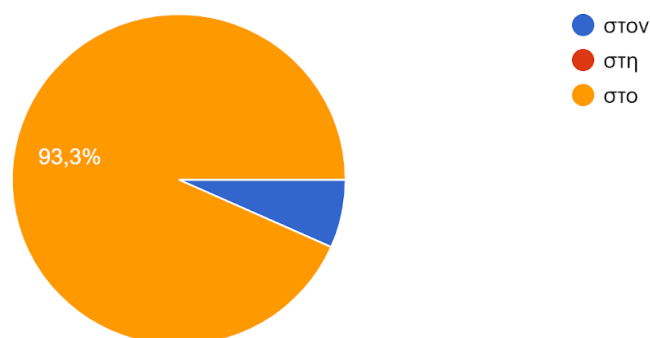
Σχήμα 62

Κενό 14(στο θέατρο)

Αυτή την λέξη την είχαμε συναντήσει και σε προηγούμενο κενό, αλλά στην ονομαστική πτώση. Παρατηρήθηκε ότι ο μαθητής(Γ,21 χρονών) που έκανε λάθος στο κενό 10, έκανε λάθος και εδώ. Η δεύτερη μαθήτρια(Γ,61 χρονών) διδασκόταν την ελληνική γλώσσα για 4 χρόνια στο Πανεπιστήμιο της Zaragoza και δεν γνώριζε άλλες γλώσσες. Συνεπώς, μπορούμε να υποθέσουμε ότι δεν ήταν απόλυτα εξοικειωμένη με το ουδέτερο γένος και γι' αυτό και σημειώθηκε λάθος στο συγκεκριμένο κενό.

Espacio 14

30 απαντήσεις

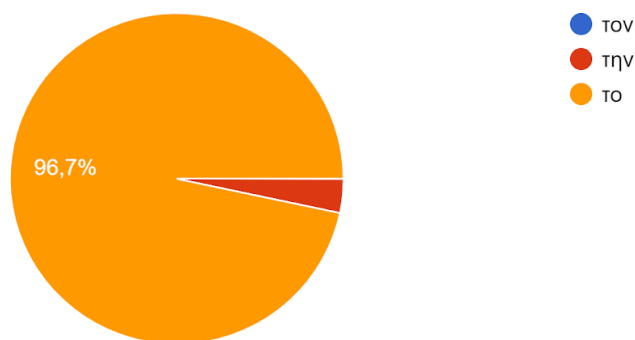
Σχήμα 63

Κενό 15(το ταξί)

Η λέξη αυτή ανήκει στις δάνειες λέξεις που διδάσκονται οι μαθητές στο επίπεδο A2 και είναι ίδιο σε ενικό και πληθυντικό αριθμό, Εδώ συναντάται στον ενικό αριθμό. Η λανθασμένη επιλογή σημειώθηκε από 1 μαθήτρια(Γ,43 χρονών),η οποία επέλεξε το θηλυκό γένος(3,3%). Συμπεραίνουμε ,ότι δεν ήταν απόλυτα εξοικειωμένη με τα διπλόκλιτα ουσιαστικά. Επίσης, σε φωνολογικό επίπεδο, συνέδεσε τη λέξη με τα θηλυκά σε -η.

Espacio 15

30 απαντήσεις

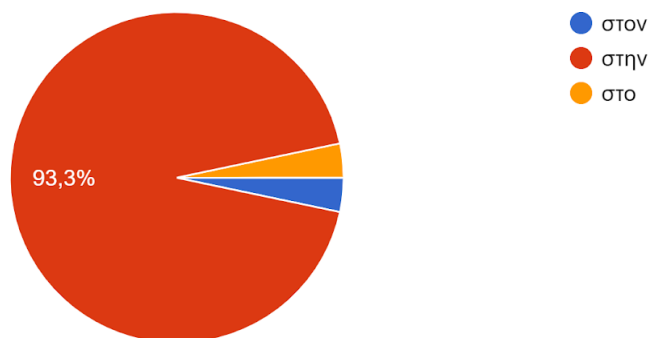
Σχήμα 64

Κενό 16(στην αίθουσα)

Σε αυτή την εμπρόθετη οριστική ονομαστική φράση εντοπίστηκαν 2 λάθη με διαφορετικές απαντήσεις σε καθένα από αυτά. Οι μαθήτριες(Γ, 72 και 60 χρονών) διδάσκονταν την ελληνική γλώσσα για 3 και 2,5 χρόνια αντίστοιχα. Το ουσιαστικό ανήκει σε μια γνωστή κλιτική τάξη των θηλυκών ονομάτων(σε -α).Για την επιλογή του αρσενικού γένους, ίσως θεωρήθηκε από τη μαθήτρια ότι ανήκε στα αρσενικά ουσιαστικά σε -ας. Για το ουδέτερο γένος, η μαθήτρια, πιθανότατα, συνέδεσε το ουσιαστικό με τα ουδέτερα ονόματα σε -α.

Espacio 16

30 απαντήσεις

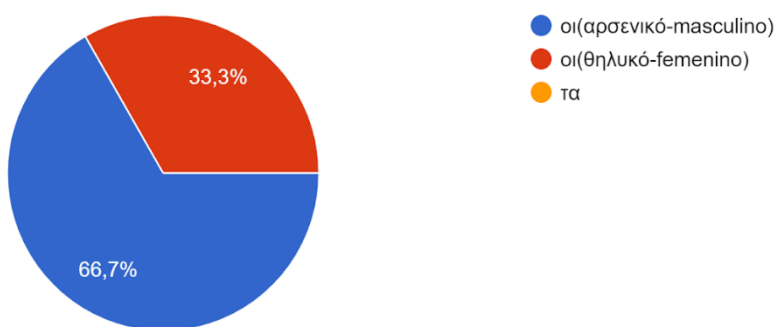
Σχήμα 65

Κενό 17(οι μουσικοί)

Η λέξη αυτή χρησιμοποιήθηκε στο κείμενο με τη γενικευτική της χρήση. Όπως είναι γνωστό, το ουσιαστικό είναι κοινό σε αρσενικό και θηλυκό γένος. Παρόλα αυτά, στο επίπεδο αυτό, οι μαθητές δεν είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τα επίκοινα ουσιαστικά, κι έτσι χρησιμοποιείται μόνο το αρσενικό γένος. Από το παρακάτω σχήμα γίνεται κατανοητό ότι αρκετοί μαθητές δυσκολεύτηκαν στον εντοπισμό του σωστού γένους(33,3%). Έτσι, 10 μαθητές (7 Γ 36,61,21,19,43,45 και 29 χρονών και 3 Α 28,20 και 71 χρονών) επέλεξαν το θηλυκό γένος. Μάλιστα, αυτό το κενό συγκέντρωσε τις περισσότερες λανθασμένες απαντήσεις. Υποθέτουμε ότι μπερδεύτηκαν με το γεγονός ότι το άρθρο είναι ίδιο σε αρσενικό και θηλυκό γένος στον πληθυντικό αριθμό. Δεν εντοπίστηκε παρεμβολή της μητρικής τους γλώσσας(los musicos).

Espacio 17

30 απαντήσεις

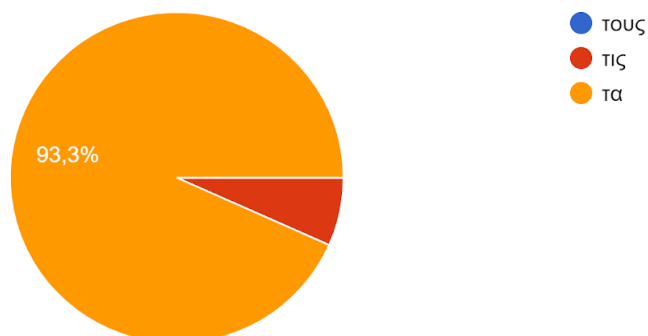
Σχήμα 66

Κενό 18(τα χέρια)

Τη λέξη αυτή την είχαμε συναντήσει και στο κενό 4, αλλά με εμπρόθετο οριστικό άρθρο(στα χέρια). Όσοι έκαναν λάθος στο κενό 4 έκαναν και σε αυτό το κενό. Αναλυτικότερα, οι μαθητές(Α 28 χρονών και Γ 45 χρονών) επέλεξαν το θηλυκό γένος(6,7%), όπως και στο κενό 4. Από αυτή την επιλογή καταλαβαίνουμε ότι υπήρξε πάλι παρεμβολή της μητρικής τους γλώσσας(la mano-las manos).

Espacio 18

30 απαντήσεις

Σχήμα 67

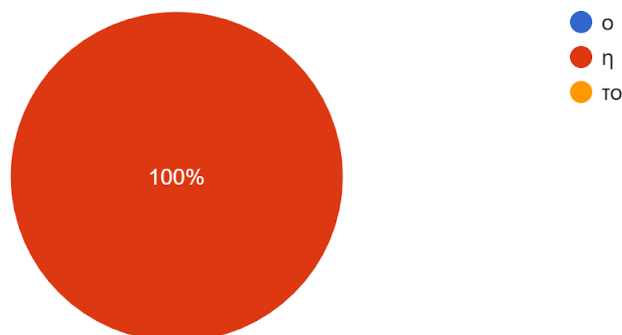
Κενό 19(η μουσική)

Η κατάρτηση του ουδετέρου γένους της Ελληνικής γλώσσας ως ξένης από ισπανόφωνους μαθητές

Όλοι οι συμμετέχοντες απάντησαν σωστά, καθώς η συγκεκριμένη λέξη ανήκει σε μια γνωστή κατηγορία ουσιαστικών(θηλυκά σε -η) που διδάσκεται στο επίπεδο Α1.

Espacio 19

30 απαντήσεις

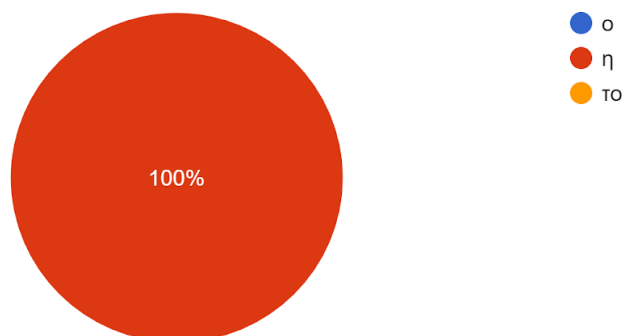
Σχήμα 68

Κενό 20(η ώρα)

Όλοι οι συμμετέχοντες απάντησαν σωστά, όπως και στο κενό 12, καθώς η συγκεκριμένη λέξη ανήκει σε μια γνωστή κατηγορία ουσιαστικών(θηλυκά σε -α) που διδάσκεται στο επίπεδο Α1.Επίσης,στην ισπανική γλώσσα, η λέξη ανήκει στο θηλυκό γένος(la hora).

Espacio 20

30 απαντήσεις

Σχήμα 69

5.3.3.2.1.3 Συμπεράσματα άσκησης 1

Συνολικά, οι μαθητές δεν αντιμετώπισαν σημαντικές δυσκολίες σε αυτή την άσκηση.Μάλιστα,14 από τους 30 μαθητές δεν έκαναν κανένα λάθος. Τα περισσότερα λάθη έγιναν από 3 μαθήτριες(6 λάθη) που διδάσκονταν ελληνικά στο Πανεπιστήμιο Cádiz και στην Κρατική Σχολή Γλωσσών της Μάλαγα. Επιπλέον, τα περισσότερα λάθη παρατηρήθηκαν στη λέξη «οι μουσικοί» (10 μαθητές- 33,3%) καθώς επιλέχθηκε το θηλυκό γένος. Τέλος, από τις συνολικές απαντήσεις, γίνεται κατανοητό ότι δεν σημειώθηκαν δυσκολίες με τις λέξεις ουδετέρου γένους.

5.3.3.2.1.4 Λάθη/Συμπεράσματα άσκησης 2

Για τη συγκεκριμένη άσκηση επιλέχθηκαν λέξεις που ανήκουν σε πρωτοτυπικές τάξεις, καθώς και μία δάνεια λέξη. Πιο συγκεκριμένα, δόθηκε έμφαση σε αρσενικά σε -ς,

Η κατάρτηση του ουδέτερου γένους της Ελληνικής γλώσσας ως ξένης από ισπανόφωνους μαθητές

Θηλυκά σε -α και -η και ουδέτερα σε -ο και -α. Επίσης, επιλέχθηκε και η δάνεια άκλιτη λέξη «σινεμά».

Οι λέξεις με τα περισσότερα λάθη ήταν οι εξής:

- ❖ τρία(9 λάθη-30%)
- ❖ καφές(5 λάθη-16,7%)
- ❖ υπολογιστής(3 λάθη-10%)
- ❖ σινεμά(2 λάθη-6,7%)
- ❖ η δελφίني(2 λάθη-από 6,6%)

Στη συνέχεια, οι υπόλοιπες λέξεις(πρόβλημα, εφημερίδα, γάτα, και ένας) είχαν μόνο από 1 λάθος(3,3%)

Η μαθήτριά(21 χρονών) που έκανε τα περισσότερα λάθη(3) διδασκόταν την ελληνική γλώσσα στο Πανεπιστήμιο του Cádiz. Αναλυτικότερα , έκανε τις εξής λανθασμένες επιλογές:

- ❖ το καφές
- ❖ το γάτα
- ❖ η πρόβλημα

Από τις παραπάνω επιλογές, υποθέτουμε ότι δυσκολεύτηκε στην κατάταξη των ουσιαστικών σε κλιτικές τάξεις. Τέλος ,δεν επηρεάστηκε από την μητρική της γλώσσα(π.χ. el problema).

Στη συνέχεια, υπήρξαν 2 μαθητές που έκαναν 2 λάθη.

Πιο συγκεκριμένα:

- ❖ το εφημερίδα
- ❖ η τρία

και

- ❖ η τρία
- ❖ η δελφίني

Στην πρώτη περίπτωση, η μαθήτριά(33 χρονών) διδασκόταν την ελληνική γλώσσα στο Πανεπιστήμιο Zaragoza για 1 χρόνο και 3 μήνες. Επίσης, αξίζει να σημειωθεί ότι στην άσκηση 1 οι απαντήσεις της ήταν όλες σωστές.

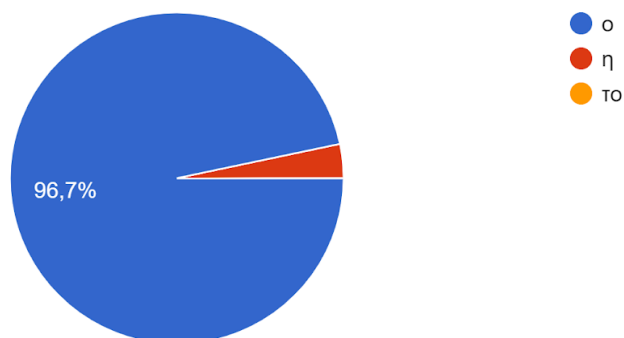
Στην δεύτερη περίπτωση, η ,μαθήτριά(60 χρονών) διδασκόταν την ελληνική γλώσσα στην Κρατική Σχολή της Μάλαγα για 2.5 χρόνια .

Σε γενικές γραμμές, οι μαθητές ανταποκρίθηκαν επιτυχώς στη συγκεκριμένη άσκηση και αυτό μας βοηθά να καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι δεν αντιμετώπισαν πρόβλημα με το γραμματικό γένος, και ειδικά με το ουδέτερο γένος, που μελετάται στη συγκεκριμένη εργασία.

5.3.3.2.1.5 Διαγράμματα άσκησης 2 επιπέδου A2

ένας

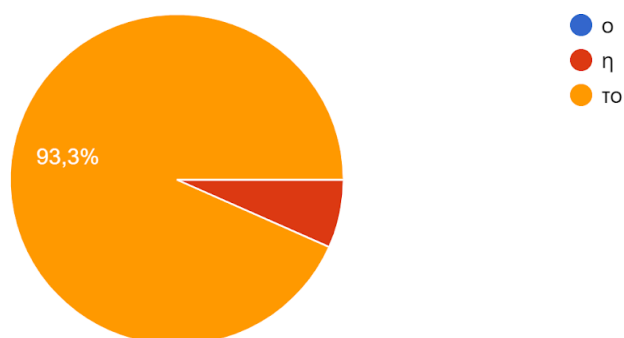
30 απαντήσεις

Σχήμα 70

σινεμά

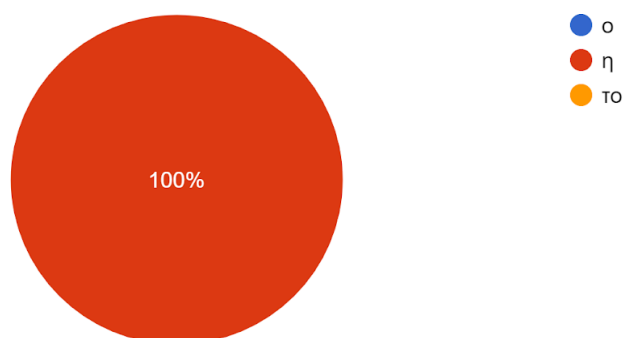
30 απαντήσεις

Σχήμα 71

ζέστη

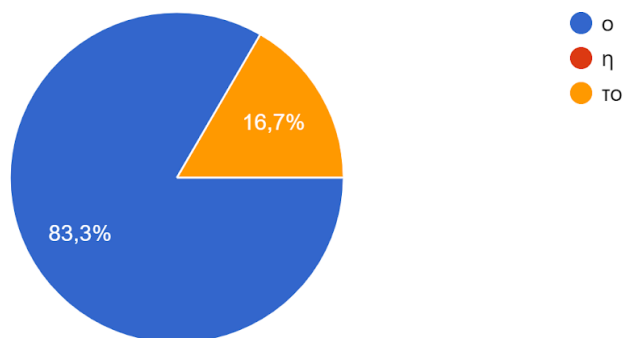
30 απαντήσεις

Σχήμα 72

καφές

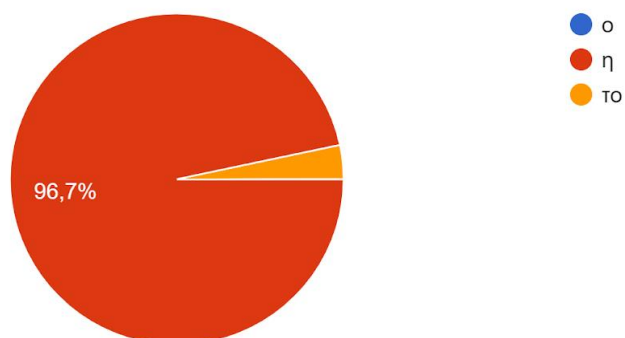
30 απαντήσεις

Σχήμα 73

εφημερίδα

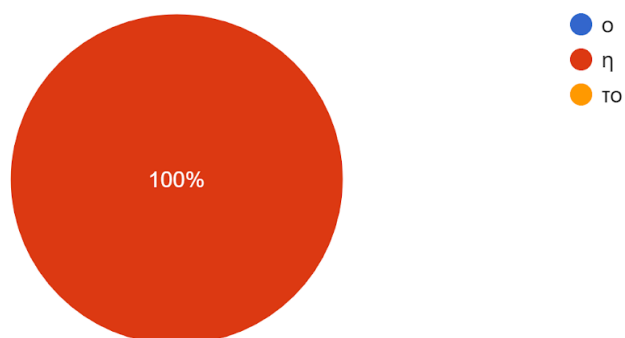
30 απαντήσεις

Σχήμα 74

παραλία

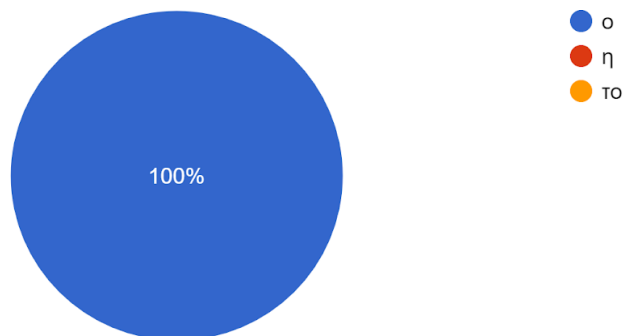
30 απαντήσεις

Σχήμα 75

ήλιος

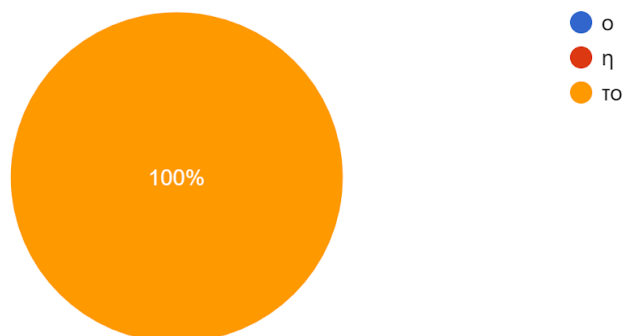
30 απαντήσεις

Σχήμα 76

αυτοκίνητο

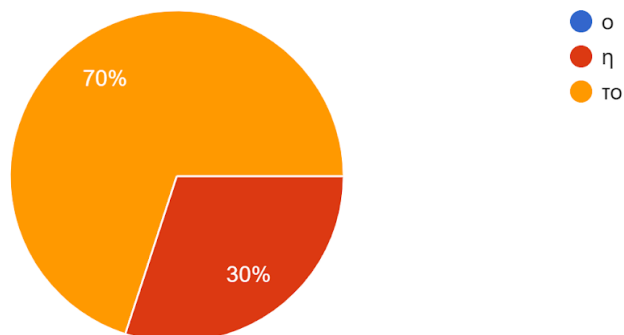
30 απαντήσεις

Σχήμα 77

τρία

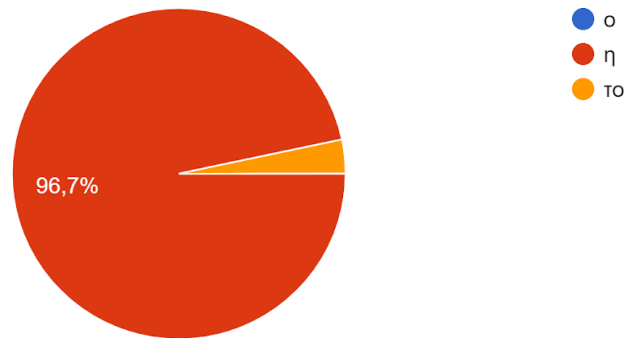
30 απαντήσεις

Σχήμα 78

γάτα

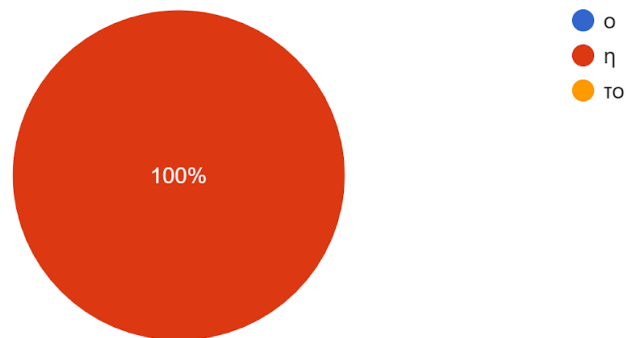
30 απαντήσεις

Σχήμα 79

διεύθυνση

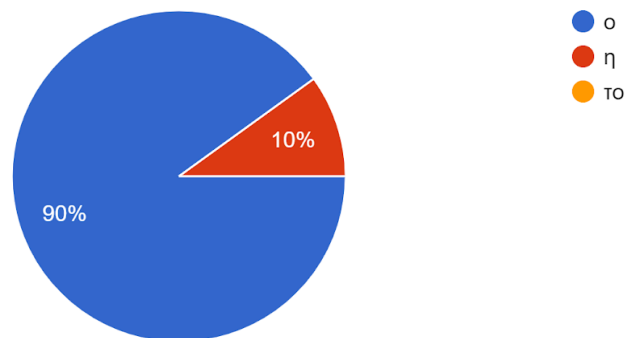
30 απαντήσεις

Σχήμα 80

υπολογιστής

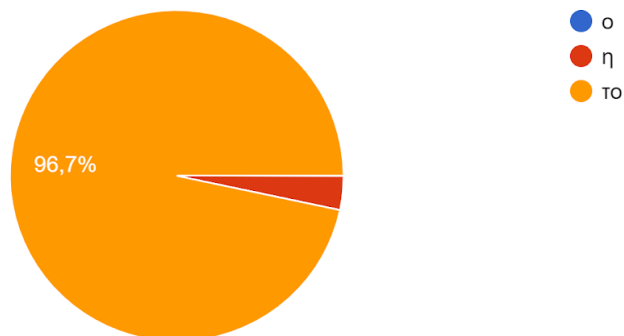
30 απαντήσεις

Σχήμα 81

πρόβλημα

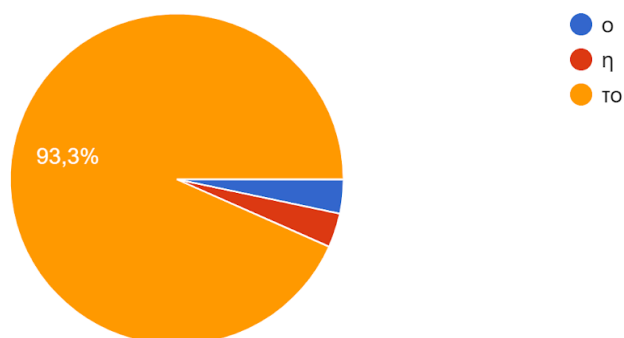
30 απαντήσεις

Σχήμα 82

δελφίνι

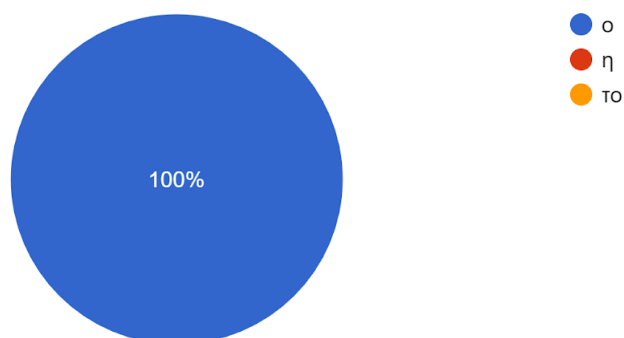
30 απαντήσεις

Σχήμα 83

θησαυρός

30 απαντήσεις

Σχήμα 84

5.3.3.3 Επίπεδο Β1

Στο παρόν επίπεδο ελληνομάθειας, οι μαθητές είναι σε θέση να αναγνωρίζουν με μεγαλύτερη ευκολία το γραμματικό και το φυσικό γένος των ουσιαστικών, τόσο σε σημασιολογικό όσο και σε μορφολογικό επίπεδο. Επίσης, καλούνται να εξοικειωθούν με τα θηλυκά ουσιαστικά σε-ος, με τις άκλιτες δάνειες λέξεις, τα διπλόκλιτα ουσιαστικά και τα ανώμαλα ουσιαστικά.

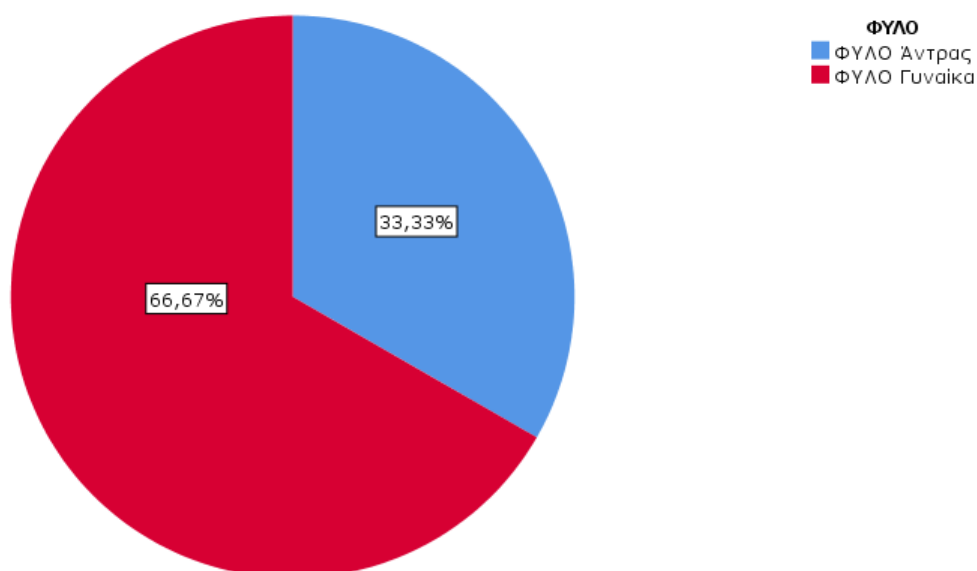
Προσωπικά στοιχεία

Στο επίπεδο αυτό συμμετείχαν συνολικά 18 άτομα(20%).

Φύλο διδασκομένων Β1

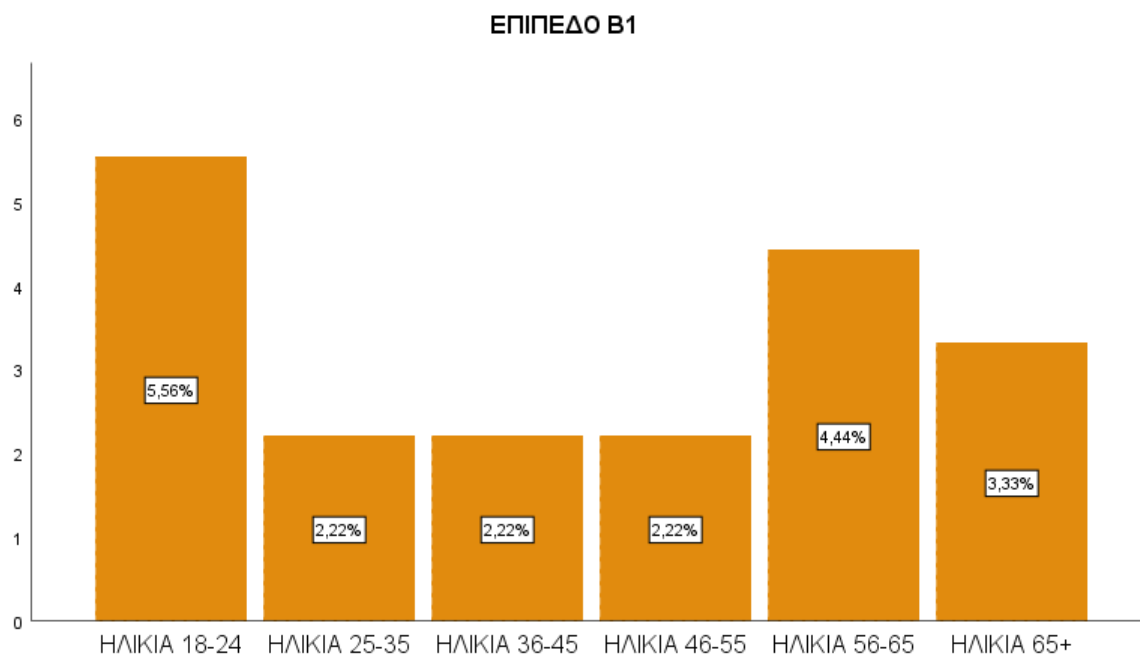
Από τους 18 μαθητές, οι 6 ήταν άντρες και οι 12 γυναίκες.

ΦΥΛΟ ΑΝΑ ΕΠΙΠΕΔΟ
ΕΠΙΠΕΔΟ Β1

Σχήμα 85

Ηλικίες διδασκομένων Β1

Σχήμα 86

Όπως μπορούμε να δούμε και παραπάνω, συμμετείχαν όλα τα γκρουπ ηλικιών. Περισσότεροι ήταν οι μαθητές των ηλικιών 18-24.Εν συνεχεία, στο επίπεδο Β1 υπήρξαν μαθητές των ηλικιών 56-65.Τέλος,τα γκρουπ 25-35,36-45 και 46-55 είχαν τα ίδια ποσοστά(2,22%).

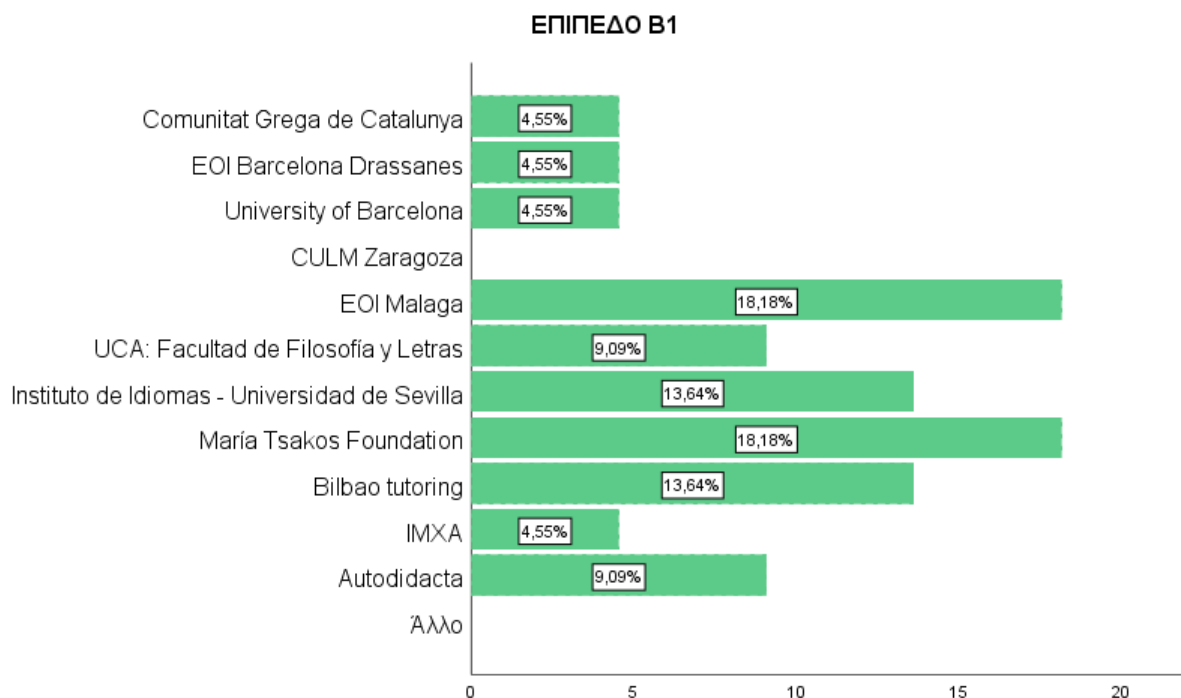
Μικρότερη ηλικία:19(1 Α και 1 Γ)

Μεγαλύτερη ηλικία:71(2 Γ)

Πίνακας 13

ΕΠΙΠΕΔΟ	Β1
ΣΥΝΟΛΟ	18
ΜΕΓΙΣΤΗ ΗΛΙΚΙΑ	71
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΗΛΙΚΙΑ	19

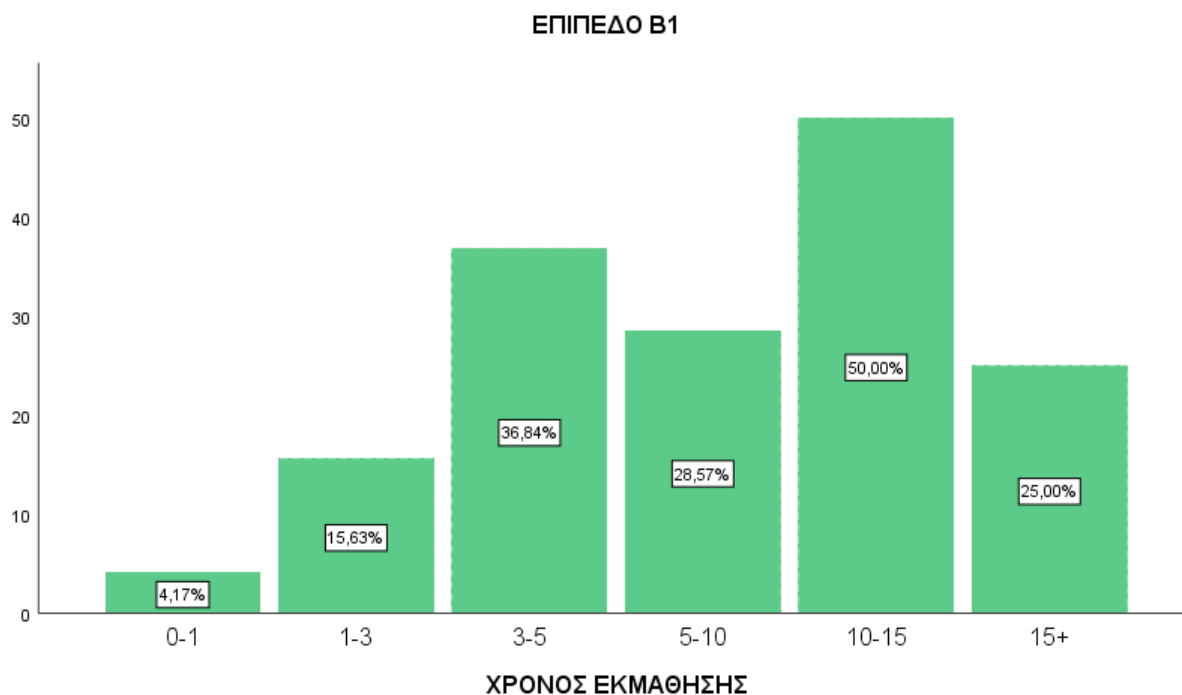
Σχολές/Κέντρα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας Β1

Σχήμα 87

Στο επίπεδο Β1, παρατηρείται ότι οι περισσότεροι/ες μαθητές/μαθήτριες παρακολουθούσαν μαθήματα ελληνικών στην Κρατική Σχολή της Μάλαγα και στο Ίδρυμα «Μαρία Τσάκος» με ποσοστό 18,18%.Ακολουθεί η Βίκυ Ρούσκα(13,64%), το Πανεπιστήμιο της Σεβίλλης(13,64%), το Πανεπιστήμιο Cádiz (9,09%), οι αυτοδίδακτοι(9,09) .Τέλος η Ελληνική Κοινότητα της Καταλονίας, η Κρατική Σχολή της Βαρκελώνης(Drassanes), το Πανεπιστήμιο της Βαρκελώνης και η Σχολή Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Γλωσσών(IMXA- το ανέφερε ένας μαθητής) έχουν το ίδιο ποσοστό (4,55%).

Χρόνος εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας Β1

Σχήμα 88

Παρατηρείται ότι οι περισσότεροι μαθητές/μαθήτριες παρακολουθούσαν μαθήματα ελληνικών για 10- 15 χρόνια(50%).Ακολουθούν οι διδασκόμενοι που διδάσκονταν τη γλώσσα για 3- 5 χρόνια(36,84%),5- 10 χρόνια(28,57%), 15+ χρόνια(25%), 1- 3 χρόνια(15,63%) και τέλος 0- 1 χρόνο (4,17%).

Μικρότερος χρόνος εκμάθησης:1 χρόνος(Γ)-Βίκυ Ρούσκα

Μεγαλύτερος χρόνος εκμάθησης:14 χρόνια(Γ)-Ίδρυμα «Μαρία Τσάκος»

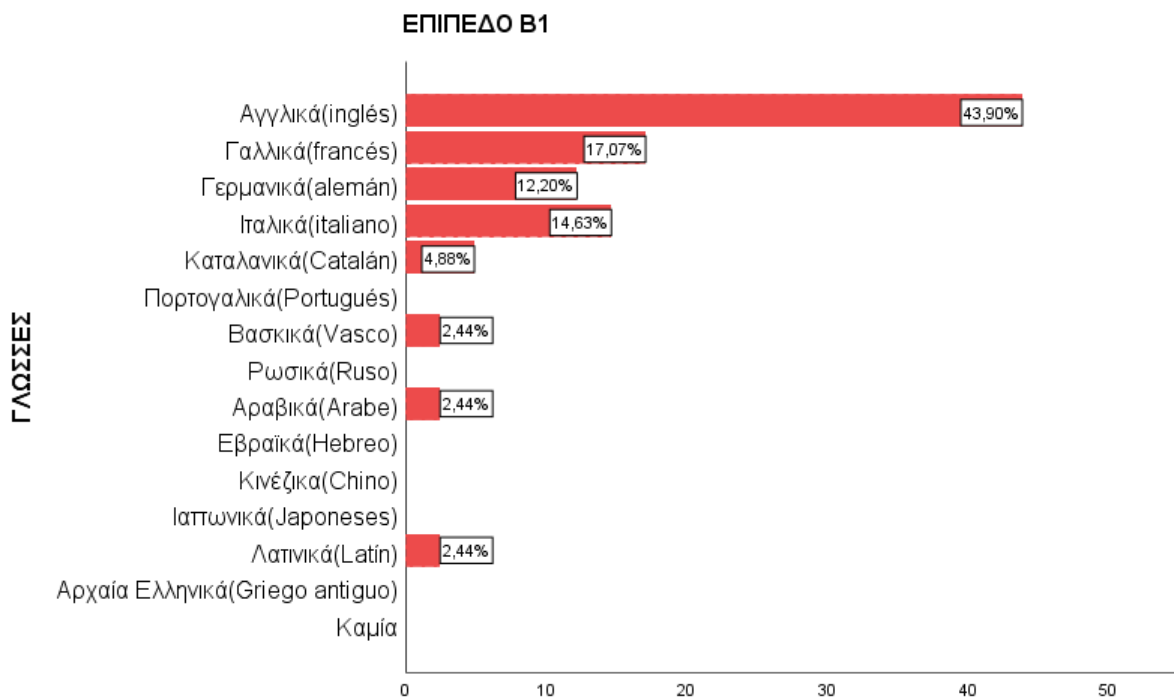
Απαντήσεις των διδασκομένων στην ερώτηση «Γιατί μαθαίνετε ελληνικά;».

Πίνακας 14

Απαντήσεις των διδασκομένων του επιπέδου ελληνομάθειας B1 στην ερώτηση: Γιατί μαθαίνετε ελληνικά;
1)Γιατί σπουδάζω αρχαία ελληνικά και τα νέα ελληνικά μου φαίνονται μια πολύ όμορφη γλώσσα.
2)Έχω φίλους στο Μεσολόγγι.
3)Πάντα ήθελα να μάθω ελληνικά. Δεν είχα ποτέ χρόνο να τα μελετήσω. Τώρα είμαι συνταξιούχος και μπορώ να μελετήσω την ελληνική γλώσσα. Για εμένα που είμαι καθηγήτρια της λογοτεχνίας είναι πάρα πολύ σημαντική γλώσσα
4)Γιατί αγαπώ την αρχαία Ελλάδα και τις ξένες γλώσσες.
5)Γιατί με ενδιαφέρει ο ελληνικός πολιτισμός. Άλλωστε τα ελληνικά και τα ισπανικά έχουν κοινές ρίζες με τα λατινικά.
6)Μου αρέσουν οι γλώσσες.
7) Γιατί μου αρέσει πολύ η Ελλάδα και η κουλτούρα της και ένας καλός τρόπος για να έρθω σε επαφή μαζί της είναι να μάθω τη γλώσσα.
8)Γιατί μου αρέσουν πάρα πολύ. Η Ελλάδα είναι καταπληκτική.
9)Σπουδάζω ελληνικά γιατί μου αρέσει η ελληνική κουλτούρα.
10) Γιατί ο σύντροφός μου είναι Έλληνας
11) Έζησα 9 μήνες στην Ελλάδα, διατηρώ Έλληνες φίλους και με βοηθάει η κουλτούρα και η γλώσσα τους
12)Γιατί είναι η πιο όμορφη γλώσσα του κόσμου. Γιατί μεγάλωσα με τις ιστορίες της αρχαιότητας(ο πατέρας μου είναι καθηγητής της αρχαίας ελληνικής γλώσσας).Και γιατί ήμουν με το πρόγραμμα Erasmus στην Αθήνα και έτσι είχα την ευκαιρία να εμβαθύνω στη γλώσσα.
13)Γιατί μου αρέσει.
14) Θέλω να μιλάω με τους γονείς του αγοριού μου.
15)Για μένα ήταν κάτι που έπρεπε να κάνω γιατί μου αρέσει πολύ.
16) Μου αρέσουν τα δημοτικά τραγούδια και ο ελληνικός πολιτισμός.
17)Μου αρέσει πολύ η Ελλάδα.
18) Είναι μία γλώσσα που μου αρέσει αρκετά και μπορώ να πω ότι ξεκίνησα να την μελετώ κατά τύχη. Και η αλήθεια είναι ότι δεν μετανιώνω καθόλου

Απαντήσεις διδασκομένων στις ερωτήσεις: «Γνωρίζετε άλλες γλώσσες εκτός της ισπανικής και της ελληνικής;» και «Ποιες γλώσσες γνωρίζετε;».

Όλοι απάντησαν ότι γνωρίζουν κι άλλες γλώσσες εκτός της μητρικής τους και της ελληνικής, εκτός από έναν.

Σχήμα 89

5.3.3.3.1 Αποτελέσματα ασκήσεων Επιπέδου Β1

Σε αυτό το επίπεδο συγκεντρώθηκαν 18 απαντήσεις. Η πρώτη άσκηση περιλάμβανε 27 κενά. Οι λέξεις για τις οποίες ζητήθηκε το γένος τους ανήκαν σε πρωτοτυπικές και μη πρωτοτυπικές τάξεις ουσιαστικών, με βάση τις γνώσεις που απαιτείται να έχουν οι μαθητές του επιπέδου Β1. Μάλιστα, στα ουδέτερα οι μαθητές συνάντησαν αρκετές φορές τα μη πρωτοτυπικά ουδέτερα σε -ος.

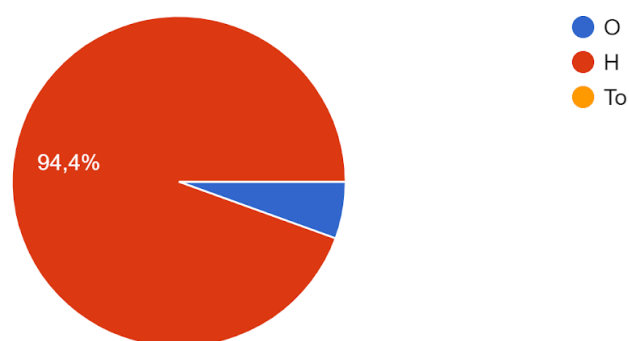
Οι πτώσεις που χρησιμοποιήθηκαν ήταν η ονομαστική και η αιτιατική. Επίσης, μερικά οριστικά άρθρα, για τα οποία ζητήθηκε από τους μαθητές να βρουν το γένος τους, ήταν εμπρόθετα. Τέλος, αναφορικά με τη συμφωνία του γένους, επικράτησε το άρθρο με ουσιαστικό (π.χ. τα πέδιλα), το άρθρο με επίθετο και ουσιαστικό (π.χ. τα χαμηλά σανδάλια) και το άρθρο με άκλιτα μέρη του λόγου(π.χ. τα πάνω). Παρακάτω, θα αναλυθούν τα λάθη που έγιναν σε κάθε κενό της άσκησης 1.

5.3.3.3.1.1 Αποτελέσματα/Λάθη άσκησης 1 Κενό 1(Η ιστορία)

Η συγκεκριμένη ονοματική φράση ήταν και ο τίτλος του κειμένου. Σημειώθηκε μόνο 1 λάθος(5,6%).Ο μαθητής(A,68 χρονών) διδασκόταν την ελληνική γλώσσα για 8 χρόνια. Η συγκεκριμένη λέξη ανήκει σε μια κλιτική τάξη που διδάσκεται στο επίπεδο A1(θηλυκά σε -α). Ο μαθητής διάλεξε το αρσενικό γένος. Πιθανότατα , συνέδεσε την λέξη με τα αρσενικά ουσιαστικά σε -ας(στην αιτιατική -α).

Κενό 1

18 απαντήσεις

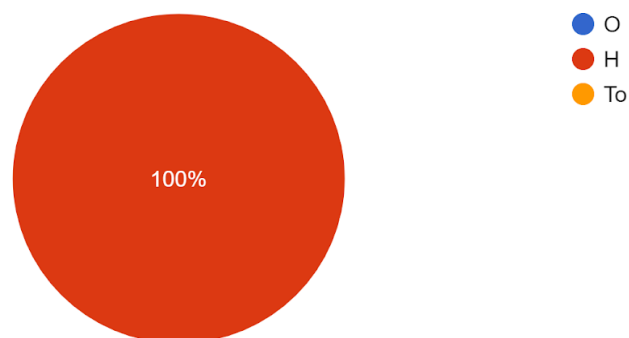
Σχήμα 90

Κενό 2(Η ιστορία)

Εδώ συναντάμε την ίδια λέξη. Όλοι οι μαθητές επέλεξαν το σωστό γραμματικό γένος.

Κενό 2

18 απαντήσεις

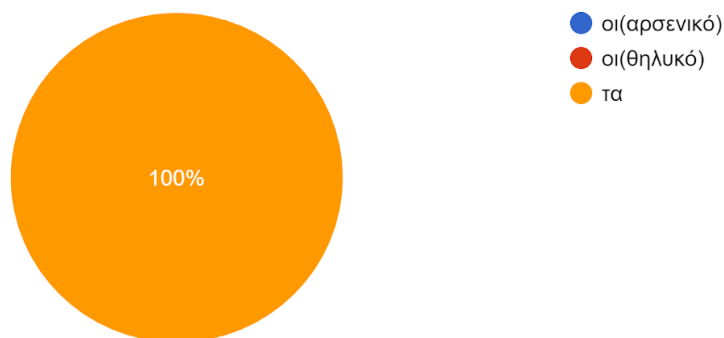
Σχήμα 91

Κενό 3(τα βήματα)

Σε αυτό το κενό, όλοι οι μαθητές απάντησαν σωστά, καθώς είναι εξοικειωμένοι με τα ουδέτερα ανισοσύλλαβα ουσιαστικά σε -α(βήμα-βήματα).

Κενό 3

18 απαντήσεις

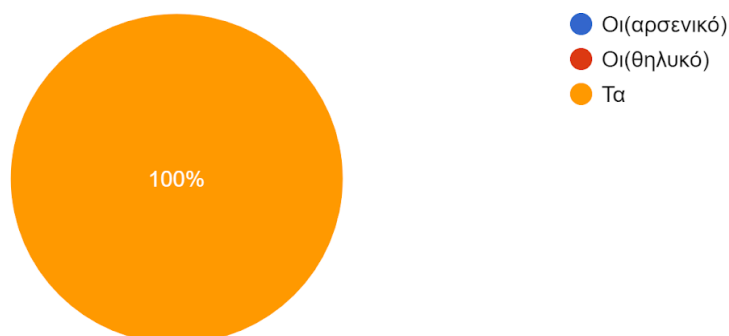
Σχήμα 92

Κενό 4(Τα παπούτσια)

Άλλο ένα ουδέτερο ουσιαστικό που απαντήθηκε σωστά από όλους. Με αυτό τον τρόπο, καταλαβαίνουμε ότι οι μαθητές έχουν κατανοήσει και κατακτήσει πλήρως το ουδέτερο γένος.

Κενό 4

18 απαντήσεις

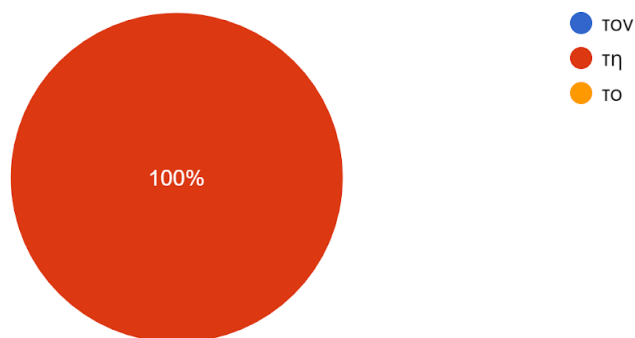
Σχήμα 93

Κενό 5(τη δική τους)

Όπως μπορούμε να δούμε και στο παρακάτω σχήμα, όλοι οι μαθητές απάντησαν σωστά και σε αυτό το κενό.

Κενό 5

18 απαντήσεις

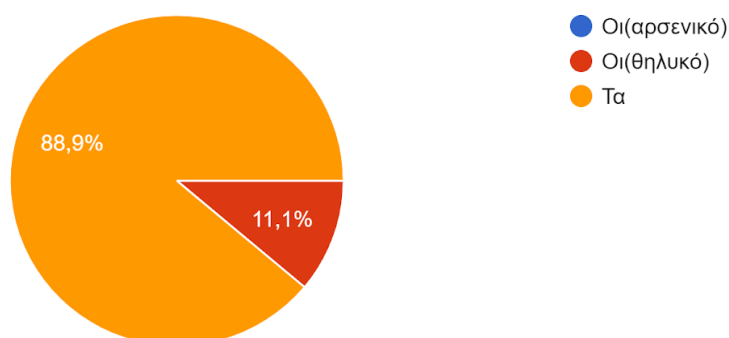
Σχήμα 94

Κενό 6(Τα χαμηλά σανδάλια)

Εδώ παρατηρήθηκαν 2 λάθη(11,1%), με την επιλογή του θηλυκού γένους. Πιθανότατα, οι 2 μαθητές(1 Α 60 χρονών και 1 Γ 22 χρονών) να μην κατανόησαν τη σημασία και το γραμματικό γένος της λέξης. Έτσι, βλέποντας την κατάληξη -α, θεώρησαν ότι η λέξη είναι θηλυκού γένους, αν και ανήκει στον πληθυντικό αριθμό.

Κενό 6

18 απαντήσεις

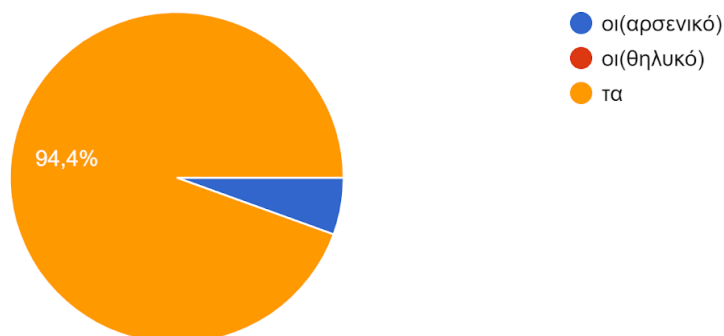
Σχήμα 95

Κενό 7(τα πέδιλα)

Σε αυτή τη λέξη παρατηρήθηκε 1 λάθος από τη μαθήτριά(Γ,22 χρονών),που είχε κάνει λάθος και στο προηγούμενο κενό(6).Ωστόσο, εδώ επέλεξε το αρσενικό γένος.

Κενό 7

18 απαντήσεις

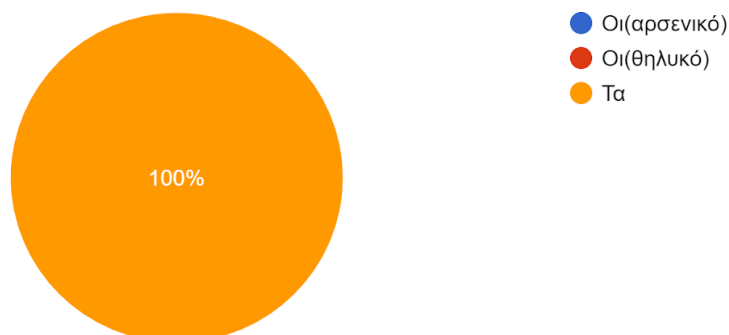
Σχήμα 96

Κενό 8(Τα παπούτσια)

Η λέξη απαντήθηκε σωστά από όλους τους συμμετέχοντες, όπως και στο κενό 4.

Κενό 8

18 απαντήσεις

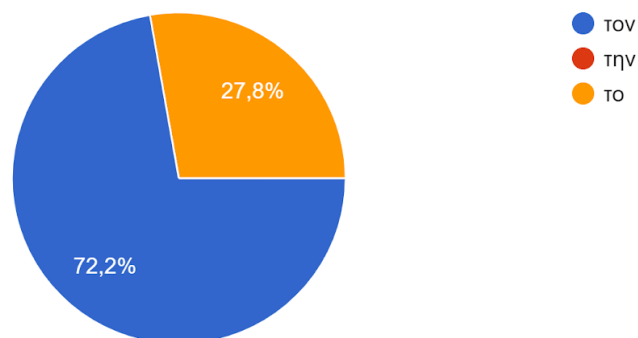
Σχήμα 97

Κενό 9(τον πολιτισμό)

Το γραμματικό γένος αυτής της λέξης, επιλέχθηκε λανθασμένα από 5 μαθητές(27,8%).Υποθέτουμε ότι η πτώση(αιτιατική) δυσκόλεψε τους μαθητές(2 Α 23 και 30 χρονών και 3 Γ 22,42 και 50 χρονών),οι οποίοι θεώρησαν ότι η λέξη είναι ουδετέρου γένους(γιατί λήγει σε -ο).Επίσης, μπορεί να μπερδεύτηκαν με το γεγονός ότι στο κείμενο προηγούνταν μια λέξη ουδετέρου γένους(στοιχείο).

Κενό 9

18 απαντήσεις

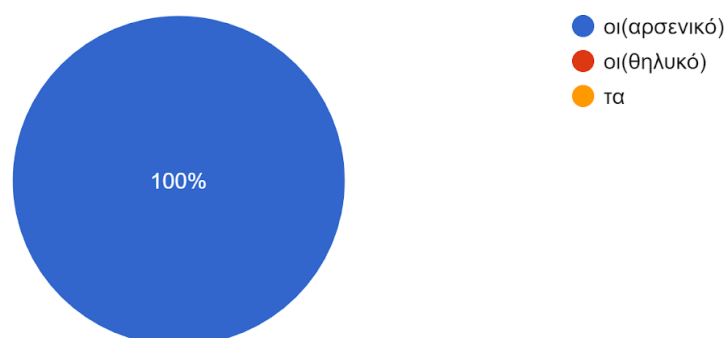
Σχήμα 98

Κενό 10 (οι άνθρωποι)

Όπως βλέπουμε και στο παρακάτω σχήμα, όλοι οι διδασκόμενοι απάντησαν σωστά, καθώς πρόκειται για ένα ουσιαστικό που βλέπουν συχνά και το έχουν διδαχθεί από το επίπεδο Α1.

Κενό 10

18 απαντήσεις

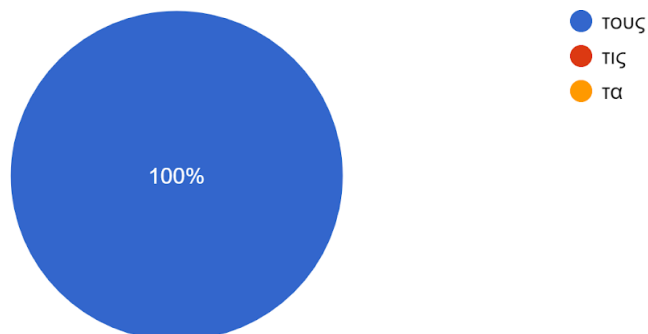
Σχήμα 99

Κενό 11(τους αστραγάλους)

Εδώ όλοι απάντησαν σωστά, παρόλο που πρόκειται για μια λέξη που δεν συναντούν συχνά.

Κενό 11

18 απαντήσεις

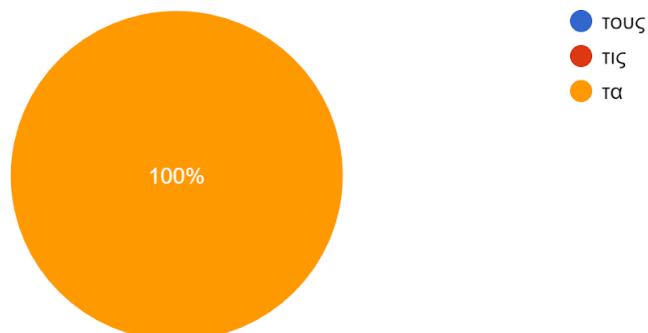
Σχήμα 100

Κενό 12(τα πόδια)

Η λέξη απαντήθηκε σωστά από όλους, καθώς δεν παρουσιάζει κάποια δυσκολία για τους μαθητές,

Κενό 12

18 απαντήσεις

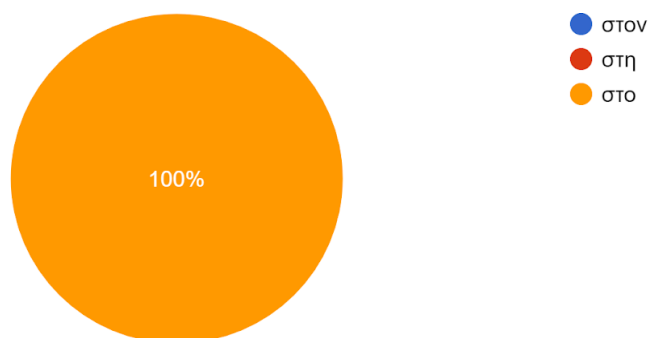
Σχήμα 101

Κενό 13(στο σπίτι)

Η συγκεκριμένη πρωτοτυπική(σε -ι) και συχνή λέξη, απαντήθηκε σωστά από όλους τους συμμετέχοντες. Μάλιστα, στην μητρική τους γλώσσα, η λέξη ανήκει στο θηλυκό γένος(la casa).Παρόλα αυτά, παρατηρούμε ότι επιλέχθηκε σωστά το ουδέτερο γένος.

Κενό 13

18 απαντήσεις

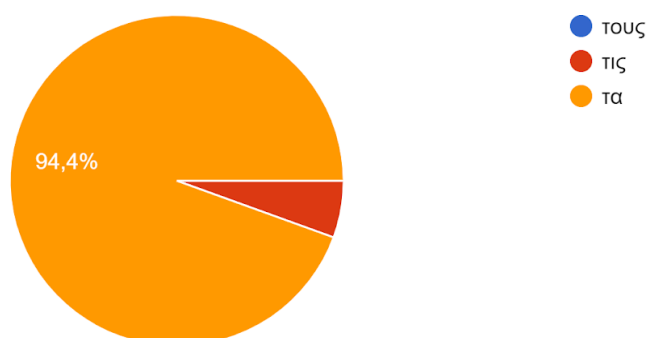
Σχήμα 102

Κενό 14(τα γόνατα)

Στην παρούσα ονομαστική φράση, 1(5,6%) μαθητής(Α,68 χρονών) επέλεξε το θηλυκό γένος. Πιθανότατα επηρεάστηκε σε φωνολογικό επίπεδο από την κατάληξη του ονόματος (η κατάληξη -α συνδέεται με την πρωτοτυπική τάξη των θηλυκών σε -α).

Κενό 14

18 απαντήσεις

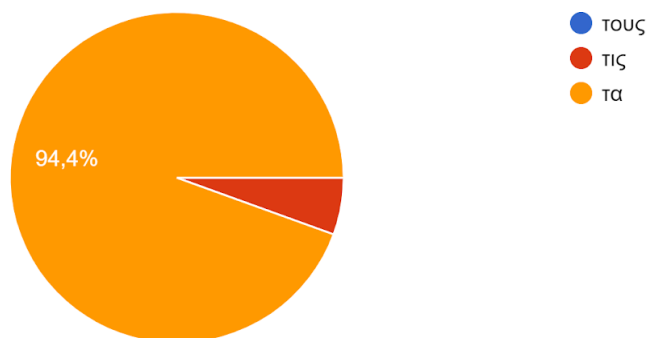
Σχήμα 103

Κενό 15(τα σανδάλια)

Εδώ επιλέχθηκε 1 λάθος απάντηση(5,6%) με την επιλογή του θηλυκού γένους. Ο μαθητής(A,60 χρονών) πιθανότατα βασίστηκε σε φωνολογικά δεδομένα, που δείχνουν ότι τα ουσιαστικά σε -α είναι, συνήθως, θηλυκά(παρόλο που η λέξη είναι πληθυντικού αριθμού).

Κενό 15

18 απαντήσεις

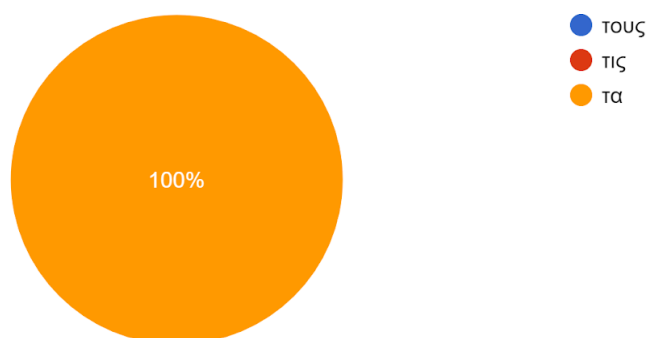
Σχήμα 104

Κενό 16(τα δάχτυλα)

Όλοι οι συμμετέχοντες επέλεξαν το σωστό ουδέτερο γένος,

Κενό 16

18 απαντήσεις

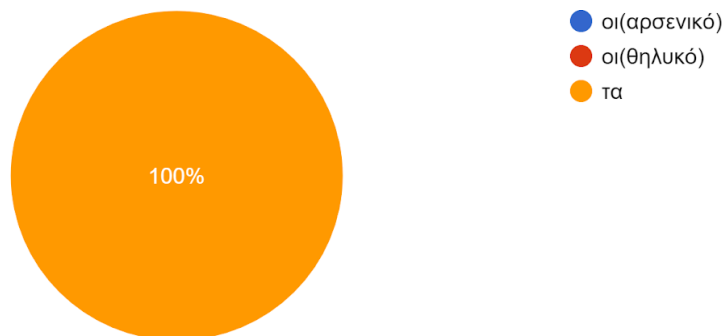
Σχήμα 105

Κενό 17(τα παπούτσια)

Όλοι επέλεξαν το σωστό γένος, όπως ακριβώς και στα κενά 4 και 8. Να σημειωθεί ότι στη μητρική τους γλώσσα, η λέξη είναι αρσενικού γένους(los zapatos).

Κενό 17

18 απαντήσεις

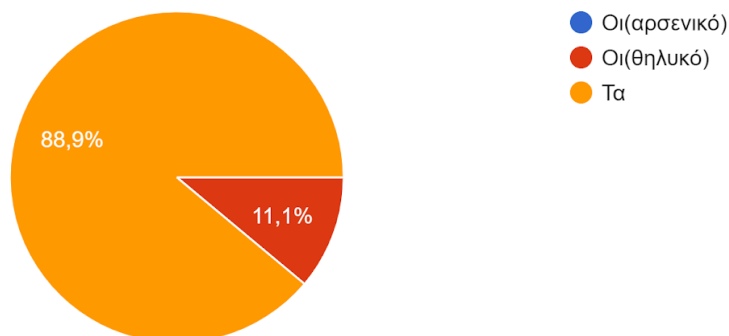
Σχήμα 106

Κενό 18(Τα σανδάλια)

Εδώ παρατηρήθηκαν 2 λάθη(11,1%),Μάλιστα, το 1 λάθος προέρχεται από τους μαθητές(Α 60 χρονών και Γ 22 χρονών) που έκαναν λάθος και στο κενό 6(χαμηλά σανδάλια) με την επιλογή του θηλυκού γένους. Είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι ο μαθητής που είχε κάνει λάθος στο κενό 15(ίδια λέξη),εδώ επέλεξε το σωστό γένος. Ίσως, βοήθησε το γεγονός ότι τώρα η λέξη ήταν τοποθετημένη στην αρχή της πρότασης (σε σχέση με το κενό 14 που η λέξη βρισκόταν στη μέση της πρότασης) και βοήθησε τον μαθητή στην επιλογή του σωστού γραμματικού γένους.

Κενό 18

18 απαντήσεις

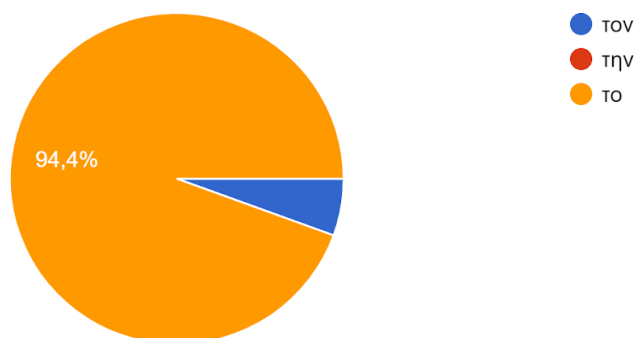
Σχήμα 107

Κενό 19(το γόνατο)

Την λέξη αυτή την είχαμε συναντήσει στο κενό 14, αλλά στον πληθυντικό αριθμό και είχε σημειωθεί 1 λανθασμένη απάντηση. Εδώ έχουμε άλλη 1 λανθασμένη απάντηση, αλλά από διαφορετικό μαθητή(Γ, 19 χρονών), που διάλεξε το αρσενικό γένος. Η μαθήτριά, ίσως μπερδεύτηκε από τον διαφορετικό αριθμό, με αποτέλεσμα να επιλέξει λανθασμένη απάντηση. Το ίδιο ισχύει και για τον μαθητή που έκανε λάθος στο κενό 14, ο οποίος σε αυτό το κενό επέλεξε το σωστό γένος.

Κενό 19

18 απαντήσεις

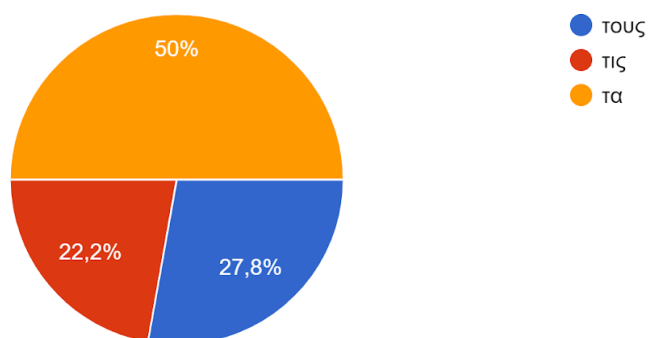
Σχήμα 108

Κενό 20(τα πάνω)

Αυτός ο ασυνήθιστος συνδυασμός άρθρου και πρόθεσης(άκλιτη λέξη) δυσκόλεψε δικαιολογημένα τους μαθητές, οι οποίοι διάλεξαν και τα 3 γένη. Έτσι, 4 (22,2%) μαθητές (3 Α 19 60 και 68 χρονών και 1 Γ 42 χρονών) διάλεξαν το θηλυκό γένος και 5 (27,8%) μαθητές (όλες Γ 22, 22, 28, 61 και 62 χρονών) διάλεξαν το αρσενικό γένος.

Κενό 20

18 απαντήσεις

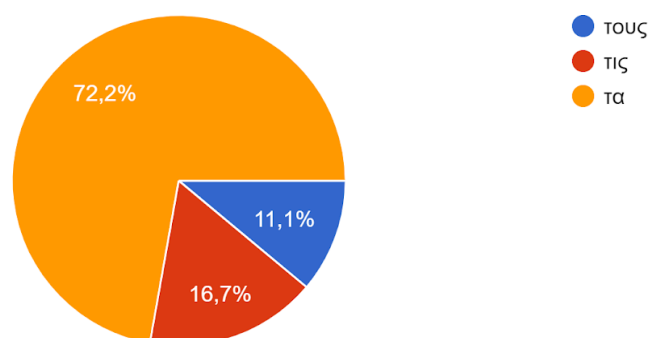
Σχήμα 109

Κενό 21(τα 5 εκατοστά)

Στο συγκεκριμένο κενό παρατηρούμε έναν ακόμα ιδιαίτερο συνδυασμό λέξεων (άρθρο και αριθμός) που μπέρδεψε τους μαθητές της ελληνικής ως ξένης γλώσσας. Έτσι, 3(16,7%) μαθητές(όλες Γ 19,22 και 28 χρονών) διάλεξαν το θηλυκό γένος και 2(11,1%) μαθητές(1 Α 68 χρονών και 1 Γ 61 χρονών) το αρσενικό γένος. Αξίζει να τονιστεί ότι η επιλογή του θηλυκού γένους έγινε μόνο από γυναίκες και αυτό προκαλεί ενδιαφέρον σχετικά με το αν το φύλο επηρεάζει την επιλογή του γραμματικού γένους.

Κενό 21

18 απαντήσεις

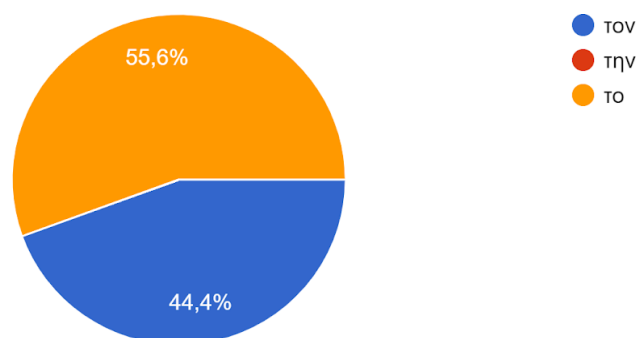
Σχήμα 110

Κενό 22(το ύψος)

Η λέξη αυτή ανήκει στη μη πρωτοτυπική τάξη των ουδετέρων ονομάτων σε -ος. Ωστόσο 8(44,4%) μαθητές(2 Α 60 και 68 χρονών και 6 Γ 19,22,28,41,42 και 61 χρονών) θεώρησαν ότι το ουσιαστικό ανήκει στην πρωτοτυπική τάξη των αρσενικών σε -ος.

Κενό 22

18 απαντήσεις

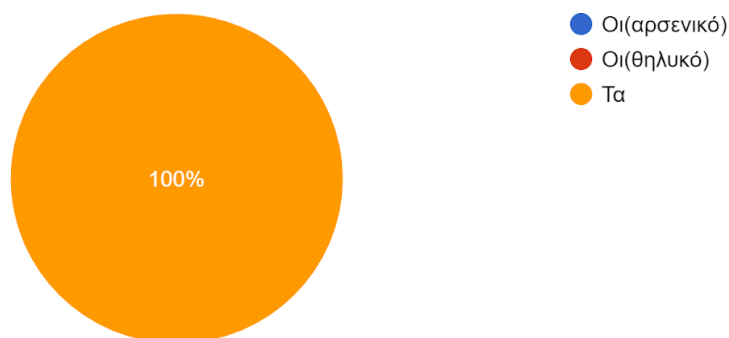
Σχήμα 111

Κενό 23(Τα παπούτσια)

Σε αυτή τη λέξη όλοι οι διδασκόμενοι απάντησαν σωστά, όπως και στα κενά 4,8 και 17.

Κενό 23

18 απαντήσεις

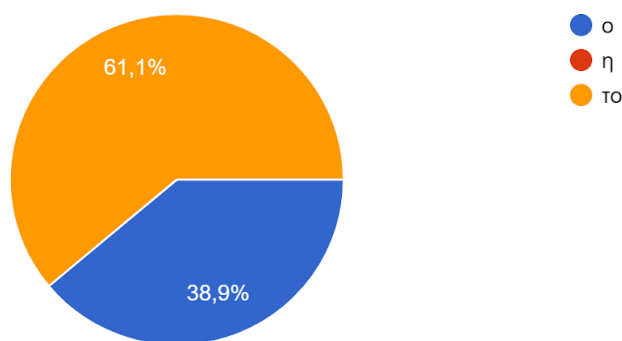
Σχήμα 112

Κενό 24(το ύψος)

Στο κενό αυτό, συγκεντρώσαμε 7 λανθασμένες απαντήσεις. Παρατηρήθηκε ότι οι μαθητές που έκαναν λάθος στο κενό 22 έκαναν λάθος και εδώ. Η διαφορά είναι ότι μία μαθήτρια(Γ,41 χρονών) επέλεξε το σωστό γένος τόσο εδώ, όσο και στο επόμενο κενό(πάχος).

Κενό 24

18 απαντήσεις

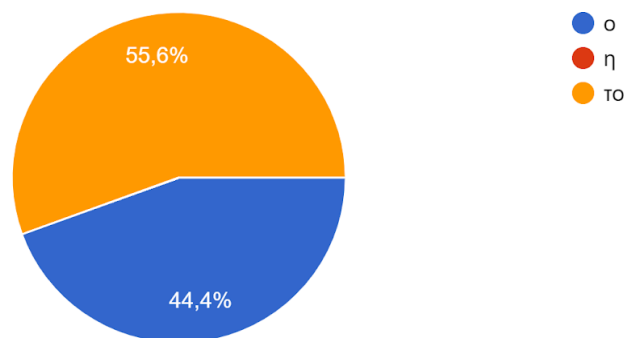
Σχήμα 113

Κενό 25(το πάχος)

Σε αυτή τη λέξη παρατηρήθηκε το ίδιο με το κενό 24. Η διαφορά είναι ότι τα λάθη εδώ είναι περισσότερα (8-44,4%). Έτσι, οι μαθητές που έκαναν λάθος στο προηγούμενο κενό, επανέλαβαν το λάθος κι εδώ. Στους μαθητές που αναφέρθηκαν προστίθεται και άλλη 1 μαθήτρια (Γ, 50 χρονών) που διδασκόταν την ελληνική γλώσσα πάνω από 10 χρόνια.

Κενό 25

18 απαντήσεις

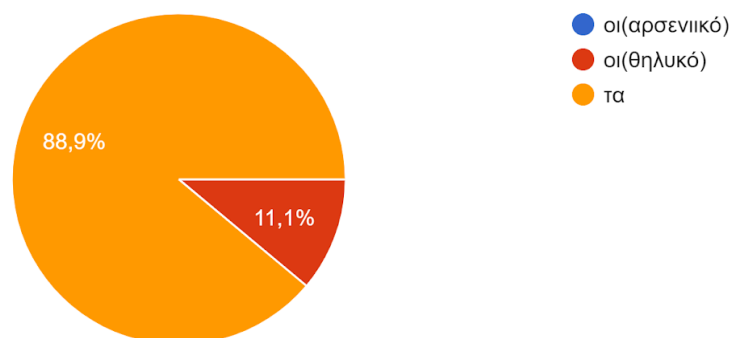
Σχήμα 114

Κενό 26(τα μπουτάκια)

Εδώ σημειώθηκαν 2 λανθασμένες απαντήσεις (11,1%), με την επιλογή του θηλυκού γένους. Οι μαθητές (2 Γ19 και 61 χρονών), ίσως στηρίχτηκαν σε φωνολογικά δεδομένα (θηλυκά σε -α) και επέλεξαν το συγκεκριμένο γένος. Επίσης, για άλλη μια φορά παρατηρήθηκε ταύτιση φύλου- γραμματικού γένους, δηλαδή μόνο γυναίκες επέλεξαν το θηλυκό γένος (τονίζεται η σχέση φύλου- γραμματικού γένους).

Κενό 26

18 απαντήσεις

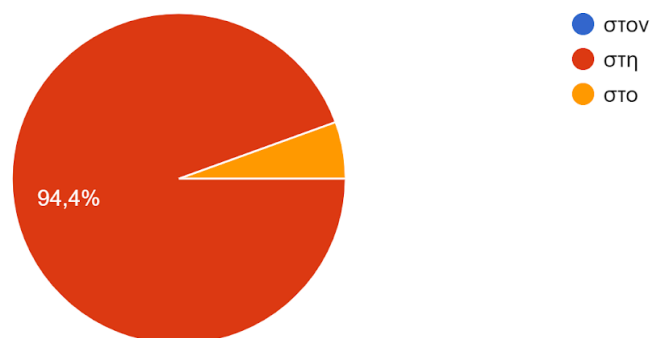
Σχήμα 115

Κενό 27(στη ζωή)

Η λέξη ανήκει στα πρωτοτυπικά θηλυκά σε -η. Παρόλα αυτά, σημειώθηκε 1 λανθασμένη απάντηση(5,6%).Ο μαθητής(Α,68 χρονών) διάλεξε το ουδέτερο γένος αν και διδασκόταν την ελληνική γλώσσα για 8 χρόνια.

Κενό 27

18 απαντήσεις

Σχήμα 116

5.3.3.3.1.2 Συμπεράσματα άσκησης 1

Οι μαθητές του συγκεκριμένου επιπέδου, δεν συνάντησαν σημαντικές δυσκολίες. Τα κενά στα οποία εντοπίστηκαν τα περισσότερα λάθη ήταν τα ουδέτερα σε - ος(22, 24, 25) ,στα οποία επιλέχθηκε το αρσενικό γένος εξαιτίας του κλιτικού επιθήματος που είναι δείκτης αρσενικότητας (Αναστασιάδη -Συμεωνίδη & Χειλά - Μαρκοπούλου,2003).Επιπλέον τα κενά 20 και 21, μπέρδεψαν αρκετά τους συμμετέχοντες, λόγω του ιδιαίτερου συνδυασμού των λέξεων. Τέλος, τα κενά 2, 3, 4, 5, 8, 10 ,11 ,12, 13,16, 17 και 23 απαντήθηκαν σωστά από όλους τους μαθητές/μαθήτριες.

5.3.3.3.1.3 Αποτελέσματα/Συμπεράσματα άσκησης 2

Η άσκηση αυτή αποτελούνταν από 15 λέξεις, στις οποίες ζητήθηκε από τους μαθητές να επιλέξουν το σωστό γένος. Οι λέξεις που επιλέχθηκαν βασιζόνταν στις κατηγορίες των ουσιαστικών που πρέπει να γνωρίζει ένας μαθητής επιπέδου B2(πρωτοτυπικές ή μη πρωτοτυπικές).

Οι λέξεις, στις οποίες σημειώθηκαν τα περισσότερα λάθη ήταν τα εξής:

- ❖ μέρος(7 λάθη-38,9%)
- ❖ νους(4 λάθη-22,2%)
- ❖ κούραση(3 λάθη-16,7%)
- ❖ πείνα(3 λάθη-16,7%)

Άλλη μια λέξη που μας προκάλεσε εντύπωση ήταν η λέξη «συγγενής». Αναλυτικότερα, επειδή οι μαθητές δεν είχαν την επιλογή των δύο γενών, οδηγήθηκαν στην επιλογή του αρσενικού γένους(15-83,3%) και του θηλυκού γένους(3-16,7%).Τέλος, κανένας δεν επέλεξε το ουδέτερο γένος.

Η κατάρτηση του ουδέτερου γένους της Ελληνικής γλώσσας ως ξένης από ισπανόφωνους μαθητές

Επιπλέον, οι λέξεις που απαντήθηκαν σωστά από όλους ήταν οι εξής:

- ❖ αγάπη
- ❖ φως
- ❖ παππούς
- ❖ ελευθερία
- ❖ σουσάμι
- ❖ πόνος

Οι υπόλοιπες λέξεις είχαν από 1 λάθος(5,6%)

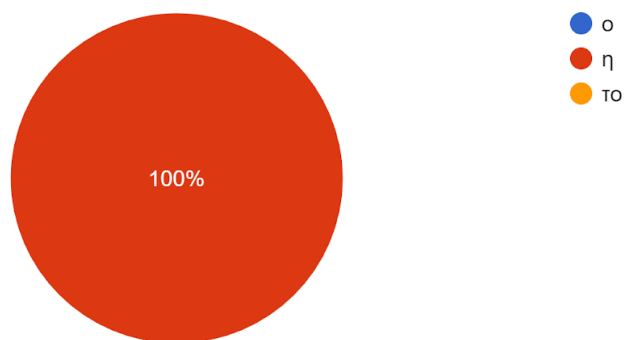
- ❖ το πρίζα
- ❖ το εγωισμός
- ❖ η φταιξιμο
- ❖ ο ασανσέρ

Από τα παραπάνω αποτελέσματα συμπεραίνουμε ότι πολλοί μαθητές δεν ήταν εξοικειωμένοι με τα ουδέτερα σε -ος και αυτό αποδεικνύεται από το μεγάλο ποσοστό των λαθών, που υπερέιχε συγκριτικά με αυτό άλλων κατηγοριών λέξεων.

5.3.3.3.1.4 Διαγράμματα άσκησης 2 επιπέδου B1

αγάπη

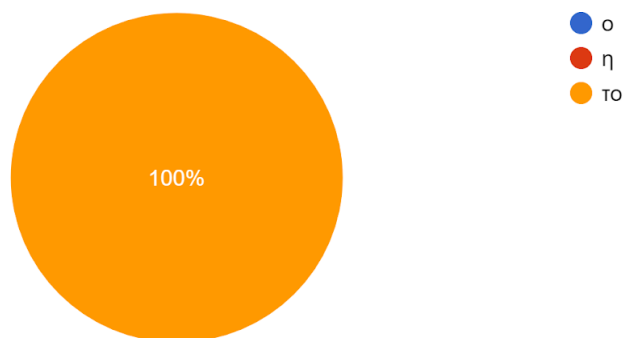
18 απαντήσεις

Σχήμα 117

φως

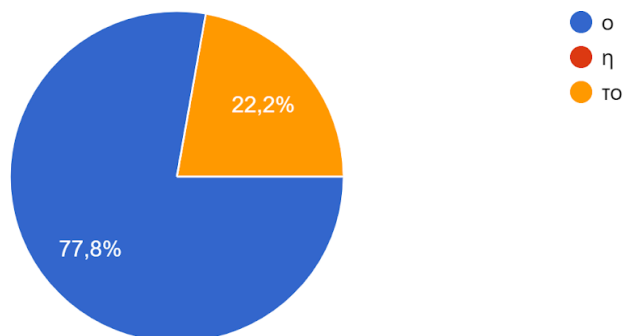
18 απαντήσεις

Σχήμα 118

VOUS

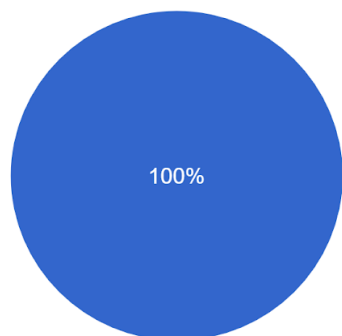
18 απαντήσεις

Σχήμα 119

παππούς

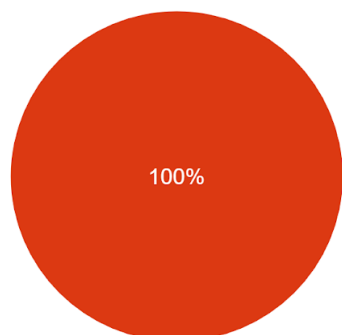
18 απαντήσεις

Σχήμα 120

ελευθερία

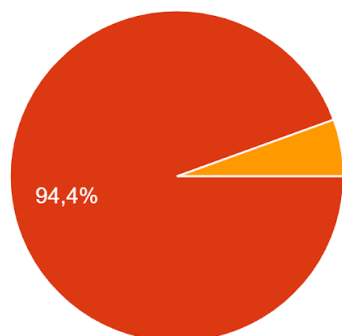
18 απαντήσεις

Σχήμα 121

πρίζα

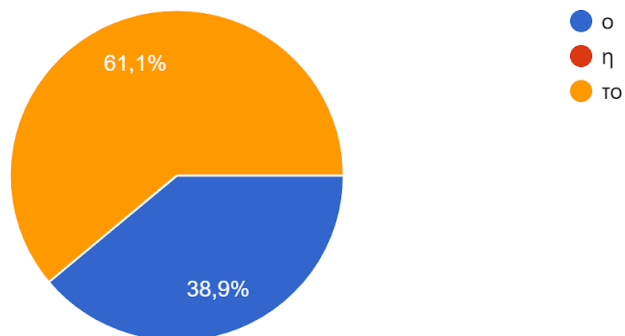
18 απαντήσεις

Σχήμα 122

μέρος

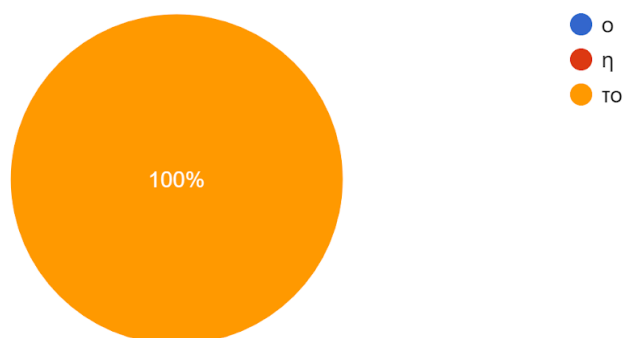
18 απαντήσεις

Σχήμα 123

σουσάμι

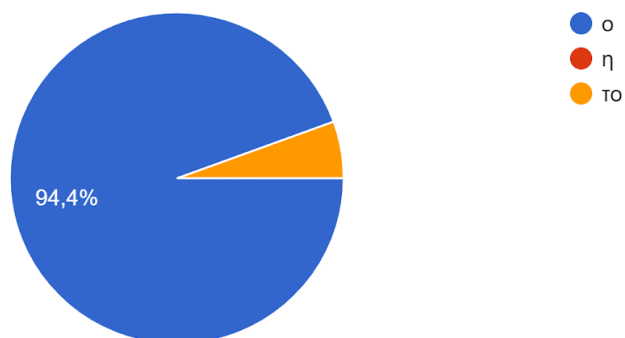
18 απαντήσεις

Σχήμα 124

εγωισμός

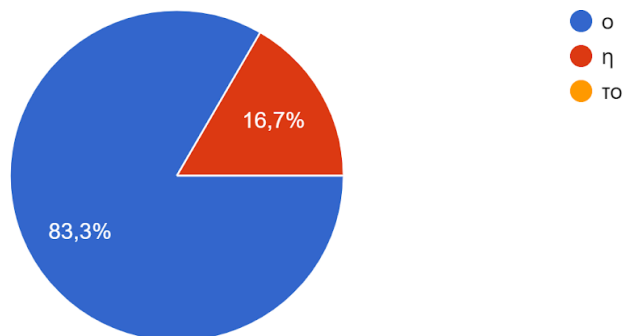
18 απαντήσεις

Σχήμα 125

συγγενής

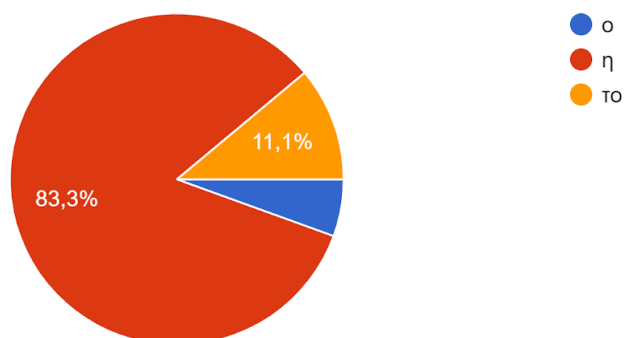
18 απαντήσεις

Σχήμα 126

κούραση

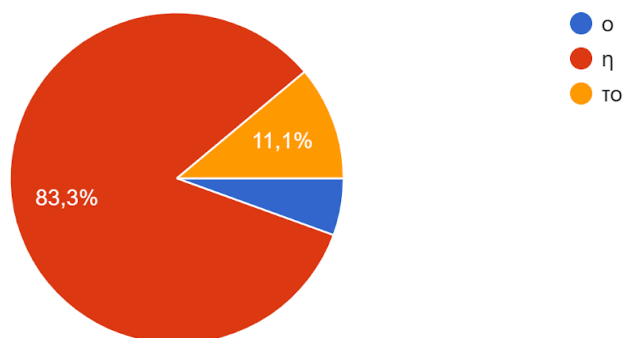
18 απαντήσεις

Σχήμα 127

πείνα

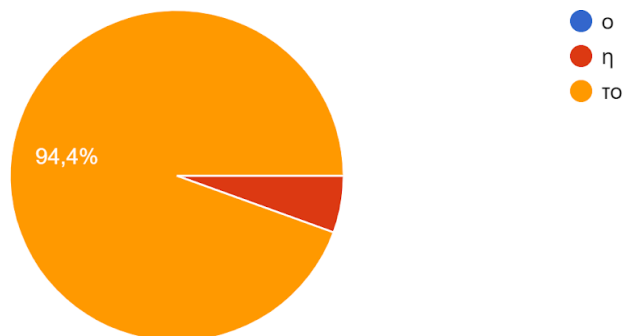
18 απαντήσεις

Σχήμα 128

φταίξιμο

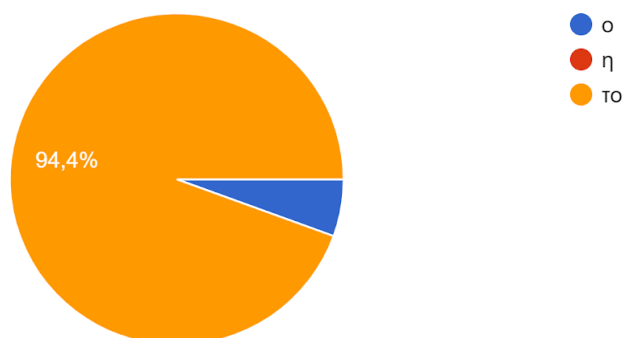
18 απαντήσεις

Σχήμα 129

ασανσέρ

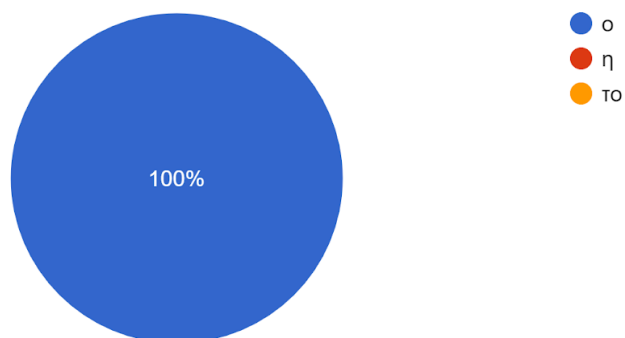
18 απαντήσεις

Σχήμα 130

πόνος

18 απαντήσεις

Σχήμα 131

5.3.3.4 Επίπεδο B2

Σε αυτό το επίπεδο οι μαθητές έχουν μια καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας και είναι αρκετά εξοικειωμένοι με το γραμματικό και φυσικό γένος της ελληνικής γλώσσας. Επίσης, το ουδέτερο γένος δεν τους δυσκολεύει τόσο πολύ, καθώς έχουν ήδη κατακτήσει τους βασικούς μορφολογικούς κανόνες, που συνδέονται με αυτό. Τώρα καλούνται να μάθουν τα ισοσύλλαβα αρσενικά σε -έας, πολλά διπλόκλιτα, τα ανισοσύλλαβα σε -μο, σε -ω και τα μη πρωτοτυπικά σε -ος. Επίσης, έρχονται σε επαφή με τα κλιτά ουσιαστικά και τις δάνειες λέξεις του συγκεκριμένου γένους. Τέλος, καλούνται να εξοικειωθούν με πολλά ουδέτερα ουσιαστικά που σχηματίζουν μόνο πληθυντικό αριθμό .

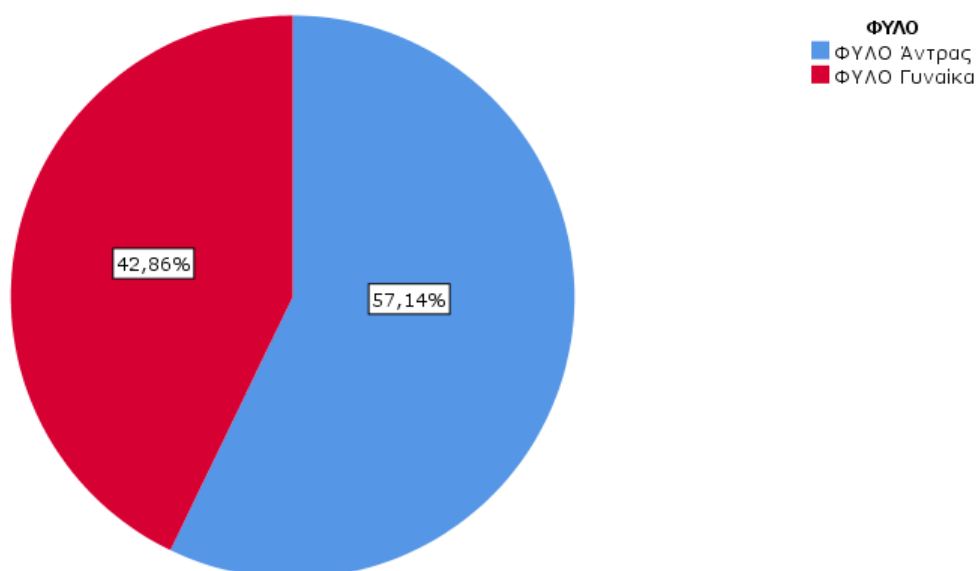
Προσωπικά στοιχεία

Στο επίπεδο αυτό συμμετείχαν συνολικά 14 άτομα(15,6%).

Φύλο διδασκομένων B2

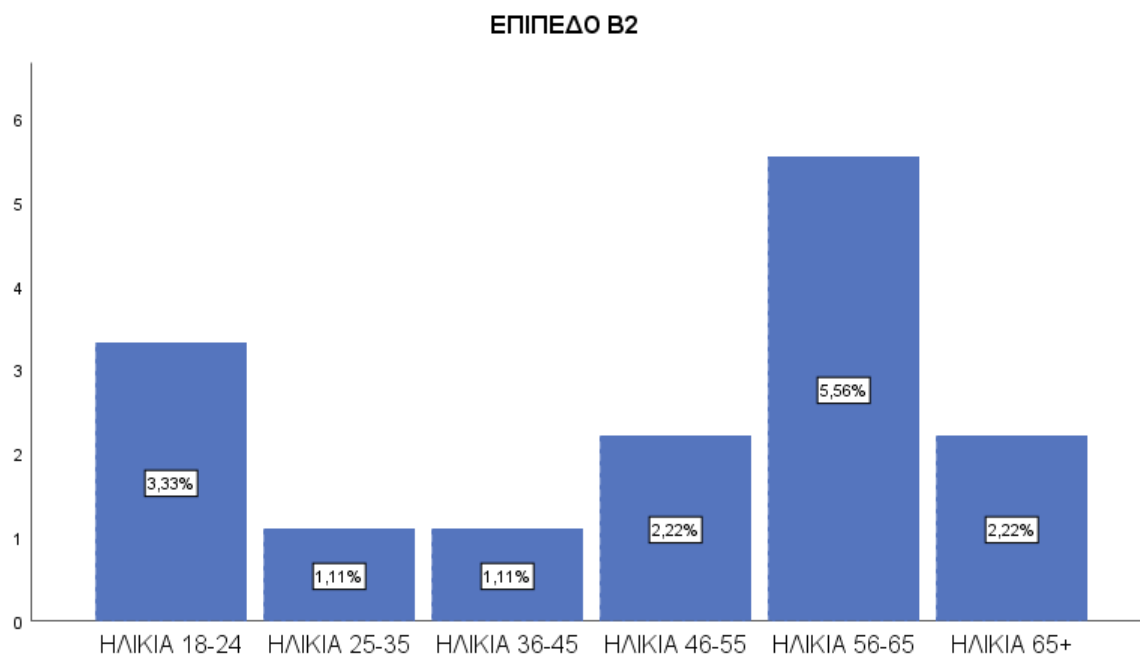
Από τους 14 μαθητές οι 8 ήταν άντρες και οι 6 γυναίκες.

ΦΥΛΟ ΑΝΑ ΕΠΙΠΕΔΟ
ΕΠΙΠΕΔΟ B2

Σχήμα 132

Ηλικίες διδασκομένων Β2

Σχήμα 133

Στο επίπεδο αυτό συμμετείχαν μαθητές/μαθήτριες από όλα τα ηλικιακά γκρουπ. Έτσι, πρώτο σε ποσοστό είναι το ηλικιακό γκρουπ 56- 65(5,56%) και ακολουθούν οι ηλικίες 18- 24(3,33%), 46- 55(2,22%), 65+(2,22%),25- 35(1,11%) και 36- 55(1,11%).

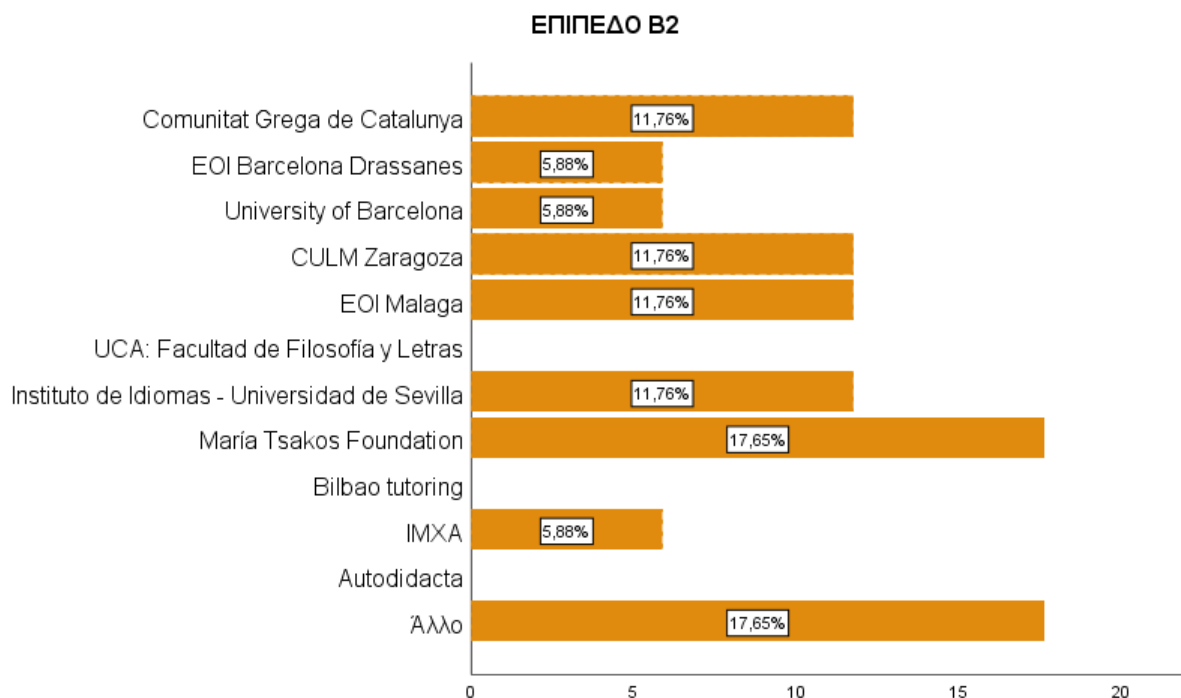
Μικρότερη ηλικία:21(Α)

Μεγαλύτερη ηλικία:66(Γ)

Πίνακας 15

ΕΠΙΠΕΔΟ	B2
ΣΥΝΟΛΟ	14
ΜΕΓΙΣΤΗ ΗΛΙΚΙΑ	21
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΗΛΙΚΙΑ	67

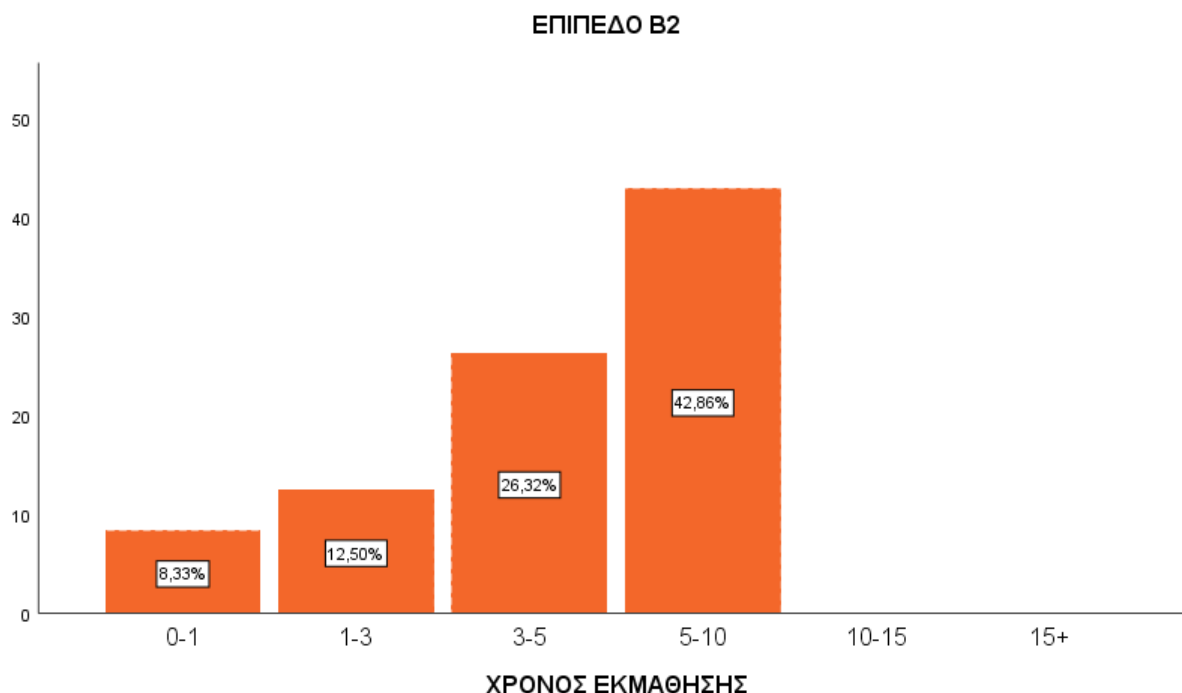
Σχολές/Κέντρα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας B2

Σχήμα 134

Στο επίπεδο B2, παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι μαθητές/μαθήτριες παρακολουθούσαν μαθήματα ελληνικών στο Ίδρυμα «Μαρία Τσάκος» με ποσοστό 17,65%.Ακολουθούν η Ελληνική Κοινότητα της Καταλονίας(Βαρκελώνη),το Πανεπιστήμιο Zaragoza,η Κρατική Σχολή της Μάλαγα και το Πανεπιστήμιο της Σεβίλλης με ίδιο ποσοστό(11,76%).Στη συνέχεια, η Κρατική Σχολή της Βαρκελώνης, το Πανεπιστήμιο της Βαρκελώνης και η Σχολή Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Γλωσσών(IMXA) εμφανίζονται με το ίδιο ποσοστό. Το ποσοστό 17,65% αφορά σε όσους δεν προσδιόρισαν τη σχολή εκμάθησης.

Χρόνος εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας Β2

Σχήμα 135

Στο επίπεδο Β2, η πλειοψηφία των μαθητών/μαθητριών διδάσκονταν την ελληνική γλώσσα για 5- 10 χρόνια(42,86%).Ακολουθούν, τα 3- 5 χρόνια(26,32%), 1- 3 χρόνια(12,50%) και 0- 1 χρόνο(8,33%).

Μικρότερος χρόνος εκμάθησης:7 μήνες(A)-πανεπιστήμιο Βαρκελώνης και Ελληνική Κοινότητα Καταλονίας

Μεγαλύτερος χρόνος εκμάθησης:6 χρόνια(A)-Κρατική Σχολή Γλωσσών της Μάλαγα

Απαντήσεις των διδασκομένων στη ερώτηση:« Γιατί μαθαίνετε ελληνικά;».

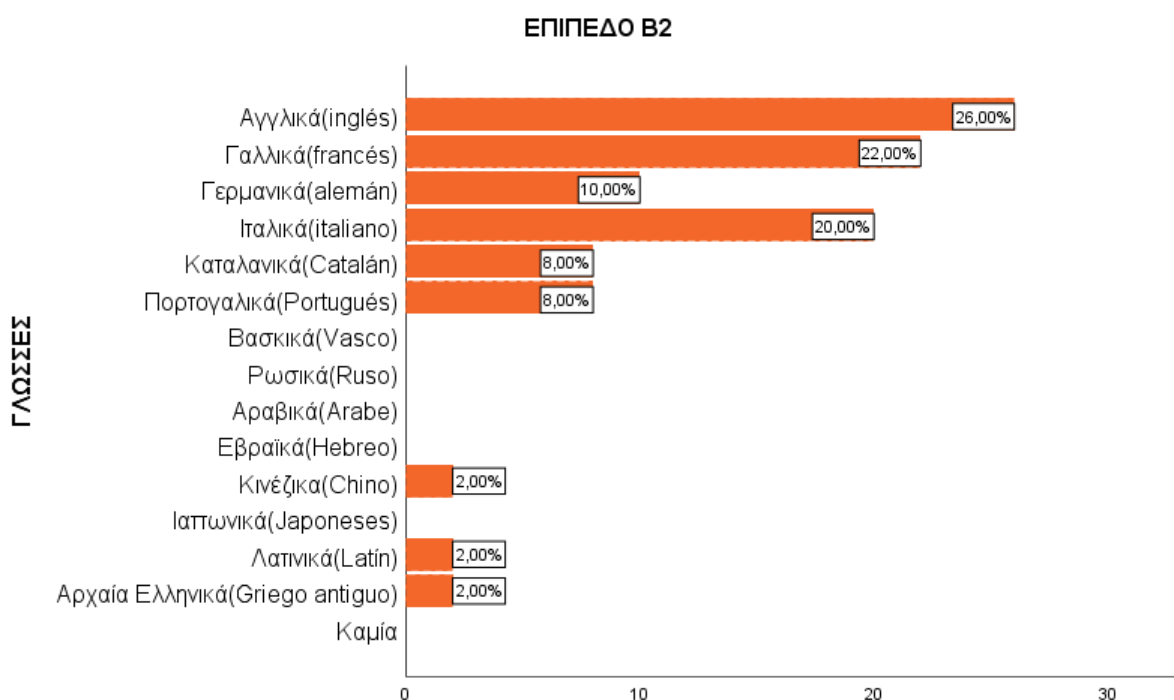
Στον παρακάτω πίνακα, συγκεντρώσαμε τις απαντήσεις των μαθητών του επιπέδου Β2,στην ερώτηση: «Γιατί μαθαίνετε ελληνικά;».

Πίνακας 16

Απαντήσεις των διδασκομένων του επιπέδου ελληνομάθειας B2 στην ερώτηση: Γιατί μαθαίνετε ελληνικά;	
1.	Γιατί με ενδιαφέρει η γλώσσα, η λογοτεχνία, ο πολιτισμός, η ιστορία.....
2.	Μου αρέσει πολύ.
3.	Γιατί ο προπάππους μου ήταν Έλληνας και μου αρέσει πάρα πολύ η Ελλάδα.
4.	Είναι μια προσωπική πρόκληση.
5.	Διότι άρχισα να σπουδάζω τα αρχαία ελληνικά και τα νέα μου φαίνονταν η φυσική συνέχεια.
6.	Μου αρέσει πολύ.
7.	Γιατί έχω μελετήσει τα αρχαία ελληνικά και γιατί είναι μια πολύ ωραία γλώσσα. Και είναι τύχη να μπορώ μελετώ μια γλώσσα τόσο παλιά
8.	Μου αρέσει η ελληνική γλώσσα και ο ελληνικός πολιτισμός.
9.	Γιατί με ενδιαφέρει η γλώσσα και η ελληνική κουλτούρα, τόσο η αρχαία όσο και η σημερινή
10.	Γιατί θα ήθελα να μάθω μια δύσκολη γλώσσα.
11.	Γιατί μου αρέσει η γλώσσα, η χώρα και θα ήθελα να μένω εκεί
12.	Γιατί ενδιαφέρομαι για την ελληνική κουλτούρα.
13.	Γιατί είμαι καθηγήτρια αρχαίων ελληνικών.

Απαντήσεις διδασκομένων στις ερωτήσεις: «Γνωρίζετε άλλες γλώσσες εκτός της ισπανικής και της ελληνικής;» και «Ποιες γλώσσες γνωρίζετε;».

Όλοι απάντησαν ότι γνωρίζουν κι άλλες γλώσσες εκτός της μητρικής τους και της ελληνικής.

Σχήμα 136

5.3.3.4.1 Αποτελέσματα άσκησης 1

Η άσκηση 1 αποτελούνταν από 26 κενά μεγάλου βαθμού δυσκολίας. Από τα κενά αυτά, οι μαθητές κλήθηκαν να συμπληρώσουν 17 ουδέτερα(σε -ι, χρονολογίες,-ο, αναφορικές αντωνυμίες, σε -α, σε -ος κ.α.),7 θηλυκά(αναφορικές αντωνυμίες, σε -α, σε -η στο πληθυντικό αριθμό κ.α.) και 1 αρσενικό(σε -ος).

Οι πτώσεις που χρησιμοποιήθηκαν ήταν η ονομαστική, η γενική και η αιτιατική. Επίσης, μερικά οριστικά άρθρα για τα οποία ζητήθηκε από τους μαθητές να βρουν το γένος τους, ήταν εμπρόθετα(π.χ. στο Εδιμβούργο).Τέλος, σχετικά με τη συμφωνία του γένους επικράτησε το άρθρο με το ουσιαστικό, το άρθρο με επίθετο ή αριθμητικό και ουσιαστικό(π.χ. στο οποίο),το άρθρο με αναφορική αντωνυμία και το άρθρο με πρόθεση(τα κατά).Παρακάτω, θα αναλυθούν τα λάθη που έγιναν σε κάθε κενό της άσκησης 1.

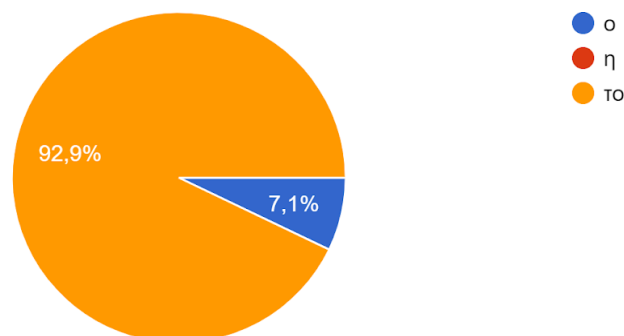
5.3.3.4.2 Αποτελέσματα/Λάθη άσκησης 1

Κενό 1(το πέμπτο παιδί)

Η λέξη «παιδί» συνοδευόταν από το τακτικό αριθμητικό «πέμπτο». Παρατηρήθηκε 1 λάθος(7,1%), με την επιλογή του αρσενικού γραμματικού γένους. Η μαθήτριά(Γ,55 χρονών) παρακολουθούσε μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Zaragoza,η και είχε γνώση άλλων γλωσσών. Η επιλογή του αρσενικού γένους μπορεί να αποδοθεί στη λέξη «πέμπτο », η οποία φωνολογικά μοιάζει με την αιτιατική των αρσενικών σε -ος. Η λέξη «παιδί» ανήκει στη γνωστή κατηγορία των ισοσύλλαβων ουδετέρων σε -ι, που διδάσκονται στο επίπεδο A1.

Κενό 1

14 απαντήσεις

Σχήμα 137

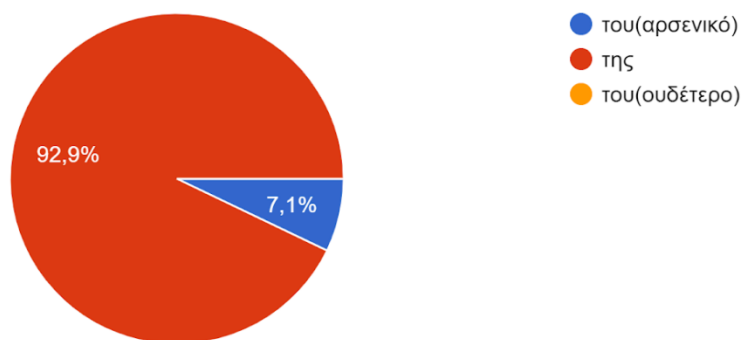
Κενό 2(της υψηλής κοινωνίας)

Εδώ παρατηρείται μια συντακτική σχέση άρθρου, επιθέτου και ουσιαστικού. Και σε αυτό το κενό παρατηρήθηκε 1 λάθος(7,1%) με την επιλογή του αρσενικού γένους. Ο μαθητής(A,57 χρονών) διδασκόταν την ελληνική γλώσσα στο Πανεπιστήμιο Zaragoza. Η επιλογή του αρσενικού γραμματικού γένους δεν είναι εύκολο να εξηγηθεί καθώς και οι δύο καταλήξεις των λέξεων «υψηλής κοινωνίας» που απαρτίζουν την ονομαστική φράση, ανήκουν σε θηλυκά (επίθετα και ουσιαστικά) με κατάληξη -α και -η (πρωτοτυπικές τάξεις θηλυκών λέξεων).

Οι υπόλοιποι μαθητές απάντησαν σωστά. Επίσης, ενδέχεται να λήφθηκε υπόψη το γραμματικό γένος της λέξης «κοινωνία» στη μητρική τους γλώσσα(la sociedad).

Κενό 2

14 απαντήσεις

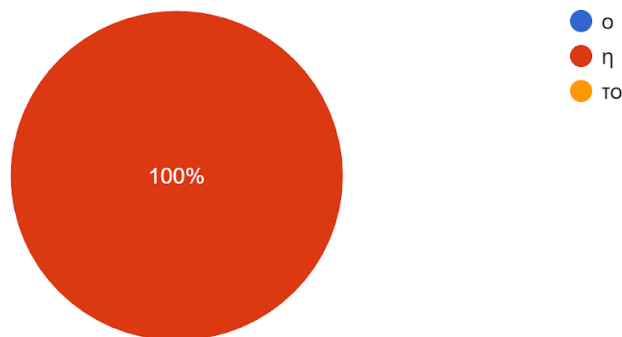
Σχήμα 138

Κενό 3(η οποία)

Σε αυτό το κενό που αποτελείται από οριστικό άρθρο και αναφορική αντωνυμία, επιλέχθηκε το σωστό γένος από όλους τους συμμετέχοντες/ συμμετέχουσες.

Κενό 3

14 απαντήσεις

Σχήμα 139

Κενό 4(Το 1825)

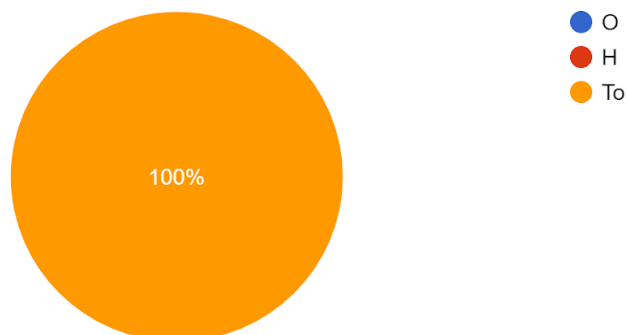
Στο κενό αυτό, που περιλαμβάνει το ουδέτερο οριστικό άρθρο και μια χρονολογία, όλοι οι συμμετέχοντες απάντησαν σωστά. Αυτό είναι πολύ θετικό, αν σκεφτούμε ότι η

Η κατάρτηση του ουδετέρου γένους της Ελληνικής γλώσσας ως ξένης από ισπανόφωνους μαθητές

ύπαρξη της χρονολογίας με τη μορφή αριθμών θα μπορούσε να μπερδέψει τους διδασκόμενους.

Κενό 4

14 απαντήσεις

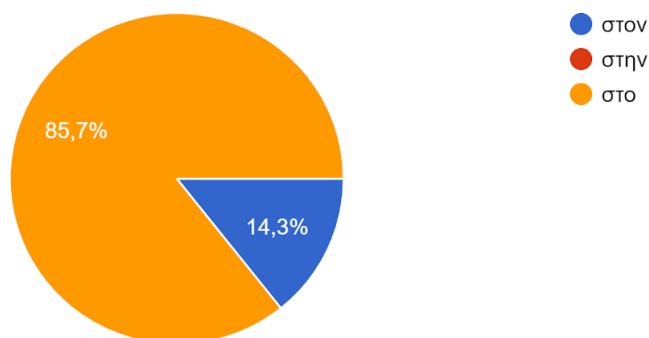
Σχήμα 140

Κενό 5 (στο Εδιμβούργο)

Στην λέξη αυτή σημειώθηκαν 2 λάθη(14,3%). Πιο συγκεκριμένα, οι μαθήτριες(Γ, 50 και 66 χρονών) διάλεξαν το αρσενικό γένος. Πιθανότατα, επηρεάστηκαν από τη μητρική τους γλώσσα(ei Edinburgo) ή μπορεί να μπερδεύτηκαν σε φωνολογικό επίπεδο θεωρώντας ότι η λέξη είναι αρσενικού γένους (σε -ος στην αιτιατική πτώση).

Κενό 5

14 απαντήσεις

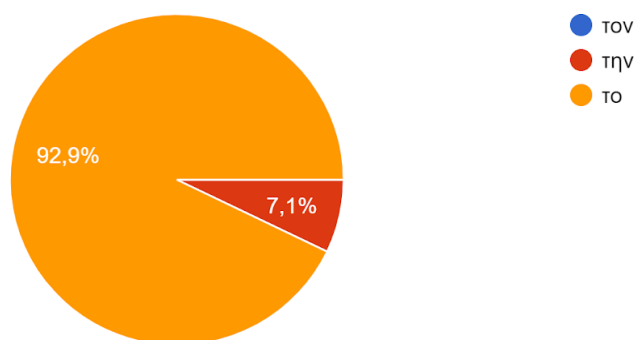
Σχήμα 141

Κενό 6(Το αίμα)

Η λέξη «αίμα» ανήκει στα ουδέτερα σε -μα. Από το παρακάτω σχήμα, εντοπίζουμε 1 λάθος(7,1%) απάντηση με την επιλογή του θηλυκού γένους. Πιθανότατα η μαθήτρια(Γ,66 χρονών) θεώρησε ότι η λέξη ανήκει στα θηλυκά σε -α. Άρα, πρόκειται για φωνολογικό λάθος.

Κενό 6

14 απαντήσεις

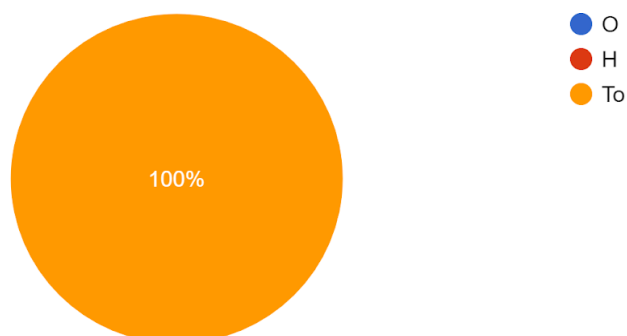
Σχήμα 142

Κενό 7(Το περίφημο ερευνητικό ταξίδι)

Το γένος της συγκεκριμένης ονοματικής φράσης επιλέχθηκε σωστά από όλους τους διδασκόμενους.

Κενό 7

14 απαντήσεις

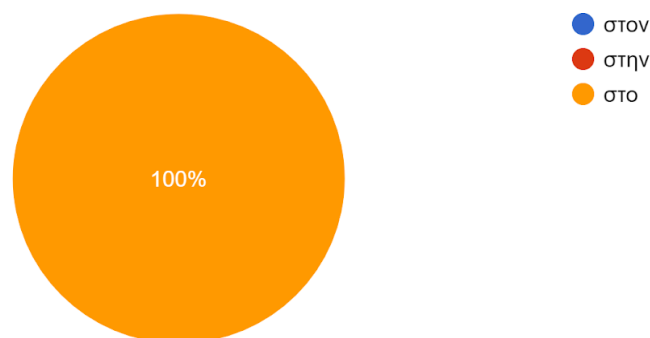
Σχήμα 143

Κενό 8(στο οποίο)

Το κενό αυτό έμοιαζε με το κενό 3 (θηλυκό γένος) που είχε επιλεγθεί σωστά από όλους τους διδασκόμενους, Εδώ, δεν σημειώθηκε κανένα λάθος παρόλο που διαφέρει το γραμματικό γένος(ουδέτερο).

Κενό 8

14 απαντήσεις

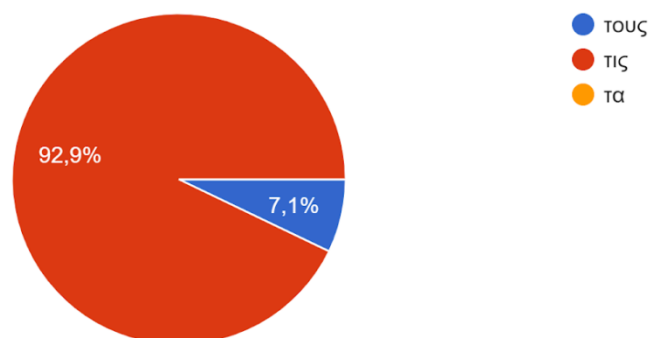
Σχήμα 144

Κενό 9(τις ακτές)

Στην παρούσα εμπρόθετη ονομαστική φράση σημειώθηκε 1 λάθος(7,1%) με την επιλογή του αρσενικού γραμματικού γένους. Ο μαθητής(A,57 χρονών) είχε κάνει λάθος και στο κενό 2(υψηλής κοινωνίας),επιλέγοντας πάλι το αρσενικό γένος. Πιθανότατα, ο διδασκόμενος δεν είχε κατανοήσει πλήρως τα κλιτικά επιθήματα των αρσενικών και των θηλυκών ουσιαστικών, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να διακρίνει τα γραμματικά γένη των λέξεων.

Κενό 9

14 απαντήσεις

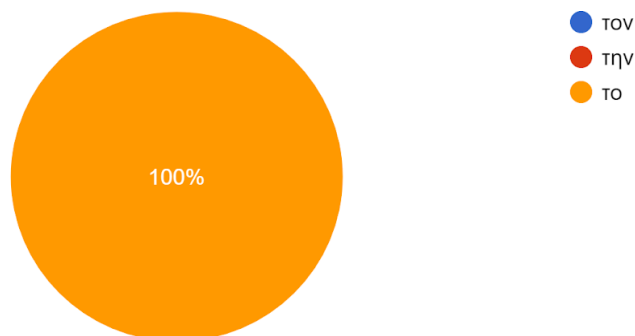
Σχήμα 145

Κενό 10(το ταξίδι)

Όπως μπορούμε να δούμε και στο παρακάτω σχήμα, όλοι οι συμμετέχοντες απάντησαν σωστά, χωρίς να επηρεαστούν από το γραμματικό γένος της λέξης στη μητρική τους γλώσσα(el viaje).

Κενό 10

14 απαντήσεις

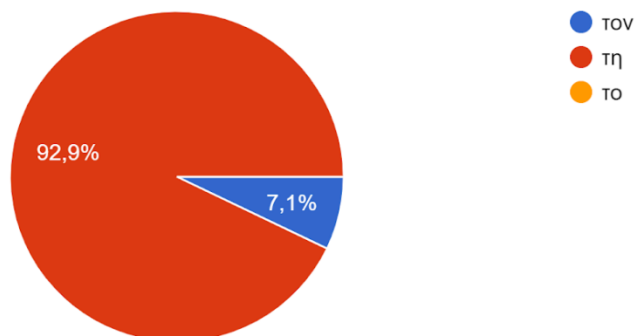
Σχήμα 146

Κενό 11(τη συγγραφή)

Η λέξη «συγγραφή» ανήκει στα θηλυκά που λήγουν σε -η. Παρόλο που ανήκει σε μια πρωτοτυπική/κεντρική τάξη, εντοπίστηκε 1 λάθος(7,1%) με την επιλογή του αρσενικού γένους. Το λάθος έγινε από τον ίδιο μαθητή που έκανε λάθος στο κενό 3 και στο κενό 9, επιλέγοντας αρσενικό γένος σε θηλυκά ουσιαστικά. Όπως είχε αναφερθεί και παραπάνω, ο μαθητής ενδέχεται να μην είχε κατανοήσει πλήρως τις καταλήξεις των αρσενικών και των θηλυκών ουσιαστικών, με αποτέλεσμα να δυσκολεύεται να ξεχωρίσει τα γραμματικά γένη κάποιων λέξεων. Επίσης, στη συγκεκριμένη λέξη, μπορεί να μπερδεύτηκε σε φωνολογικό επίπεδο, θεωρώντας ότι το ουσιαστικό ανήκει στα αρσενικά ουσιαστικά σε -ης(αλλά στην αιτιατική).

Κενό 11

14 απαντήσεις

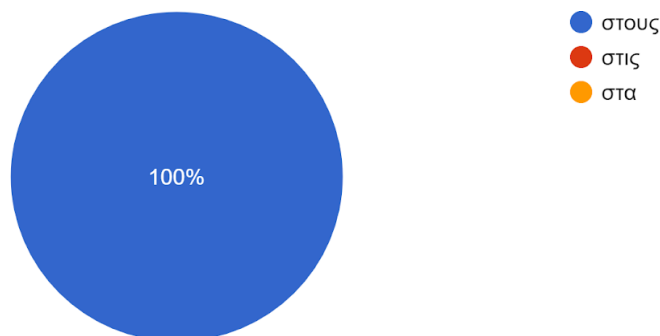
Σχήμα 147

Κενό 12(στους επιστημονικούς κύκλους)

Σε αυτό το κενό όλοι οι συμμετέχοντες απάντησαν σωστά. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το επίθετο και το ουσιαστικό είχαν τις ίδιες καταλήξεις(-ους) και αυτό βοήθησε τους διδασκομένους στην επιλογή του σωστού γένους.

Κενό 12

14 απαντήσεις

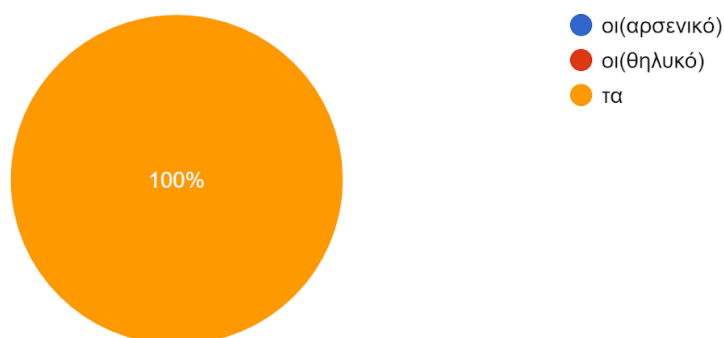
Σχήμα 148

Κενό 13(τα δείγματα)

Και σε αυτό το κενό όλοι οι συμμετέχοντες απάντησαν σωστά, επιλέγοντας το ουδέτερο γένος του ουσιαστικού σε -μα (στον πληθυντικό αριθμό).

Κενό 13

14 απαντήσεις

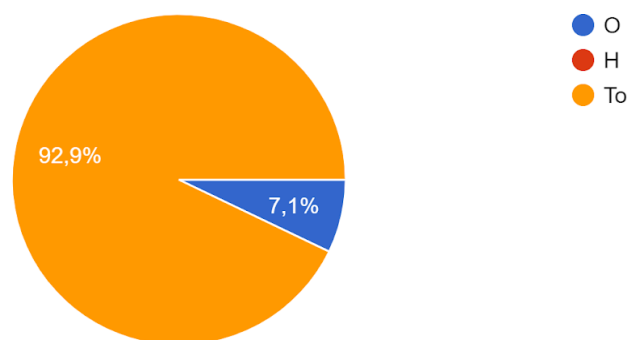
Σχήμα 149

Κενό 14(Το 1838)

Το συγκεκριμένο κενό είχε 1 λανθασμένη απάντηση, παρόλο που στο κενό 4(Το 1825),όλοι οι μαθητές είχαν απαντήσει σωστά. Όπως μπορούμε να δούμε και στο σχήμα, επιλέχθηκε το αρσενικό γένος. Η μαθήτρια(Γ,50 χρονών) θεώρησε ότι η χρονολογία είναι αρσενικού γένους, επηρεασμένη από τη μητρική της γλώσσα(ει 1838).

Κενό 14

14 απαντήσεις

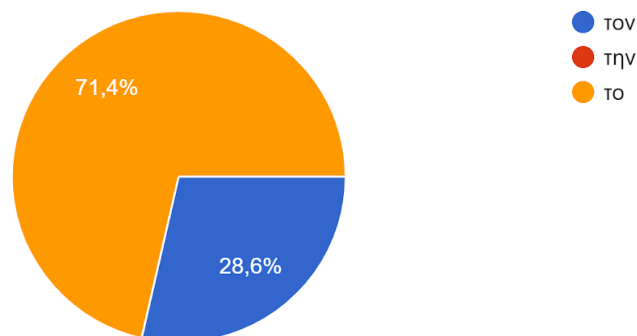
Σχήμα 150

Κενό 15(το ενδεχόμενο)

Η ουδέτερη λέξη «ενδεχόμενο» είχε 4(28,6%) λανθασμένες απαντήσεις. Οι μαθητές (2 Γ 61 και 66 χρονών,2 Α 25 και 60 χρονών)ίσως δεν κατανόησαν τη σημασία της λέξης, καθώς δεν συναντάται συχνά(ή δεν την έχουν συναντήσει καθόλου).Μάλιστα η μία μαθήτρια(61 χρονών) διδασκόταν την ελληνική γλώσσα μόνο για 10 μήνες στο Ίδρυμα «Μαρία Τσάκος» και το μικρό χρονικό διάστημα εκμάθησης της γλώσσας, δικαιολογεί το λάθος στην επιλογή του γένους. Οι υπόλοιποι μαθητές διδάσκονταν τη γλώσσα για 3,5 και 6 χρόνια στο Πανεπιστήμιο Zaragoza και στην Κρατική Σχολή Γλωσσών της Μάλαγα.

Κενό 15

14 απαντήσεις

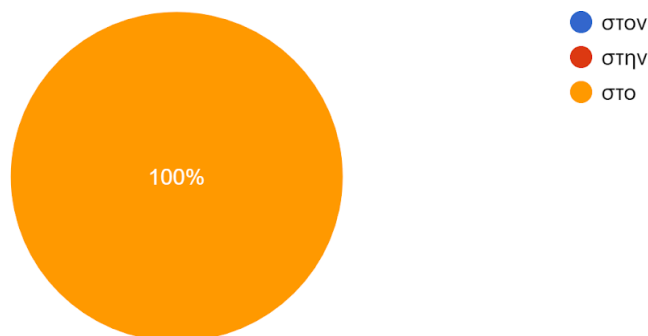
Σχήμα 151

Κενό 16(στο στομάχι)

Εδώ όλοι οι συμμετέχοντες απάντησαν σωστά, καθώς η λέξη ανήκει στην κλιτική τάξη των πρωτοτυπικών ουδετέρων ουσιαστικών σε -ι. Παρατηρείται ότι δεν επηρεάστηκαν από την ισπανική γλώσσα(αρσενικό γένος-el estomago).

Κενό 16

14 απαντήσεις

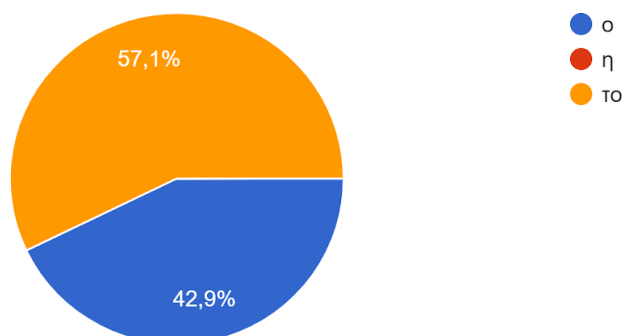
Σχήμα 152

Κενό 17(το γεγονός)

Η συγκεκριμένη λέξη είχε 6 λάθη(42,9%).Οι μαθητές(1 Α 25 χρονών και 4 Γ 23,50,61 και 61 χρονών) θεώρησαν ότι το ουσιαστικό ανήκει στα πρωτοτυπικά αρσενικά και γι' αυτό επέλεξαν το αρσενικό γένος.

Κενό 17

14 απαντήσεις

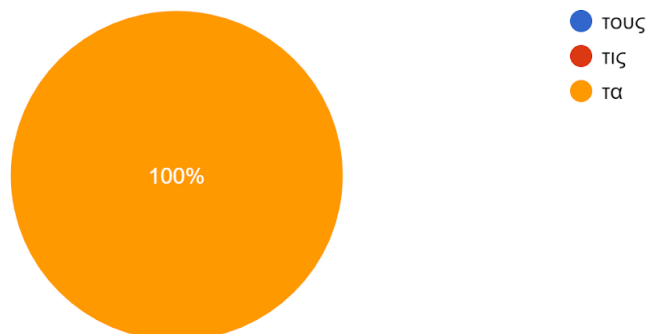
Σχήμα 153

Κενό 18(τα υπέρ)

Στο κενό αυτό με την συγκεκριμένη άκλιτη λέξη, όλοι οι συμμετέχοντες απάντησαν σωστά, παρόλο που μετά το άρθρο ακολουθεί πρόθεση.

Κενό 18

14 απαντήσεις

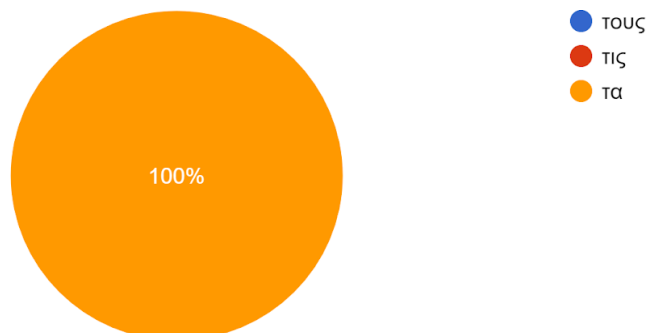
Σχήμα 154

Κενό 19(τα κατά)

Αυτό το κενό μοιάζει με το κενό 18(τα υπέρ). Όλοι οι συμμετέχοντες απάντησαν σωστά, παρόλο που μετά το άρθρο ακολουθεί πρόθεση.

Κενό 19

14 απαντήσεις

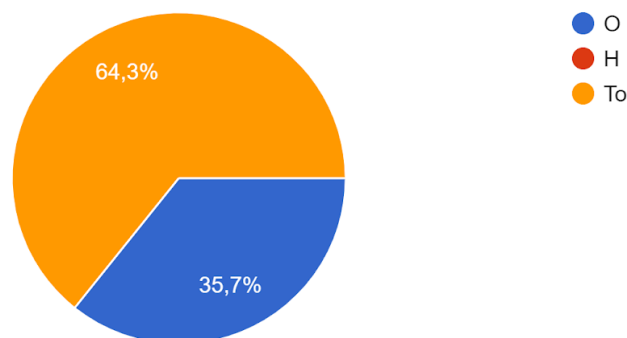
Σχήμα 155

Κενό 20(Το γεγονός)

Η λέξη αυτή ανήκει στη μη πρωτοτυπική/κλειστή τάξη σε -ος. Εδώ σημειώθηκαν 5 λανθασμένες απαντήσεις με την επιλογή του αρσενικού γένους. Οι μαθητές(3 Α 23,25 και 42 χρονών και 2 Γ 61 χρονών) πιθανότατα επηρεάστηκαν από τη μητρική τους γλώσσα(el hecho).Επίσης, αξίζει να σημειωθεί ότι η 1 μαθήτρια(61 χρονών) που επέλεξε λανθασμένο γένος, διδασκόταν την ελληνική γλώσσα μόνο 10 μήνες.

Κενό 20

14 απαντήσεις

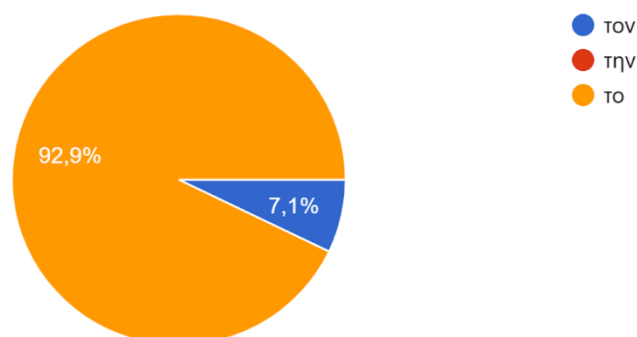
Σχήμα 156

Κενό 21(το ενδεχόμενο)

Η συγκεκριμένη λέξη, μπορεί να ανήκει στην πρωτοτυπική τάξη των ουδετέρων ουσιαστικών σε -ο, αλλά δεν συναντάται συχνά από τους μαθητές του επιπέδου αυτού. Αναλυτικότερα, σημειώθηκε 1 λάθος με την επιλογή του αρσενικού γένους. Η μαθήτρια(Γ,61 χρονών) διδασκόταν την ελληνική γλώσσα μόνο 10 μήνες. Συνεπώς, είτε δεν κατάλαβε τη σημασία της λέξης, είτε θεώρησε ότι το ουσιαστικό ανήκει στα αρσενικά σε -ος(στην αιτιατική)

Κενό 21

14 απαντήσεις

Σχήμα 157

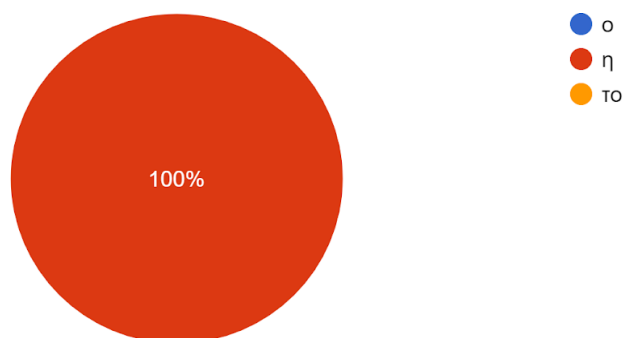
Η κατάρτηση του ουδετέρου γένους της Ελληνικής γλώσσας ως ξένης από ισπανόφωνους μαθητές

Κενό 22(η συγγένεια)

Εδώ όλοι οι μαθητές επέλεξαν το σωστό γένος(πρωτοτυπικά θηλυκά σε-α)

Κενό 22

14 απαντήσεις

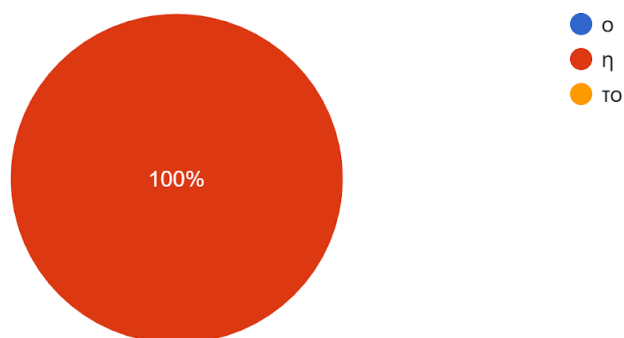
Σχήμα 158

Κενό 23(η θεωρία)

Με παρόμοιο τρόπο, οι μαθητές επέλεξαν το σωστό γένος.

Κενό 23

14 απαντήσεις

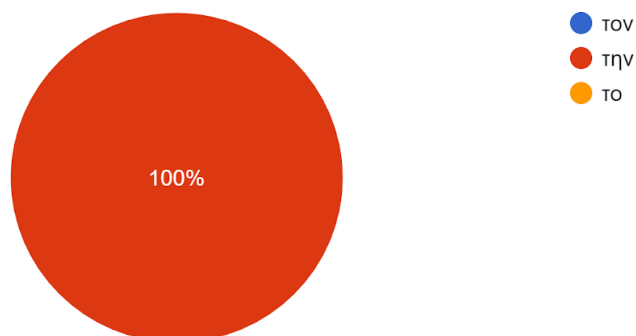
Σχήμα 159

Κενό 24(την τελευταία του πνοή)

Όλοι οι μαθητές επέλεξαν το σωστό γένος, παρόλο που το επίθετο και το ουσιαστικό έχουν διαφορετική κατάληξη(-α και -η).

Κενό 24

14 απαντήσεις

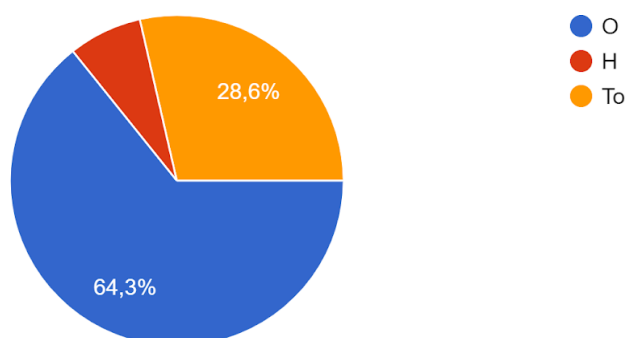
Σχήμα 160

Κενό 25(Ο τάφος)

Το κενό αυτό είχε 5 λανθασμένες απαντήσεις(35,7%).Οι 4(28,6%) μαθητές(2 Α 21 και 57 χρονών και 2 Γ 50 και 67 χρονών) διάλεξαν το ουδέτερο γένος, θεωρώντας ότι ανήκει στη μη πρωτοτυπική τάξη σε -ος. Ο τέταρτος(7,1%) μαθητής(Α,22 χρονών) επέλεξε το θηλυκό γένος, πιστεύοντας ότι η λέξη ανήκει στα θηλυκά σε -ος.

Κενό 25

14 απαντήσεις

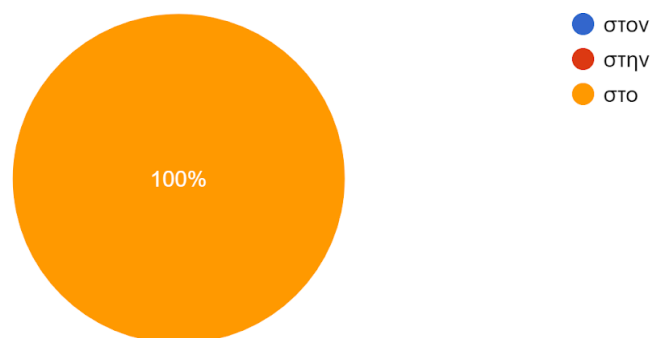
Σχήμα 161

Κενό 26(στο Αβαείο)

Τέλος, στο κενό αυτό όλοι οι μαθητές επέλεξαν το σωστό γένος.

Κενό 26

14 απαντήσεις

Σχήμα 162

5.3.3.4.3 Συμπεράσματα άσκησης 1

Συνολικά, οι μαθητές δεν αντιμετώπισαν σημαντικές δυσκολίες σε αυτή την άσκηση. Αυτό μπορούμε να το καταλάβουμε και από το γεγονός ότι 14 από τις 26 λέξεις απαντήθηκαν σωστά από όλους. Οι λέξεις που δυσκόλεψαν περισσότερο τους μαθητές ήταν οι εξής:

- ❖ κενό 15[το ενδεχόμενο-4 λάθη(28,6%)]
- ❖ κενό 17[το γεγονός-6 λάθη(42,9%)]
- ❖ κενό 20[το γεγονός-5 λάθη(35,7%)]
- ❖ κενό 25[ο τάφος-5 λάθη(35,7%)]

Με βάση τα παραπάνω, είναι φανερό ότι οι μαθητές δυσκολεύτηκαν με 3 ουδέτερα ουσιαστικά και 1 αρσενικό ουσιαστικό. Τα ουδέτερα ανήκαν στις μη πρωτοτυπικές τάξεις των ουδετέρων σε -ος, με αποτέλεσμα πολλοί μαθητές να επιλέξουν το αρσενικό γένος. Επίσης, οι λέξεις μπορεί να μην κατανοήθηκαν και σε σημασιολογικό επίπεδο από τους μαθητές, καθώς δεν συναντώνται συχνά.

Επιπλέον, αναφορικά με τα κενά 17 και 20 που περιλάμβαναν την ίδια λέξη, όσοι μαθητές(3 Α 23,25 και 42 χρονών και 2 Γ 61 και 21 χρονών) έκαναν λάθος στο κενό 17,έκαναν λάθος και στο κενό 20.Εξαιρέση αποτέλεσε μια μαθήτρια(Γ,50 χρονών),η οποία έκανε λάθος μόνο στο κενό 17.

Στα υπόλοιπα ουδέτερα ουσιαστικά οι μαθητές δεν αντιμετώπισαν ιδιαίτερες δυσκολίες.

5.3.3.4.4 Αποτελέσματα/Λάθη άσκησης 2

Η παρούσα άσκηση περιλάμβανε αρκετά μη πρωτοτυπικά ουδέτερα. Μερικά από αυτά ήταν ουδέτερα που λήγουν σε -ν , -ς και -ος. Επίσης, επιλέχθηκαν θηλυκά σε-ώ, επίκοινα ουσιαστικά(ουσιαστικά κοινά σε αρσενικό και θηλυκό),ουδέτερα σε -υ(δάκρυ) και ουσιαστικά που σχηματίζουν μόνο πληθυντικό αριθμό.

Επιπλέον, αξίζει να σημειωθεί ότι στα επίκοινα ουσιαστικά οι μαθητές μπορούσαν να επιλέξουν και τα δύο γένη(αρσενικό και θηλυκό).Παρόλα αυτά κάποιιοι διάλεξαν δύο γένη και σε ουσιαστικά που δεν έπρεπε[1 μαθητής(Α,21 χρονών) έβαλε στη λέξη Ηρώ δύο γένη(ο, η)]

Πιο αναλυτικά, οι λέξεις με τα περισσότερα λάθη ήταν οι εξής:

- ❖ Θεανώ[5 μαθητές(35,7%)διάλεξαν το αρσενικό γένος και 3(21,4%) το ουδέτερο γένος]
- ❖ Ηρώ[4 μαθητές(28,6%) επέλεξαν το αρσενικό γένος και 1(7,1%) το ουδέτερο γένος]
- ❖ πλάτανος[2 μαθητές(14,3%) διάλεξαν το ουδέτερο γένος και 1(7,1%) μαθητής το θηλυκό γένος]
- ❖ κρέας[2 μαθητές(14,3%) διάλεξαν το αρσενικό γένος]

Παρατηρείται ότι οι μαθητές δυσκολεύτηκαν αρκετά να αναγνωρίσουν το σωστό γένος των ονομάτων σε -ώ, καθώς οι περισσότεροι(4 μαθητές) έκαναν λάθη και στα 2 .Στο ουδέτερο σε -ς(κρέας) έλαβαν υπόψη την πρωτοτυπική τάξη των αρσενικών σε -ς. Για το αρσενικό(πλάτανος) έλαβαν υπόψη τη μη πρωτοτυπική τάξη των ουδετέρων σε-ος.

Για τα επίκοινα ουσιαστικά(συγγραφέας και κληρονόμος),παρατηρήθηκε ότι οι περισσότεροι μαθητές διάλεξαν μόνο το αρσενικό γένος:

- ❖ στη λέξη «κληρονόμος» διάλεξαν μόνο το αρσενικό γένος 8 μαθητές
- ❖ στη λέξη συγγραφέας διάλεξαν μόνο το αρσενικό γένος 8 μαθητές.

Επιπλέον,3 μαθητές(21,3%) διάλεξαν και τα 2 γένη(αρσενικό και θηλυκό) στα δύο ουσιαστικά,2 μαθητές(14,2%) επέλεξαν μόνο 2 γένη (αρσενικό και θηλυκό) για τη λέξη «συγγραφέας» και 1 μαθητής(7,1%) διάλεξε 2 γένη(αρσενικό και θηλυκό) για τη λέξη «κληρονόμος».

Η επιλογή του αρσενικού γένους από τους περισσότερους συμμετέχοντες σε ουσιαστικά(το ένα δήλωνε επάγγελμα) που είναι κοινά και στα δύο φύλα, φέρνει στο προσκήνιο τη σχέση γλώσσας και φύλου από τη σκοπιά της φεμινιστικής γλωσσολογίας(Αλβανούδη,2008).

Τέλος, στη λέξη «δάκρυ» όλοι επέλεξαν το σωστό γένος.

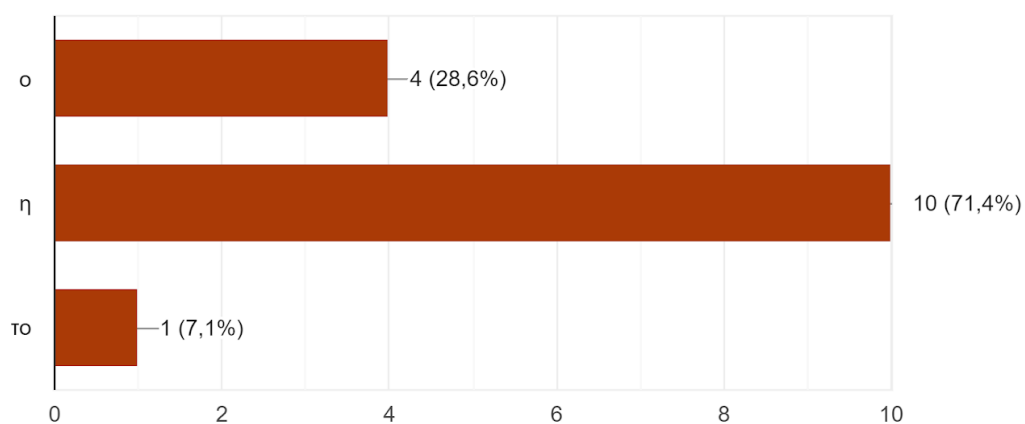
Στις λέξεις «τίγρης» και «γέφυρα» σημειώθηκε από 1 λάθος.

Αναφορικά με το ουδέτερο, οι μαθητές δεν αντιμετώπισαν ιδιαίτερο πρόβλημα, καθώς ο μέγιστος αριθμός λαθών ήταν 2.

5.3.3.4.5 Διαγράμματα άσκησης 2 επιπέδου Β2

Ηρώ

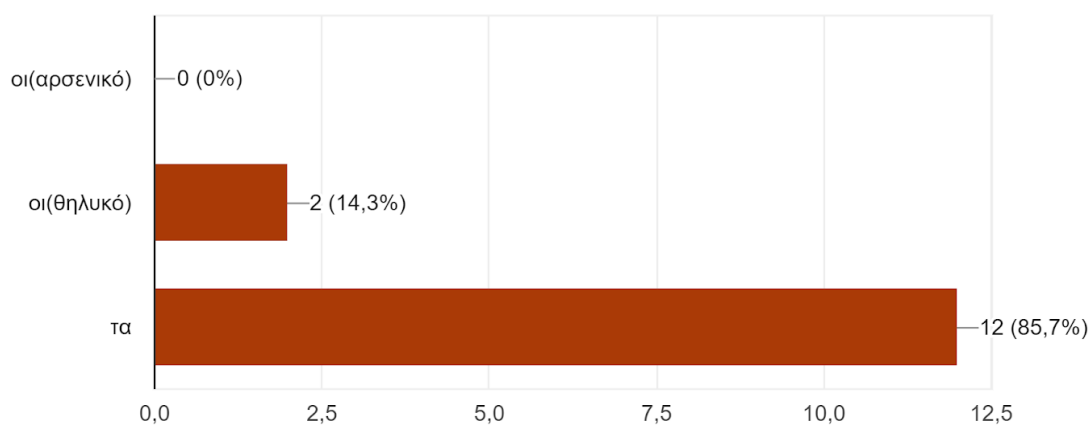
14 απαντήσεις

Σχήμα 163

βαφτίσια

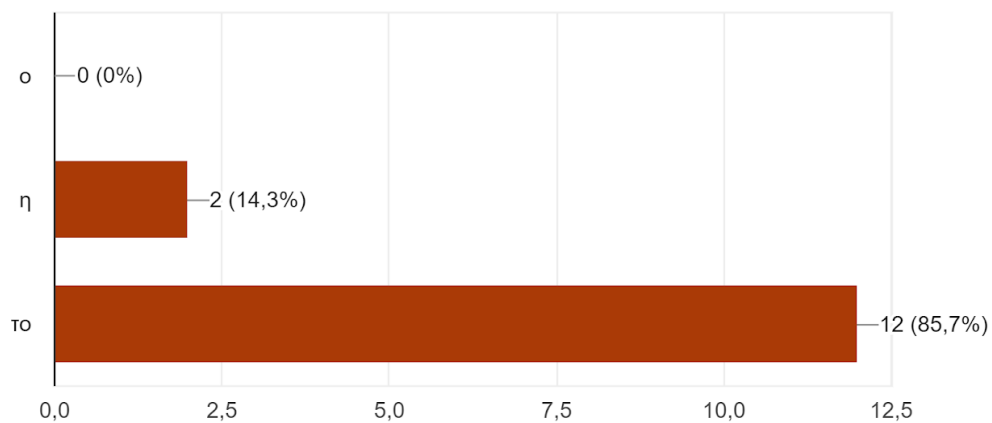
14 απαντήσεις

Σχήμα 164

φωνήεν

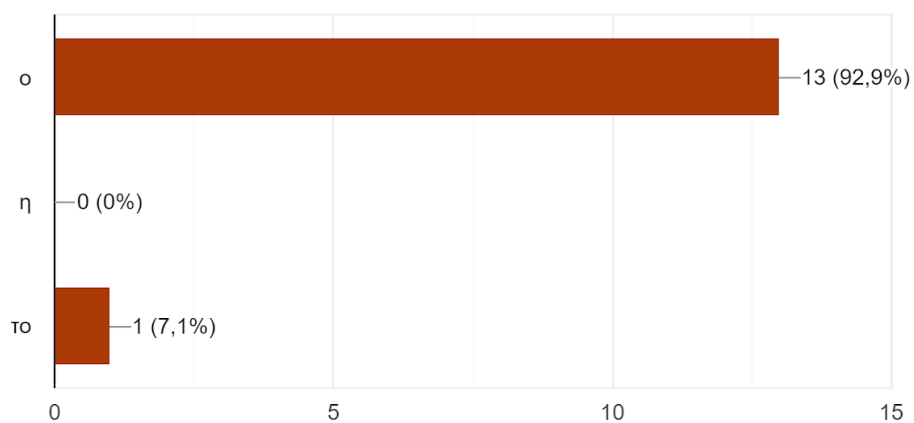
14 απαντήσεις

Σχήμα 165

μύθος

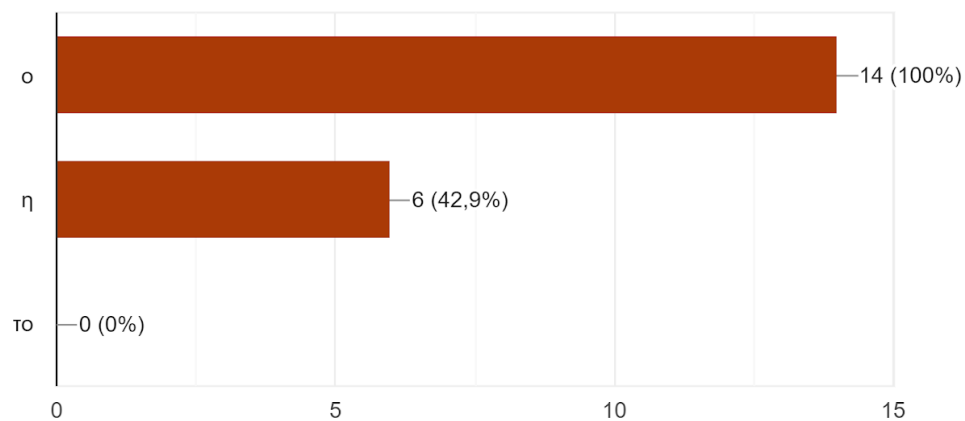
14 απαντήσεις

Σχήμα 166

συγγραφέας

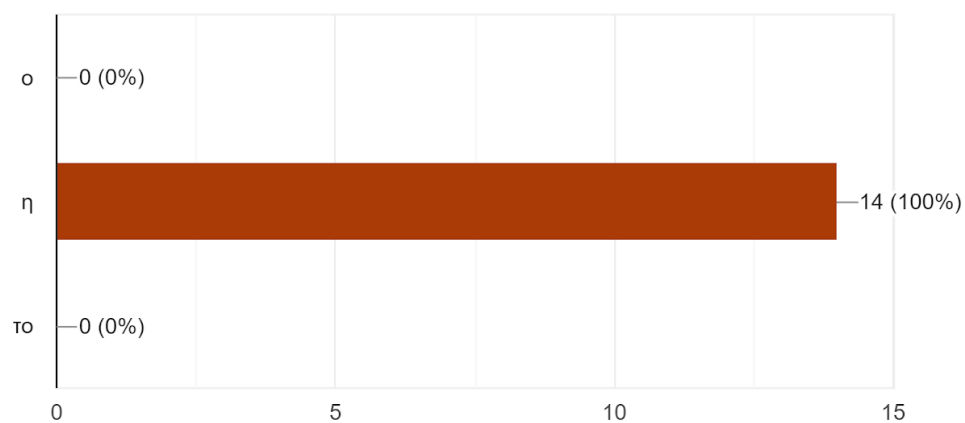
14 απαντήσεις

Σχήμα 167

δραστηριότητα

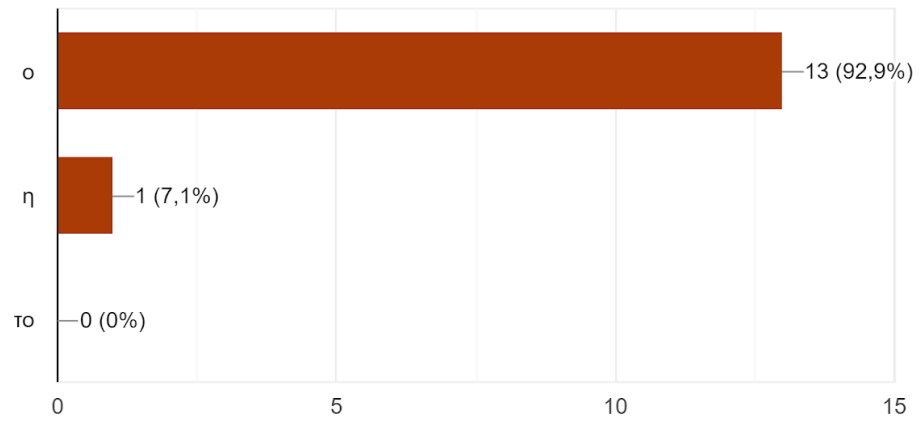
14 απαντήσεις

Σχήμα 168

τίγρης

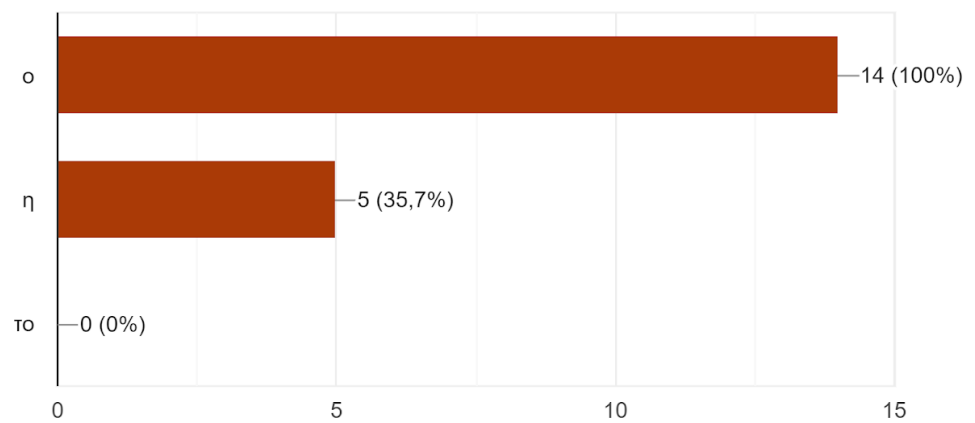
14 απαντήσεις

Σχήμα 169

κληρονόμος

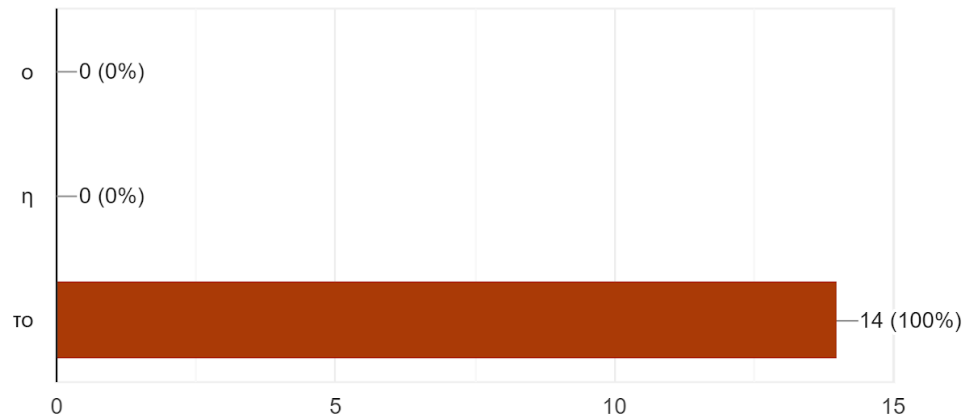
14 απαντήσεις

Σχήμα 170

συμβάν

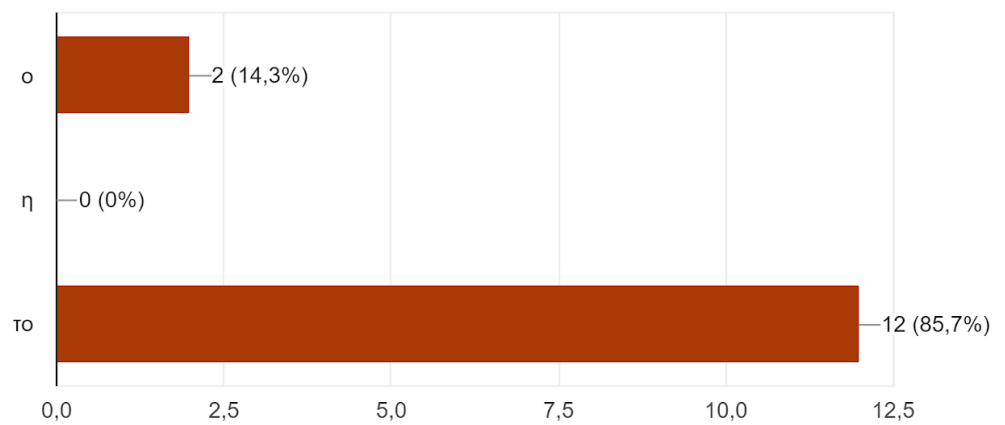
14 απαντήσεις

Σχήμα 171

κρέας

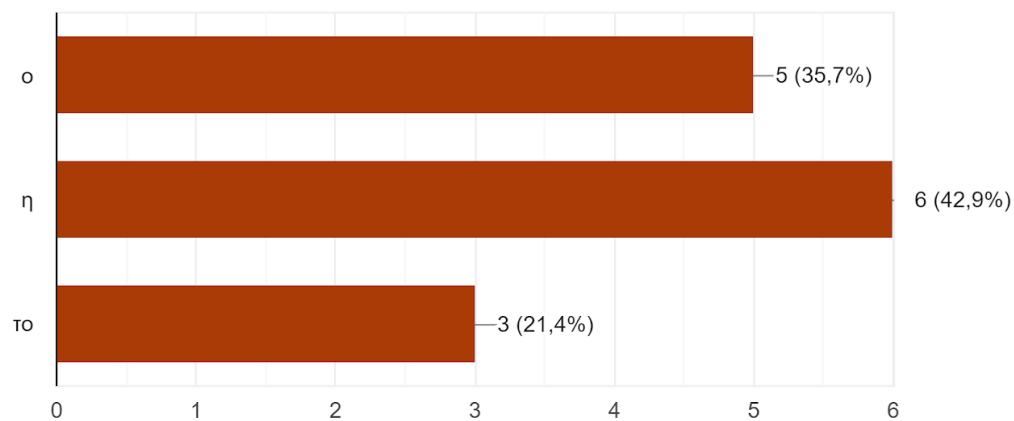
14 απαντήσεις

Σχήμα 172

Θεανώ

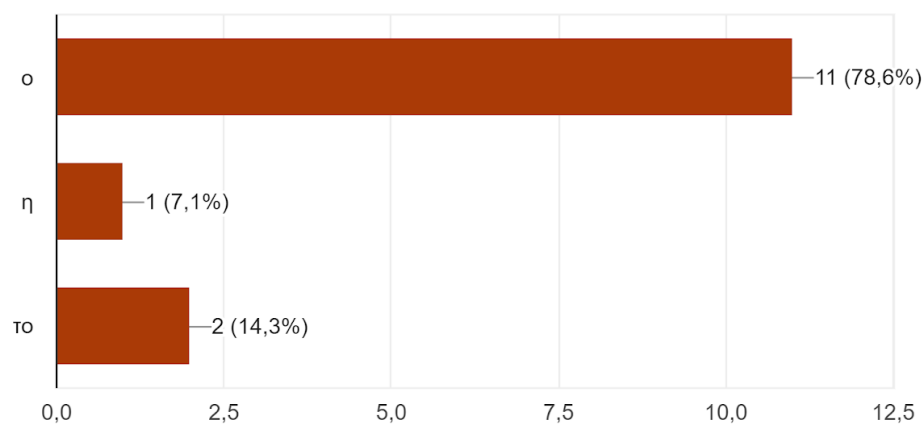
14 απαντήσεις

Σχήμα 173

πλάτανος

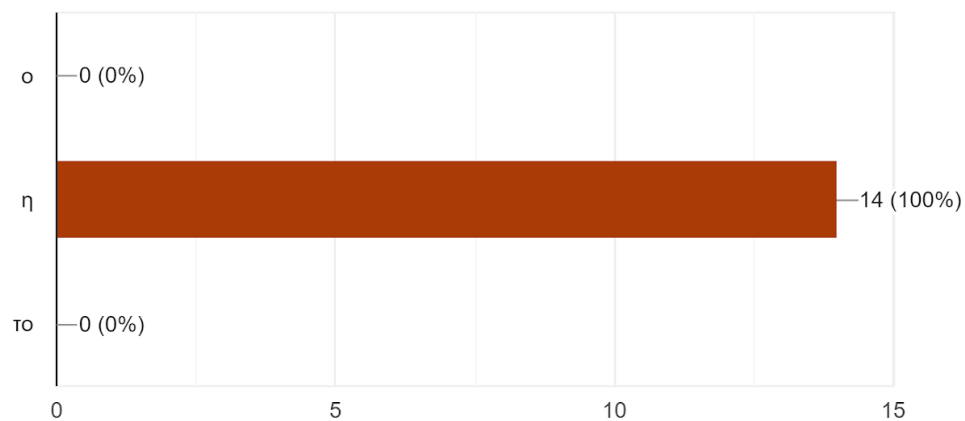
14 απαντήσεις

Σχήμα 174

καταγωγή

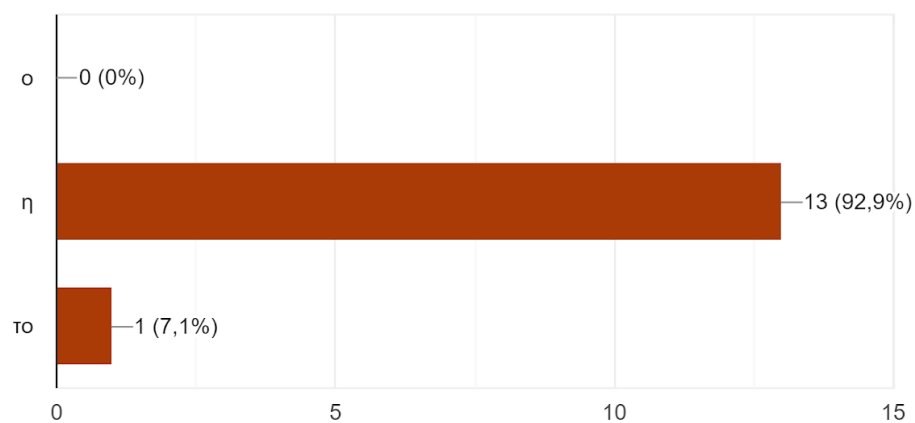
14 απαντήσεις

Σχήμα 175

γέφυρα

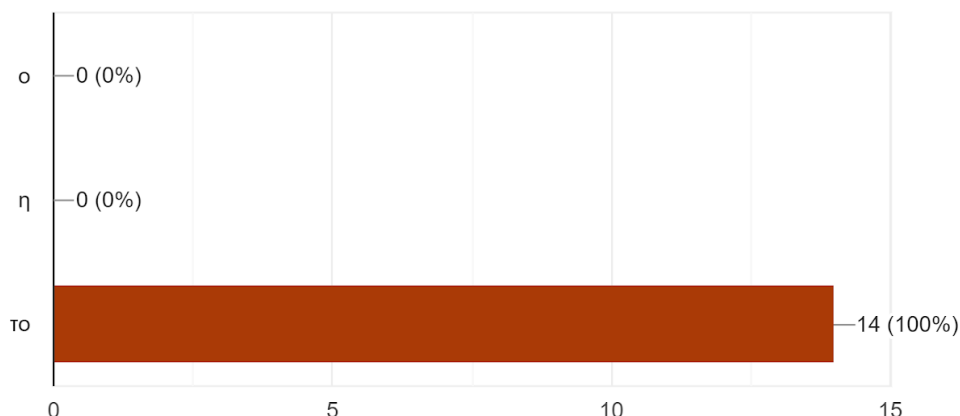
14 απαντήσεις

Σχήμα 176

δάκρυ

14 απαντήσεις

Σχήμα 177

5.3.4 Αποτελέσματα των ουδετέρων λέξεων/σωστά και λάθη -Συζήτηση

Το θέμα της εργασίας μας αφορά την κατάκτηση του ουδετέρου γένους των ισπανόφωνων μαθητών, κατά τη διαδικασία εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας. Σε αυτό το κεφάλαιο, συγκεντρώσαμε όλες τις ουδέτερες λέξεις, με σκοπό να συγκρίνουμε τα σωστά και τα λάθη συνολικά, αλλά και σε κάθε επίπεδο ξεχωριστά.

5.3.4.1 Αποτελέσματα των ουδετέρων λέξεων όλων των επιπέδων

Αρχικά, στο παρακάτω σχήμα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα και των 2 ασκήσεων όλων των επιπέδων που μελετήσαμε(A1-A2-B1-B2).

Σχήμα 178

Η κατάρτηση του ουδέτερου γένους της Ελληνικής γλώσσας ως ξένης από ισπανόφωνους μαθητές

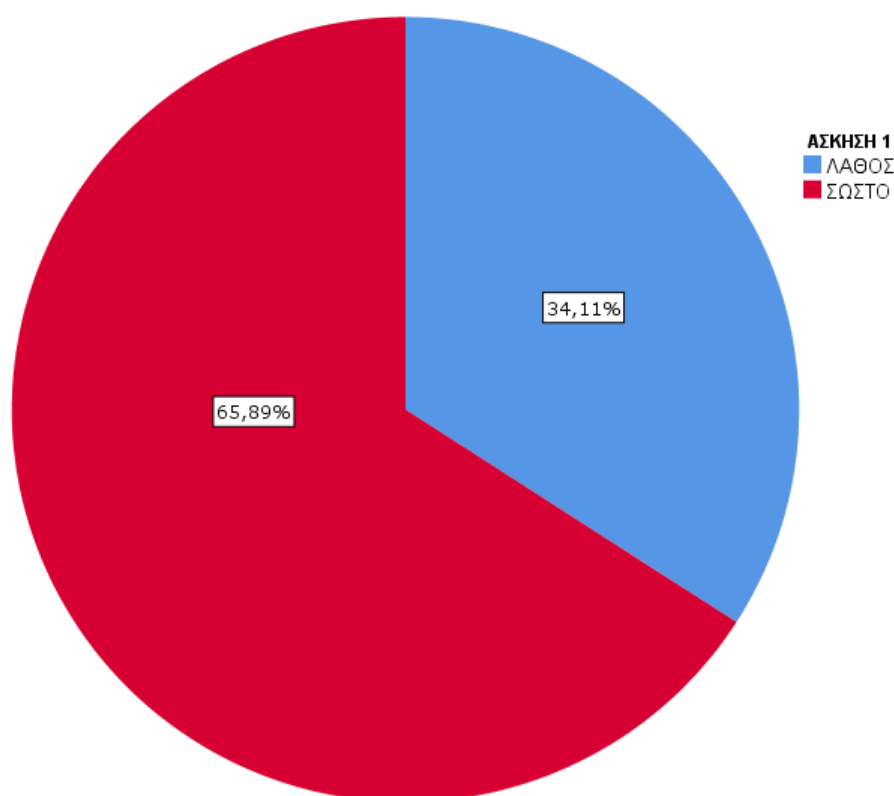
Συμπεραίνουμε ότι η πλειοψηφία των μαθητών απάντησε σωστά στις λέξεις ουδέτερου γένους. Πιο αναλυτικά, ο αριθμός των σωστών ήταν 85 (62,50%) και ο αριθμός των λαθών ήταν 51 (37, 50%).

Πίνακας 17

ΑΣΚΗΣΕΙΣ	ΛΑΘΟΣ	51	37,5%
	ΣΩΣΤΟ	85	62,5%

Στη συνέχεια επικεντρωθήκαμε μόνο στα σωστά/λάθη της άσκησης 1, σε όλα τα επίπεδα(A1- A2- B1- B2).

ΑΣΚΗΣΗ 1 ΣΤΑ ΟΥΔΕΤΕΡΑ

Σχήμα 179

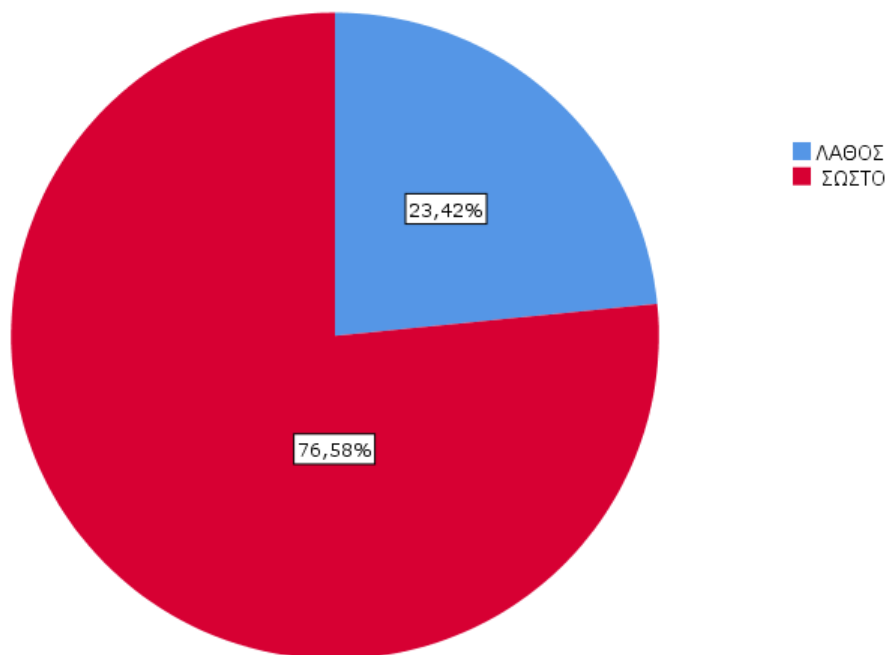
Με βάση τα αποτελέσματα του παραπάνω σχήματος, παρατηρείται ότι επιλέχθηκαν περισσότερες σωστές ουδέτερες λέξεις. Ειδικότερα, οι σωστές ουδέτερες λέξεις ήταν 85 και οι λανθασμένες ουδέτερες λέξεις ήταν 44.

Πίνακας 18

		ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΑΣΚΗΣΗ 1	ΛΑΘΟΣ	44	34,1%
	ΣΩΣΤΟ	85	65,9%

Στην άσκηση 2, το ποσοστό των θετικών απαντήσεων στις ουδέτερες λέξεις ήταν συντριπτικά μεγαλύτερο σε σχέση με τις λανθασμένες λέξεις.

ΑΣΚΗΣΗ 2 ΣΤΑ ΟΥΔΕΤΕΡΑ

Σχήμα 180

Πιο συγκεκριμένα, οι σωστές απαντήσεις ήταν 85, ενώ οι λανθασμένες μόνο 26. Είναι προφανές, ότι οι μεμονωμένες λέξεις διευκόλυναν τους διδασκόμενους στη σωστή επιλογή του γένους, σε αντίθεση με την πρώτη άσκηση που αφορούσε λέξεις που περιέχονταν σε κείμενα.

Πίνακας 19

		ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΑΣΚΗΣΗ 2	ΛΑΘΟΣ	26	23,4%
	ΣΩΣΤΟ	85	76,6%

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των ουδέτερων λέξεων ανά επίπεδο (A1- A2 -B1 -B2) :

Πίνακας 20 συνολικά και των 2 ασκήσεων

		ΕΠΙΠΕΔΟ							
		A1		A2		B1		B2	
		ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΑΣΚΗΣΕΙΣ	ΛΑΘΟΣ	13	36,1%	17	36,2%	12	40,0%	9	39,1%
	ΣΩΣΤΟ	23	63,9%	30	63,8%	18	60,0%	14	60,9%

Πίνακας 21 της άσκησης 1

		ΕΠΙΠΕΔΟ							
		A1		A2		B1		B2	
		ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΑΣΚΗΣΗ 1	ΛΑΘΟΣ	13	36,1%	11	26,8%	12	40,0%	8	36,4%
	ΣΩΣΤΟ	23	63,9%	30	73,2%	18	60,0%	14	63,6%

Πίνακας 22 της άσκησης 2

		ΕΠΙΠΕΔΟ							
		A1		A2		B1		B2	
		ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΑΣΚΗΣΗ 2	ΛΑΘΟΣ	2	8,0%	12	28,6%	7	28,0%	5	26,3%
	ΣΩΣΤΟ	23	92,0%	30	71,4%	18	72,0%	14	73,7%

Η κατάκτηση του ουδέτερου γένους της Ελληνικής γλώσσας ως ξένης από ισπανόφωνους μαθητές

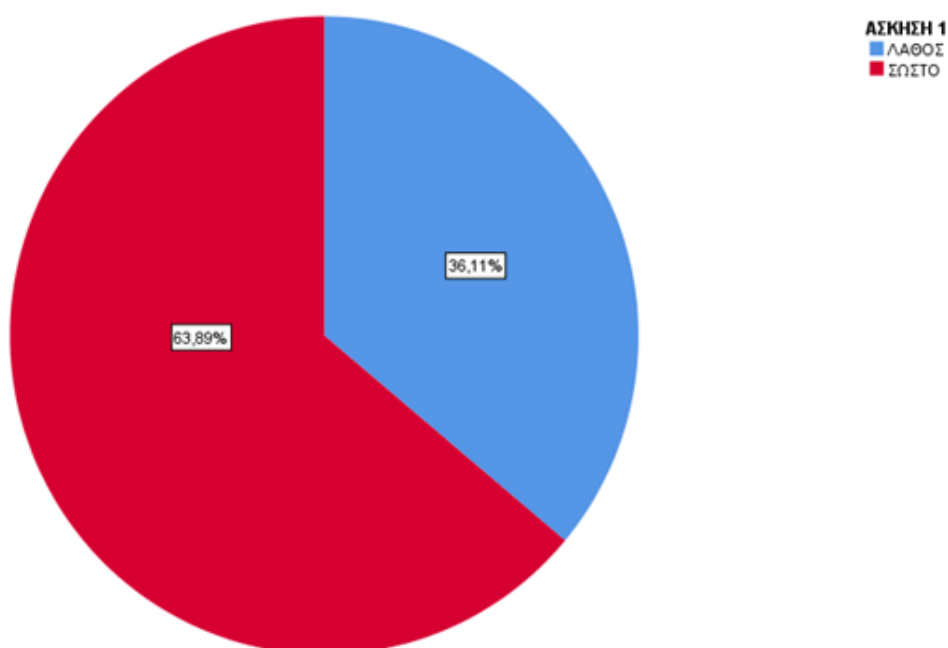
Και στους 3 πίνακες, οι σωστές επιλογές στα ουδέτερα είναι περισσότερες σε σύγκριση με τις λανθασμένες επιλογές.

5.3.4.2 Αποτελέσματα των ουδετέρων λέξεων ανά επίπεδο

Αφού αναλύθηκαν τα ουδέτερα σε ένα γενικότερο πλαίσιο, είναι πολύ σημαντικό να παρατεθούν τα αποτελέσματα και ανά επίπεδο, έτσι ώστε να κατανοηθεί καλύτερα ο τρόπος εξέλιξης και κατάκτησης του ουδέτερου γένους σε κάθε στάδιο, από το Α1 μέχρι και το Β2.

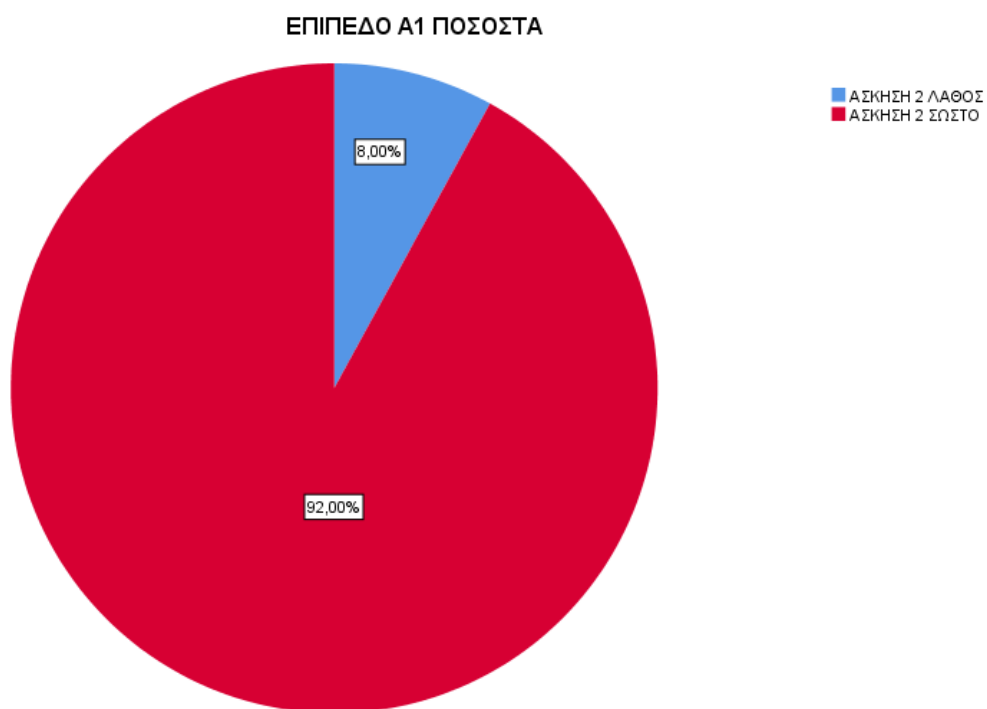
Στο επίπεδο Α1, στην άσκηση 1 και 2, τα σωστά ήταν πολύ περισσότερα από τα λάθη. Μάλιστα, στην άσκηση 2 σημειώθηκε πολύ μεγάλο ποσοστό των σωστών απαντήσεων. Από τα αποτελέσματα προκύπτει ότι ο σωστός τρόπος διδασκαλίας από το πρώτο επίπεδο ελληνομάθειας οδηγεί στην καλύτερη εξοικείωση των διδασκομένων με το ουδέτερο γένος και στην σωστή κατανόησή του και στα επόμενα επίπεδα ελληνομάθειας.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΟΥΔΕΤΕΡΑ
ΕΠΙΠΕΔΟ Α1

Σχήμα 181

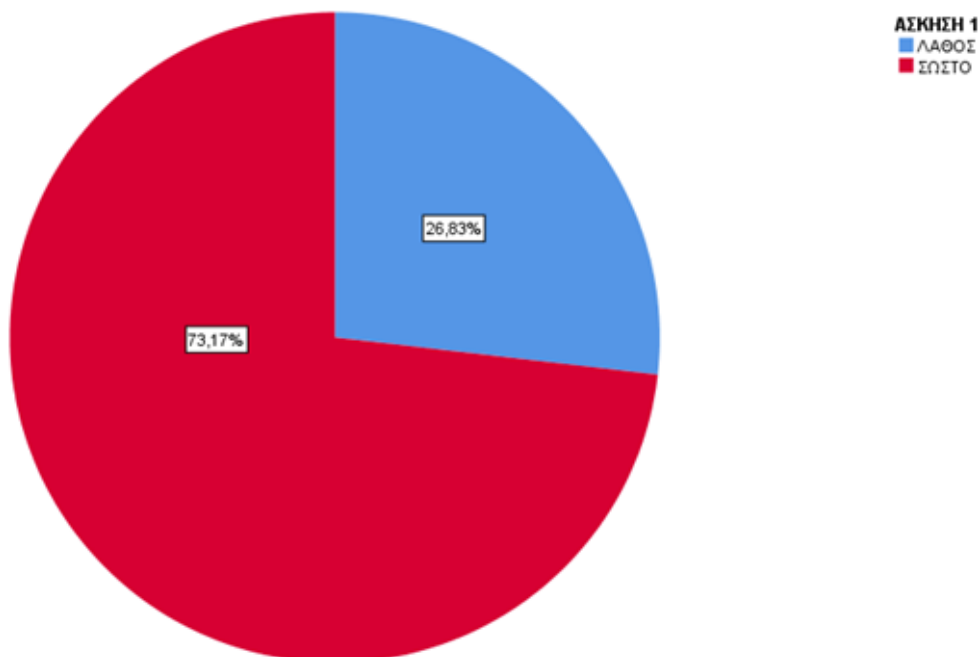
Η κατάκτηση του ουδέτερου γένους της Ελληνικής γλώσσας ως ξένης από ισπανόφωνους μαθητές

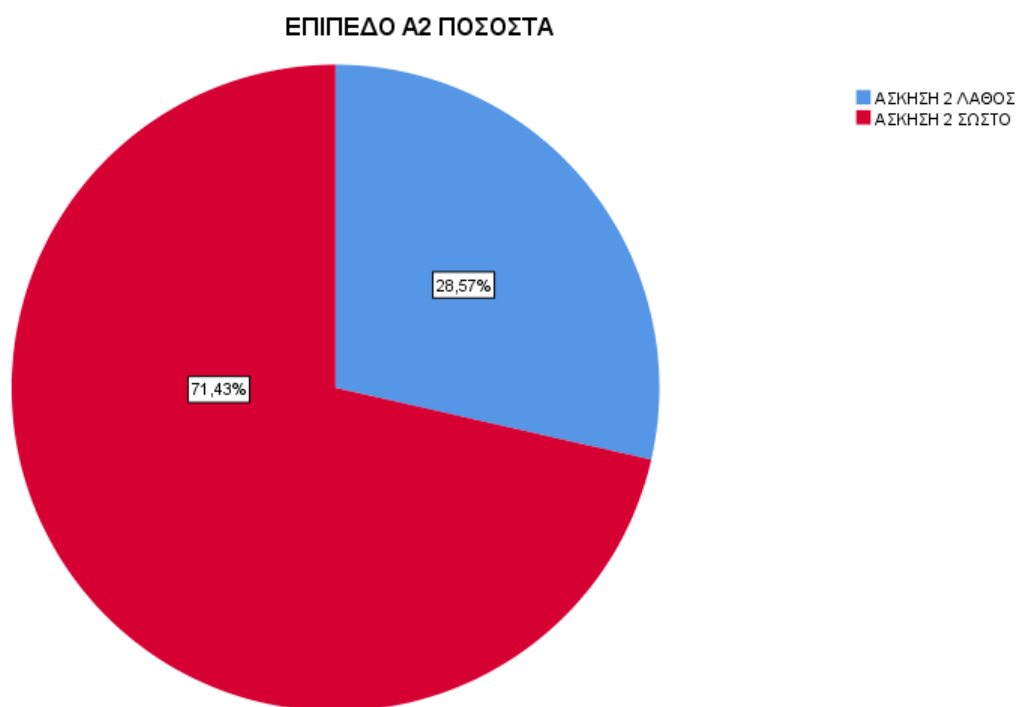
Σχήμα 182

Στο επίπεδο Α2, το ποσοστό των σωστών απαντήσεων και στις 2 ασκήσεις ήταν πάλι αρκετά μεγαλύτερο σε σχέση με τα λάθη.

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΟΥΔΕΤΕΡΑ
ΕΠΙΠΕΔΟ Α2**

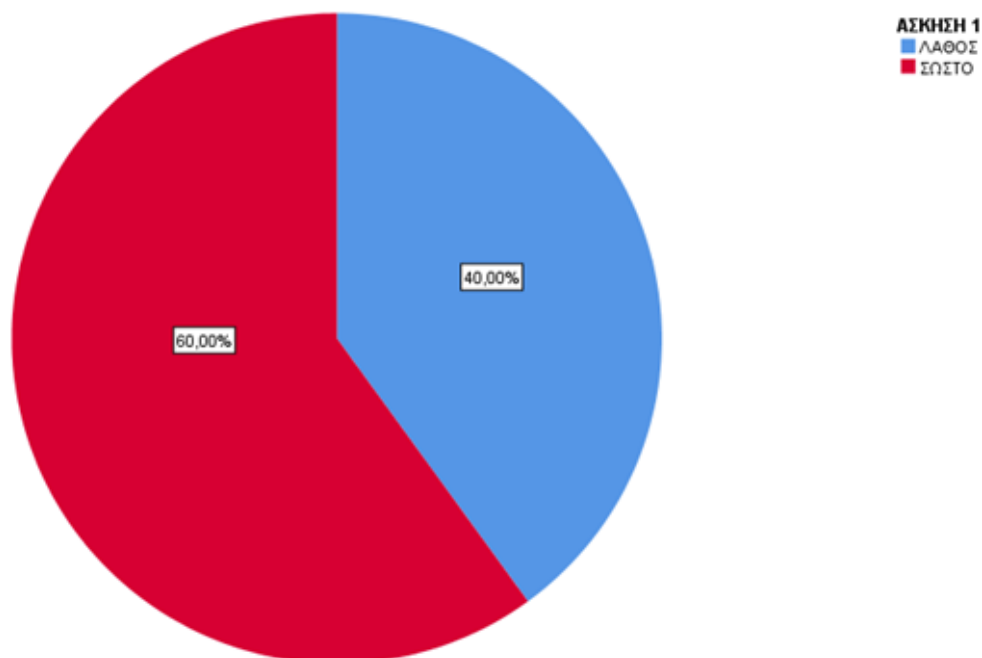
Σχήμα 183

Σχήμα 184

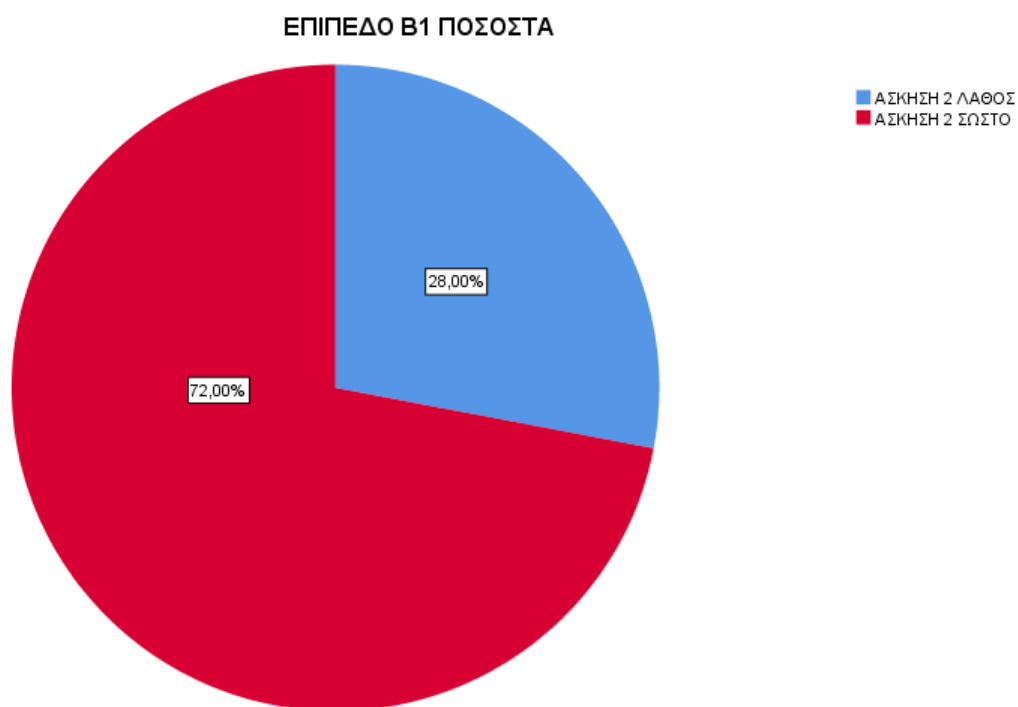
Το ίδιο παρατηρήθηκε και στο επίπεδο Β1, με τα σωστά να υπερτερούν και στις 2 ασκήσεις.

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΟΥΔΕΤΕΡΑ
ΕΠΙΠΕΔΟ Β1**

Σχήμα 185

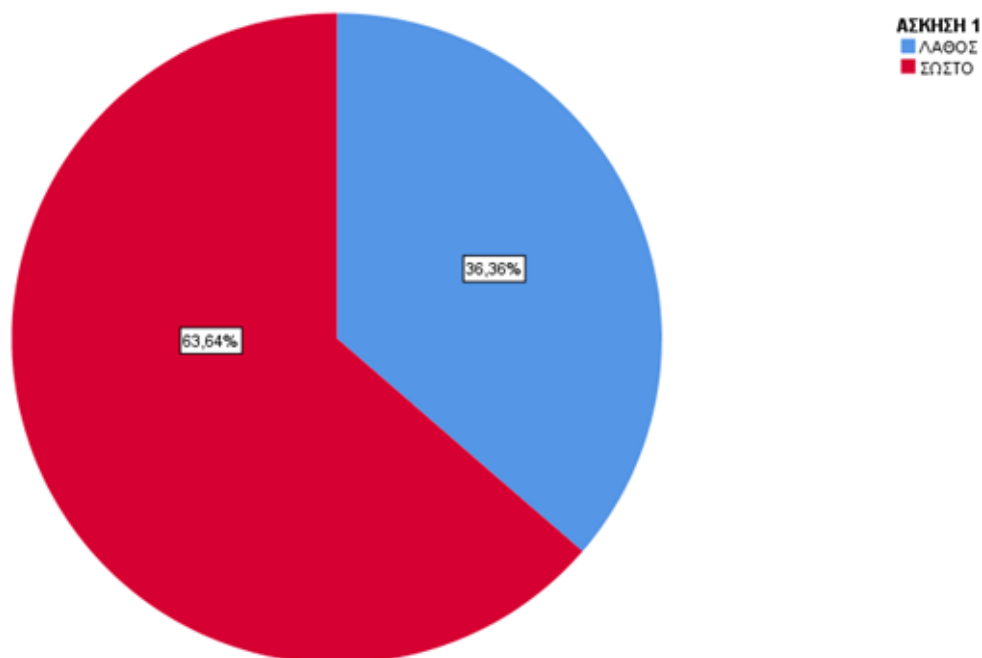
Η κατάρτηση του ουδέτερου γένους της Ελληνικής γλώσσας ως ξένης από ισπανόφωνους μαθητές

Σχήμα 186

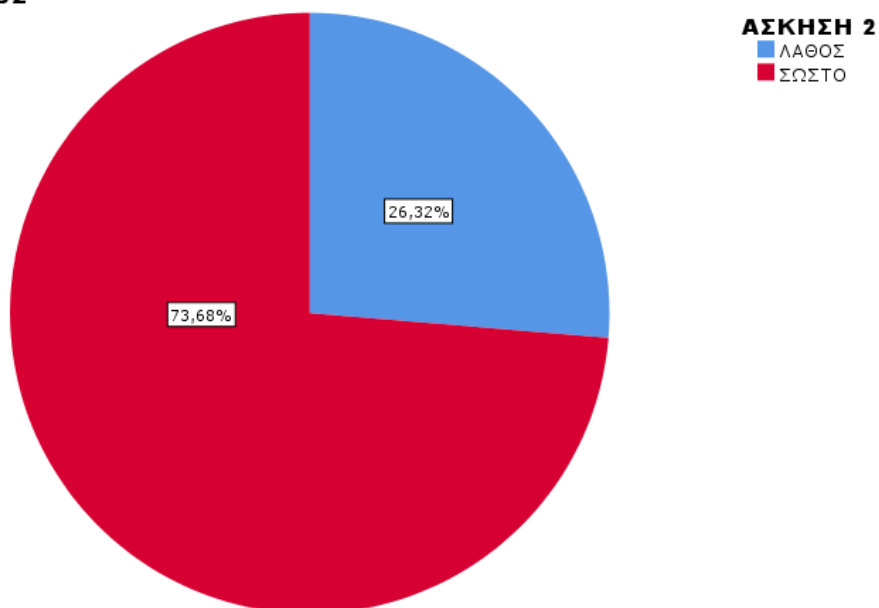
Τέλος, στο τελευταίο επίπεδο(B2) που μελετήσαμε, τα σωστά ήταν για ακόμη μια φορά περισσότερα από τα λάθη.

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΟΥΔΕΤΕΡΑ
ΕΠΙΠΕΔΟ Β2**

Σχήμα 187

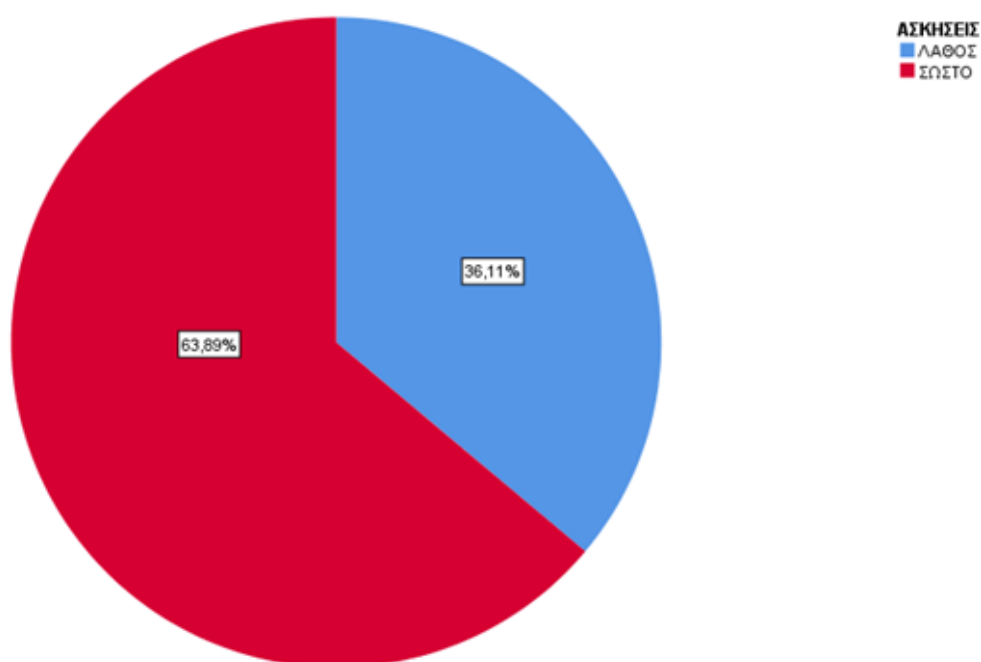
**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΟΥΔΕΤΕΡΑ
ΕΠΙΠΕΔΟ Β2**

Σχήμα 188

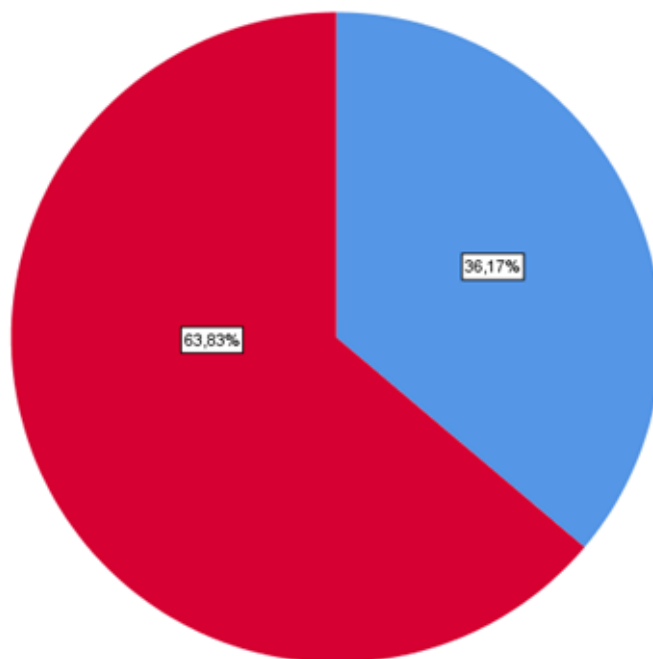
Παρακάτω, ακολουθούν τα σχήματα όλων των επιπέδων(A1- A2- B1- B2) και των 2 ασκήσεων με τα σωστά να υπερτερούν σε σχέση με τα λάθη.

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΟΥΔΕΤΕΡΑ
ΕΠΙΠΕΔΟ Α1**

Σχήμα 189

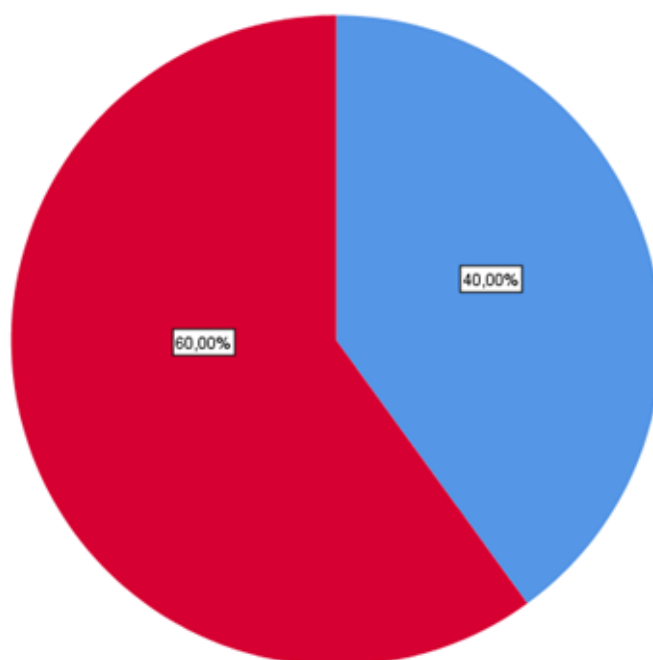
**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΟΥΔΕΤΕΡΑ
ΕΠΙΠΕΔΟ Α2**

ΑΣΚΗΣΕΙΣ
■ ΛΑΘΟΣ
■ ΣΩΣΤΟ

Σχήμα 190

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΟΥΔΕΤΕΡΑ
ΕΠΙΠΕΔΟ Β1**

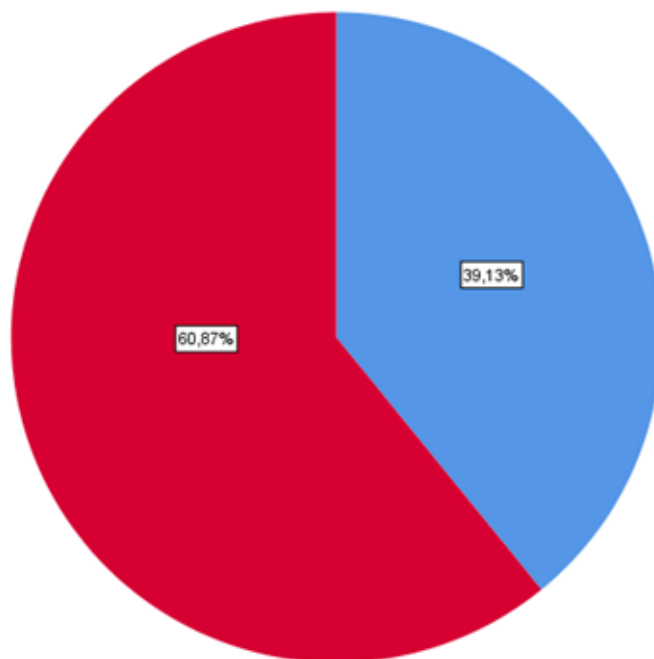

ΑΣΚΗΣΕΙΣ
■ ΛΑΘΟΣ
■ ΣΩΣΤΟ

Σχήμα 191

Η κατάκτηση του ουδετέρου γένους της Ελληνικής γλώσσας ως ξένης από ισπανόφωνους μαθητές

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΟΥΔΕΤΕΡΑ
ΕΠΙΠΕΔΟ Β2**

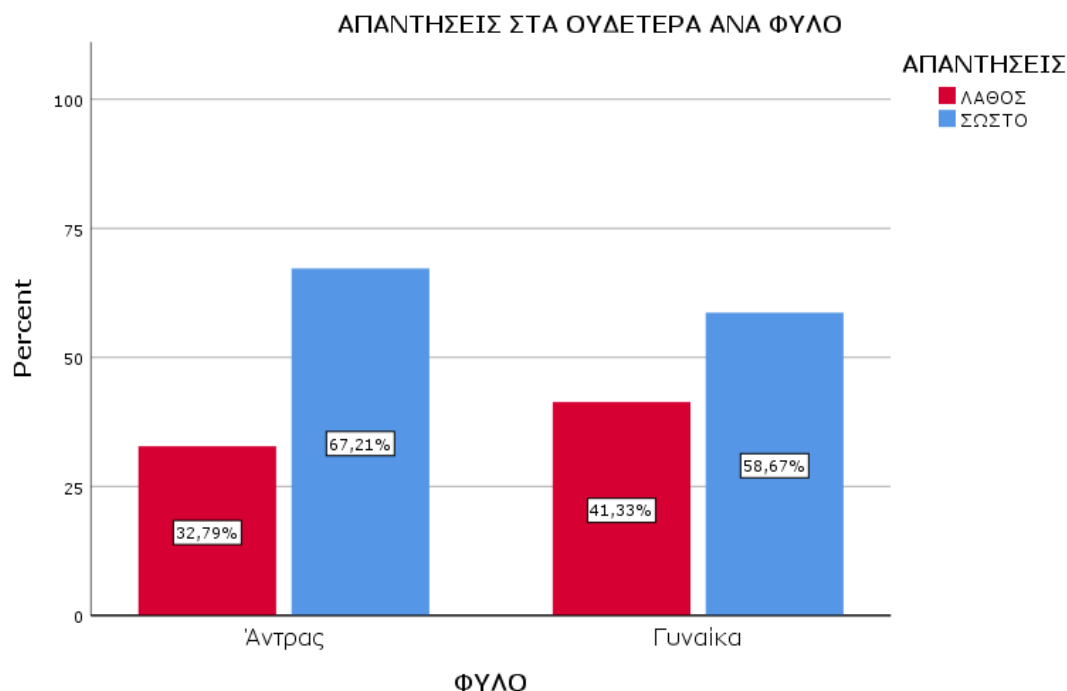

ΑΣΚΗΣΕΙΣ
■ ΛΑΘΟΣ
■ ΣΩΣΤΟ

Σχήμα 192

5.3.4.3 Αποτελέσματα ουδετέρων λέξεων ανά φύλο

Από τα 90 ερωτηματολόγια που μελετήσαμε, αποδείχτηκε ότι συνολικά και στις 2 ασκήσεις τα περισσότερα σωστά επιλέχθηκαν από τους άντρες. Τα αναλυτικά αποτελέσματα συγκεντρώθηκαν στο παρακάτω διάγραμμα. Πιθανότατα, το φύλο των διδασκομένων να καθορίζει και την επιλογή του γραμματικού γένους των ονομάτων, παρατηρώντας ότι οι άντρες υπερτερούν στην επιλογή του ουδετέρου γένους.

Σχήμα 193

5.3.4.4 Αποτελέσματα ουδετέρων λέξεων ανά ηλικία

Αναφορικά με τα ηλικιακά γκρουπ και τις απαντήσεις των ουδετέρων λέξεων και στις 2 ασκήσεις, τα περισσότερα σωστά παρατηρήθηκαν στις ηλικίες 56- 65 χρονών. Ακολούθησαν οι ηλικίες 18- 24 ,25- 35 ,65+ και 36- 45.

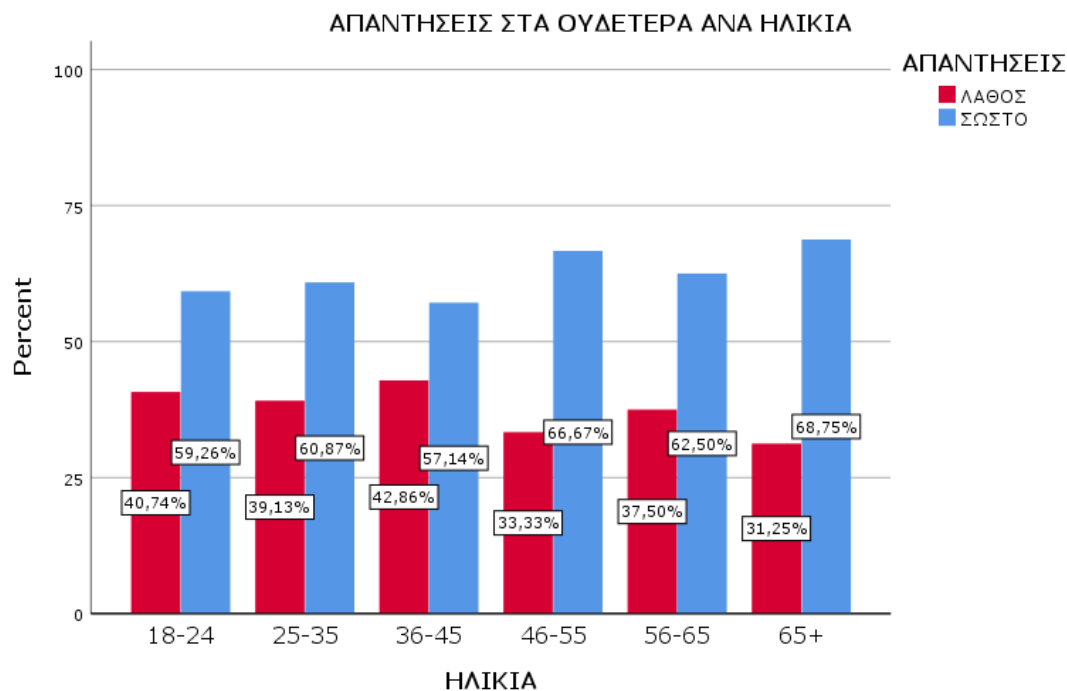
Τα περισσότερα λάθη επιλέχθηκαν πάλι από το ηλικιακό γκρουπ 56- 65 και ακολούθησαν οι ηλικίες 18- 24, 25- 35,46- 55,36-45 και τέλος 65+.

Προφανώς, η άποψη που επικρατεί στη κοινωνία μας ότι σε μεγαλύτερες ηλικίες είναι πιο δύσκολη η απόκτηση νέων γνώσεων, δεν ισχύει στη συγκεκριμένη περίπτωση, αν λάβουμε υπόψη τον παρακάτω πίνακα και το σχήμα 194.

Πίνακας 23

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΟΥΔΕΤΕΡΑ ΑΝΑ ΗΛΙΚΙΑ

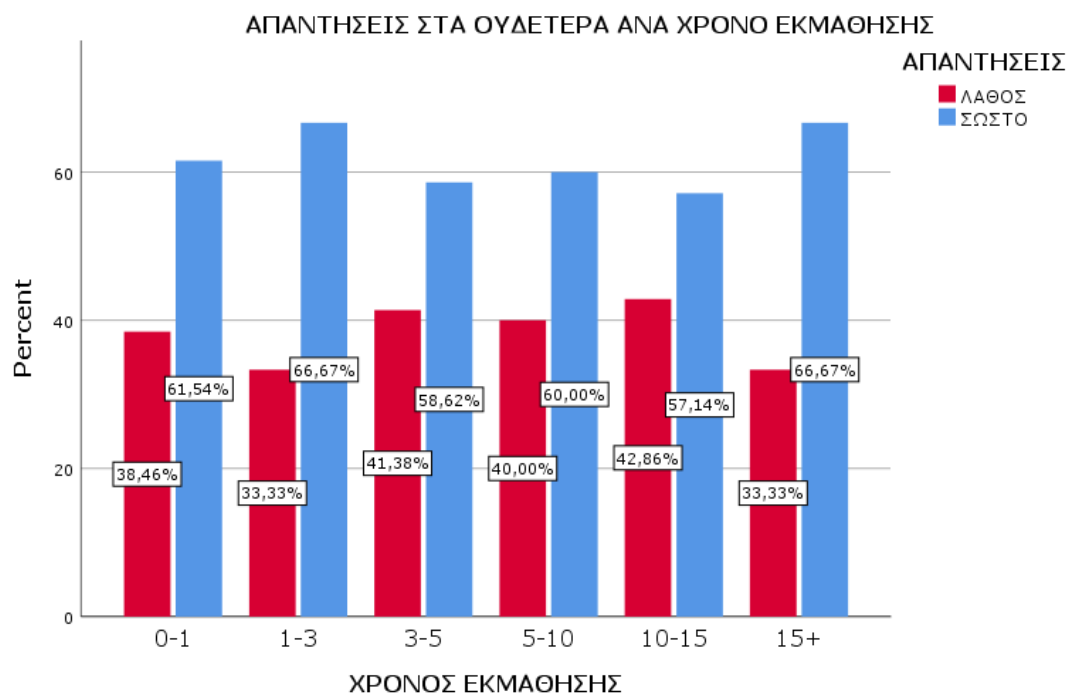
		ΗΛΙΚΙΑ					
		18-24	25-35	36-45	46-55	56-65	65+
ΑΣΚΗΣΕΙΣ	ΛΑΘΟΣ	11	9	6	8	12	5
	ΣΩΣΤΟ	16	14	8	16	20	11

Σχήμα 194

5.3.4.5 Αποτελέσματα ουδετέρων λέξεων ανά χρόνο εκμάθησης

Ο χρόνος εκμάθησης επιτέλεσε καθοριστικό ρόλο στις απαντήσεις των διδασκομένων. Πιο συγκεκριμένα, οι περισσότερες σωστές απαντήσεις σημειώθηκαν στους μαθητές που διδάσκονταν την ελληνική γλώσσα από 15 χρόνια και πάνω, καθώς επίσης και στους μαθητές με 1 έως 3 χρόνια εκμάθησης της γλώσσας(66,67%). Αυτό προκαλεί μεγάλη αντιφατικότητα, αν σκεφτούμε ότι από τη μία πλευρά έχουμε μαθητές αρχάριους και από την άλλη αρκετά προχωρημένους και εξοικειωμένους με τα ελληνικά. Στη συνέχεια, έπονται οι συμμετέχοντες με χρόνο εκμάθησης 0-1 χρόνο, 5- 10 χρόνια, 3-5 χρόνια και 10- 15 χρόνια.

Σχήμα 195

Η κατάκτηση του ουδέτερου γένους της Ελληνικής γλώσσας ως ξένης από ισπανόφωνους μαθητές

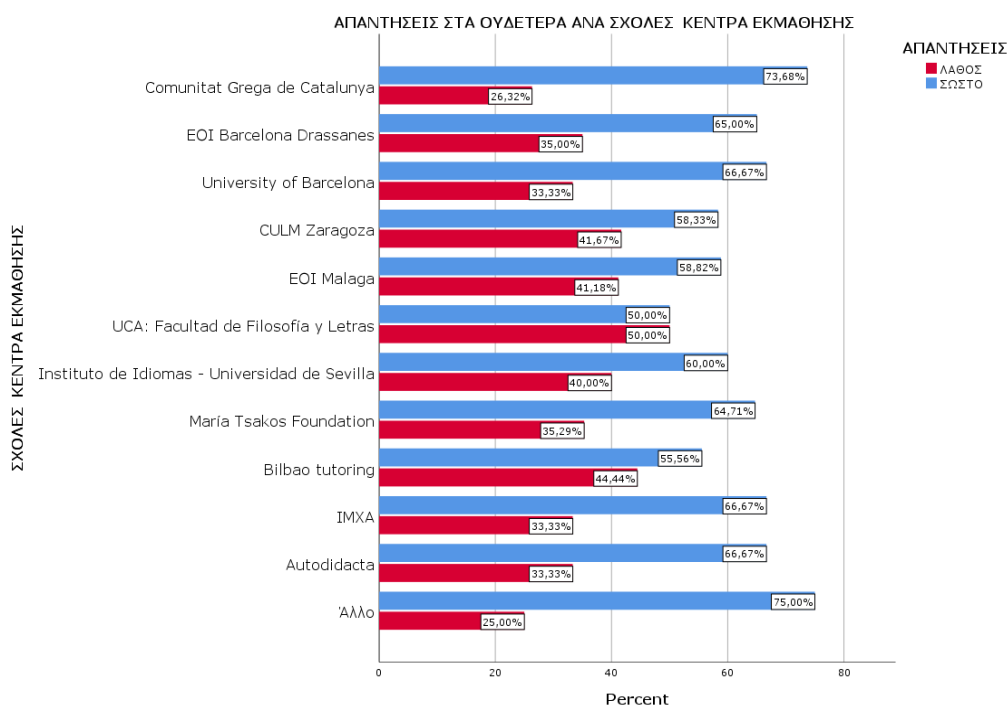
5.3.4.6 Αποτελέσματα ουδετέρων λέξεων ανά σχολή εκμάθησης.

Ακολούθως, αναλύθηκαν τα σωστά/ λάθη σε συσχετισμό με τις σχολές εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας.

Πίνακας 24

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΟΥΔΕΤΕΡΑ ΑΝΑ ΣΧΟΛΗ/ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ

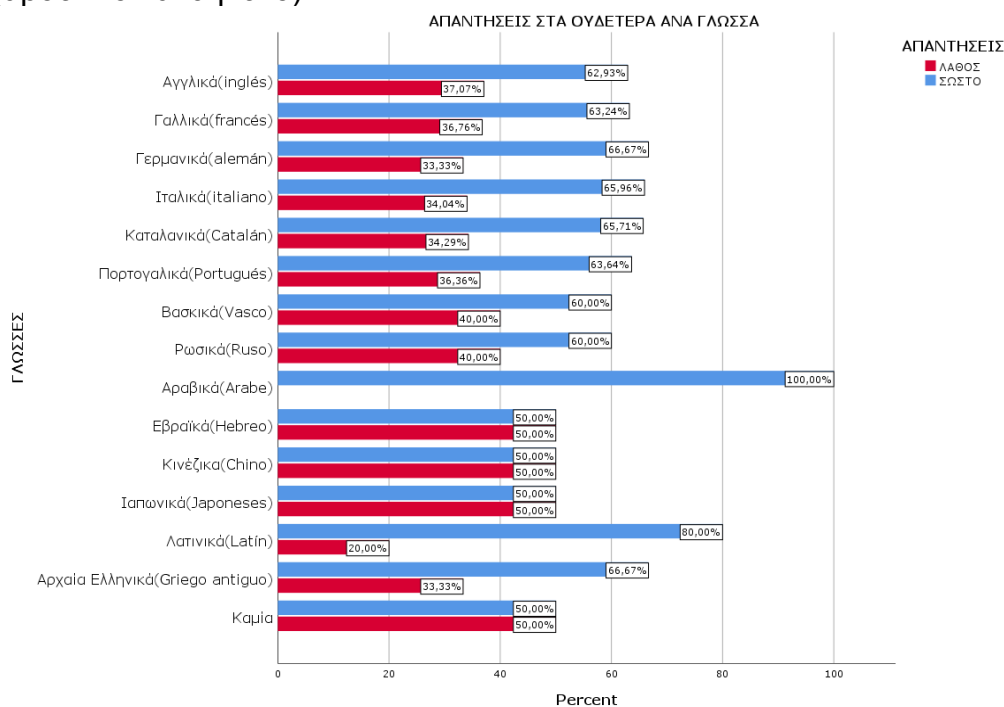
ΣΧΟΛΕΣ		ΑΣΚΗΣΕΙΣ	
		ΛΑΘΟΣ	ΣΩΣΤΟ
Comunitat Grega de Catalunya		5	14
EOI Barcelona Drassanes		7	13
University of Barcelona		1	2
CULM Zaragoza		5	7
EOI Malaga		14	20
UCA: Facultad de Filosofía y Letras		6	6
Instituto de Idiomas - Universidad de Sevilla		4	6
María Tsakos Foundation		6	11
Bilbao tutoring		4	5
IMXA		1	2
Autodidacta		1	2
Άλλο		2	6

Σχήμα 196

5.3.4.7 Αποτελέσματα ουδέτερων λέξεων σε σύγκριση με άλλες γλώσσες που γνωρίζουν οι διδασκόμενοι

Η μελέτη ολοκληρώνεται με ένα διάγραμμα που αναφέρεται στα σωστά/λάθη των συμμετεχόντων σε σχέση με άλλες γλώσσες που δήλωσαν ότι γνωρίζουν. Στο διάγραμμα συμπεριλήφθηκαν και οι αρχαίες γλώσσες της λατινικής και της ελληνικής. Παρατηρείται ότι η γνώση άλλων γλωσσών, δεν επηρεάζει ιδιαίτερα την επιλογή του σωστού γένους στα ουδέτερα. Σίγουρα, βέβαια, βοηθά η γνώση γλωσσών, όπως τα γερμανικά που έχουν ουδέτερο γένος. Ωστόσο, όπως μπορούμε να δούμε και στο σχήμα, οι δύο διδασκόμενοι που έχουν γνώση της αραβικής γλώσσας, έχουν επιλέξει σωστά τις λέξεις ουδέτερου γένους, παρόλο που η συγκεκριμένη γλώσσα έχει δύο γένη (αρσενικό και θηλυκό).

Σχήμα 197

Πίνακας 25

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΟΥΔΕΤΕΡΑ ΑΝΑ ΓΛΩΣΣΑ*

		ΑΣΚΗΣΕΙΣ	
		ΛΑΘΟΣ	ΣΩΣΤΟ
ΓΛΩΣΣΕΣ	Καμία	1	1
	Αγγλικά(inglés)	43	73
	Γαλλικά(francés)	25	43
	Γερμανικά(alemán)	8	16
	Ιταλικά(italiano)	16	31
	Καταλανικά(Catalán)	12	23
	Πορτογαλικά(Portugués)	8	14
	Βασκικά(Vasco)	2	3
	Ρωσικά(Ruso)	2	3
	Αραβικά(Arabe)		2
	Εβραϊκά(Hebreo)	1	1
	Κινέζικα(Chino)	2	2
	Ιαπωνικά(Japoneses)	1	1
	Λατινικά(Latin)	1	4
	Αρχαία Ελληνικά(Griego antiguo)	1	2

*ΑΛΛΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ ΠΟΥ ΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ΟΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΙΣΠΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ

5.3.5 Συμπεράσματα

Τα τελικά συμπεράσματα από την έρευνα, σχετικά με τις ουδέτερες λέξεις είναι τα εξής:

- ❖ Οι απαντήσεις που επιλέχθηκαν ήταν στην πλειοψηφία τους σωστές τόσο στις 2 ασκήσεις, όσο και σε κάθε άσκηση ξεχωριστά.

Ειδικότερα, στην άσκηση 2 το ποσοστό των σωστών απαντήσεων των συμμετεχόντων ήταν αισθητά μεγαλύτερο, σε σχέση με την άσκηση 1. Αυτό σημαίνει ότι οι μαθητές/μαθήτριες δυσκολεύτηκαν περισσότερο στην άσκηση 1(κενά μέσα σε κείμενο) σε σχέση με την άσκηση 2(μεμονωμένες λέξεις).

- ❖ Οι άντρες συμμετέχοντες επέλεξαν περισσότερες σωστές απαντήσεις από τις γυναίκες συμμετέχουσες.
- ❖ Οι περισσότερες σωστές απαντήσεις σημειώθηκαν στους μαθητές/μαθήτριες με ηλικία 65+ .
- ❖ Η πλειοψηφία των σωστών απαντήσεων διαπιστώθηκε στους συμμετέχοντες με χρόνο εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας 1-3 χρόνια και 15+ χρόνια.
- ❖ Σε σχέση με τον αριθμό των μαθητών της κάθε σχολής, οι περισσότερες σωστές και λανθασμένες απαντήσεις σημειώθηκαν στην Κρατική Σχολή της Μάλαγα.
- ❖ Τέλος, αναφορικά με τη γνώση άλλων γλωσσών, οι περισσότερες σωστές και λανθασμένες απαντήσεις σημειώθηκαν από εκείνους που γνώριζαν αγγλικά, γαλλικά, ιταλικά, γερμανικά και καταλανικά. Οι λανθασμένες απαντήσεις δικαιολογούνται από την απουσία του ουδέτερου άρθρου στη γλώσσα τους. Οι συμμετέχοντες που δεν έκαναν κανένα λάθος ήταν όσοι είχαν γνώση και της αραβικής γλώσσας. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι περισσότεροι μαθητές/μαθήτριες γνώριζαν από 1 έως και 5 γλώσσες(με εξαίρεση 2 που δεν ήξεραν καμία). Τέλος, η αγγλική ήταν η επικρατέστερη γλώσσα στις επιλογές των διδασκομένων.

5.4 Παρουσίαση των αποτελεσμάτων του ερωτηματολογίου προς τους διδάσκοντες/διδάσκουσες της ελληνικής ως ξένης γλώσσας - Συζήτηση

Το παρόν ερωτηματολόγιο απευθυνόταν στους καθηγητές/καθηγήτριες της ελληνικής ως ξένης γλώσσας. Σε σύγκριση με το ερωτηματολόγιο των μαθητών/ μαθητριών, ήταν πολύ πιο σύντομο και απλό. Το συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο σχεδιάστηκε, καθώς θέλαμε να παρουσιάσουμε την κατάκτηση του ουδέτερου γένους στην ελληνική γλώσσα ως ξένη και από την οπτική γωνία των καθηγητών. Ειδικότερα, το ερωτηματολόγιο αποτελούνταν από 4 ενότητες. Η πρώτη ενότητα αποτελούσε μια περιγραφή της έρευνας. Οι επόμενες 3 ενότητες περιείχαν ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και ελεύθερης έκφρασης.

Αναλυτικότερα:

- ❖ Σε ποιο επίπεδο ελληνομάθειας παρατηρείτε τον μεγαλύτερο αριθμό μαθητών σας;(μπορούσαν να επιλέξουν παραπάνω από ένα).
- ❖ Πιστεύετε ότι οι μαθητές σας δυσκολεύονται μαθαίνοντας την ελληνική γλώσσα ως ξένη;
- ❖ Πού πιστεύετε ότι δυσκολεύονται περισσότερο;(περιλαμβανόταν η επιλογή «Άλλο»)
- ❖ Σε σχέση με το γένος, και ειδικότερα με το ουδέτερο γένος, πιστεύετε ότι δυσκολεύονται οι μαθητές σας; Αν ναι, σε ποιο επίπεδο ελληνομάθειας παρατηρείτε τα περισσότερα λάθη; Αναφέρετε μερικά παραδείγματα.(ελεύθερης επιλογής)

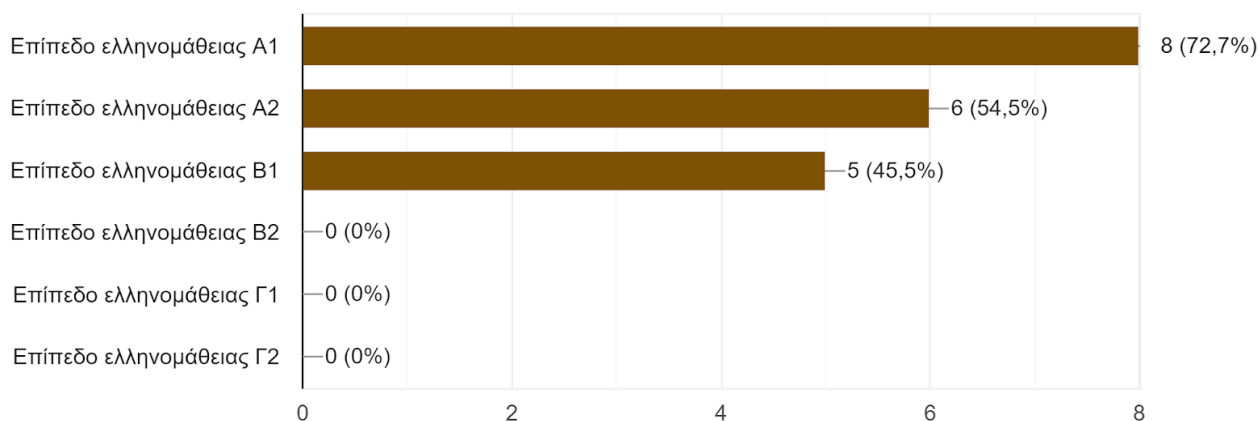
Να σημειωθεί, ότι όσοι απαντούσαν στην 2η ερώτηση «καθόλου», τότε μπορούσαν να μεταβούν αμέσως στην 4η ενότητα.

5.4.1 Αποτελέσματα/Συμπεράσματα της έρευνας για τους διδάσκοντες/διδάσκουσες της ελληνικής ως ξένης

Συνολικά, συγκεντρώθηκαν 11 ερωτηματολόγια. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται παρακάτω, με τη μορφή διαγραμμάτων:

Σε ποιο επίπεδο ελληνομάθειας παρατηρείτε τον μεγαλύτερο αριθμό μαθητών σας;(μπορείτε να επιλέξετε παραπάνω από ένα)

11 απαντήσεις

Σχήμα 198

Η κατάρτηση του ουδέτερου γένους της Ελληνικής γλώσσας ως ξένης από ισπανόφωνους μαθητές

Η ερώτηση επέτρεπε στους διδάσκοντες/διδάσκοντες να επιλέξουν παραπάνω από ένα επίπεδα. Συνεπώς, είναι σημαντικό να επισημανθούν τα εξής:

- ❖ 3 καθηγητές/καθηγήτριες επέλεξαν 3 επίπεδα ελληνομάθειας(A1,A2,B1)
- ❖ 2 καθηγητές/καθηγήτριες επέλεξαν 2 επίπεδα ελληνομάθειας(A1,A2)

Παρατηρήθηκε ότι επικεντρώθηκαν περισσότερο στα πρώτα επίπεδα ελληνομάθειας, καθώς κανένας δεν επέλεξε τα επίπεδα Γ1 και Γ2. Αυτό συμβαίνει γιατί οι διδασκόμενοι επηρεάζονται σημαντικά από τη μητρική τους γλώσσα στα πρώτα επίπεδα ελληνομάθειας (Ανδριά , Miralpeix & Celaya, 2012). Έτσι, πολλές φορές δυσκολεύονται να κατακτήσουν νέες γνώσεις που δεν συναντώνται στην πρώτη τους γλώσσα.

Πιστεύετε ότι οι μαθητές σας δυσκολεύονται μαθαίνοντας την ελληνική γλώσσα ως ξένη;

11 απαντήσεις

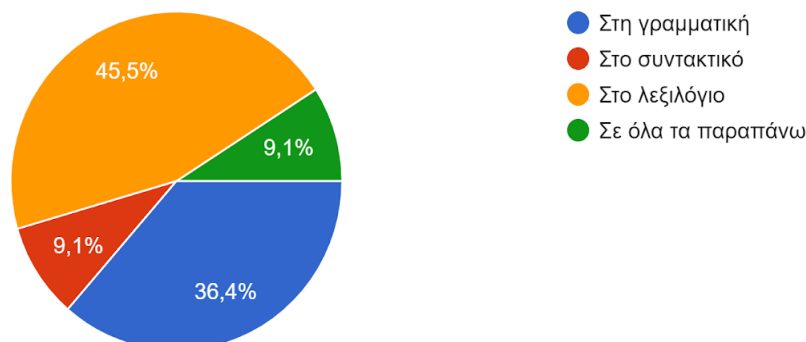

Σχήμα 199

Με βάση το παραπάνω σχήμα, η πλειοψηφία των καθηγητών(7-63,6%) θεώρησαν ότι οι μαθητές τους δυσκολεύονται σε μέτριο βαθμό στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας ως ξένης. Οι υπόλοιπες επιλογές είχαν ίσο ποσοστό(από 1-9,1%).Μάλιστα στην επιλογή «Άλλο»,1 καθηγητής τόνισε ότι η δυσκολία των μαθητών, βασίζεται στις βάσεις τους σε γνωστικό επίπεδο, με αποτέλεσμα μερικοί μαθητές να δυσκολεύονται σε μέτριο βαθμό και άλλοι σε μεγαλύτερο βαθμό.

Πού πιστεύετε ότι δυσκολεύονται περισσότερο;

11 απαντήσεις

Σχήμα 200

Στις παραπάνω ερωτήσεις, εξαιρέθηκαν οι διδάσκοντες/διδάσκουσες που επέλεξαν «Καθόλου» στην προηγούμενη ερώτηση. Παρατηρήθηκε, ότι οι διδασκόμενοι δυσκολεύονται περισσότερο στο λεξιλόγιο(45,5%).Ακολουθούν η γραμματική και το συντακτικό. Τέλος, 1 διδάσκων διάλεξε την επιλογή «Σε όλα τα παραπάνω».

Προφανώς, ο/η κάθε καθηγητής / καθηγήτρια έχει διαμορφώσει μια διαφορετική άποψη, με βάση την εμπειρία του και τους μαθητές με τους οποίους έχει έρθει σε επαφή. Έτσι, η απάντηση είναι απόλυτα υποκειμενική για τον καθένα/ καθεμιά.

<p>Απαντήσεις στην ερώτηση ελεύθερης έκφρασης: «Σε σχέση με το γένος, και ειδικότερα με το ουδέτερο γένος, πιστεύετε ότι δυσκολεύονται οι μαθητές σας; Αν ναι, σε ποιο επίπεδο ελληνομάθειας παρατηρείτε τα περισσότερα λάθη; Αναφέρετε μερικά παραδείγματα».</p>
1)Όχι.
2) Ειδικά όταν πρέπει να βάλουν μια αντωνυμία αντί για ένα ουσιαστικό, και όταν κάνουν τη συμφωνία γένους. Προσοχή: στα ισπανικά έχουμε ουδέτερο γένος σε αντωνυμίες και άλλες εκφράσεις. Δεν έχουμε στα ουσιαστικά. Αυτό μπερδεύει τους μαθητές. Τους είναι δύσκολο να θεωρήσουν π.χ. ένα πρόσωπο σαν να ήταν κάτι ουδέτερο (το αγόρι, το κορίτσι...)
3)Νομίζω όχι.
4)Δεν δυσκολεύονται ιδιαίτερα.
5) Όχι ιδιαίτερα. Το ουδέτερο γένος δεν παρουσιάζει τόσες δυσκολίες, αν το συγκρίνουμε με άλλα της ελληνικής γλώσσας (π.χ. το ρήμα, κυρίως στον αόριστο).
6) Γενικά οι μαθητές λατρεύουν τα "εύκολα" ουδέτερα (το σπίτι, το βιβλίο) γιατί δεν έχουν πρόβλημα με τη διαφορά ονομαστική / αιτιατική, και στην αρχή έχουν την εντύπωση πως είναι τα πιο εύκολα ουσιαστικά (και επίθετα). Οι δυσκολίες αρχίζουν με τον τύπο μάθημα, -ατος (τον μπερδεύουν με τα θηλυκά σε -α) και κυρίως με τα ουδέτερα σε -ος (για αυτούς μοιάζουν με τα αρσενικά σε -ος). Μία φοβερή δυσκολία για αυτούς είναι το ότι έχουν πληθυντικό σε -η, που δεν το συσχετίζουν με τίποτα. Επίσης, η αλλαγή του τόνου στα προπαροξύτονα (το μέγεθος, τα μεγέθη, του μεγέθους, των μεγεθών!) Τα πιο δύσκολα βέβαια είναι τα αρχαϊζόντα (το δόρυ, το σύμπαν...) αλλά κανονικά αυτά είναι για ανώτερα επίπεδα. Από αυτά που διδάσκουμε (φτάνουμε μέχρι B1) τα πιο δύσκολα για αυτούς είναι το γάλα, το κρέας..., μερικά μεμονωμένα δηλαδή που προκύπτουν στο μάθημα. Άλλη δυσκολία είναι οι λέξεις που δηλώνουν ανθρώπους αλλά είναι ουδέτερα (το παιδί, το κορίτσι...) Στη γλώσσα μας δεν έχουμε ουδέτερα, μόνο άρθρα ή αντωνυμίες (ello, eso, lo...), μόνο στον ενικό, που κανονικά δηλώνουν αφηρημένες έννοιες. Ίσως για αυτό τους είναι εξαιρετικά δύσκολο να καταλάβουν τη σημασία του πληθυντικού σε ουδέτερα που δηλώνουν τέτοιες αφηρημένες έννοιες στα ελληνικά, όπως "τα καλά / τα ωραία", που πρέπει να μεταφράσουμε ως "lo bueno / lo bonito" ή "las cosas buenas / las cosas bonitas".
7)Δυσκολεύονται στο επίπεδο A2.
8) Στο A1 και A2.Επειδή Μπερδεύονται με την αιτιατική των αρσενικών ουσιαστικών και με την ονομαστική και αιτιατική των ουδέτερων ουσιαστικών(π.χ. το πυρετό αντί τον πυρετό)
9) Νομίζω ότι δε δυσκολεύονται ιδιαίτερα. Μόνο στα πρώτα επίπεδα ίσως, δηλαδή σε επίπεδο A1/A2, βρίσκουν δυσκολίες αφού πρέπει να ξεχωρίσουν ένα τρίτο γένος, που δεν έχουμε στη γλώσσα μας. Οι δυσκολίες είναι περισσότερο σε συντακτικό επίπεδο, στη συμφωνία σε γένος και αριθμό με επίθετα και άρθρα. Σε προχωρημένα επίπεδα το πρόβλημα δεν υπάρχει η τουλάχιστον δεν διαφοροποιείται από τις δυσκολίες που παρουσιάζουν στην εκμάθηση του λεξιλογίου γενικώς
10)Όχι.
11) Δεν παρατηρώ ιδιαίτερες δυσκολίες σε σχέση με την κατανόηση και εμπέδωση του ουδέτερου γένους στους μαθητές μου. Στα χαμηλότερα επίπεδα (A1 και A2) γίνονται τα περισσότερα λάθη, κυρίως γιατί ακόμα οι μαθητές δεν είναι εξοικειωμένοι με αυτό το γένος και το μπερδεύουν λόγω της παρόμοιας κατάληξης του θηλυκού (π.χ. η λέξη "κατάστημα" μπορεί να θεωρήσουν ότι είναι θηλυκή). Επίσης, αν τελειώνει μια λέξη σε /i/ μπορεί να την εκλάβουν ως θηλυκή (π.χ. ζώνη), παρόλο που τα ουδέτερα λήγουν σε γιώτα.

Στις παραπάνω απαντήσεις, παρατηρούμε λάθη που εντοπίσαμε κι εμείς στις ασκήσεις που συμπλήρωσαν οι συμμετέχοντες. Έτσι, οι μαθητές δυσκολεύονται να κατανοήσουν επαρκώς τη μη ταύτιση γραμματικού-φυσικού γένους, ειδικά στα ουδέτερα ουσιαστικά. Επίσης, τα ουδέτερα σε -ος μπερδεύουν τους διδασκόμενους, καθώς τα κατατάσσουν στα αρσενικά σε -ος. Τέλος, πολλά ουδέτερα στον πληθυντικό εκλαμβάνονται ως θηλυκά λόγω της κατάληξης -α, και αυτό το παρατηρήσαμε πολλές φορές στις απαντήσεις των δικών μας ασκήσεων. Επιπλέον, εντοπίζονται δυσκολίες και σε φωνολογικό επίπεδο. Τέλος, μερικοί καθηγητές/καθηγήτριες απάντησαν ότι οι μαθητές τους δεν αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας.

5.5 Βασικά Συμπεράσματα - Συζήτηση

Ολοκληρώνοντας την παρούσα εργασία και έχοντας μελετήσει διεξοδικά τα ζητήματα που πραγματεύτηκε μπορούν να εξαχθούν τα κάτωθι συμπεράσματα:

1. Οι ισπανόφωνοι διδασκόμενοι της ελληνικής ως ξένης γλώσσας κατέκτησαν το ουδέτερο γένος χωρίς μεγάλη δυσκολία, σε όλα τα επίπεδα ελληνομάθειας που μελετήθηκαν (A1- A2- B1- B2), παρόλο που απουσιάζει από τη μητρική τους γλώσσα. Αυτό το συμπέρασμα προκύπτει και από τη διεξοδική στατιστική ανάλυση των αποτελεσμάτων, τα οποία παρατέθηκαν και σχολιάστηκαν ενδελεχώς παραπάνω.

Πιο αναλυτικά, οι συμμετέχοντες δεν αντιμετώπισαν σημαντικές δυσκολίες στις πρωτοτυπικές τάξεις των ουδέτερων ουσιαστικών. Η πλειοψηφία των λαθών σε αυτή την κατηγορία σημειώθηκαν στα πρωτοτυπικά ουδέτερα ουσιαστικά σε -α, τα οποία είτε θεωρήθηκαν θηλυκά (το ίδιο λάθος εντοπίστηκε και με την άκλιτη δάνεια λέξη «σινεμά», με την επιλογή του θηλυκού γένους), με βάση τους φωνολογικούς κανόνες των πρωτοτυπικών ονομάτων (Αναστασιάδη-Συμεωνίδη & Χειλά Μαρκοπούλου, 2003), είτε αρσενικά σε πτώση αιτιατική. Μάλιστα, τα λάθη αφορούσαν ονόματα και των δύο αριθμών όπως «το γράμμα» και «τα στοιχεία». Άλλο ένα φωνολογικό λάθος αφορούσε και τα ουδέτερα σε -ι (δελφίни). Από τα παραπάνω παραδείγματα, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η φωνολογία καθόρισε σημαντικά την επιλογή του γένους από τους διδασκόμενους. Αυτή η διαπίστωση δεν προκαλεί εντύπωση, αν λάβουμε υπόψη την άποψη της Τσιμπλή (2003) περί σπουδαιότητας της φωνολογίας κατά την εκμάθηση μιας δεύτερης γλώσσας.

Αντίθετα, στις μη πρωτοτυπικές τάξεις σημειώθηκαν οι περισσότερες λανθασμένες απαντήσεις, χωρίς, ωστόσο να συγκεντρωθούν μεγάλα ποσοστά λαθών. Ένα παράδειγμα αποτελεί ο εντοπισμός περισσότερων λαθών στα ουδέτερα ονόματα σε -ος (πάχος, ύψος κ.α.), καθώς οι περισσότεροι διδασκόμενοι είχαν την πεποίθηση ότι πρόκειται για ουσιαστικά που ανήκουν στα πρωτοτυπικά αρσενικά σε -ς (Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, 2010). Σε αντίθεση με τα ονόματα σε -ος, προκαλούν θετική εντύπωση και αφορμή για συζήτηση τα ευρήματα της έρευνάς μας σχετικά με τα μη πρωτοτυπικά ουδέτερα σε -ν (συμβάν, φωνήεν) σε -υ (δάκρυ) και σε -ς (κρέας, φως), καθώς δεν υπήρχαν καθόλου λάθη ή εντοπίστηκαν μόνο δύο λάθη. Πιθανότατα το γεγονός ότι σημασιολογικά είναι λέξεις που αναφέρονται σε μη έμψυχα, βοήθησε στην επιλογή του σωστού γραμματικού γένους.

Αναφορικά με τη Διαγλωσσική Επίδραση (Ανδριά, , Miralpeix & Celaya, 2012) κατά την επιλογή του σωστού γραμματικού γένους, σε μερικές περιπτώσεις οι διδασκόμενοι λειτούργησαν επηρεασμένοι από την ισπανική γλώσσα, επιβεβαιώνοντας τον σημαντικό ρόλο της μητρικής γλώσσας στη δεύτερη γλώσσα, ειδικότερα σε αρχικά επίπεδα γλωσσομάθειας (Ανδριά, , Miralpeix & Celaya, 2012). Έτσι, δεν έλειψαν οι περιπτώσεις επιλογών αρσενικού και θηλυκού γένους σε ουδέτερα ουσιαστικά ή ακόμα και στην άκλιτη δάνεια λέξη «ασανσέρ», με την επιλογή του αρσενικού γένους (el ascensor). Μάλιστα, ενδέχεται να υπήρξε και επιρροή των πρωτοτυπικών τάξεων των ουσιαστικών της μητρικής τους γλώσσας στην επιλογή του γραμματικού γένους. Ενδεικτικά,

αναφέρουμε τα αρσενικά σε -ο και τα θηλυκά σε -α που πιθανώς οδήγησαν σε λανθασμένες επιλογές στην ελληνική.

Εν συνεχεία, το γεγονός ότι τόσο η ελληνική, όσο και η ισπανική γλώσσα εμφανίζει συμφωνία γένους των στοιχείων της ονοματικής φράσης (Τσιμπλή, 2003) ,βοήθησε τους ισπανόφωνους μαθητές να επιλέξουν, τις περισσότερες φορές, το σωστό οριστικό άρθρο στα ονόματα που τους δόθηκαν. Μάλιστα, το γεγονός ότι οι μαθητές/ μαθήτριες ήταν εξοικειωμένοι με το οριστικό άρθρο ως βασικό μέσο της ειδικευτικής αναφοράς της ελληνικής γλώσσας (Νεστοράτου, 2015) , διευκόλυνε ως ένα σημείο την σωστή συμπλήρωση των κενών, στο μεγαλύτερο ποσοστό τους. Συνεπώς, η σύνταξη διαδραματίζει καίριο ρόλο στον καθορισμό του γραμματικού γένους, όπως υποστηρίζει και η Ράλλη (2003).

Αναφορικά με το φύλο των διδασκομένων , η επιλογή περισσότερων σωστών ουδέτερων ονομάτων από άντρες παρά από γυναίκες, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ίσως υπάρχει σχέση γλώσσας – φύλου. Η άποψη αυτή αποκτά μεγαλύτερη βαρύτητα αν ανατρέξουμε στον Πίνακα 1 , όπου στο σύνολο τους οι γυναίκες μαθήτριες (47) ήταν περισσότερες από τους άντρες μαθητές (43).

Ακολούθως, το αποτέλεσμα των περισσότερων σωστών απαντήσεων στα ουδέτερα από μαθητές/μαθήτριες με ηλικία 65+, δείχνει ότι η ηλικία δεν αποτελεί πάντα εμπόδιο για την κατάκτηση νέων γνώσεων.

Σχετικά με τον χρόνο εκμάθησης και την επιλογή των σωστών απαντήσεων στα ουδέτερα προέκυψε μια αντίφαση, καθώς από τα αποτελέσματα της έρευνας πλειοψήφησαν οι διδασκόμενοι με χρόνο εκμάθησης 15 + χρόνια ,αλλά και οι μαθητές με χρόνο εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας σε 1-3 χρόνια. Και στις δύο περιπτώσεις, ωστόσο, το αποτέλεσμα δεν προκαλεί εντύπωση. Ειδικά στην πρώτη περίπτωση(15+ χρόνια) μπορούμε να κατανοήσουμε ότι έχει διενεργηθεί μια τριβή με την ελληνική γλώσσα, με αποτέλεσμα να έχει επιτευχθεί η καλύτερη εκμάθηση του ουδέτερου γένους.

Συσχετίζοντας τον αριθμό των μαθητών της κάθε σχολής με τις περισσότερες σωστές και λανθασμένες απαντήσεις στα ουδέτερα, εντοπίσαμε ότι αυτές σημειώθηκαν στην Κρατική Σχολή της Μάλαγα. Βέβαια , δεν πρέπει να αγνοήσουμε το γεγονός ότι η πλειοψηφία των μαθητών / μαθητριών, με ποσοστό 20,20 % προέρχονταν από τη συγκεκριμένη σχολή (Σχήμα 4).

Τέλος, αναφορικά με τη γνώση άλλων γλωσσών, οι περισσότερες σωστές και λανθασμένες απαντήσεις σημειώθηκαν από εκείνους που γνώριζαν αγγλικά, γαλλικά, ιταλικά, γερμανικά και καταλανικά.Οι λανθασμένες απαντήσεις δικαιολογούνται από την απουσία του ουδέτερου άρθρου στη γλώσσα τους. Οι συμμετέχοντες που δεν έκαναν κανένα λάθος ήταν όσοι ήξεραν και αραβικά. Να σημειωθεί ότι οι περισσότεροι μαθητές/μαθήτριες γνώριζαν από 1 έως και 5 γλώσσες.

Ολοκληρώνοντας, σε γενικές γραμμές, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι ισπανόφωνοι μαθητές της ελληνικής ως ξένης κατακτούν το ουδέτερο γένος, χωρίς σημαντικά προβλήματα, παρόλο που απουσιάζει από τη μητρική τους γλώσσα.

2.Οι διδάσκοντες/διδάσκουσες της ελληνικής γλώσσας ως ξένης απάντησαν, στην πλειοψηφία τους, ότι οι μαθητές δυσκολεύονται σε μέτριο βαθμό στα επίπεδα ελληνομάθειας A1,A2 και B1. Όπως αναφέραμε και παραπάνω ,το γεγονός ότι επικεντρώνονται περισσότερο στα πρώτα επίπεδα ελληνομάθειας, δείχνει ότι είναι έντονη η επιρροή της μητρικής/ πρώτης γλώσσας ως προς την εκμάθηση του ουδέτερου γένους (Ανδριά , Miralpeix & Celaya, 2012).

Ως προς δυσκολία που αντιμετωπίζουν οι μαθητές/ μαθήτριες κατά την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, η πλειοψηφία των καθηγητών(7-63,6%) είχαν την άποψη ότι οι μαθητές τους δυσκολεύονται σε μέτριο βαθμό, ενώ οι υπόλοιπες επιλογές είχαν ίσο ποσοστό(από 1-9,1%). Το αποτέλεσμα δεν προκαλεί εντύπωση καθώς αποδεικνύεται για άλλη μια φορά η γενική άποψη ότι τα ελληνικά δεν είναι μια εύκολη γλώσσα .

Στη συνέχεια, από τις απαντήσεις των διδασκόντων προκύπτει ότι οι μαθητές/ μαθήτριες δυσκολεύονται περισσότερο στο λεξιλόγιο(45,5%) και στη γραμματική (36,4 %). Ο τομέας της γραμματικής μας αφορά περισσότερο γιατί το ουδέτερο γένος εντάσσεται στη συγκεκριμένη κατηγορία. Ωστόσο, τα αποτελέσματα από τους διδασκόμενους που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο δεν έδειξαν να δυσκολεύονται ιδιαίτερα στην κατάκτηση του ουδετέρου γένους.

Ολοκληρώνοντας, στην ερώτηση για τα προβλήματα σε σύγκριση με το ουδέτερο γένος, οι καθηγητές/ καθηγήτριες απάντησαν ότι τα γραμματικά φαινόμενα είναι αυτά που δυσχεραίνουν περισσότερο τη διαδικασία εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας. Αναλυτικότερα, η κατάκτηση του ουδετέρου γένους εξελίσσεται χωρίς ιδιαίτερες δυσκολίες ,με εξαίρεση τις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν μπορεί να γίνει εύκολα ταύτιση του φυσικού με το γραμματικό γένος (το αγόρι), στη συμφωνία του γένους, στα ουδέτερα σε -ος καθώς επίσης και στα αρχαιοκλίτα ουσιαστικά (το δόρυ, το σύμπαν). Ωστόσο, από τη μελέτη μας προέκυψε ότι οι διδασκόμενοι δεν αντιμετώπισαν ιδιαίτερο πρόβλημα σε καμία από αυτές τις περιπτώσεις και αυτό είναι πολύ θετικό.

5.5.1 Διδακτική Πρόταση

Τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων έφεραν στο φως την δικαιολογημένη δυσκολία που αντιμετωπίζουν γενικά οι μαθητές/ μαθήτριες ως προς τα ουδέτερα σε -ος. Μάλιστα, αυτή η μη πρωτοτυπική τάξη επισημάνθηκε και από τους διδάσκοντες/ διδάσκουσες στην ερώτηση σχετικά με τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν πιο συχνά οι μαθητές και οι μαθήτριές τους.

Όπως είναι γνωστό και από το θεωρητικό πλαίσιο της παρούσας εργασίας, τα ουδέτερα σε -ος , θεωρούνται μια περιφερειακή κατηγορία που αποφεύγεται να διδάσκεται στα πρώτα επίπεδα ελληνομάθειας. Οι μαθητές όταν έρχονται αντιμέτωποι με τη συγκεκριμένη μη πρωτοτυπική (μη συστηματική) τάξη στο επίπεδο Β1 (Αντωνοπούλου, Βογιατζίδου και Τσαγγαλίδης,2013), την συνδέουν αυτόματα με τα αρσενικά σε -ος. Σε αυτό προστίθεται και το γεγονός της σύνδεσης αυτής της τάξης με τη πρωτοτυπική τάξη των ισπανικών αρσενικών σε -ο, καθώς μοιάζει αρκετά, σε φωνολογικό επίπεδο, με την αντίστοιχη τάξη στην ελληνική γλώσσα. Έτσι, γι 'άλλη μια φορά επιβεβαιώνεται η σπουδαιότητα της μητρικής-ισπανικής γλώσσας ως προς την κατανόηση των μορφολογικών- γραμματικών κανόνων κατά τη διαδικασία της κατάκτησης της ελληνικής γλώσσας ως ξένης γλώσσας.

Λαμβάνοντας υπόψη την προαναφερθείσα μελέτη κρίνεται σκόπιμο να διδάσκεται η κατηγορία των θηλυκών και ουδετέρων σε -ος από το επίπεδο Α1 ,έτσι ώστε να εξοικειώνονται οι μαθητές και συνεπώς να είναι σε θέση να αντιληφθούν από νωρίς τη διαφορά μεταξύ αρσενικών (δάσκαλος, αστυνόμος) , θηλυκών (ψήφος, οδός) και ουδετέρων σε -ος (μέρος, ύψος).

Φυσικά, η επαφή με τη συγκεκριμένη τάξη προτείνεται να είναι σταδιακή. Επιπλέον, είναι απαραίτητο να πραγματοποιείται η εκμάθηση περισσότερο απλών και καθημερινών λέξεων. Ίσως η επιλογή ασκήσεων με τον συνδυασμό ονομάτων και των τριών γραμματικών γενών θα ήταν μια καλή εξάσκηση για τους διδασκόμενους. Αυτές οι ασκήσεις ή δραστηριότητες θα μπορούσαν να είναι δομικές και επικοινωνιακές.

Η κατάκτηση του ουδετέρου γένους της Ελληνικής γλώσσας ως ξένης από ισπανόφωνους μαθητές

Επίσης, είναι σημαντικό αυτές οι ασκήσεις να συμπληρώνονται με την υποστήριξη του καθηγητή ή της καθηγήτριας, για την άμεση διόρθωση, σε συνδυασμό πάντα με συζήτηση και εξήγηση της επιλογής του σωστού γραμματικού γένους. Με αυτό τον τρόπο οι διδάσκοντες/ διδάσκουσες θα είναι σε θέση να προλάβουν τυχόν λανθασμένες μελλοντικές αντιλήψεις των μαθητών τους σχετικά με τις λέξεις σε -ος και παράλληλα θα λυθούν απορίες με τρόπο γρήγορο και αποτελεσματικό.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αλβανούδη , Α. (2008). Η Σχέση Γλώσσας και Φύλου στις Φεμινιστικές Θεωρίες της Αποδόμησης :

Η Περίπτωση του Γραμματικού Γένους. *28η Ετήσια Συνάντηση Εργασίας του Τομέα Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης*, 21-22 Απριλίου 2007 (σσ.100-112). Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Αναστασιάδη- Συμεωνίδη , Ά. (2012). Το γραμματικό γένος της ελληνικής ως δεύτερης / ξένης γλώσσας .

32^η Ετήσια Συνάντηση Εργασίας του Τομέα Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 6-8 Μαΐου 2011 (σσ. 443- 455). Θεσσαλονίκη : Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Αναστασιάδη- Συμεωνίδη , Ά. & Μητσιάκη, Μ. (2012). Πόσες Ψήφοι στην Ψήφο; Γλωσσική Αυτορρύθμιση

και Εν Εξελίξει Αλλαγή του Γραμματικού γένους στη ΝΕ. *10^ο Διεθνές Συνέδριο Ελληνικής Γλωσσολογίας*. 1-4 Σεπτεμβρίου 2011(σσ. 638-648).Κομοτηνή : Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.

Αναστασιάδη- Συμεωνίδη , Ά. & Χειλά – Μαρκοπούλου , Δ. (2003). Το γένος της ελληνικής :

Συγχρονικές και διαχρονικές τάσεις . Μια θεωρητική προσέγγιση. Στο Α. Αναστασιάδη- Συμεωνίδη , Α. Ράλλη & Δ. Χειλά-Μαρκοπούλου (επιμ .), *Το γένος* (σσ. 13-56). Αθήνα : Εκδόσεις Πατάκη.

Ανδριά , Μ. (2015). Η εκμάθηση της Ελληνικής ως Ξένης γλώσσας στην Ισπανία :Περιπτώσεις

Διαγλωσσικής Επίδρασης στα Ελληνικά και τα Ισπανικά . Morcillo Ibáñez, F. (Ed.) *V Congreso de Neohelenistas de Iberoamérica. Mundo Griego y Europa: Contactos, Diálogos culturales* : σελ . 53-67.

Ανδριά, Μ., Miralpeix, I . & Luz Celaya M. (2012). Διαγλωσσική Επίδραση κατά την εκμάθηση της

Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας από Ισπανόφωνους Μαθητές. *10^ο Διεθνές Συνέδριο Ελληνικής Γλωσσολογίας*. 1-4 Σεπτεμβρίου 2011 (σσ.654-662).Κομοτηνή : Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.

Αντωνοπούλου, Ν., Βογιατζίδου, Σ. & Τσαγγαλίδης, Α. (2013). *Πιστοποίηση επάρκειας της*

ελληνομάθειας: Νέο Αναλυτικό Εξεταστικό Σύστημα , Θεσσαλονίκη : Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Γιαννουλοπούλου, Γ. (2016). *Ζητήματα Σύγκρισης Γλωσσών : Η ανάδυση του οριστικού άρθρου στην ελληνική και την ιταλική*. Αθήνα :Εκδόσεις Γρηγόρης.

Κατσούδα, Γ.(2009) . *Σύγχρονη Πρακτική Γραμματική Τσέπης*. Αθήνα : Εκδόσεις Άγκυρα.

Κλαίρης, Χ. , Μπαμπινιώτης, Γ., Μόζερ, Α. ,Μπακάκου- Ορφανού, Α. & Σκοπετέα, Σ.(2011). *Συνοπτική*

Γραμματική της Νέας Ελληνικής: Δομολειτουργική – Επικοινωνιακή. Αθήνα : Κέντρο Λεξικολογίας.

Μήτσης, Σπ. Ν. (2004). *Στοιχειώδεις Αρχές και Μέθοδοι της Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας* , Αθήνα : Εκδόσεις Gutenberg.

Μπέλλα, Σ.(2011). *Η Δεύτερη Γλώσσα. Κατάκτηση και διδασκαλία*. Αθήνα : Εκδόσεις Πατάκη.

Νεστοράτου, Σ.(2015). Το άρθρο στην εκμάθηση της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας, *Societas Classica*, 1, (17) , 237-250.

Παπαδοπούλου, Δ. & Τζιμώκας, Δ. (2015). Λάθη : Είδη και αντιμετώπισή τους. *Greek Language*.

Ανακτήθηκε 14 Νοεμβρίου , 2018 από

http://elearning.greek-language.gr/pluginfile.php/4100/mod_resource/content/4/Eidi_kai_antimetopisi_lathon_Papadopoulou_Tzimokas.pdf

Ράλλη, Α. (2003). Ο καθορισμός του γραμματικού γένους στα ουσιαστικά της νέας ελληνικής .Στο Α.

Αναστασιάδη- Συμεωνίδη , Α. Ράλλη & Δ. Χειλά-Μαρκοπούλου (επιμ .),*Το Γένος* (σσ. 57- 99).

Αθήνα : Εκδόσεις Πατάκη.

Τζάρτζανος, Α.(2001). *Λατινική Γραμματική* . Αθήνα : Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.

Τζεβελέκου, Μ. ,Κάντζου, Β. & Σταμούλη, Σ. (2007). *Βασική Γραμματική της Ελληνικής*. Αθήνα : Ινστιτούτο

Επεξεργασίας Λόγου. Ανακτήθηκε 11 Νοεμβρίου, 2018, από

http://www.ilsp.gr/files/Basic_Greek_Grammar.pdf

Τριανταφυλλίδης, Μ. (2005) . *Νεοελληνική Γραμματική (της δημοτικής)* . Θεσσαλονίκη :Αριστοτέλειο

Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης – Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών (Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη).

Τσολάκης, Χ. (1983) . *Νεοελληνική Γραμματική της Ε' και Στ' Δημοτικού* . Αθήνα : Οργανισμός Εκδόσεως

Διδακτικών Βιβλίων.

Τσιμπλή, Ι. Μ. (2003). Η κατάκτηση του γένους στην ελληνική ως δεύτερη γλώσσα . Στο Α. Αναστασιάδη-

Συμεωνίδη , Α. Ράλλη & Δ. Χειλά-Μαρκοπούλου (επιμ.), *Το Γένος* (σσ. 168-189.). Αθήνα : Εκδόσεις Πατάκη.

Φιλιππάκη- Warburton, Ε. ,Γεωργιαφιέντης, Μ., Κοτζόγλου, Γ. & Λουκά, Μ. (2013). *Γραμματική Ε' και Στ' Δημοτικού* . Αθήνα : Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος».

Φιλιππάκη- Warburton, Ε., Holton, D. & Mackridge, P. (2012). *Γραμματική της Ελληνικής Γλώσσας* . (Β.

Σπυρόπουλος, μεταφρ.). Αθήνα : Εκδόσεις Πατάκη.

Φουνταλής, Χ. (2002). Εξέλιξη του Γραμματικού Γένους στις Ινδο- Ευρωπαϊκές Γλώσσες. *Proceedings of the Twenty- fourth Annual Conference of the Cognitive Science Society*, 7-10 August 2002, George

Mason University, Fairfax, Virginia, USA . Ανακτήθηκε 11 Νοεμβρίου, 2018, από

<http://www.foundalis.com/res/EkseliksiTouGenous.pdf>

Χατζιδάκης, Γ.(1905). *Μεσαιωνικά και νέα ελληνικά 1*. Εν Αθήναις :Σακελλαρίου.

Χειλά- Μαρκοπούλου, Δ. (2003). Γένος και συμφωνία στη νέα ελληνική . Στο Α. Αναστασιάδη- Συμεωνίδη, Α. Ράλλη & Δ. Χειλά-Μαρκοπούλου (επιμ .), *Το Γένος* (σσ.132- 167). Αθήνα : Εκδόσεις Πατάκη.

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Andriotis, N. (1974). *Lexikon der Archaismen in neugriechischen Dialekten*, Βιέννη : Έκδοση της Αυστριακής Ακαδημίας Επιστημών.

Corbett, G. G. (1991). *Gender*. Cambridge , U.K. : Cambridge University Press.

González Calvo, J. M. (1979). El género , ¿ una categoría morfológica?. *Anuario de Estudios Filológicos*, Anu. estud. filol. Vol. 02. Universidad de Extremadura: Servicio de Publicaciones, 51-73. Ανακτήθηκε 11 Νοεμβρίου, 2018, από http://dehesa.unex.es/bitstream/handle/10662/3883/0210-8178_2_51.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Real Academia Española .(2009). *Nueva Gramatica de la lengua española* . Madrid : Asociación de Academias de la lengua Española. Ανακτήθηκε 11 Νοεμβρίου, 2018, από https://www.rae.es/sites/default/files/Sala_prensa_Dossier_Gramatica_2009.pdf

Roca, M. I. (2005). La gramática y la biología en el género de español (1ª Parte). *Revista Española de Lingüística*, Año nº 35, Número 1, 17-44.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ 1 ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΟΥΣ.

Αντωνοπούλου, Ν. ,Βογιατζίδου, Σ. & Τσαγγαλίδης, Α.(2013). *Πιστοποίηση επάρκειας της ελληνομάθειας: Νέο Αναλυτικό Εξεταστικό Σύστημα*, Θεσσαλονίκη :Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας

Καρακύργιου , Μ. & Παναγιωτίδου, Β. (2014).*ΚΛΙΚ στα Ελληνικά. Επίπεδο Α1 για Εφήβους και Ενήλικους-Βασικός Χρήστης: Μέθοδος Εκμάθησης της Ελληνικής ως Δεύτερης/Ξένης Γλώσσας*. Θεσσαλονίκη : Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Τράπεζα κειμένων της Πιστοποίησης Ελληνομάθειας του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας. <http://www.greek-language.gr/certification/>

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ 2 ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΟΥΣ.

Αντωνοπούλου, Ν., Βογιατζίδου, Σ. & Τσαγγαλίδης, Α. (2013). *Πιστοποίηση επάρκειας της ελληνομάθειας: Νέο Αναλυτικό Εξεταστικό Σύστημα*, Θεσσαλονίκη :Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ.

IBM SPSS Statistics v25

Google Forms

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScyZdtpPISLiXs_7xIQFesHmd6y6Nnzs_QrwZx_zgGXeodgNg/viewform?usp=sf_link

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSc6WZtd4MkDL1_43m1nJz03D0d52HXowlmuZRhPziTAGic_xA/viewform?usp=sf_link